

බුද්ධචර්යාවේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා: 6

විනයපිටකයෙහි

05 වන ග්‍රන්ථය

(1 කාණ්ඩය)

පරිවාර පාළි

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාමනායක

පොල්ගහවෙල විදුනේදය පරිවේණාධිපති

කෙසෙල්වතුගොඩ ශ්‍රී රත්නජොතාරාගීර්ණ

නායකසච්චරපාදයන් වහන්සේ විසින් කරනලද

සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින්

පාඨශාලාවේ පුස්තක වැ සංස්කරණය කරනලදී.

පු. ව. 2550

ක්‍රි. ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 6 (i)

The Fifth Book in the
Vinaya-Pitaka

5

PARIVĀRA-PĀLI (I)

With the Sinhala translation by

**The Venerable
Keselvatugoda Ratanajoti Nāyaka Thero**

Revised and Edited by
The Tripitaka Board

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පට්භතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තූත්තමස්ස ධම්මීස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමීස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ථ විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්ථාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්ඤන්තු සද්ධං”**

“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදී”

අප භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැභීම ය.

සෑම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සලකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ථ සහිත වූ දඟ බල සහිත වූ අනාචරණ ඥාන සහිත වූ
සඵඤ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුළ ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෝකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිධි චිත්තං
පුරිසස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සනි, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුළ
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධම්ම දේශණාමය සහ ධම්ම සවනමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළේවා !
බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !
ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මමනුසාසති"

(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය

මෝහ නිමිච්චිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සවිඥා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද පුජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවාදිකාමී,
සමින්ද රණසිංහ.
2009.06.28

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාලී

(1 කාණ්ඩය)

විනයපිටකයෙහි

පරිවාර පාලීය

(1)

**“තථංගතපච්චේදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො, විරොචති,
නො පච්චිජ්ජෙහනා”**

**“මහණෙනි, තථංගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන
ලද ධර්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි, වැසුණේ නො මැ බබලයි”.**

(අඛණ්ඩකර්මකාය, තීකතිපාඨ - හරණු වර්ග, 9 සූත්‍රය.)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 16 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:16 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන

CONTENTS

සංඝාරක නිවේදනය...	ix
සංඥපනය	xi—xiv
ත්‍රිපිටක සමාදකමණ්ඩලය	xv
පාළි හෝඩිය - PALI ALPHABET	xvii
සංකේත නිරූපණය - ABBREVIATIONS	xviii
විසය සූචි	xix—xxiv
පරිවාර පෙළ හා පරිච්ඡිතය	2—383
ගාථාදීපාද සූචි	387—388
සඤ්ඤනාමානුකකමණිකා	389—390
විසෙසපදනුකකමණිකා	391—394
ඉද්ධිපත්‍රය	395

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණීක වූ තථාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන්ගේ ආණ්දෙසනා සංඛ්‍යාත විනයපිටකයට අයත් ග්‍රන්ථ පඤ්චකයෙහි පත්වැනි ග්‍රන්ථය වූ පරිවාරපාලිය බුද්ධිජයනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලයෙහි සවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සම්මත කරන ලද්දේය, එහෙත් අතීතවලට පහසු වන පරිදි නියත ස්ථානයෙහි ඡේද වෙන් කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කැරවීමේ දී සුවසේ පරිහරණ නොකළ හෙතෙසේ ග්‍රන්ථය ප්‍රමාණයෙන් විශාලතමයට ගත බව පෙනීගිය හෙයින් වූලලවග්‍යපාලිය හෙයින් මේ පරිවාරපාලිය ද කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පමුණුවන බව සඳහන් කරමිනි. මෙසේ පරිවාරපාලියෙහි 'සමඵහෙද' ය අවසාන කොට ඇති කොටස ප්‍රථම කාණ්ඩය ද, 'බකිකපුච්ඡා' යෙහි පටන් ඉතිරිය ද්විතීය කාණ්ඩය ද වන්නේ ය.

ලබ්‍යාවෛශ්‍යධර්මකාලයේ සමාරාධනය පරිදි පරිවාරපාලිය සිංහල භාෂාවෙන් පරිවර්තන කලාහු පොල්හඟවෙල විදුහේදොදය පරිවේණාධිපති උපාධ්‍යායගුණ කෙසෙල්වතුගොඩ රත්නචෝදානාභිධාන නායක මහාසථවිර පාදයන් වහන්සේ ය. ඔබ පාලි සංස්කෘතාදි භාෂාශාස්ත්‍ර විෂයෙහි ද තථාගතප්‍රවීදන වූ ධර්මවිනය දෙක්හි ද නිපුණ වූ ශික්‍ෂාකාමි බහුලාභ පඬිවරයාණ කෙනෙකි. පාර්යොධන පුජිත පරිවාරපාලි සිංහලපරිවර්තනය යථාකාලයෙහි ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය වෙත පමුණුවන ලද්දේ විනය සිංහල පරිවර්තන ශොධන අනුමණ්ඩලය විසින් සංස්කරණය කරනලද්දේ ද විය.

වනීමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයේ බහුලාභ මහනෙරවරුන් විසින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට අවශ්‍ය වූ ශබ්ද සුවි අදිය ද යොදන ලද්දේය. අප ද මේ මහත් පරිශ්‍රමයෙන් මෙහි පාර්යොධනය හා සංස්කරණය නිමහම් කරනලද්දේ වෙයි. තවද පරිවාරපාලි සිංහල පරිවර්තනයෙහි වාක්ප්‍රයෝග හා අක්‍ෂර වින්‍යාසය පරිවර්තන නායක ස්වාමීන්‍යයන් විසින් ආදාන වූ සම්ප්‍රදාය නොපිරිහෙන සේ යොදා ඇත.

හික්කුත් වහන්සේගේ පරිපූර්ණ විනයඥනය සදහා අවශ්‍යයෙන් ප්‍රගුණ කළ මනා විනයග්‍රන්ථය වූ පරිවාර පාලිය සුගම වූ සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත කොට ප්‍රකාශයට පමුණුවාලීමෙන් ජනිත ධර්ම දහමය කුශලහඟුයෙන් බෞද්ධිමණ්ඩලයේ සුධිනු ද, සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි සියලු පින්වත්හු ද, මෙහි ලා නන්අයුරින් සහාය වන හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොව ලොවුතුරු සුව ලබන්වා'යි මෙත් සිතීන් ආශංසන කරමිනි.

මේ වගට, ශාසනොදයකාරී :

ලබ්‍යමම් ලබ්‍යානන්ද සථවිර

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක.

සංඥාපනය

ප්‍රථම මහාසංඝට්ඨකයෙහි ලා අනුබුද්ධි මහානායකපසඨවිර ප්‍රමුඛ පන්සියක් මහරහතුන් වහන්සේ විනය ශාසනායුෂ්‍යය සි ගෙන සමීප සමුද්ධියෙන් විනය පිටකය ආදියෙහි සමායානා කලහ. විනය වූකලී විහරිත බකික පරිවාර යන හෙදයෙන් ත්‍රිවිධ වෙයි. එහි ආදිබ්‍රහ්ම-වරියක ශීලය ප්‍රකාශ කරන හික්කු හික්කුණින්ගේ වශයෙන් දැවිවිධ වූ උභතො; විහරිතය පරිච්ඡි පවිති දෙපොත්හි සමායානිත වෙයි. යම් ආතිසමාචාරික ශීලය ප්‍රකාශ කරන සියලු බකිකවිනය මහවග සුඵ-වග යන දෙපොත්හි ලා සමායානිත වෙයි. විහරිත බකිකාගත විනය-සංග්‍රහයෙන් විශේෂවච්චෙයධිය සදහා වදාල විනයධර්මනායක සමුද්‍රහ කල ග්‍රන්ථය පරිවාර නම් වේ.

පරිවාර :

“යං තෙන භගවතා ජානනා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙහ පඨමං පාරුඡිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං” යි ආරම්භ කොට “කෙනාභතං” යනු අවසාන කොට ඇති පුච්ඡාපද සවිත්සක් දක්වා, යම් එක් එක් පුච්ඡාව විසදීමින් පඨම පාරුඡික ශික්ෂාපදය විභාග කරන ලද්දේය. එනමින් මහාවිහරිතයෙහි සියලු ශික්ෂාපද විභාග කොට තබන ලද පරිවාරපාලියෙහි පලමුවන වාරය ‘පඤ්ඤාතනීවාර’ නමුදු ‘කන්ථ පඤ්ඤාතනං’ යන පදය නිසා ‘කන්ථපඤ්ඤාතනීවාර’ නමුදු වෙයි. අනතුරුව “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති” යනාදීන් ආපතනී ප්‍රහෙද ඇති කතාපතනීවාරය ද “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනනං ආපතනියො චතුත්තං විපතනීතං කති විපතනියො භජනති” යනාදීන් පැවැතී චතුර්විධ විපතනී දක්වන විපතනීවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනනං ආපතනියො සත්තනං ආපතනීකඛකානං කතිහි ආපතනීකඛකෙහි සමායානිතා” ආදී මිසින් ඒ ඒ ව්‍යතික්‍රමය පිලිබද ඇවැත් සංග්‍රහ කොට දක්වන සමායානිතවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනනං ආපතනියො ජනනං ආපතනී-සමුච්ඡානානං කතිහි සමුච්ඡානෙහි සමුච්ඡානනති” යනාදී සමුච්ඡානවිධි දක්වන සමුච්ඡානවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනනං ආපතනියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං” ආදීවශයෙන් විභාගවන අධිකරණවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනනං ආපතනියො සත්තනං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමීචනති” යනාදීන් සමථහෙදය දක්වන සමථවාරය ද, “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනො කති ආපතනියො ආපජ්ජති” යනාදීන් ආපතනී විපතනී ආදිය එක් රැස් කොට පැවැසූ සමුච්චෙයධියෙහි දැයි මහාචාර අටක් දක්වා ඉක්බිති “මෙපුනං ධම්මං පඤ්ඤෙවනපච්චියං පාරුඡිකං කන්ථ පඤ්ඤාතනං” යනාදී නමින් ‘පච්චිය’ පදය යොදා ප්‍රත්‍යවශයෙන් ‘පඤ්ඤාතනීවාර’දී අනෙකුදු වාර අටක් වදාරන ලද්දහුය. මෙසේ මහාවිහරිතයෙහි

සෞඛ්‍යය වාර කෙනෙක් වෙත්. එයින් අනතුරුව හිතවුන් විභවය ගෙහි ශික්ෂාපද තුන්සියයකර ගෙන පලමු පරිදි මෑ පඤ්ඤාවන්වාරාදි වූ සෞඛ්‍යය වාරයෙක් දැයි උභයෝවිභවයෙහි දෙතීස්වාර කෙනෙක් දක්වන ලද්දකු වෙත්.

තවද පරිවාරපාලී ආදියෙහි හිතවු විභවයාගත සෞඛ්‍යය වාරය දක්වන හෙයින් පරිවාරපාලීය මුළුලු සෞඛ්‍යපරිවාර' යි ද කියනු ලැබේ. මේ කී යා විමනි විනෝදනියෙහි : "ගෙහි වාරෙහි ආදිභූතෙහි උපලක්ෂිතතා අයං සකලො පි පරිවාරො 'සෞඛ්‍ය පරිවාරො' ති වොහරීයති" යි. පරිවාරපාලීය නොහදුලු අතැම ආගමඥන නැති විවේචකයන් කියන පරිදි පරිවාරපාලීය මේනැතින් අවසාන නොවන බව ද, ඉතිරිය පසුව කිසිවකු විසින් එකතුකල පරිවාරයක් නොවන බව ද සාලකිය යුතුය

අනතුරුව එන සමුච්චානකථායෙහි පටන් සම්ප්‍රදේශ අවසාන කොට ඇති පාලිප්‍රදේශය ද උභයෝවිභවයාගත උද්දෙසපරියාපනත ශික්ෂාපදයන්ගේ හා අධිකරණසම්පන්නත්ගේ විශිෂ්ටාවබෝධය සදහා දක්වන ලද්දේය. එහි විනයඥනය සදහා ආපතතිසමුච්චානවිධි අවශ්‍යයෙන් දනුයුතුය. එහෙයින් ශික්ෂාපදයක් පාසා විසිරැසිවි සමුච්චානභේදය සංග්‍රහ කොට සමුච්චානසීය සමෙබ්පය දක්වන ලද්දේය.

ඉක්බිති ආපතති ආදී ඒ ඒ කොටසෙහි කෞශල්‍ය ජනනය සදහා "කති ආපතතියො" ආදී නයින් මානානා තබා, නිද්දෙස පටිනිද්දෙස විසින් විභාග කරන ලද්දේ වෙයි. එහි මානිකා විභවය දෙක්හි එන ආපතතිපුච්ඡා වශයෙන් "කති ආපතතියො" යන පදයෙහි පටන් "කති සම්පා" යනු අවසන් කොට ඇති මානිකා පද තුළසක් උද්දෙස කොට "පඤ්ඤා ආපතතියො" යනාදින් එහි නිද්දෙසය කියන ලදී. අනතුරුව "තත්ත කතමා පඤ්ඤා ආපතතියො" යි එක් එක් පදය පටිනිද්දෙස විසින් විභාග කරන ලද්දේය. එහිදු ආපතති ආපතතිකබ්බු විනිතවනු යන මොහු දෙ දෙපරිද්දෙකින් විභාග කල හෙයින් නිද්දෙස පටිනිද්දෙස වාරදෙකෙහි සතලොස් පද කෙනෙක් වෙති, මේ විනය පරිවාරය කැනීපුච්ඡාවාර නම් වේ. අනතුරුව 'ආපතතිසමුච්චාන' වාරය ආදී කොට එක්විසි වාරයෙහි උභයෝවිභවයෙහි ඇතුළුව සිව් ආපතති සමුච්චාන අධිකරණ සම්ප්‍රදේශය මොවුන්ගේ ප්‍රභේද ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ යි.

මෙසේ උභයෝවිභවයෙහි විනය පරිවාර දක්වා තදනනතරව දෙවිසි බ්‍රහ්මකයෙහි බැසගෙන සිව් සම් සම් පදයෙකින් සම් සම් ඇවතක් පනවනලද නම්, ඒ දක්වනු සදහා "උපසම්පදං පුච්ඡිසං සනිදුනං සනිද්දෙසං" යි බ්‍රහ්මකපුච්ඡා සංග්‍රහ කරනලද්දේය. අනතුරුව විනයසංඛිමියෙහි වදුරනලද එකක දුකාදි එකාදසකානන වූ ඛමියන් සංග්‍රහ කොට එකුතකරනය දක්වන ලද්දේය. යලි දසඅත්චසය 'අත්ච ඛමම නිරැතති සුඤ්ඤා' වශයෙන් විභාග කොට අත්චසසකරණය දක්වනලද්දේ යි.

ගාථාසමුච්ඡයක අධිකරණයෙහිදී ආදි විනය පරිවාරයන්ගේ ස්වරූපය ද පාලිපොදුකරයෙන් විමසිය යුතු ය. චූළිත වොදක සමාජයාචාර (අනුච්ඡේද) ආදීන් විසින් පැවැතියයුතු ආකාරය ද ඒ ඒ බණ්ඩරයෙහි මානවිත් සමග්‍රහ කරන ලද්දේ වෙයි.

වගී තුදුසකින් යුත් උපාලිපොදුකරය විනයඥනය සඳහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් පුළුල්කාරයද ඒ ඒ කරුණෙහිලා පොදුකරයෙන් වදාරනලද වෙයි. විනයෙහි එන ග්‍රන්ථිකරණය ගෙවූ කරනු සඳහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් ම සෙදමොවකගාථා ද වදාරන ලද වෙයි. අවසානයෙහි ‘අපලොකනකමම, සුඛකමම, සුඛකීදුතියකමම, සුඛකී වතුන්කමම’ යන වතුර්විධ කර්මයන්ගේ විභාග දක්වන කමමවකගා, සිංහපුඤ්ඤකියෙහි ලා ලාවෙන දකුණුවකය විභාග කොට දක්වන අකමවකමගා, එසේ ම පාමොක් උදෙසිම ආදිය පානාවිමෙහි ගෙන දක්වන පොදුකරණවකගා, එසේම පොදුකරණ අනුපොදුකරණාදිය දක්වන පොදුකරණවකගා, වනු විපකති ආපකති නිදන පුඤ්ඤ බිඛු සමුච්ඡයන අධිකරණ සමථ’ යන නව වදාරුම සංග්‍රහ දක්වන නිමසමග්‍රහවකගා යන වගී පොදුකරණ වදාරන ලද්දේය. මෙසේ උගතොවිගමන බිඛුක යන සියලු මා විනයසමුච්ඡ පරිවාර කොට පරිවාරපාලිය වදාරන ලද වෙයි.

පරිවාර දේශනාව :

මහාසමුච්ඡයට නාගිනි පරිවාරපාලිය බුද්ධදේශනාවෙන් ද ශ්‍රාවකභාෂිතයෙන් ද පරිපුණිය, එහි “යං තෙන ගභවතා ජානතා පඤ්ඤා අරහතා සමාසමුද්ධොන පඨමං පාරාජිකං නන්ද පොදුකරණං” යනාදි පුළුල්, පද සමුච්ඡය අවසානයෙහි මහසුල් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් පුළුල්කාරයෙන් විනයධරයන් කෙරෙහි අගනක් පත් උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය. කතී නු මො ගනෙන ආනිසංසා කතීන්දාරෙති? පොදුකරණ උපාලි ආනිසංසා කතීන්දාරෙ” යනාදිය උපාලි තෙරුන් විසින් පුළුල්කාරය ලදුවා බුදුරජුන් වදල පරිදි මා සමුච්ඡයට නාගි ඇත. ඒ ඒ තැන්හි උද්‍යනගාථා පුළුල්කරණයෙහි සමුච්ඡයකරකයන් විසින් තබන ලද යා, “පුබ්බාවරියමඤ්ඤං ව” යනාදි නිගමනගාථා ද ආදරු පරපුර දක්වූ ගාථා ද සතරවැනි ග්‍රන්ථලේඛන සමුච්ඡයෙහිදී මහරහතුන් විසින් තබන ලද වෙයි. පරිවාර පාලියෙහි සම මා පාලිපොදුකරයෙන් උපාලි තෙරණුවන් විසින් වදාරනලද නම එ ද සමමාසමුච්ඡයන් වදල වචන-යෙන් ම නභාගත්වච සැලැකිය යුතුය. ඒ එසේ මාය : මේ කීය, උගතර තෙරණුවෝ අවිකමුඛකරයෙහි : “යං කියුච්චි පුභාසිතං සමබං නං තඤ්ඤා ගභවතො වචනං අරහතො සමමාසමුච්ඡයං, තතො උපාදයුපාදය මං වඤ්ඤා ව භණ්ඩං තී” යි ‘මෙ කියු පුභාසිතයෙන් වී නම, ඒ හැම ඒ ගභවත් අගීන් සමාසක සමුච්ඡයන් වහන්සේගේ වචන යා, එයින් උභයාගෙන ඇපිදු අන්තරු කියමහ’ යි. එසේයින් පරිවාරපාලියෙහි එන සියලු මා විනයසමුච්ඡ බුද්ධභාෂිත වනවච සැලැකිය යුතුය.

පරිවාරපුඤ්ඤා :

විනය පොදුකරණය සමාසක දවස් නිමලව පවති නම, පුභාසිත පුභාසිත සමුච්ඡය එතෙක් දවස් පවත්නේ යා, උගතොවිගමන බිඛුක

මානිකා සංඛ්‍යාත විනය පරිවරයෙහි හුදෙකින් බැඳුණු චල්දම් ක්‍රමයක් පරිවරයෙක් ගෙනී සිටුවේ ය. එහෙයින් දහම කැමැති ප්‍රියසිරු මහණ පරිවරය හදාරන්නේ මානව. මේ වදාලක, උපාලි මහතෙරණුවෝ :

“එව. නියතී සඤ්චො, විනයො යදි තිට්ඨති
 උභයො ච විභවිතාති ඛනිකා යා ච මානිකා,
 මාලා සුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන භන්දිතා -පෙ-
 තභො, සිඤ්ඤා පරිවාරං ඛලිමකාමො සුපෙසලො” යි.

විනයවිකාසෙහි ද : “විනයපරිවරයකට පහ කථං තිට්ඨති -පෙ- පරිවාරෙ භන්දිතා තිට්ඨති” යි විනය පරිවරයෙහි ගෙනී සිටි’ යයි කියන ලදී.

අලුතින් පරිවරයෙහි දී සිදුකළ ලොබන සම්බන්ධයෙහි මුළුමනින් මහරහතුන් විභන්දේ පරිවර නිගමනයෙහි ලා විනය පරිවරයෙහි පරිවරයක ගෙයින් පරිවරය නොදන්නකට ඛලිමකාමො නොකළහොත් බව පැමිණිලි. (පරිවාරං අජානනො නුතො ඛලිමකාමො.) විනය විෂයෙහි යමක්භව විමසී උපදී නම් එ ද පරිවරයෙහි සිදී යෙයි. (යඤ්ඤා ජායති විමසී පරිවාරෙන ජිජ්ජති.) මෙසේ ගෙයින් මහතෙරණුවෝ මාද සක්චන්දකු සෙයින්, මුඛකාලන් බැඳ සිහරදකු සෙයින් රක්කද ඕන් කැමැත්තක් නිරා සෙයින්, තුරුණ මාද සුභ සෙයින්, බඩ පිරිසිඳී මහබඩු සෙයින්, විනය සඤ්චය පරිවරයෙහි ගොබනේ යයි ද පැමිණිලි.

පරිවරලොබනය :

විනයෙහි අභතන් පත් උපාලි මහරහතුන් විභන්දේ පටන් ලොබන සම්බන්ධය නෙක් ඇදුරුපරපුරෙන් වාචනාමාගීයෙන් මා ගෙන අප පරිවරපාලිය ලොබනගත කැරැවුමේ දී ප නම් මහතෙර කෙනෙකී. උන්වහන්දේ මහාප්‍රාඥ වූහ, ප්‍රාතධාරී වූහ, විනයපාලියෙහි විවික්ඛ වූහ. (දීපනාමො මහාපඤ්ඤා සුත්තධාරී විවික්ඛණො) උන්වහන්දේ ඒ ඒ නැත පුච්චාමාගීය ද සලකා බලා) හදාරණ ශිෂ්‍යයන්ට සුව ඵලවන පරිදි මධ්‍යම සජ්ඣායනාමාගීයෙන් ලියැවූහ. කැම තන්ති වික්කරමාගීය ද හැරවහ. එනෙකුළුවන් බොහෝ පෙයාලයෙන් සාක්ෂිපත ද නො කළහ.

පරිවරපාලිය බුද්ධිකාලීන නොවූ පසුව රචනා කරන ලද්දකැයි කියති. පරිවරය පිළිබඳ විමසීමක් නැතිව නැත්තැන්වලින් නිගාහන් පදපාඨ දක්වමින් කරන නිසරු විමෙවනගතට මහාමග්ග සංඥපනය පිළිතුරු දෙන බව පවසමහ.

ලබ්‍රහම ලබ්‍රහමානඤ්ච සඵච්ච
 ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ, ප්‍රධානසමාජක

1977. 8. 10 මොල්ලිගොඩ
 සුමමසොදය පිරිමෙහ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදේශක :

මහරහම විවිධවික්ෂපාර ශ්‍රී වන්දනාබරාමාදිපති අග්‍රාමහා පණ්ඩිත බ්‍රහ්මචාරී ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාඥානපාදයන් වහන්සේ.

සහායක :

අනුරාධපුර බුද්ධිප්‍රවේණික ධර්මපාලයෙහි (භික්ෂු විචාරකවරයාගේ) අධ්‍යයන ත්‍රිපිටකවිකල්පකරුවාය , රාජකීය පණ්ඩිත කෝදාගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ ලබ්‍ධායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ, ප්‍රච්චනොදය පිරිවෙත්ති උපප්‍රධානවරයාය, ත්‍රිපිටක විකල්පකරු, විමලකීර්ති ශ්‍රී රාජකීය පණ්ඩිත, ලබ්‍ධායෙහි ලබ්‍ධානන්ද ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධර මහාසංඝනායකයෙහි අනුනායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුලපන පුළුච්ච, නාරාහේන්පිට අග්‍රාමහායන් මහා විහාරආයතන-පති ආචාර්යවරයා, විද්‍යාවිචාරක, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දුල්ලේ සිරි පඤ්ඤාලෝක ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධර මහාසංඝනායකයෙහි අනුනායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල, සුධර්මාරාමාදිපති ආචාර්යවරයා, විද්‍යාවිචාරක, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඛරාචේ සිරි අනෝමදස්සි බටහිර දිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

සීගුල්ලේ - මාකඩවර විහාරාදිපති රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම-පිරිගොඩ සිරි සුමනසාර ඥානපාදයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිම්බර්ගස්සායේ අග්‍රාමහායන් රාජකීය පණ්ඩිත කරදන සිරි පඤ්ඤාලබ්‍ධායෙහි නායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

ලෙඛනාධිකාරී :

කොළඹ, බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාදිපති, පණ්ඩිත, දේශනාමාලි සිරි ධර්මපාල - කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝ නායක ඥානපාදයන් වහන්සේ.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආඪ ඉ ඊ උ ඌ ඍ ඎ

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටṭa	ඵṭha	ඳḍa	ඵḍha	ණṇa
තta	ඵtha	දda	ධdha	භbha
පpa	ඵpha	ඛba	භbha	මma

භya ඊra ලla වva සsa කha ලja ආආ

කka	කාkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගga	ගාgā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගෝgō

Conjunct - Consonants

කකkka	ඤඤṇṇā	ත්tra	මමmpha
කඛkkha	ණණṇha	දුdda	ම, ඔmba
කයkya	ඤචca	ඳුddha	මෙmbha
ක්rikri	ඤඡcha	දුdra	මෙmma
කකkva	ඤ, ජjja	ඳ, ඵdvā	මෙmha
කඛkha	ඤඞṅjha	ධධdhva	මයyya
කචkha	ටටṭa	තතnta	මයyha
කගgga	ඵ, ඵṭṭha	ඵඵnthā	ලලla
කඝggha	ඵඳḍā	ඤඳnda	ලයlyā
කඞṅka	ඵඵḍḍā	කකndha	ලභlha
ලලgga	ණණṇṇa	තතanna	මෙwha
කඛkka	ඤචṭa	තතnha	සසssa
කඞṅka	ඤඵṭṭha	පපppa	සෙsma
කඞṅgha	ඤ, ඵṭṭā	පඵppha	සෙsva
ටටcca	ණණṇha	ඛඛbba	භභhma
චචccha	තතtta	ඛඛbbha	ඛඛvha
ජජjja	ඵඵttha	ඛුභbra	ලලjha
ඤඣjjha	ඵඵtva	මමmpa	

ආ ආඪ ඉ ඊ උ ඌ ඍ ඎ

සංකේත නිරූපනය

ABBREVIATIONS

- සිඉ. 1 — සිහලකඛරඉඉද්දිත (පුරාණ) පරිවාරපාලි.
සිඉ. 2 — සිහලකඛරඉඉද්දිත (භෙවාවිතාරණ) පරිවාරපාලි.
පෑ — පෑල්මඩුල්ල පුරාණවිහාර නාලපණණ පොතක.
මජ්ඣ — මරමජ්ඣමනිසකඛනිසංකොඨිත පරිවාරපාලි.
ඝණා — ඝණාම - නාඝණකඛරඉඉද්දිත පරිවාරපාලි.
PTS — PALI TEXT SOCIETY PARIVĀRA PĀLI.

විසය සූචි

පරිවාරපාළි

මහාවිහරයෙහි

1. කථපඤ්ඤානදීවංශේ 8 - 111.

1, 1.	පාරාජික කණෙකි,	2 - 11
1, 2.	සඛ්ඛාදිසෙස ,,	10 - 19
1, 3.	අතියන ,,	20 - 25
1, 4.	නිසංගතිය ,,	24 - 41
	1. කඨිනවග්ගො පඨමො	24
	2. කොසියවග්ගො දුතියො	30
	3. පනතවග්ගො තතියො	34
1, 5.	පාචිතනිය කණෙකි	40 - 89
	1. ඉසාවාදවග්ගො පඨමො	40
	2. භුතගාමවග්ගො දුතියො	46
	3. ඕවාදවග්ගො තතියො	50
	4. ගොජනවග්ගො චතුසේ	56
	5. අවෙලකවග්ගො පඤ්චමො	60
	6. සුරාමෙරගවග්ගො ඡට්ඨො	66
	7. සපපාණකවග්ගො සත්තමො	70
	8. සකධවමිකවග්ගො අට්ඨමො	74
	9. රාජවග්ගො නවමො	80
1, 6.	පාටිදෙසනිය කණෙකි	88 - 91
1, 7	සෙඛියා ,,	92 - 109
	1. පරිමණිලවග්ගො පඨමො	92
	2. උජ්ජග්ගිකවග්ගො දුතියො	96
	3. බමහකතවග්ගො තතියො	98
	4. පිණ්ඩපාතවග්ගො චතුසේ	100
	5. කඛලවග්ගො පඤ්චමො	102
	6. සුරාසුරාවග්ගො ඡට්ඨො	104
	7. පාදුකාවග්ගො සත්තමො	106

මහාවිහරයෙහි කථපඤ්ඤානදීවංශේ නිට්ඨිතො.

2. කතාපනදීවංශේ 112 - 151.

2, 1.	පාරාජික කණෙකි,	112 - 113
2, 2.	සඛ්ඛාදිසෙස ,,	114 - 117

2, 4.	නිසංසයාගත කණෙකි	116 - 121
	1. කසීනවග්ගො පඨමො	116
	2. කොසියවග්ගො දුතියො	118
	3. පත්තවග්ගො තතියො	120
2, 5.	පාචීනනිය කණෙකි	122 - 139
	1. මුතාචාදවග්ගො පඨමො	122
	2. භුතගාමවග්ගො දුතියො	124
	3. ඔචාදවග්ගො තතියො	„
	4. ගොජනවග්ගො චතුඤ්චා	126
	5. අවෙලුකවග්ගො පඤ්චමො	128
	6. සුරාමෙරගවග්ගො ජට්ඨො	130
	7. සපපාණකවග්ගො සත්තමො	132
	8. සහධවමිකවග්ගො අට්ඨමො	134
	9. රාජවග්ගො නවමො	136
2, 6.	පාටිදෙසනිය කණෙකි	138 - 141
2, 7.	සෙසියො „	140 - 151
	1. පටිමණ්ඩලවග්ගො පඨමො	140
	2. උජ්ජගසිකවග්ගො දුතියො	140
	3. බමාකතවග්ගො තතියො	144
	4. පිණ්ඩපානවග්ගො චතුඤ්චා	„
	5. කබලවග්ගො පඤ්චමො	146
	6. සුරාසුරාවග්ගො ජට්ඨො	148
	7. පාදුකාවග්ගො සත්තමො	„

3. විපනතීවාගෙ 152 - 153

4. සබ්බනිතවාගෙ „ „

5. සමුට්ඨානවාගෙ 154 - 155

6. අධිකරණවාගෙ „ „

7. සමථවාගෙ 156 - 157

8. සමුවචයවාගෙ 158 - 161

9. කප්පසඤ්ඤනතීවාගෙ 162 - 171

9, 1.	පාරාජික කණෙකි	162 - 155
9, 2-7.	සබ්බාදිසෙස කණෙකිදසො	164 - 171

10. කතාපනතිවාරො 172 - 177

10, 1. පාරාජික කණෙඬු:	172 - 173
10, 2-7. සඛ්‍යාදිසෙස කණෙඬුදයො:	174 - 177

11. විපනතිවාරො 178 - 179

12. සඛ්‍යානිතවාරො ,, ,,

13. සමුච්ඡානවාරො 180 - 181

14. අඛිකරණවාරො ,, - ,,

15. සමඵවාරො 182 - 183

16. සමුච්චයවාරො 184 - 187

හිටියිතො ව මහාවිතමෙකො

හිකඛුභී විහමෙගා

1. කසඵපඤ්ඤානතිවාරො 188 - 243

1, 1. පාරාජික කණෙඬු:	188 - 195
1, 2. සඛ්‍යාදිසෙස ,,	196 - 201
1, 3. නිසසගහිත ,,	200 - 205
1, 4. පාවිතනිත ,,	204 - 239
1. ලුඤ්ඤවග්ගො පඨමො:	204
2. රතනකුකාරවග්ගො දුතීයො:	208
3. නභ්‍යානවග්ගො තතීයො:	212
4. තුච්චවග්ගො චතුඤ්ඤො:	214
5. විතනාගාරවග්ගො පඤ්ඤමො:	218
6. ආරාමවග්ගො ඡවෙඨො:	220
7. ගඛ්භිනීවග්ගො සතතමො:	224
8. කුමාරිභුතවග්ගො අට්ඨමො:	228
8. ඡතනුපාභනවග්ගො නවමො:	232
1, 5. පාවිදෙසනීය කණෙඬු:	240 - 243

2. කතාපනතිවාරො 244 - 268

2, 1. පාරාජික කණෙඬු:	244 - 245
2, 2. සඛ්‍යාදිසෙස කණෙඬු:	244 - 247

2, 3.	නිසංසායන කණ්ඩායම	248 - 249
2, 4.	පාලිතනීය කණ්ඩායම	250 - 266
	1. ලුණුවල කණ්ඩායම	250
	2. රත්නකුමාරවල කණ්ඩායම	252
	3. නගානුවල කණ්ඩායම	254
	4. කුමුදුවල කණ්ඩායම	254
	5. විතතාගාරවල කණ්ඩායම	256
	6. ආරාමවල කණ්ඩායම	258
	7. ගඬවැව්වල කණ්ඩායම	260
	8. කුමාරවැව්වල කණ්ඩායම	262
	9. ජනනාදානුවල කණ්ඩායම	264
2, 5.	පාලිදෙපනීය කණ්ඩායම	266 - 269

- 3. විපතනීයවල කණ්ඩායම 270 - 271
- 4. සඛනවල කණ්ඩායම 270 - 271
- 5. සමුදානවල කණ්ඩායම 272 - 275
- 6. අධිකරණවල කණ්ඩායම 272 - 273
- 7. සමඵවල කණ්ඩායම 274 - 275
- 8. සමුඵවල කණ්ඩායම 276 - 279
- 9. කපුටකණ්ඩායම 280 - 287
- 10. කතාපනීයවල කණ්ඩායම 288 - 293

10, 1.	පාරිභාෂිත කණ්ඩායම	288 - 289
10, 2.	සඛනාදිපනීය කණ්ඩායම	290 - 293

- 11. විපතනීයවල කණ්ඩායම 294 - 295
- 12. සඛනවල කණ්ඩායම 294 - 295
- 13. සමුදානවල කණ්ඩායම 296 - 297
- 14. අධිකරණවල කණ්ඩායම 296 - 297
- 15. සමඵවල කණ්ඩායම 298 - 299
- 16. සමුඵවල කණ්ඩායම 300 - 303

සිංහල විභාෂිත කණ්ඩායම නිකුත් කිරීම.

සමූහික සහ සංවිධාන 804 - 815

සමූහික සහ සංවිධාන	304 - 305
තෙරස සමූහික	304 - 305
1. පරිමපාර්ශ්ව සමූහික	306 - 337
2. දුතිය පාර්ශ්ව ,,	306 - 307
3. සඤ්චිත ,,	308 - 309
4. සමනුභාසන ,,	308 - 309
5. කසීන ,,	310 - 311
6. ඵලකලොම ,,	310 - 311
7. පදසොධම ,,	312 - 313
8. අභින ,,	312 - 313
9. ඵෙයසන ,,	312 - 313
10. ධම්මදෙසන ,,	312 - 313
11. භුතාචාර ,,	314 - 315
12. වොච්චිකාපන ,,	314 - 315
13. අනනුඤ්ඤන ,,	314 - 315

අනන්තරසෙයාලො 816 - 845

1. කසීපුච්ඡාචාර	316 - 325
2. ඡ අපනනිසමූහිකචාර	324 - 327
3. කතාපනනිචාර	326 - 333

අපනනිසමූහික ගාථා 834 - 837

4. විපනනිපච්චයචාර	336 - 341
5. අභිකරණපච්චයචාර	340 - 343

අනන්තරසෙයාලො නිවසීතො

සමඵගෙදො 846 - 853

6. පරියායචාර	346 - 349
7. සංඛාරණචාර	350 - 351
8. නඛභානීයචාර	350 - 353
9. සමඵ, සමඵඤ්ඤ සංඛාරණචාර	352 - 353
10. සමඵ, සමඵඤ්ඤ නඛභානීයචාර	354 - 355
11. සමඵසමුඛාචාරචාර	354 - 357
12. විනයචාර	356 - 359

13. කුසලවැරේ	358 - 359
14. ගන්ධවැරේ	360 - 363
15. සමඵවැරේ	362 - 365
16. සංසඛ්ඵවැරේ	364 - 365
17. සමමනිවැරේ	364 - 369
18. සමමනි හ සමමනිවැරේ	368 - 373
19. සමඵාධිකරණවැරේ	372 - 377
20. සමුඛ්ඵාපනවැරේ	376 - 379
21. භජනිවැරේ	380 - 383

සමඵහෙදො නිඛිහො.

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

මහාවිභංගො

විනයපීටකේ පරිවාරපාළි

මහාවිහරයෙහි

නමො තසා භගවතො අරහතො සමමාසමුද්දායසා

1. කන්ථපඤ්ඤානිවාරො

1.1

පාරාජිකකණේධා

ඔං තෙන භගවතා ජානතා පසාතා අරහතා සමමාසමුද්දායන පරමං පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤානතං, කං ආරඛා, කීසම්මං චන්ද්‍රියම්මං, අභි තන්ථ පඤ්ඤානති, අනුපඤ්ඤානති¹, අනුපපන්තපඤ්ඤානති, සබ්බන්ථ පඤ්ඤානති, පදෙසපඤ්ඤානති, සාධාරණපඤ්ඤානති, අසාධාරණපඤ්ඤානති, එකතො පඤ්ඤානති, උභතො පඤ්ඤානති, පඤ්ඤානතං පාතිමොකනුද්දෙසානං කන්ථොගධං, කන්ථ පටියාපනතං, කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති, චතුත්තං විපතනිතං කතමා විපතති. සත්තත්තං ආපතතිකඛන්ධානං කතමො ආපතතිකඛන්ධො, ඡන්තං ආපතතිකමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමති, කො තන්ථ විනයො, කො තන්ථ අභිවිනයො, කීං තන්ථ පාතිමොකං, කීං තන්ථ අධිපාතිමොකං, කා විපතති, කා සමපතති, කා පටිපතති, කතී අන්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා පරමං පාරාජිකං පඤ්ඤානතං, කෙ සිකඛනාති, කෙ සිකඛිතසිකඛා, කන්ථ සීතං, කෙ ඛාරෙනාති, කසා චචනං, කෙනාභතනාති :

1 ඔං තෙන භගවතා ජානතා පසාතා අරහතා සමමාසමුද්දායන පරමං පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤානතනාති : වෙසාලිය පඤ්ඤානතං.

කං ආරඛාති : සුද්දිත්තං කලඤ්ඤානතං ආරඛා.

කීසම්මං චන්ද්‍රියම්මනාති : සුද්දින්නො කලඤ්ඤානතො පුරුණෙඤ්ඤාතිසිකාය මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි.² තසම්මං චන්ද්‍රියම්මං.

අභි තන්ථ පඤ්ඤානති, අනුපඤ්ඤානති, අනුපපන්තපඤ්ඤානතීති : එකා පඤ්ඤානති, දො අනුපඤ්ඤානතීයො, අනුපපන්තපඤ්ඤානතී තසම්මං නභි.

සබ්බන්ථ පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානතීති : සබ්බන්ථ පඤ්ඤානතී.

1. අනුපපඤ්ඤානති - සඟා.
2. පතීසෙවි - පා.

විනය පිටකයෙහි පරිවාර පාළිය

මහාවිභවය

ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

1. කන්ථපඤ්ඤානිවාරය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

ශ්‍රී ක්ෂා පෑණවීමෙහි කල් දන්තා වූ ශික්ෂා පෑණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක්භූ ඇඳබෑ පණවන ලද ද, කිනම් වස්තුවෙක්හි පණවන ලද ද, එහි පඤ්ඤානි අනුපඤ්ඤානි අනුපපන්තපඤ්ඤානි ඇද්ද, සබ්බන්තපඤ්ඤානි පදෙසපඤ්ඤානි ද, සාධාරණපඤ්ඤානි අසාධාරණපඤ්ඤානි ද, එකතො පඤ්ඤානි උභතොපඤ්ඤානි ද, පස්වැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොතැන්හි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද, සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තියක්කන්ධයෙක් ද, සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නහී ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් වේ ද, සත්වැදුරුම් ඔමටයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ඔමටයෙන් සත්හිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, විපත්ති කවර, සම්පත්ති කවර, ප්‍රතිපත්ති කවර, කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් පළමු පරිච්ඡිකපදය පණවන ලද ද, කවුරු හික්මේද්ද, කවුරු හික්මුණු සිට ඇති යෝ ද, කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරද් ද, කවරක්භූගේ වචනයෙක් ද, කවරක්භූ විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් :

1. සිකපද පෑණවීමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පෑණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවනලද යැ, එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබෑ පණවන ලද යැ යත් : සුදින්න කලන්ද පුත්‍රයා ඇඳබෑ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි යැ යත් : සුදින්න කලන්දපුත්‍ර පළමු තම භාය්‍යාව සමඟ මෙවුන්දම් සෙවී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤානි අනුපඤ්ඤානි අනුපපන්තපඤ්ඤානි ඇද්ද යත් : පඤ්ඤානි එකකැ, අනුපඤ්ඤානි දෙකකැ, අනුපපන්තපඤ්ඤානි එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤානි පදෙසපඤ්ඤානි ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤානි සි.

සාධාරණ පසුබිමක අසාධාරණ පසුබිමකින් : සාධාරණ පසුබිමක.

එකතො: පසුබිමක උභයෝග පසුබිමකින් : උභයෝග පසුබිමක.

පසුබිමක පානිමොක්ඛයෝගයක කැපවීමකින්, කැපවීමකින් පරිවාරකයකින් : නිදහසකින් නිදහසකින්.

කැපවීමකින් උදෙසාගෙන උදෙසාගෙන : දැනගෙන උදෙසාගෙන උදෙසාගෙන : දැනගෙන

වතුනො: විපතකින් කැපවීමකින් විපතකින් : සිලවිපතකින්.

සහනකො: දායකත්වයකින් කැපවීමකින් : දායකත්වයකින් : පාරාජිකයකින් කැපවීමකින්.

ජනනො: දායකත්වයකින් කැපවීමකින් කැපවීමකින් කැපවීමකින් : එකතො: කැපවීමකින් කැපවීමකින්, කැපවීමකින් විපතකින් විපතකින්, කැපවීමකින්, කැපවීමකින්.

වතුනො: අධිකරණයක කැපවීමකින් අධිකරණයකින් : දායකත්වයකින්.

සහනකො: සමථයක කැපවීමකින් සමථයකින් සමථයකින් දැනගෙන සමථයකින් සමථයකින් : සමථයකින් සමථයකින් විපතකින් විපතකින් පරිවාරකයකින්.

කො: කැපවීමකින් කො: කැපවීමකින් අධිකරණයකින් : පසුබිමකින් විපතකින්, විපතකින් අධිකරණයකින්.

කො: කැපවීමකින් පානිමොක්ඛයෝගයකින් කො: කැපවීමකින් අධිකරණයකින් : පසුබිමකින් පානිමොක්ඛයෝගයකින්, විපතකින් අධිකරණයකින්.

කො: විපතකින් : අධිකරණයකින් විපතකින්.

කො: සමථයකින් : සමථයකින් සමථයකින්.

කො: පරිවාරකයකින් : නිදහසකින් කැපවීමකින් කැපවීමකින් : දායකත්වයකින් කැපවීමකින් කැපවීමකින් කැපවීමකින්.

කැපවීමකින් අධිකරණයකින් පරිවාරකයකින් පරිවාරකයකින් : දැනගෙන අධිකරණයකින් පරිවාරකයකින් පරිවාරකයකින් : පාරාජිකයකින් පසුබිමකින් : සමථයකින් සමථයකින්, දැනගෙන සමථයකින් සමථයකින්, පෙරකැපවීමකින් සමථයකින් එකතො: දැනගෙන සමථයකින් සමථයකින්, සමථයකින් සමථයකින් පරිවාරකයකින්, අධිකරණයකින් පසුබිමකින්, පසුබිමකින් සමථයකින් සමථයකින්, සමථයකින් සමථයකින්.

කො: සමථයකින් : සමථයකින් විපතකින් සමථයකින් කැපවීමකින්.

කො: සමථයකින් සමථයකින් : අධිකරණයකින් සමථයකින් සමථයකින්.

කො: සමථයකින් : සමථයකින් කැපවීමකින් සමථයකින්.

කො: පරිවාරකයකින් සමථයකින් කො: පරිවාරකයකින්.

කො: විපතකින් : සමථයකින් විපතකින් අධිකරණයකින් සමථයකින් සමථයකින්.

1. කො: සමථයකින් - මථයකින්.

සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සාධාරණපඤ්ඤාත්ති යි.

එකතොපඤ්ඤාත්ති උභතොපඤ්ඤාත්ති යැ යත් : උභතොපඤ්ඤාත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : සිලවිපත්ති යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟී යැ යත් : එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී.

සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකැ යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛා විනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය විනය යැ, පදභාජනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීමැ, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය ප්‍රාති මොක්ෂ යැ, පදභාජනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත්ති කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යත් : " දිවිහිමි කොට මෙබන්දක් නොකරමි " යි දිවිපමණින් සමාදන් වූ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

3. කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු විසින් පළමුපරිච්ඡිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු විසින් පළමුපරිච්ඡිකපදය පණවන ලද : සධසයා ගේ මනාබව පිණිස යැ. සධසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුභුලන් නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීලි භික්ෂූන්ගේ එාසුවහරණය පිණිස යැ. දිට්‍රදුමියෙහි වින්දයුතු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ, පරලොච්චි වින්දයුතු දුක්ගැහැට නසනු පිණිස යැ, නො පහන් පුභුලන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන් පුභුලන් බෙහෙවින් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙති යත් : ඉඤ්ජායෝ ද කල්‍යාණ පාඨග්ජනයෝ ද හික්මෙත්.

කවුරු ශික්ෂිතශික්ෂා ඇතියෝ යැ යත් : රහත්හු ශික්ෂිත ශික්ෂා ඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ.

කවුරු දරති යත් : යම් කෙනකුන්හට විනයපෙළ අටුවා වනපොත් ඇද ද, ඔහු දරත්.

කවරක්හුගේ වචනයෙකැ යත් : භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචන යි.

කෙනෙහිගැනීම : පරමපරාගතය.¹

1. උපාලි දැනගෙන වෙච්ච සොණකො: සිංහවෙ, තථා,
මොහොලිපුතෙතන පඤ්චමා: එතෙ ජලබුසිරිටතයෙ.
2. තනො: මහිනෙදු ඉට්ඨිගො: උතඨිගො: වෙච්ච සමබ්චො:²
හද්දනාමො: ච පණ්ඨිනො,
එතෙ නාගා: මහාපඤ්ඤා: ජලබුදීපා: ඉට්ඨාගතා.
3. විනගං තෙ වාචසිංසු පිටකං තබ්බපණ්ණීගා,
නිකාගෙ පඤ්ච වාචෙසුං සතත වෙච්ච පකරණෙ.
4. තනො: අරිට්ඨො: මොධාච්චි තිස්සදත්තො: ච පණ්ඨිනො:
විසාරදො කාලසුමනො: ථෙරො: ච දීඝනාමිකො,
දීඝසුමනො: ච පණ්ඨිනො.
5. පුනදෙව්⁴ කාලසුමනො: නාගත්ථෙරො: ච බුභුරකඨිනො,
තිස්සත්ථෙරො: ච මොධාච්චි දෙවත්ථෙරො: ච පණ්ඨිනො.
6. පුනදෙව්⁴ සුමනො: මොධාච්චි විනගෙ ච විසාරදො,
බහුසුතො: වුලුනාගො: ගජො: ච දුප්පධංසිගො.
7. බම්බපාලිතනාමො: ච රොහණො: භාග්ගුපුජ්ඣො,
තස්ස සිස්සො: මහාපඤ්ඤා බෙමනාමො: තිපෙටකො,
දීපෙ තාරකරාජො: පඤ්ඤාග අභිරොච්ච.
8. උපතිස්සො: ච මොධාච්චි පුස්සදෙවො: මහාකප්ඵි
පුනදෙව් සුමනො: මොධාච්චි පුප්ථනාමො: බහුසුතො.
9. මහාකප්ඵි මහාසිවො,⁷ පිටකෙ සබ්බත්ථ කොච්චිදො,
පුනදෙව් උපාලි මොධාච්චි විනගෙ ච විසාරදො.
10. මහානාගො: මහාපඤ්ඤා සභ්බමච්චංසකොච්චිදො,
පුනදෙව් අහගො: මොධාච්චි පිටකෙ සබ්බත්ථ කොච්චිදො.
11. තිස්සත්ථෙරො: ච මොධාච්චි විනගෙ ච විසාරදො,
තස්ස සිස්සො: මහාපඤ්ඤා පුප්ථනාමො: බහුසුතො,
සාසනං අනුරකඨනො: ජලබුදීපෙ පඨිට්ඨිනො:
12. වුලුනාගො: ච මොධාච්චි විනගෙ ච විසාරදො,
තිස්සත්ථෙරො: ච මොධාච්චි සභ්බමච්චංසකොච්චිදො.
13. පුස්සදෙවො: ච මොධාච්චි විනගෙ ච විසාරදො,
සිව්චත්ථෙරො: ච මොධාච්චි විනගෙ සබ්බත්ථ කොච්චිදො.
14. එතෙ නාගා: මහාපඤ්ඤා විනගඤ්ඤා මහකොච්චිදො,
විනගං දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තබ්බපණ්ණීගාඨි.

1. පරමපරාගතං - සා.	6. පුස්සනාමො - සිඞ්ඞු.
2. ඉට්ඨිගො - සිඞ්ඞු.	7. මහාසිවො - මජ්ඣ.
3. සමබ්චො: තථා - මජ්ඣ.	8. වුලුදෙවො: ච - සිඞ්ඞු.
4. පුනදෙව් - පා. සා:	9. සිව්චත්ථෙරො - මජ්ඣ.
5. රොහණ - මජ්ඣ.	

කවරුන් විසින් ගෙන එන ලද යා යන් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ, එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලීපුත්තනිස්ස ස්ථවිර පස්වැනිකොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිවැ විනයධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්බිති මහින්ද යැ, ඉවධිය යැ, උත්තිය යැ, සම්බල යැ, පණ්ඩිත වූ හද්දනාම යැ යන මහපෑනැති මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිවහි විනයපිටකය හැදෑරවූහ. සභිපස ද ප්‍රකරණ සත ද හැදෑරවූහ

4. ඉක්බිති ප්‍රාඥ වූ අරිච්ඡ යැ, පණ්ඩිත වූ නිස්සදන්ත යැ, විශාරද වූ කාළසුමන යැ. දීඝනාමස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දීඝසුමන යැ.

5. වැළිදු කාළසුමන යැ, නාගස්ථවිර යැ, බුද්ධරක්ඛිත යැ, නුවණැති නිස්ස ස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දෙවස්ථවිර යැ.

6. නැවත ප්‍රාඥ වූ විනයෙහි විශාරද වූ සුමන ස්ථවිර යැ, අනභිභවනීය හස්තිරාජයකු බඳු වූ බහුග්‍රාහ වූ ළභාග ස්ථවිර යැ.

7. රෝහණවැසි සාධුන් විසින් පුදන ලද ධම්මපාල යන නම ඇති තෙරණුවෝ යැ, ඔබගේ ශිෂ්‍ය මහා ප්‍රාඥ ත්‍රිපිටකධර බෙම නම තෙරණුවෝ යැ, යන මොහු ප්‍රඥයෙන් හෙළදිව වන්ද්‍රයා මෙන් බැබළුණහ.

8. නුවණැති උපතිස්ස තෙරණුවෝ යැ, මහා කප්පික පුස්සදේව තෙරණුවෝ යැ ඉක්බිති ප්‍රශස්ත නුවණැති සුමන තෙරණුවෝ යැ, (බහුග්‍රාහ පුස්ථ නාම) පදුම නම තෙරණුවෝ යැ. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකප්පි මහාසිව තෙරණුවෝ යැ,

9. වැළිදු ප්‍රශස්ත නුවණැති විනයෙහි විශාර ද වූ උපාලි තෙරණුවෝ යැ. ශාසන වංශය දැනීමෙහි දක්ෂ මහාප්‍රාඥ මහානාග තෙරණුවෝ යැ.

10. නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ අභය තෙරණුවෝ යැ. නුවණැති විනයෙහි දක්ෂ නිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

11. ඔබ ගේ ශිෂ්‍ය (ලක්දිවින් ගොස්) සසුන් රකිමින් දඹදිව වැඩසිටී මහාප්‍රාඥ බහුග්‍රාහ පුස්ථනාම (සුමන) නම තෙරණුවෝ යැ.

12. නුවණැති විනයෙහි ද දක්ෂ වූලාභය තෙරණුවෝ යැ, ප්‍රාඥ ශාසනවංශයෙහි දක්ෂ නිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

13. බුද්ධිමත් විනයෙහි ද විශාර ද පුස්සදේව තෙරණුවෝ යැ, නුවණැති විනයෙහි හැමතන්හි දක්ෂ සිව තෙරණුවෝ යැ.

14. මහාප්‍රාඥ, විනය දන්නා, මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂිණාග්‍රවයෝ විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවැසූහ.

2. සං වෙන භක්තියා ජානනා පසුකැන අරභනා සම්මාසම්ප්‍රදේහන දුතියං පාරාජිකං කන්ද පසුකැනනනනි : රාජගභෙ පසුකැනනං.

කං අරභනානි : ධනියං කුමභකාරපුතනං අරභනං.

කිසම්ච චජුසම්නනි : ධනියො කුමභකාරපුතනො රභොසු දුරුති අදිනනානි¹ අදිසි, නසම්ච චජුසම්ච.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ජනනං අපනතිසම්ප්‍රධානානං කනිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානීනි : නිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානී : සියා කායනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න වාචනො, සියා වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න කායනො, සියා කායනො ච වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී -පෙ-.

3. නනියං පාරාජිකං කන්ද පසුකැනනනනි : වෙසාලියං පසුකැනනං.

කං අරභනානි : සම්බහුලො හිකු ආරභනං.

කිසම්ච චජුසම්නනි : සම්බහුලා හිකු අසුසුමසුසුං ජිවිතා වොරො-පෙසුං, නසම්ච චජුසම්ච.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ජනනං අපනතිසම්ප්‍රධානානං කනිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානීනි : නිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානී : සියා කායනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න වාචනො, සියා වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න කායනො, සියා කායනො ච වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී -පෙ-.

4. වතුන්දං පාරාජිකං කන්ද පසුකැනනනනි : වෙසාලියං පසුකැනනං.

කං අරභනානි : වගුසුදුනිරිගෙ හිකු ආරභනං.

කිසම්ච චජුසම්නනි : වගුසුදුනිරිගො හිකු හිනිනං අසුසුමසුසුං උතනරිමිනුසුධම්මසු වණණො භාසිංසු, නසම්ච චජුසම්ච.

එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති.

ජනනං අපනතිසම්ප්‍රධානානං කනිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානීනි : නිති සම්ප්‍රධානෙහි සම්ප්‍රධානී : සියා කායනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න වාචනො, සියා වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී න කායනො, සියා කායනො ච වාචනො ච චිතනනො ච සම්ප්‍රධානී -පෙ-.

වනනාමො පරාජිකා හිට්ඨිතා.

නසුසුදුනො :

මෙජුනාදිනනදනසුධ මනුසුභවගුහුතනරි,
පාරාජිකානි වනනාරි ජෙජ්චජු අසංසයානි.

1. අදිනනං - මජ්ඣං.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කැරුණු දක්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් දෙවනපරිච්ඡි සිකපදයක් පණවන ලද නම් එය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජභහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබෑ යැ යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇඳබෑ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි යැ යත් : ධනියකුම්භකාරපුත්‍ර රජහුගේ නුදුන් දව ගත්තේය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නඟී යැ යත් : තුන් සමුච්චානායෙකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනායෙන් නොනඟී. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟීයි, කයින් නොනඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

3. තෙවන පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබෑ යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳබෑ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොරකළභ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි,

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නඟී යැ යත් : තුන් සමුච්චානායකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනායෙන් නොනඟී. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟීයි. කයින් නොනඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

4. සිවුවන පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබෑ යැ යත් : වග්ගමුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූන් ඇඳබෑ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි යැ යත් : වග්ගමුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූහු ඔවුනොවුන්ගේ ධ්‍යානාදී උතුරු මිනිස්දහම් පිළිබඳ ගුණ ගිහියන්ට කීහු. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නඟී යැ යත් : තුන් සමුච්චානායෙකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනායෙන් නොනඟී. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟීයි, කයින් නොනඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

සතරපරිච්ඡි නිමි.

එහි උද්දනාය :

මෙවුන්දම හා අධිනාදන යැ, මිනිස්චිකා යැ, උතුරු මිනිස්දම් යැ යන සතරපරිච්ඡි ඒකාන්තයෙන් ඡේදාගාමී වස්තුහු වෙත්.

1.2

සාධනාදියෙහි ක්‍රියා

ය. තෙහි හඟවන: ජානනා පසුකැපීම: අරභනා සමමාසලක්‍රමයෙන් උපකක්‍ෂිත: අසුචි මොවෙනතසා සාධනාදියෙහි කළු පසුකැපීම, ක. අරභන. කියම්. වැඩුම්, අපි තළු පසුකැපීම, අසුපසුකැපීම අසුපසුකැපීම, සබ්බපසුකැපීම පදෙසපසුකැපීම, සාධනාදියෙහි පසුකැපීම අසාධනාදියෙහි පසුකැපීම, එකතො: පසුකැපීම උභයො: පසුකැපීම, පසුකැපීම පානිමොකුඳුසානං කප්පොභවං කළු පරිසාපනනං, කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං අභව්ඡති, වතුනං විපතනං කතමා: විපතනී, සතනනං අපතනිකකිංසානං කතමො: අපතනිකකිංසානං, ඡතනං අපතනිකකිංසානං කතනී සමුච්ඡාදනී, වතුනං අතිකරණං කතමං අතිකරණං, සතනනං සමපානං කතනී සමපෙති සමමති, කො: තළු විනයො කො: තළු අතිවිනයො. කිං තළු පානිමොකිං, කිං තළු අතිපානිමොකිං, කා: විපතනී, කා: සමපතනී, කා: පච්චතනී, කතී අපවිසෙ පච්චි භවතො: උපකක්‍ෂිත: අසුචි මොවෙනතසා සාධනාදියෙහි පසුකැපීම, කෙ සිකිනනී, කෙ සිකිනනිකිංසානං, කළු සිතං, කෙ වා:රෙන, කසා වචනං, කෙහා:භවතනී:

1 ය. තෙහි හඟවන: ජානනා පසුකැපීම: අරභනා සමමාසලක්‍රමයෙන් උපකක්‍ෂිත: අසුචි මොවෙනතසා සාධනාදියෙහි කළු පසුකැපීම: සාධනාදියෙහි පසුකැපීම.

- ක. අරභනා: අසුචි මොවෙනතසා සාධනාදියෙහි කළු පසුකැපීම.
- කියම්. වැඩුම්: අසුචි මොවෙනතසා සාධනාදියෙහි කළු පසුකැපීම.
- අපි තළු පසුකැපීම: අසුපසුකැපීම: අසුපසුකැපීම: එකා: පසුකැපීම, එකා: අසුපසුකැපීම, අසුපසුකැපීම: කියම්. වැඩුම්.
- සබ්බපසුකැපීම: සබ්බපසුකැපීම: සබ්බපසුකැපීම.
- සාධනාදියෙහි පසුකැපීම: අසාධනාදියෙහි පසුකැපීම: අසාධනාදියෙහි පසුකැපීම.
- එකතො: පසුකැපීම: උභයො: පසුකැපීම: එකතො: පසුකැපීම.
- පසුකැපීම: පානිමොකුඳුසානං කප්පොභවං කළු පරිසා-පනනනා: නිදනොභවං නිදනපරිසාපනනං.
- කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං අභව්ඡති: කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං අභව්ඡති.
- වතුනං විපතනං කතමා: විපතනී: සිලවිපතනී.
- සතනනං අපතනිකකිංසානං කතමො: අපතනිකකිංසානං: සාධනාදියෙහි පසුකැපීම.
- ඡතනං අපතනිකකිංසානං කතනී සමුච්ඡාදනී සමුච්ඡාදනී: එකෙන සමුච්ඡාදනී සමුච්ඡාදනී: කායනො ව ජිතනනො ව සමුච්ඡාදනී න වා:රෙන.

1.2

සධසාදිගෙණ කාරණධය

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ (සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු) දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ වීසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ යම් සභවෙසෙසක් පණවනලද ද එය කොතන්හි පණවන ලද ද කවරක්හු ඇරැබෑ (පණවන ලද) ද කිනම් වස්තුවෙක්හි (පණවන ලද) ද එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති සාධාරණ පඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ඇද්ද පස් වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද සිවු වැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්ති යෙක් ද සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නභී ද සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් ද සත්වැදෑරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්හිදේ ද එහි විනය කවරේ ද එහි අභිවිනය කවරේ ද එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම විපත්ති කවර යෑ සම්පත්ති කවරයෑ ප්‍රතිපත්ති කවරයෑ කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ වීසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ සභවෙසෙස පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙද්ද කවුරු හික්මුණු සිට ඇතියෝ ද කොහි පිහිටියේ ද කවුරු දරද්ද කවරක්හුගේ වචනයෙක් ද කවරක්හු වීසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ වීසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්දන්තනු පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතන්හි පණවනලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබෑ (පණවන ලද) ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙයාසක මහණහු ඇරැබ ය.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙයාසක මහණ අතින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මීදී ය, ඒ වස්තුවෙහි ය .

එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤත්ති එකෙක අනුපඤ්ඤත්ති එකෙක අනුපඤ්ඤත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යි.

සාධාරණපඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤත්ති යෑ.

එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤත්ති යි.

පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ ය නිදනායෙහි ඇතුළත් යෑ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : තෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : සිලවිපත්ති යි.

සත්වැදෑරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : සධසාදිගෙණාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නභී ද යත් : එක් සමුච්චානායෙකින් නභීයි : කයින් ද සිතීන් ද නභීයි වචනයෙන් නොනභී.

වතුනතං අභිකරණං නතමං අභිකරණනි : අපචතාභිකරණං.

සත්තනතං සමචානං කතීභි සමපේභි සමමනීති : දුභි සමපේභි සමමනී : සමමුඛාවිනගෙත ව පච්ඤාඤාතකරණෙන ව.

කො තථ විනගො කො තථ අභිවිනගොති : පඤ්ඤාවතී විනගො, විභවතී අභිවිනගො.

කීං තථ පාඨිමොක්ඛං කීං තථ අභිපාඨිමොක්ඛනනි : පඤ්ඤාවතී පාඨිමොක්ඛං විභවතී අභිපාඨිමොක්ඛං.

කා විපතනීති : අසංවරේ විපතනී.

කා සමපතනීති : සංවරේ සමපතනී.

කා පටිපතනීති : න ඵවරූපං කරිඤ්ඤාමිතී යංවජ්චං අපාඤ්ඤාපටිකං සමාදාය සික්ඛනී සික්ඛාපදෙසු.

කතී අභව්වසෙ පටිච්ච භගවතා උපකකමිනි අසුචිං මොවේනතඤ්ඤා සබ්බාදිසෙසො පඤ්ඤාතොති : දස අභව්වසෙ පටිච්ච භගවතා උපකකමිනි අසුචිං මොවේනතඤ්ඤා සබ්බාදිසෙසො පඤ්ඤාතො : සබ්බසුච්චතාය, සබ්බඵාසුතාය, දුමමඛකුභං පුඤ්ඤානං තීඤ්ඤාය, පෙසලානං භික්ඛනං ඵාසුචිභාරය, දිව්ඪධම්මකානං අසච්චං සංවරය, සමපරිසිකානං අසච්චං පටිභානාය, අපචතනානං පසාදය, පසනනානං භිගොසාචාය, සඤ්චම්මසීනීයා, විනගානුඤ්ඤාය.

කෙ සික්ඛනනීති : සෙඛං ව පුපුර්ණකලාසංකා ව සික්ඛනනී.

කෙ සික්ඛිතසික්ඛාති අරහතො සික්ඛිතසික්ඛා.

කථං සීතනනී : සික්ඛාකාමේසු සීතං.

කෙ ධාරෙනනීති : ගෙසං වතනනී නෙ ධාරෙනනී.

කඤ්ඤා වචනනනී : භගමිනො වචනං අරහතො සමමාසමුදායං.

කෙනාභවනනී : පරමපරභවං. උපාලී දුභකො වේච්ච -පෙ-තමපඤ්ඤාතොති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පඤ්ඤා අරහතා සමමාසමුදොධන මාදුකාමේන සද්ධිං කායසංසංඝං සමාපජ්ජනතඤ්ඤා සබ්බාදිසෙසො කථං පඤ්ඤාතොති : සංවජ්චං පඤ්ඤාතො.

කං අරඛනනී : අයසමනතං උදුභිං අරඛන.

කිංසමී වජුසමීනනී : අයසමා උදුභි මාදුකාමේන සද්ධිං කායසංසංඝං සමාපජ්ජ, තසමී වජුසමී.

ඵකා පඤ්ඤාවතී.

ජනතං අපචතීසමුච්චානානං ඵකෙන සමුච්චානෙන සමුච්චානී : කායතො ව චිත්තතො ව සමුච්චානී න වාචතො -පෙ-.

සිවුදාසයාට අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තාධිකරණය යි.

සත්වදාසයාට අධිකරණයන් අතුරෙහි කෙතෙක් අධිකරණයන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාචනයෙන් ද පවිත්රකරණයෙන් ද අධිකරණයන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පවිත්රකරණය විනය යැ, පදනාපනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යත් : පවිත්රකරණය ප්‍රාතිමොක්ෂය යැ, පදනාපනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂය යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත්ති කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යත් : “ දිවිහිම කොට මෙබන්දක් නොකරන්නෙමි ” යි දිවිපමණින් සොදන වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු විසින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රානුපිළිබද සහවෙසෙස පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු විසින් උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රානුපිළිබද සහවෙසෙස පණවන ලදී. සභිසයා ගේ මනාබව පිණිස යැ, සභිසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුභුලන් නිහන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියභිල හික්මුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදම්ගෙහි වින්දසුකු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ. පරලොචනි වින්දසුකු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන් වුවන් ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙද්ද යත් : ගෞරවයෙන් ද කලාපය පැවරීමෙන් ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිට ඇත්තෝ ද යත් : රහත්හු හික්මුණු සිට ඇතිවෝ යි.

කොහි පිහිටියේ ද යත් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරද්ද යත් : සම්මතකුන්ට විනය පෙළ අටුවා වන පොත් ද, ඔහු දරත්.

කවුරුන්ගේ වචනයක් ද යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචනය යි.

කවුරුන්හු විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී. උපාලි ස්ථවිරය, දසක ස්ථවිරය, . . . කාමුපර්ණි නම් වූ හෙළදිවැ පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මිනිස් මාගමක හා කාසයහසට පැමිණෙන්නු පිළිබද සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවුරුන්හු ඇඳැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක හා කාසයහසට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පවිත්රකරණය එකකි.

සවුදාසයාට ආපත්තිය මුඛයෙන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයකින් නැගී : කයින් ද සිහින් ද නැගී. වචනයෙන් නො නැගී. . . .

3. මිනිස්මාගමකට (වසමහ පසමහ පිළිබඳ) තුළුල් තෙපුල් කියන්නහු පිළිබඳ සහවෙසස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කියැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි තුන් සමුච්චානයෙකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි කයින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

4. මිනිස් මාගමක සම්පයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමේ අනුසස් කියන්නහු පිළිබඳ සහවෙසස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක සම්පයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීමේ අනුසස් කියැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි තුන් සමුච්චානයකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි. කයින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනු එකු කරණ) සපුරුතු සහ වෙසස කොතැන්හි පණවනලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනුඑකුවට පැමිණියේ යැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයින් නහියි : කිසිවිටෙක කයින් නහියි වචනයෙන් නො නහියි සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නහියි කයින් නො නහියි සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

6. තමා ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් කිලියක් කරවන්නහු පිළිබඳ සහ වෙසස කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිපුරවෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂූන් තමන් ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් තුටු කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයින් නහියි. . . .

7. මහලලකං විහාරං කාරාපෙනතසා සබ්බාදිසෙසො කන්ද පසාදනෙනාති : කොසමසීයං පසාදනෙනා.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං ඡනතං ආරබ්භ.

කීසමී වජ්ජසමීනාති : ආයසමී, ඡනෙනා විහාරවජ්ජං සොඛෙනො: අසාදනනීරං වෙතීයරාකඛං ඡෙදපෙසි, තසමී වජ්ජසමී.

එකා පසාදනනී.

ඡනතං ආපතතීසමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනාසා සබ්බාදිසෙසො කන්ද පසාදනෙනාති : රාජගහෙ පසාදනෙනා.

කං ආරබ්භාති : මේතතීයභුමිමජකෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කීසමී වජ්ජසමීනාති : මේතතීයභුමිමජකා භික්ඛු ආයසමනතං දබ්බං මලලපුතතං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනා, තසමී වජ්ජසමී.

එකා පසාදනනී.

ඡනතං ආපතතීසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

9. භික්ඛුං අසාදනහාසීයසා අභිකරණසා කසද්දෙසං ලෙසමනතං උපාදය පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනාසා සබ්බාදිසෙසො කන්ද පසාදනෙනාති : රාජගහෙ පසාදනෙනා.

කං ආරබ්භාති : මේතතීයභුමිමජකෙ¹ භික්ඛු ආරබ්භ.

කීසමී වජ්ජසමීනාති : මේතතීයභුමිමජකා භික්ඛු ආයසමනතං දබ්බං මලලපුතතං අසාදනහාසීයසා අභිකරණසා කසද්දෙසං ලෙසමනතං උපාදය පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනා, තසමී වජ්ජසමී.

එකා පසාදනනී.

ඡනතං ආපතතීසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සබ්බසෙදකසා භික්ඛුනො යාවතතීයං සමනුගාසනාය නපථි- නිසාජනතසා සබ්බාදිසෙසො කන්ද පසාදනෙනාති : රාජගහෙ පසාදනෙනා.

කං ආරබ්භාති : දෙවදතතං ආරබ්භ.

කීසමී වජ්ජසමීනාති : දෙවදතෙනා සමනසා සබ්බසා සෙදය පරකකමී, තසමී වජ්ජසමී.

එකා පසාදනනී.

ඡනතං ආපතතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති -පෙ-

11. හෙදකානුචතකානං¹ භික්ඛුනං යාවතතීයං සමනුගාසනාය නපථිනිසාජනතානං සබ්බාදිසෙසො කන්ද පසාදනෙනාති : රාජගහෙ පසාදනෙනා.

1. භුමිමජකෙ - මජසං.
2. හෙදානුචතකානං - මජසං.

7. කරවා දෙන හිමියකු ඇති මහත් විහාරයක් කරවන්නහු පිළිබඳ සහවේසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යන් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇදබැඳූ යන් : ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙරුන් ඇරබූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යන් : ආයුෂ්මත් ජන්ත මහණ ගෙබිම හෙළි කරනුයේ එක්තරා සැරුකක් සිඳ වියෑ, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤත්ති එකෙකෑ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සඟිත් නඟියි. . . .

8. අඹුලක වූ පරිච්ඡාදිනින් මහණක්හට වොදනා කරන්නහු පිළිබඳ සහවේසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යන් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇදබැඳූ යන් : මෙත්තිය භූමිමජක හික්ෂුන් ඇරබූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යන් : මෙත්තිය භූමිමජක හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දඹබමල්ල පුත්‍රහට අඹුලක පරිච්ඡාදිනින් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකෑ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන තුනෙකින් නඟි. . . .

9. අනාභාගීය (අත් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් (ජාතාදී) දෙය ලෙස මාත්‍රයක් ගෙන මහණක්හට පරිච්ඡාදිනින් වොදනා කරන්නහු පිළිබඳ සහවේසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යන් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබූ යෑ යන් : මෙත්තිය භූමිමජක හික්ෂුන් ඇරබූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යන් : මෙත්තිය භූමිමජක හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දඹබමල්ල පුත්‍රහට අඤ්ඤාභාගීය අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් දෙයලෙස මාත්‍රයක් ගෙන පරිච්ඡාදිනින් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකෑ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන තුනෙකින් නඟි. . . .

10. තුන්යළ තාක් සම්බුභාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින සඬසහෙදක මහණ පිළිබඳ සහවේසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යන් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරබූ යෑ යන් : දෙවදත්ත මහණහු ඇරබූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යන් : දෙවදත්ත මහණ සමඟි සඬසයා ඩිඳුම්ම පිණිය උත්සාහ කෙළේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකෑ.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නඟියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟි. . . .

11. තුන්යළ තාක් සම්බුභාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින හෙදනුවත්තක හික්ෂුන් පිළිබඳ සහවේසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යන් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කං ආරම්භය : සමබලයෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කියමි ව්‍යුහය : සමබලයෙහි භික්ෂු දෙවදනකයන් සමඟ සෙසු පරිකල්පනා අනුචිතයන් අනෙකුත් වශයෙන් ව්‍යුහය.

එක පැහැය.

ඡන්දනං ආපනතිසමුදායනං එකෙන සමුදායෙන සමුදායී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුදායී -පෙ-

12. දුබ්බවස්ස භික්ෂුනො යාවනතීයං සමනුභාසනාය නපපටීතිස්ස-ඡන්දනස්ස සමඟ දීපෙසෙ කැපවීම සඳහා වූ විවරණය : කොසමිතියං පැහැයෙනො.

කං ආරම්භය : අයසමනං ඡන්දනං ආරම්භය.

කියමි ව්‍යුහය : අයසම, ඡන්දනං, භික්ෂුහි සහධමිතං වුවමනානො අනානං අවචනීයං අකාසි, තසමි ව්‍යුහය.

එක පැහැය.

ඡන්දනං ආපනතිසමුදායනං එකෙන සමුදායෙන සමුදායී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුදායී -පෙ-

13. කුලදුසස්ස භික්ෂුනො යාවනතීයං සමනුභාසනාය නපපටී-තිස්සඡන්දනස්ස සමඟ දීපෙසෙ කැපවීම සඳහා වූ විවරණය : සාවචනීයං පැහැයෙනො.

කං ආරම්භය : අසුච්ඡන්දනසමුදායෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කියමි ව්‍යුහය : අසුච්ඡන්දනසමුදායෙහි භික්ෂු සමඟ පබ්බාඡනීයං-කමමකනා භික්ෂු ඡන්දනමිතා දෙසගමිතා මොහගමිතා භයගමිතා පාපෙසු, තසමි ව්‍යුහය.

එක පැහැය.

ඡන්දනං ආපනතිසමුදායනං එකෙන සමුදායෙන සමුදායී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුදායී -පෙ-

නෙරස සමඟ දීපෙසෙ නිවර්තනං.

නිවර්තනං :

- විසමි¹ කායසංසංසං - දුටුලං අනනකාමනං,²
- සඤ්චරිතනං කුටි වෙච්ච - විහාරෙ ව අමුලකං.
- කඤ්ච දෙසඤ්ච හෙදෙ ව - තසොව³ අනුචිතකා,
- දුබ්බවං කුලදුසඤ්ච - සමඟ දීපෙසෙ නෙරසාති.

1. විසමි - මඡසං, සිඹු 2.
 2. අනනකාමනං - මඡසං, සිඹු 1, 2.
 3. කුටි වෙච්ච - සිඹු 1, 2.

කවරක්භූ ඇඳැ යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වාග්‍රවාදී බොහෝ භික්ෂූහු සභිසංභදය කිරීමට වැයම් කරන දෙවිදන් මහණහට අනුවර්තකයෝ වූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායත් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිධි : කැසින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභි. . . .

12. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින දුර්වල මහණහු පිළිබඳ සහවචසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසඹානුවඳ දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇඳැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු භික්ෂූන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියයුත්තහු කළහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායත් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිධි : කැසින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභි. . . .

13. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින කුලදුෂක මහණහු පිළිබඳ සහවචසෙස කොතන්හි පණවන ලදැ යත් : සැවතෙකි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳැයැ යත් : අස්සඵ පුනඛිබ්බුක භික්ෂූන් ඇඳැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : අස්සඵ පුනඛිබ්බුක භික්ෂූහු සභිසංච විසින් සහරම්න් තෙරණකම් කරණ ලද්දහු කාරක භික්ෂූන් ඡන්දගාමීත්වයෙන් ද්වේශගාමීත්වයෙන් මෝහගාමීත්වයෙන් භයගාමීත්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායත් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිධි : කැසින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභි. . . .

තෙළෙස් සහවචසෙස් නිමි.

එහි උද්දනාය :

සුඤ්ඤාමිදිම ද කායසංසර්ගය ද දුට්ඨල්ලය ද අත්තකාමසාරිවරිය ද සඤ්චරීත්තය ද කුටිකාරාපනාය ද මහල්ලක විහාරය ද අමුලකය ද කිඤ්චදෙසය ද සභිසංභදය ද සභිසංභදානුවත්තකය ද දුඛිඛවිය ද කුලදුෂනාය ද යන සහවචසෙස් තෙළෙස්ස ධී,

1.3

අතීතකණේධා

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරභතා සමමාසවුද්ධොන පඨමො අතීතතො කථ පඤ්ඤානො -පෙ- කොනාභතනති.

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරභතා සමමාසවුද්ධොන පඨමො අතීතතො කථ පඤ්ඤානොති : සාවච්චියං පඤ්ඤානො.

කං ආරබ්භාති : ආයඤ්ඤානං උද්ධං ආරබ්භං.

කීඤ්ඤානං චජ්ඣඤ්ඤානං : ආයඤ්ඤානං උද්ධං මාතුභාමොන සද්ධං එකො එකාය රභො පච්චිත්තො ආයඤ්ඤානං අලංකමමනියො නිසස්සං කපෙපසි, තඤ්ඤානං චජ්ඣඤ්ඤානං.

අපී තථ පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපතනපඤ්ඤානති : එකා පඤ්ඤානති, අනුපඤ්ඤානති අනුපපතනපඤ්ඤානති තඤ්ඤානං නපී.

සබ්බථ පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානති : සබ්බථ පඤ්ඤානති.

සාධාරණපඤ්ඤානති අසාධාරණපඤ්ඤානති : අසාධාරණපඤ්ඤානති.

එකතො පඤ්ඤානති උභතො පඤ්ඤානති : එකතො පඤ්ඤානති.

පඤ්ඤානං පාඨමොකඤ්ඤානං කථොභධං කථ පරියාපනනති : තීදනොභධං තීදනපරියාපනනං.

කතමෙත උදෙසෙත උදෙසං ආභව්වතී : චතුරොත උදෙසෙත උදෙසං ආභව්වතී.

චතුරතං විපතනිතං කතමං විපතනිති : සියං සීලවිපතති, සියං ආචාරවිපතති.

සතතනතං ආපතතිකඤ්ඤානං කතමො ආපතතිකඤ්ඤානං : සියං පාරුජිකාපතතිකඤ්ඤානං, සියං සබ්බාදියෙසාපතතිකඤ්ඤානං, සියං පාචිතනියාපතතිකඤ්ඤානං.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානං කතමි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානිති : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානිතං වාචනො.

චතුරතං අධිකරණං කතමං අධිකරණනති : ආපතනාධිකරණං.

සතතනතං සම්පානං කතමි සම්පෙති සමමතිති : තිති සම්පෙති සමමති : සියං සමුඛාවිභයෙන ච සියං පච්චිඤ්ඤානකරණෙන ච සියං තිණවිථාරකෙන ච.

කො තථ විභයො කො තථ අභිවිභයොති : පඤ්ඤානවිභයො, විභතති අභිවිභයො.

කිං තථ පාඨමොකඤ්ඤානං කිං තථ අධිපාඨමොකඤ්ඤානං : පඤ්ඤානති පාඨමොකඤ්ඤානං, විභතති අධිපාඨමොකඤ්ඤානං.

කා විපතනිති : අසංවරො විපතති.

1.3

අනියත කාණ්ඩය

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළමුවන අනියත සිකපදය කොකැන්හි පණවන ලද ද, . . . කවරක්කු විසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළමුවන අනියත සිකපදය කොකැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇරබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණහු ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණ හුදෙකලා වූයේ රහසිගත වූයේ හුදෙකලා වූ මාගමක භා ටෙමුට්තසෙවනයට යොග්‍ය වූ පිළිසත් අස්තෙකැ හින, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්තපඤ්ඤත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤත්ති එතෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්තපඤ්ඤත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ.

සාධාරණ පඤ්ඤත්ති අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති යි.

එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළද් ද යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනායෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවු වැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : කිසිවිටෙක සිල විපත්තිය යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, කිසිවිටෙක සභිසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධ යැ, කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවුදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නහී ද යත් : එක් සමුච්චානායෙකින් නහීයි : කහීන් ද සිහින් ද නහීයි. වචනායෙන් නො නහී.

සිවුදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : ආපත්තාධි කරණ යැ. සත්වැදූරුම් ගමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ගමථයෙන් සත්හිදේ ද යත් : තුන් ගමථයෙන් සත්හිදෙයි : කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද සිංචන්දාරකයෙන් ද සත්හිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පඤ්ඤත්තිය විනය යැ, පදභාරනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : පඤ්ඤත්තිය ප්‍රාති මොක්ෂයැ. පදභාරනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්තිය යි.

කා සමපතනී : සංවරේ සමපතනී.

කා පරිපතනී : න ඵවරුපං කරිසාමිති යාවජ්වං ආපාණකොටිකං සමාදය සිකඛනී සිකඛාපදෙසු.

කනී අත්ඵලෙ පටිඵච භගවතා පථමො අනියතො පඤ්ඤානෙතානි : දස අත්ඵලෙ පටිඵච භගවතා පථමො අනියතො පඤ්ඤානෙතා : සමසසුට්ඨතාය, සමසථාසුතාය, දුමමඛකුභං පුගගලානං නික්ඛතාය, පෙසලානං භික්ඛුතං ථාසුචිභාරය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිභාතාය අපපසනානං පසාදය, පසනානං භියොභාවාය සඤ්චමට්ඨිතියා, විනයානුක්ඛතාය.

කෙ සිකඛනනීති : සෙඛා ච පුටුප්පනකලාණකා ච සිකඛනනී.

කෙ සිකඛිතසිකඛානි : අරහනෙතො සිකඛිතසිකඛා.

කත්ථ සීතනනී : සිකඛාකාමෙසු සීතං.

කෙ ධාරෙතනීති : යෙසං චතනනී තෙ ධාරෙතනී.

කසො චචනනීති : භගවතො චචනං අරහතො සමමාසමුද්ධසො.

කෙනාභතනනී : පරමපරාභතං, උපාලී දසකො -පෙ- තමචපණ්ණි-යානී.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන දුතියො අනියතො කත්ථ පඤ්ඤානෙතානි : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරබ්භානී : ආයසමනතං උදසිං ආරබ්භ.

නිසම්ච චජුත්ථිනනී : ආයසමං උදසි මාතුභාමෙන සඤ්චං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කපෙසසි, තසම්ච චජුත්ථිං.

අජචී තත්ථ පඤ්ඤානනී අනුපඤ්ඤානනී අනුපපනනපඤ්ඤානනීති : ඵකා පඤ්ඤානනී. අනුපඤ්ඤානනී අනුපපනනපඤ්ඤානනී තසම්ච නජචී.

සබ්බත්ථ පඤ්ඤානනී පදෙසපඤ්ඤානනීති : සබ්බත්ථ පඤ්ඤානනී.

සාධාරණපඤ්ඤානනී අසාධාරණපඤ්ඤානනීති : අසාධාරණපඤ්ඤානනී

ඵකතො පඤ්ඤානනී උභතො පඤ්ඤානනීති : ඵකතො පඤ්ඤානනී,

පඤ්ඤානනං පානිමොක්ඛානුදෙසසානං කප්ථොගධං කත්ථ පරියාපනනනනී : නිදුතොගධං නිදුතපරියාපනනං.

කතමෙහ උදෙසෙහ උදෙසං ආභව්ණනීති : චතුසේහ උදෙසෙහ උදෙසං ආභව්ණනී.

චතුකතං චිපතනීතං කතමං චිපතනීති : සීයා සීලචිපතනී, සීයා ආචාරචිපතනී.

සතතනතං ආපතනීකඛනිකානං කතමො ආපතනීකඛනිකොනී : සීයා සමසාදිසෙසාපතනීකඛනිකො, සීයා පාචිතනීයාපතනීකඛනිකො.

සම්පත්ති කවර යන් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යන් : “ දිවිහිමි කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි ” යි දීවි පමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමු වන අනියතසිකපදය පණවන ලදයැ යන් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමුවන අනියත සිකපදය පණවන ලදී. සභිසයාගේ මනා බව පිණිස යැ, සභිසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුඟුලන් නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියසීල හික්කුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදුම්පෙහි වීන්ද යුතු දුක්ගැහැට වැළැක්ම පිණිස යැ, පරලෙවිහි වීන්ද යුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වුවන් ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, කුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙද් ද යන් : ඉගෙනීමෙන් ද කලාපාචාරයෙන් ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිට ඇතියෝ ද යන් : රහත්හු හික්මුණු සිට ඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද යන් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරද්ද යන් : යම් කෙනෙකුන්ට විනය පෙළ අඩුවා වනපොත් ද, ඔහු දරත්. කවුරුන්ගේ වචනයෙන් ද යන් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේ වචන යි.

කවුරුන් වීසින් ගෙන එන ලද ද යන් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

උපාලිසථවිරය, දාසකස්ථවිරය, . . . කමුපර්ණි නම් වූ භෙළදිවැ පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාසක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ වීසින් දෙවැනි අනියත සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳැ යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණකු ඇඳැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ එකලා වූයේ රහසිගත වූයේ එකලා වූ මාගමක හා හිත, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යන් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ. අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යන් : සබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති යැ.

සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යන් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යි.

එකතො පඤ්ඤාත්ති උභතො පඤ්ඤාත්ති ද යන් : එකතො පඤ්ඤාත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යන් : නිදනයෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනයෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යන් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණෙයි.

සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යන් : කිසිවිටෙක සිල විපත්ති යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්ති යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්සන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්සන්ධයෙක් ද යන් : කිසිවිටෙක සභිසාදිගෙෂාපත්තිස්සන්ධ යැ, කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්සන්ධ යි.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති : නීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී : සියා කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී න වාචනො, සියා වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී න කායනො. සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී.

වතුනතං අභිකරණානං කතමං අභිකරණනති : ආපනතාභිකරණං.

සත්තනතං සමථානං කතීති සමථෙති සමමතීති : නීති සමථෙති සමමතී : සියා සමමුඛාවිනසෙත ව, සියා පටිඤ්ඤාභිකරණෙන ව, සියා නීඤ්ඤාභිකරණෙන ව -පෙ-

දෙව අනියතා නිවසිතා.

නසුද්දනං :

අලං කමමතියඤ්චව - නථෙච ව න හෙව ඛො,
අනියතා: සුපඤ්ඤානතා - බුභිසෙවෙඨන නාදිනාති.

1.4

නිසසග්ගියකණෙධා

4.1

1. යං නෙත භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසවුඤ්ඤෙන අතීරෙකච්චරං දසාභං අනිකිකාමෙනතසා ඤ්ඤාග්ගියං පාචිතතියං කප්ථ පඤ්ඤානතනති : වෙසාලියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

නීභමී වජුභමීනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතීරෙකච්චරං දසාභානිකකනතං ධාරෙසු,¹ තභමී වජුභමී.

ඵකා පඤ්ඤානති, ඵකා අනුපඤ්ඤානති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී : සියා කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨානී න චිත්තනො. සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී -පෙ-.

2. ඵකරහතං නිච්චරෙන විපවසනතසා නිසසග්ගියං පාචිතතියං කප්ථ පඤ්ඤානතනති : සාවචේයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

නීභමී වජුභමීනති : සමබහුලා භික්ඛු භික්ඛුනං හජෙථ ච්චරං නිකඛිපිනා සනතරාතතරෙන ජනපදවාරිකං පකකමීංසු, තභමී වජුභමී.

ඵකා පඤ්ඤානති, ඵකා අනුපඤ්ඤානති.

ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී : සියා කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨානී න චිත්තනො, සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී -පෙ-.

1. අතීරෙක ච්චරං ධාරෙසු - මඡසං.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සම්ප්‍රධානයෙන් නම් ද යත් : තුන් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්.

සිවුදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදැරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානියෙන් ද පරිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානියෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදේ. . . .

දෙ අනියත සිකපද නිමි.

එහි උද්දනය :

අලංකමනිය ද එසේ ම නො මැ අලංකමනිය ද යන දෙ අනියත සිකපදයන් තාදී ඉණැති බුද්ධග්‍රහණයන් වහන්සේ විසින් මොනවට පණවන ලදහ.

1.4

නියතග්‍රහණයන්

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තාවු සිකපද පැණවීමෙහි කලුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අතිරේකවිවරය දසදිනක් ඉක්ම වත්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිය කොතන්හි පණවනලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවනලදී.

කවරක්භූ ඇඳබැඳ යත් : සවගමභණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවගමභණු දසදිනක් ඉක්ම ගිය අතිරේක විවරයක් දරුව, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

2. එක් රැයක් තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව වසන්තහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිය සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබැඳ යත් : බොහෝ හික්ඝුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ හික්ඝුහු (සඟළ) සිවුර හික්ඝුන් ඇතැ තබා හදනය හා උතුරුසඟ සිවුරෙන් යුතුව දනවු සැරිසැරීමට ගියහු ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. අකාලවිවර පවිත්‍රයෙන් මාස අතිකාමෙන් නිසංසිතය පවිත්‍රය කැපවීමේ පොදු පොත : සාමාන්‍ය පොදු පොත.

කං ආරාධනා : සමහුලෙ භික්‍ෂු ආරාධන.

කියම් වදනුයේ නිසංසිත : සමහුලා භික්‍ෂු අකාලවිවර පවිත්‍රයෙන් මාස අතිකාමෙන්, තියම් වදනුයේ.

එකං පොදු පොත, එකං අනුපොදු පොත.

ජනනං ආපතති සමුදායානං දුඛි සමුදායෙන සමුදායාති : සියා කාමයො ව වාචනො ව සමුදායාති න විතතො, සියා කාමයො ව වාචනො ව විතතො ව සමුදායාති -පෙ-

4. අකාලවිවරය භික්‍ෂුනියා පුරාණවිවරය බොවාපෙන නිසංසිතය පවිත්‍රය කැපවීමේ පොදු පොත : සාමාන්‍ය පොදු පොත.

කං ආරාධනා : ආයසමනං උදසි ආරාධන.

කියම් වදනුයේ නිසංසිත : ආයසම උදසි අකාලවිවරය භික්‍ෂුනියා පුරාණවිවරය බොවාපෙන, තියම් වදනුයේ.

එකං පොදු පොත.

ජනනං ආපතති සමුදායානං ජනි සමුදායෙන සමුදායාති -පෙ-

5. අකාලවිවරය භික්‍ෂුනියා හත්තො විවර පවිත්‍රයෙන් නිසංසිතය පවිත්‍රය කැපවීමේ පොදු පොත : රාජගහ පොදු පොත.

කං ආරාධනා : ආයසමනං උදසි ආරාධන.

කියම් වදනුයේ නිසංසිත : ආයසම උදසි අකාලවිවරය භික්‍ෂුනියා හත්තො විවර පවිත්‍රයෙන්, තියම් වදනුයේ.

එකං පොදු පොත, එකං අනුපොදු පොත.

ජනනං ආපතති සමුදායානං ජනි සමුදායෙන සමුදායාති -පෙ-

6. අකාලවිවරය ගහපතී වා ගහපතී වා විවර විකාලපෙන නිසංසිතය පවිත්‍රය කැපවීමේ පොදු පොත : සාමාන්‍ය පොදු පොත.

කං ආරාධනා : ආයසමනං උපනදං සකාපුතං ආරාධන.

කියම් වදනුයේ නිසංසිත : ආයසම උපනදෙ සකාපුතො අකාලවිවරය ගහපතී වා විකාලපෙන, තියම් වදනුයේ.

එකං පොදු පොත, එකං අනුපොදු පොත.

ජනනං ආපතති සමුදායානං ජනි සමුදායෙන සමුදායාති -පෙ-

7. අකාලවිවරය ගහපතී වා ගහපතී වා තතුතනි¹ විවර විකාලපෙන නිසංසිතය පවිත්‍රය කැපවීමේ පොදු පොත : සාමාන්‍ය පොදු පොත.

කං ආරාධනා : ජබ්බග්ගිඤ්ඤ භික්‍ෂු ආරාධන.

1. තතුතනි - මජ්ඣිමනිකායෙ.

3. අකාලච්චරයක් පිළිගෙන මසක් ඉක්මවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු අකාල ච්චරයක් පිළිගෙන (නො ඉටා නො විකපා) මසක් ඉක්මවූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නඟියි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතීන් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

4. නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දොවවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කො තන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දොවාපියැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නඟී. . . .

5. නො නැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහකුවඳ දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නොනැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නඟී. . . .

6. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්වාගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර නො නැ සිවු දරුවකුගෙන් සිවුරක් ඉල්වියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නඟී. . . .

7. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ එක් හඳුනායකට උතුරුසහ සිවුරකට වැඩි සිවුරක් ඉල්වාගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබැ යැ.

කිසිම වැඩුසමීනදී : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු භ මහතං ජාතීනා ඛහුං විවරං විඤ්ඤාපෙසුං, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානදී.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

8. පුබ්බෙ අප්පචාරිතස්ස අඤ්ඤානකං ගහපතීකං උපසඛකමීනී; විවරෙ විකප්පං ආපඤ්ඤානකං නිස්සග්ගියං පාමිතතීයං කන්ද පඤ්ඤානතනදී : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානී : ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛාපුත්තං ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමීනදී : ආයස්මා උපනන්දෙ සක්ඛාපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකං ගහපතීකං උපසඛකමීනී; විවරෙ විකප්පං ආපඤ්ඤානකං, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානදී.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී - පෙ-

9. පුබ්බෙ අප්පචාරිතස්ස අඤ්ඤානකෙ ගහපතීකෙ උපසඛකමීනී; විවරෙ විකප්පං ආපඤ්ඤානකං නිස්සග්ගියං පාමිතතීයං කන්ද පඤ්ඤානතනදී : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානී : ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛාපුත්තං ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමීනදී : ආයස්මා උපනන්දෙ සක්ඛාපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකෙ ගහපතීකෙ උපසඛකමීනී; විවරෙ විකප්පං ආපඤ්ඤානකං, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානදී.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

10. අතීරෙකතීතඛතභුං වොදනාය අතීරෙකඡකඛතභුං ධානෙන විවරං අභිනිප්පාදෙනතස්ස නිස්සග්ගියං පාමිතතීයං කන්ද පඤ්ඤානතනදී : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානී : ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්ඛාපුත්තං ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමීනදී : ආයස්මා උපනන්දෙ සක්ඛාපුත්තො උපාසකෙන අඤ්ඤානො¹. භනෙත ආගමෙහි තී වූච්චමානො නාගමෙසී, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානදී.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

කතීනවගෙකං පඨමො.

1. {අඤ්ඤානො - සිමු 1, 2
{අඤ්ඤානො - මඡසං.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවිභව මහණනු පමණ නො දන බොහෝ සිවුරු ඉල්ලීම, ඒ වස්තුවක් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නම්. . . .

8. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිටුවක් කිරීමෙහි අධික විධාන යට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවීති සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිටුවක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවක් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නම්. . . .

9. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැටියන් වෙත එළඹ සිටුවක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවීති සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයා ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැටියන් වෙත එළඹ සිටුවක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවක් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නම්. . . .

10. අධිරා තෙවරක් වෝදානා කිරීමෙන් ද අධිරා සවරක් එළඹ සිටීමෙන් ද සිටුවක් උපදවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවීති සිකපදය කොතනහි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර උච්චුචකු විසින් “ ස්වාමීනි, අද එකදවසක් ඉවසා වදල මැනැවැ ” යි කියනු ලබන්නේ නො ඉවසී යැ. ඒ වස්තුවක් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නම්. . . .

පළමුවන කඨින වර්ග යි.

4.2

1. කොසියමිඤ්ඤානං සඤ්ඤානං කාරුපෙනාඤ්ඤානං නිඤ්ඤානං පාචිතභිං කළු පඤ්ඤානනනභි : ආලච්චං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිගෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමිං වජ්ඣගමිනභි : ඡබ්බග්ගිගා හික්ඛු කොසියකාරුකෙ උපසඤ්ඤානං ඵලමාභංසු : 'බහු ආච්චිසො කොසකාරුකෙ පච්ච, අමනාකලපි දඤ්ඤා, මගලපි ඉච්ඡාම කොසියමිඤ්ඤානං සඤ්ඤානං කාතු'නභි, තඤ්ඤා වජ්ඣගමිං.

එකා පඤ්ඤානභි.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

2. සුඤ්ඤානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤානං කාරුපෙනාඤ්ඤානං නිඤ්ඤානං පාචිතභිං කළු පඤ්ඤානනනභි : වෙසාලිගං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිගෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමිං වජ්ඣගමිනභි : ඡබ්බග්ගිගා හික්ඛු සුඤ්ඤානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤානං කාරුපෙසු, තඤ්ඤා වජ්ඣගමිං.

එකා පඤ්ඤානභි.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

3. අනාදිසිනා තුලං ඔදනානං තුලං ගොචරිගානං නවං සඤ්ඤානං කාරුපෙනාඤ්ඤානං නිඤ්ඤානං පාචිතභිං කළු පඤ්ඤානනනභි : සාචච්චං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිගෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමිං වජ්ඣගමිනභි : ඡබ්බග්ගිගා හික්ඛු ටොකඤ්ඤාච ඔදනානං අනෙත¹ ආදිසිනා තථෙච සුඤ්ඤානං ඵලකලොමානං සඤ්ඤානං කාරුපෙසු, තඤ්ඤා වජ්ඣගමිං.

එකා පඤ්ඤානභි.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

4. අනුච්චං සඤ්ඤානං කාරුපෙනාඤ්ඤානං නිඤ්ඤානං පාචිතභිං කළු පඤ්ඤානනනභි : සාචච්චං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : සම්බහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමිං වජ්ඣගමිනභි : සම්බහුලා හික්ඛු අනුච්චං සඤ්ඤානං කාරුපෙසු, තඤ්ඤා වජ්ඣගමිං.

එකා පඤ්ඤානභි, එකා අනුපඤ්ඤානභි.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

1. ඔදනං අනෙත - මිඡසං.
ඔදනානං අනෙත අනෙත - සීලී 1.

4.2

1. නීතිරීතිය මුහුණත ඇතිව සේවය කිරීමේදී නියමිතව සිටින පදනම පවතින ලද යැ යත් : අනුමතයෙහි දී පවතින ලදී.

කවරක් මුහුණත ඇති ද යත් : සවිභව මහණින් ඇති බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවිභව මහණින් නීතිරීතියෙන් වෙන් වීමට මෙසේ කීහ : " ඇතිවන්නී, බොහෝ නීතිරීතියෙන් පිටවූ, අපට ද දෙනු, අපිද නීතිරීතිය මුහුණත ඇතිව සේවය කිරීමට කැමැත්තමහ " යි, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකකි.

සවිභව මහණින් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

2. හුදු කළු වස්තුවෙන් ඇතිව සේවය කිරීමේදී නියමිතව සිටින පදනම පවතින ලද යැ යත් : වස්තුවෙහි දී පවතින ලදී.

කවරක් මුහුණත ඇති ද යත් : සවිභව මහණින් ඇති බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවිභව මහණින් හුදු කළු වස්තුවෙන් ඇතිව සේවය කිරීමට, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකකි.

සවිභව මහණින් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

3. හෙළ වස්තුවක් සතරින් කොටසක් ද කිහිපවත් වස්තුවක් සතරින් කොටසක් ද නො ගෙන අපත් ඇතිව සේවය කිරීමේදී නියමිතව සිටින පදනම පවතින ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පවතින ලදී.

කවරක් මුහුණත ඇති ද යත් : සවිභව මහණින් ඇති බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවිභව මහණින් මදක් හෙළ වස්තුවක් ද එසේ ම මදක් හුදු කළු වස්තුවක් ද කෙළවර ගන්වා වස්තුවෙන් ඇතිව සේවය කිරීමට, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකකි.

සවිභව මහණින් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

4. හවුරුදු පතා ඇතිව සේවය කිරීමේදී නියමිතව සිටින පදනම පවතින ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පවතින ලදී.

කවරක් මුහුණත ඇති ද යත් : බොහෝ භික්ෂුන් ඇති බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ භික්ෂුන් හවුරුදු පතා ඇතිව සේවය කිරීමට, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකකි, අනුපසුකෙරෙහි එකකි.

සවිභව මහණින් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

5. අනුදායකය, පුරුණතාවය සාමන්ත, සුභවිද්වේ. නව. නිසිදනසන්ත. කාර්යවේදන සාමන්තය. පාච්චිය. කන්ද පසුබිමතනනි : සාමන්තය. පසුබිමතන.

කං ආරම්භය : සමහුලෙ හිකුටු ආරම්භ.

කිසිම. ව්‍යුහමනනි : සමහුලා හිකුටු සන්තනනි උපකිකු. ආරම්භකිකිකි. පිකිපාච්චිය. පාසුකුලිකිකිකි. සාමන්තය, නිසිම. ව්‍යුහමන.

එක: පසුබිමතන.

ඡන්තං ආපනනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

6. එලකලොමනි පරිභාසනනි නියොජනං අභිකකාමෙනසා නිසාසනියං පාච්චිය. කන්ද පසුබිමතනනි : සාමන්තය. පසුබිමතන.

කං ආරම්භය : අසුබුරං හිකුටු ආරම්භ.

කිසිම. ව්‍යුහමනනි : අසුබුරෙ හිකුටු එලකලොමනි පරිභාසනනි නියොජනං අභිකකාමෙහි. නිසිම. ව්‍යුහමන.

එක: පසුබිමතන.

ඡන්තං ආපනනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි. සියා කායනෙ, සමුට්ඨානි න වාචනෙ න ව්‍යුහනෙ, සියා කායනෙ ව ව්‍යුහනෙ ව සමුට්ඨානි, න වාචනෙ -පෙ-

7. අසුබුරෙහිකාය හිකුටුනියා එලකලොමනි ධොවාපෙනසා නිසාසනියං පාච්චිය. කන්ද පසුබිමතනනි : සකකසු පසුබිමතන.

කං ආරම්භය : ඡබ්බසනියෙ හිකුටු ආරම්භ.

කිසිම. ව්‍යුහමනනි : ඡබ්බසනියා හිකුටු අසුබුරෙහිකාය හිකුටුනි එලකලොමනි ධොවාපෙනසා, නිසිම. ව්‍යුහමන.

එක: පසුබිමතන.

ඡන්තං ආපනනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

8. රුපියං පරිභාසනනියා නිසාසනියං පාච්චිය. කන්ද පසුබිමතනනි : රාජගහෙ පසුබිමතන.

කං ආරම්භය : අයසනෙ උපනනෙ සකසුපනනං ආරම්භ.

කිසිම. ව්‍යුහමනනි : අයසනෙ උපනනෙ සකසුපනනං රුපියං පරිභාසනනියෙ, නිසිම. ව්‍යුහමන.

එක: පසුබිමතන.

ඡන්තං ආපනනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

9. නානපකාරකං රුපියසංචොචාරං සමාපජ්ජනසා නිසාසනියං පාච්චිය. කන්ද පසුබිමතනනි : සාමන්තය. පසුබිමතන.

කං ආරම්භය : ඡබ්බසනියෙ හිකුටු ආරම්භ.

5. පැරැණි ඇතිරිය පසෙකින් සුගතවියකක් පමණ (කඩක්) නො ගෙන අළුත් නිසදුන් ඇතිරියක් කරවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : බොහෝ හික්කුහු ඇතිරී හැරැපියා ආරණ්‍යකාඩගය පිණිට්පාතිකාඩගය පාංශුකුලිකාඩගය සමාදන් වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

6. එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම යන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සික පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : එක්තරා මහණක් එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම ගියේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් නම්යි, වචනයෙන් නො නම්යි, සිතීන් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

7. නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දොවවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාකාපනපදයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු නො නෑ මෙහෙණන් ලවා එළලොම් දොවවාලූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

8. රන් රිදී මුසුකහවණු පිළිගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර රන්රිදී මුසුකහවණු පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

9. නන්වැදැරුම් රන්රිදී මුසුකහවණු ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවිභව මහණනු නන්වදැරුම් රන්විදීමසුකහවණු ගනු දෙනුවට පැමිණියාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

වැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

10. නන්වදැරුම් සිවුරු ඇ කැපබඩු ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ශාකාපුත්රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ශාකාපුත්ර පිරිවැටියකු සමග ගනුදෙනුවට පැමිණියේ ය ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

දෙවන කෝසියවර්ග යි.

4.3

1. නො ඉටු නො වීකැපු අතිරේක පාත්‍රයක් දස දිනක් ඉක්මවා දරන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවිභව මහණන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවිභව මහණනු (නො ඉටු නො වීකැපු) අතිරේක පාත්‍රයක් දරුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකැ. අනුපඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නභීයි : කිසි වීචෙක කයින් ද වචනගෙන් ද නභීයි, සිතීන් නො නභී. කිසිවීචෙක කයින් ද වචනගෙන් ද සිතීන් ද නභී. . . .

2. උනු පස්බාන පාත්‍රයෙකින් යුතු වැ මුත් අනෙක් අළුත් පාත්‍රයක් විනවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාකාපනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවිභව මහණන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවිභව මහණනු මඳක් බුන් පමණකිනිදු මඳක් කැඩුණු පමණකිනුදු ඉරි ගැසුනු පමණකිනිදු බොහෝ පාත්‍රයන් විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

3. හෙසජ්ජාති පටිඤ්ඤානොපායො සත්තාභං අතිකකාමෙනාසානිසාසානියං පාචිතරියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : සම්බහුලො භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්චි වජ්ජියම්චිනති : සම්බහුලො භික්ඛු හෙසජ්ජාති පටිඤ්ඤානොපායො අතිකකාමෙසුං, තයම්චි වජ්ජියම්චි.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී : කතීනකො -පෙ-

4. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ භිමානෙ වසිකසාචිකච්චිරං පරියෙසනතසානිසාසානියං පාචිතරියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : ජබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්චි වජ්ජියම්චිනති : ජබ්බගගියො භික්ඛු අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ භිමානෙ වසිකසාචිකච්චිරං පරියෙසියංසු, තයම්චි වජ්ජියම්චි.

එකං පඤ්ඤාතති

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

5. භික්ඛුසාසානියං සාමං ච්චිරං දච්චි කුපිතො අනතතමනො අච්චිජ්ජානතසානිසාසානියං පාචිතරියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : ආයසමනං උපනඤ්ඤං සකාසපුතතං ආරබ්භ.

කියම්චි වජ්ජියම්චිනති : ආයසමං උපනඤ්ඤං සකාසපුතතං භික්ඛුසාසානියං ච්චිරං දච්චි කුපිතො අනතතමනො අච්චිජ්ජි, තයම්චි වජ්ජියම්චි.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

6. සාමං සුතතං විඤ්ඤාපෙච්චි තනනවායෙති ච්චිරං වායාපෙතතසානිසාසානියං පාචිතරියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : ජබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්චි වජ්ජියම්චිනති : ජබ්බගගියො භික්ඛු සාමං සුතතං විඤ්ඤාපෙච්චි තනනවායෙති ච්චිරං වායාපෙසුං, තයම්චි වජ්ජියම්චි.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

3. බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වත්නහු පිළිබඳ නිසඟිපච්චි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නඟියි : කඨින සමුට්ඨානායෙහි යැ. . . .

4. ගිමන් සිටු මසින් අධිරා (අතිරෙක) මසක් ඉතිරි වූ ඇති කල්හි වැසිසඵ සිවුරක් භොයන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ගිමන් සිටු මසින් අධිරා මසක් ඉතිරි වූ ඇති කල්හි වැසිසඵ සිවුරක් සෙවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සිටුවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟියි : . . .

5. මහණක්හට තමා ම සිවුරක් දී කිපි නොසියමන් (නො සතුටු) වූ පැහැර ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මහණක්හට තෙමේ සිවුරක් දී කිපියේ නොසියමන් වූයේ පැහැර ගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟියි : . . .

6. තමා ම හු වීනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවනනහු පිළිබඳ නිසඟිපච්චි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු තුමු ම හු වීනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නඟියි : . . .

7. පුබ්බෙ අපචාරිතස්ස අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතීකස්ස තනතවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකපසං අපච්ඡන්තස්ස නිස්සග්ගියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : ආයස්මන්තං උපනඤ්ඤං සකාපුත්තං ආරබ්භං.

කිංසමී වච්ඡුසමීනති : ආයස්මා උපනඤ්ඤෙ සකාපුත්තො පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතීකස්ස තනතවායෙ උපසඛකමිත්වා විවරෙ විකපසං අපච්ඡි, තස්මී වච්ඡුසමීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාතී -පෙ-

8. අචෙවකච්චිරං පටිග්ගහෙත්වා ච්චිරකාලසමීයං අතීකකාමෙත්තස්ස නිස්සග්ගියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමී වච්ඡුසමීනති : සම්බහුලා භික්ඛු අචෙවකච්චිරං පටිග්ගහෙත්වා ච්චිරකාලසමීයං අතීකකාමෙත්තං, තස්මී වච්ඡුසමීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං දුට්ඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාතී : කසීනකො -පෙ-

9. තිණණං ච්චිරානං අඤ්ඤාතරං ච්චිරං අනතරඝරෙ නිකඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතතං විපච්චන්තස්ස නිස්සග්ගියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමී වච්ඡුසමීනති : සම්බහුලා භික්ඛු තිණණං ච්චිරානං අඤ්ඤාතරං ච්චිරං අනතරඝරෙ නිකඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතතං විපච්චස්ස, තස්මී වච්ඡුසමීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං දුට්ඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාතී : කසීනකො -පෙ-

10. ජානං සඛිංකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙත්තස්ස නිස්සග්ගියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසමී වච්ඡුසමීනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සඛිංකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙත්තං, තස්මී වච්ඡුසමීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාතී -පෙ -

පතනවග්ගො තතීයො.

7. පෙර නො පැවැරූ නො නෑ ගැහැටියකුගේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුරු පිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිනී සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යෑ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැබ ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකකි ද යන් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නෑ නො පැවැරූ ගැහැටියකු ගේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුරු පිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නහි.

8. ඉක්මන් සිටුරුක පිළියෙහි (නො ඉටා නො විකපා) විවරකාලසමය ඉක්මවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිනී සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යෑ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැබ ද යන් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇරැබ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකකි ද යන් : බොහෝ හික්ෂුණු ඉක්මන් සිටුරුක පිළියෙහි විවරකාලසමය ඉක්මවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහියි : කඨින සමුච්චානයෙහි යෑ. . . .

9. තුන් සිටුරුන් එක්තරා සිටුරුක ඇතුළතමෙහි තබා අයිරා සරයක් ඒ සිටුරුන් වෙන් වූ වසන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිනී සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යෑ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැබ ද යන් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇරැබ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකකි ද යන් : බොහෝ හික්ෂුණු තුන් සිටුරු අතුරෙන් එක්තරා සිටුරුක ඇතුළතම තබා අයිරා සරයක් වෙන් වූ විසුහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නහියි : කඨින සමුච්චානයෙහි යෑ. . . .

10. පිරිනමනලද සහසතු ලාභය දන දන තමහට නතුකරන්නහු පිළිබඳ නිසඟි පවිනී සිකපදය කොතනහි පණවන ලද යෑ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැබ ද යන් : සවග මහණුන් ඇරැබ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙකකි ද යන් : සවග මහණුහු පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දන දන තමහට නතුකරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහියි : . . .

තෙවන පත්ත වර්ග යි.

තස්සද්දානං :-

දසෙකරතති මාසො ව - ධොවනඤ්ච පථිඤ්ඤානො,
අඤ්ඤානකඤ්ච¹ උද්දිඤ්ඤා - උගිනනං දුතකෙන ව.

කොසිඨො සුඤ්ච දොභාභො - ඡබ්බඤ්ඤානි නිසිදදනං,
දො ව ලොමානි උඤ්ඤානො - උභො නානපපකාරකා,

දො ව පතතානි හෙසජ්ජං - වසසිකා දුනපඤ්චමං,
සාමං වායාපනවෙවකො - සාසඛිකං සබ්බිකෙන වාඪි.

නිංසනිඤ්ඤානිඨො පොච්චනිඨො නිච්චිතො.

1.5

පාච්චනිඨකඤ්ඤාධා

5.1

1. ඨං තෙන භගවතා ජානතා පඤ්ඤානා අරහතා සම්මාසම්මුද්දොන
සම්පජානමුඨාචාදො පාච්චනිඨං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චිඨං
පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : භන්දකං සකාසපුතතං ආරබ්භ.

කීඨමිං වජ්චුඨමිනනි : ආගසමා භන්දකො සකාසපුතතො නිච්චිඨොති
සද්ධිං සලලපනොතො අවජානිනිචා පච්චානි පච්චානිනිචා අවජානි, තඨමිං
වජ්චුඨමිං.

ඵකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිඪි සමුට්ඨානොති සමුට්ඨානි : සිඨො
කාගතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. සිඨො වාචතො ව
චිත්තතො ව සමුට්ඨානි, න කාගතො. සිඨො කාගතො ව වාචතො ව
චිත්තතො ව සමුට්ඨානි -පෙ-

2. ඕමඨචාදො පාච්චනිඨං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චිඨං
පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බඨොතිඨො හිකඤ්ච ආරබ්භ

කීඨමිං වජ්චුඨමිනනි : ඡබ්බඨොතිඨො හිකඤ්ච පෙසලොති හිකඤ්ච සද්ධිං
භග්ගොනතො පෙසලො හිකඤ්ච ඕමසිංසු, තඨමිං වජ්චුඨමිං.

ඵකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිඪි සමුට්ඨානොති සමුට්ඨානි -පෙ-

1. අඤ්ඤානං තඤ්ච - මජ්ඣමං.

එහි උද්දාය :

අතිරේකවිවරය ද, එකරක්තය ද, අකාලවිවරයද, පුරාණවිවරයටයද, අක්ෂයක පවිග්ගහණය ද, අක්ෂයකවිභේදනය ද, උද්දිස්සය ද, අප්පචාරිත දෙක ද, අතිරේක තික්ඛත්තුවොදානා ද,

මිස්සකය ද, සුද්ධකය ද, තුලය ද, අනුවස්සකය ද, පුරාණසන්ථකය ද, එළක ලොමනීභරණය ද, එළකලොමයොවනය ද, රූපිය ද, රූපියසංචොභාරය කයවික්කය යන දෙකික ද,

අතිරේකපක්ත උනෙපඤ්චබන්ධන යන දෙකික ද, හෙසජ්ජය ද, (වස්සික) සාටකය ද, පස්වැනි අවච්ඡන්දනය ද, තන්තවය දෙකික ද, අවචෙක විවරය ද, ඡාරත්ත විජපවාසය ද අත්තපරිණාමනය ද යනා තිස යි.

තිස් නිසගිපවිති නිමි.

1.5

පාවිතතීයකාණ්ඩය

5.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක්ෂයමුද්ධයන් වහන්සේ විසින් දන දන බොරු කීමෙහි පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : හත්ථක ආකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් හත්ථක ආකාපුත්‍ර තීර්ථකයන් සමග සාකච්ඡාකරණයේ වළභා පිළිණ කෙළේ යැ, පිළිණ කොට වැළඹී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන කුණෙකින් නහිසි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නහි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහිසි, කයින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහි. . . .

2. (ජාතාදියෙන්) ගටා බිණීමෙහි පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ධබර කරන්තාහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් ගටා බිණුණ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන කුණෙකින් නහිසි : . . .

3. භික්ඛුපෙසුඤ්ඤා පාච්ඤියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඤියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංගම් වජ්ඣගම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනං භග්ගිනජානානං කලුභජානානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිංසු, තගම් වජ්ඣගම්.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචේනතඤ්ඤ පාච්ඤියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඤියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංගම් වජ්ඣගම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපසංහෙ පදසො ධම්මං වාචේසු, තගම් වජ්ඣගම්.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියං වාචනො සමුට්ඨාති, න කායනො න චිත්තනො. සියං වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න කායනො -පෙ-

5. අනුපසම්පන්නො උත්තරිං ද්විරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං කපොජනඤ්ඤ පාච්ඤියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : ආලච්ඤියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංගම් වජ්ඣගම්නති : සම්මහුලා භික්ඛු අනුපසම්පන්නො සහසෙය්‍යං කපොසු, තගම් වජ්ඣගම්.

එකං පඤ්ඤානති, එකං අනුපඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියං කායනො සමුට්ඨාති, න වාචනො න චිත්තනො. සියං කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො -පෙ-

6. මාතුභාමේන සහසෙය්‍යං කපොජනඤ්ඤ පාච්ඤියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඤියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසම්භතං අනුරුද්ධං ආරබ්භං.

කිංගම් වජ්ඣගම්නති : ආයසමා අනුරුද්ධො මාතුභාමේන සහසෙය්‍යං කපොසි, තගම් වජ්ඣගම්.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ- එලකලොමකෙ.

1. භග්ගිනතා - මුඡසං.

3. මහණුන් බිඳවන පෙහෙසුන් බස්නි පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මහණු හටගත් ධර්ම ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට බැසගත් භික්ෂූන් අතර ප්‍රියභාවය සුන් කරණ පෙහෙසුන් බස් එළවූහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟියි : . . .

4. අනුපසපනක්කු සමග පද වශයෙන් ධර්මය කියන්නකු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මහණු උවසුවන් හා පද වශයෙන් ධර්මය කීහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟියි : කිසි විටෙක වචනයෙන් නඟියි, කයින් නො නඟියි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟියි, කයින් නො නඟී. . . .

5. අනුපසපනක්කු සමග දෙතුන් රැයකින් මත්තෙහි එකතුවන සතුරු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවනුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : බොහෝ මහණු අනුපසපනක්කු සමග එකතුවන සතුරු කළහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟියි : කිසි විටෙක කයින් නඟියි, වචනයෙන් නො නඟියි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

6. මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ගයනය කරන්නකු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් විට මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ගයනය කළහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොම සමුච්චානයෙහි යැ. . . .

7. මානුෂාමිත්‍ය උත්තරි ජපසාදනවිවරණ බලම. දෙසෙනත්‍ය පාලිතනිය කන්ද පසාදනත්තනි : සාවච්චිය පසාදනත්තන.

කං ආරබ්භානි : ආයසමන්තං උදසිං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයසමා උදසි මානුෂාමිත්‍ය බලම. දෙසෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසාදනනි, දො අනුපසාදනනියො.

ජන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ- පදසොධමෙම.

8. අනුපසමපන්තන්‍ය උත්තරිමනුත්‍යබලම. භුතං ආරොචෙනත්‍ය පාලිතනිය කන්ද පසාදනත්තනි : වෙසාලිය පසාදනත්තන.

කං ආරබ්භානි : වග්ගමුද්චිරියෙ හිකුඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : වග්ගමුද්චිරියා හිකුඤ්ඤ භිනිනං අසාදමසාදන්‍ය උත්තරිමනුත්‍යබලමත්‍ය වණණං භාසිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසාදනනි.

ජන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියා කායතො සමුට්ඨානි, න වාචතො න චිත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨානි න කායතො න චිත්තතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානි, න චිත්තතො -පෙ-.

9. හිකුඤ්ඤ දුට්ඨලාපතනිං අනුපසමපන්තන්‍ය ආරොචෙනත්‍ය පාලිතනිය කන්ද පසාදනත්තනි : සාවච්චිය පසාදනත්තන.

කං ආරබ්භානි : ජබ්බගහියෙ හිකුඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ජබ්බගහියා හිකුඤ්ඤ හිකුඤ්ඤ දුට්ඨලාපතනිං අනුපසමපන්තන්‍ය ආරොචෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසාදනනි.

ජන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි - පෙ-.

10. පඨවිං බණන්තන්‍ය පාලිතනිය කන්ද පසාදනත්තනි : ආලචියං පසාදනත්තන.

කං ආරබ්භානි : ආලචිකෙ හිකුඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආලචිකා හිකුඤ්ඤ පඨවිං බණිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පසාදනනි

ජන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-.

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

7. මාමකට සපයවදනෙකින් මත්තෙහි දහම් දෙසන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාමකට දහම් දෙසිය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහියි : පදයො ධම්ම සමුච්චානායෙහි යැ. . . .

8. අනුපසපනාක්භට වීදාමාන වූ උතුරුමිනිස්දහම් ආරොචන කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : වස්ගමුදුකීරවාසි හික්ෂුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : වස්ගමුදුකීරවාසි හික්ෂුහු හිතියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස් දහම්හි ගුණ වැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහියි : කිසි විටෙක කයින් නහියි, වචනයෙන් නො නහියි, සිතීන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නහියි, කයින් නො නහියි, සිතීන් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතීන් නො නහී. . . .

9. මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනාක්භට ආරොචනා කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනාක්භට ආරොචනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහියි. . . .

10. පොළොව කණින්තහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුව තුවඬ දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : අළුවපුරවැසි මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : අළුවපුරවැසි මහණහු පොළොව කැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහියි . . .

පළමුවන මුසාවාද වර්ග යි.

5.2

1. භූතගාමපානව්‍යාය පාළිතනියං කන්ද පඤ්ඤානන්දනන්දී : ආලම්බං පඤ්ඤානන්දං.

කං ආරබ්භාතී : ආලම්බනෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්ච වජ්ජුගම්නතී : ආලම්බකා භික්ඛු රුකං ඡන්දිංසු, තගම්ච වජ්ජුගම්ච.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්දනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

2. අඤ්ඤාචාදනෙ විභෙසනෙ පාළිතනියං කන්ද පඤ්ඤානන්දනන්දී ; කොසමබ්බියං පඤ්ඤානන්දං.

කං ආරබ්භාතී : ආයසමන්තං ඡන්දනං ආරබ්භ.

කියම්ච වජ්ජුගම්නතී : ආයසමා ඡන්දනා සබ්බමජේඛි ආපතනියං අනුසුඤ්ඤාදිංසො අඤ්ඤාන අඤ්ඤාං¹ පච්චරි, තගම්ච වජ්ජුගම්ච.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡන්දනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

3. උජ්ඣාපනනෙ බීයනනෙ පාළිතනියං කන්ද පඤ්ඤානන්දනන්දී : රාජගගෙ පඤ්ඤානන්දං.

කං ආරබ්භාතී : මෙතනියභුමමජනෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්ච වජ්ජුගම්නතී : මෙතනියභුමමජකා භික්ඛු ආයසමන්තං දබ්බං මුලපුත්තං භික්ඛු උජ්ඣාපෙසුං, තගම්ච වජ්ජුගම්ච.

එකා පඤ්ඤාතති එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡන්දනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ-

4. සබ්බිකං මඤ්චං වා පිඨං වා භිසිං වා කොව්ඡං වා අජේඛාකාසෙ සන්ධරිත්ථා අනුඤ්චරිත්ථා අනාපුච්ඡා පක්කමන්තංසං පාළිතනියං කන්ද පඤ්ඤානන්දනන්දී : සාවච්චියං පඤ්ඤානන්දං.

කං ආරබ්භාතී : සමබ්භුලො භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම්ච වජ්ජුගම්නතී : සමබ්භුලා භික්ඛු සබ්බිකං සෙනාසනං අජේඛාකාසෙ සන්ධරිත්ථා අනුඤ්චරිත්ථා අනාපුච්ඡා පක්කමිංසු, තගම්ච වජ්ජුගම්ච.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡන්දනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාතී -පෙ- කසීනකෙ.

1. අඤ්ඤානඤ්ඤාං - මජ්ඣම, සා. 1.

5.2

1. අමු ලිය රුක් තණ ආදි භූතසමූහය සිදීමෙහි පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අලව්වුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : අලව්වුරවැසි මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : අලව්වුරවැසි මහණහු ගසක් සිදලුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහිසි : . . .

2. අනෙකක් කීමෙහි ද (නිහඬවීමෙන්) වෙහෙසීමෙහි ද පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසඹානුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවැත් වෛද්‍යා කරණු ලබනුයේ අනෙකෙකින් අනෙකක් වැසි යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහිසි : . . .

3. අවමන් කිරීමෙහි ද අයුණු කීමෙහි ද පවතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක හික්ෂුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දඹිමල්ල පුත්‍රයාට හික්ෂුන් ලවා අවමන් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නහිසි : . . .

4. සහසතු ඇදක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බදවෙඵවක් හෝ ඵලිමහනෙහි අතුට නො නඟා තබා නො පිළිවිසෑ බැහැර යන්තහු පිළිබද පවතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවනෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මහණහු සහසතු සෙනසුන් ඵලිමහනෙහි අතුට නො නඟා තබා නො පිළිවිසෑ බැහැර ගියාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානා අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි : කඨින සමුච්චානයෙහි යැ. . . .

5. සමස්ත වශයෙන් සෞඛ්‍ය සහ ස්වභාවික අනුකූලතාවය අනුපූර්වය, පවත්වාගෙන යාම පාලනය කළ පසු සෞඛ්‍යය : සාමාන්‍යය පසු සෞඛ්‍යය,

කං අරමුණක් : සහතිකයෙන් සිතුවු අරමුණ.

කිසිම වැදගත්කමක් : සහතිකයෙන් සිතුවු සමස්ත වශයෙන් සෞඛ්‍ය සහ ස්වභාවික අනුකූලතාවය අනුපූර්වය, පවත්වාගෙන යාම, නිසිම වැදගත්කම.

එක පසු සෞඛ්‍යය.

ඡන්දය අනුකූලතාවයෙන් දැනට සමස්තයෙන් සමස්තයක් - පෙ-කර්මයකි.

6. සමස්ත වශයෙන් ජාතික පුනර්ජනන සිතුවු අනුපූර්වය සෞඛ්‍ය කපයෙන් පාලනය කළ පසු සෞඛ්‍යය : සාමාන්‍යය පසු සෞඛ්‍යය.

කං අරමුණක් : ඡන්දයෙන් සිතුවු අරමුණ

කිසිම වැදගත්කමක් : ඡන්දයෙන් සිතුවු ඡන්දයෙන් සිතුවු අනුපූර්වය සෞඛ්‍ය කපයෙන්, නිසිම වැදගත්කම.

එක පසු සෞඛ්‍යය.

ඡන්දය අනුකූලතාවයෙන් එකෙක සමස්තයෙන් සමස්තයක් : කාලයෙන් ව වෙනස්ව සමස්තයක් න වැඩෙන - පෙ-

7. සිතුවු කුපිතයෙන් අනුකූලතාවය සමස්තය, විශාල නිකායෙන් පාලනය කළ පසු සෞඛ්‍යය : සාමාන්‍යය පසු සෞඛ්‍යය.

කං අරමුණක් : ඡන්දයෙන් සිතුවු අරමුණ

කිසිම වැදගත්කමක් : ඡන්දයෙන් සිතුවු කුපිතයෙන් අනුකූලතාවය සිතුවු සමස්තය, විශාල නිකායෙන්, නිසිම වැදගත්කම.

එක පසු සෞඛ්‍යය.

ඡන්දය අනුකූලතාවයෙන් නිසි සමස්තයෙන් සමස්තයක් - පෙ-

8 සමස්ත වශයෙන් උපරි වේගයෙන් සෞඛ්‍යය අනුකූලතාවය මඳක් වැඩි වූ අනුකූලතාවය පාලනය කළ පසු සෞඛ්‍යය : සාමාන්‍යය පසු සෞඛ්‍යය.

කං අරමුණක් : අනුකූලතාවය සිතුවු අරමුණ

කිසිම වැදගත්කමක් : අනුකූලතාවයෙන් සිතුවු සමස්ත වශයෙන් උපරි වේගයෙන් සෞඛ්‍යය අනුකූලතාවය මඳක් සහතිකයෙන් සිතුවු, නිසිම වැදගත්කම.

එක පසු සෞඛ්‍යය.

ඡන්දය අනුකූලතාවයෙන් දැනට සමස්තයෙන් සමස්තයක් : සිය කාලයෙන් සමස්තයක්, න වැඩෙන න වෙනස්ව සිසා කාලයෙන් ව වෙනස්ව සමස්තයක්, න වැඩෙන - පෙ-

5. සහසතු වෙහෙරෙහි ගයාවක් අනුට නො නගා තබා නො පිළිවිස බැහැර යන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සතළොස්වග මහණු සහසතු වෙහෙරෙහි ගයාවන් අනුට නො නගා තබා නො පිළිවිස බැහැර ගියාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නම්බි : කඨින සමුච්චානායෙහි යැ. . . .

6. සහසතු වෙහෙරෙහි දන දන පළමු ඵලකි සිව් මහණු හමුවට වැද ගයනාස කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු ස්ඵරි රික්ඝුන් හමුවට වැද ගයනාස කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි ඵක් සමුච්චානායෙකින් නම්බි : කඨින් ද සිඨින් ද නම්බි, වචනායෙන් නො නම්. . . .

7. කිපි නොසතුටු සිඨින් මහණක්හු සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමහණු කිපියාහු නොසතුටු සිඨ ඇත්තාහු හික්ඝුන් සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නම්බි : . . .

8. සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිරභන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ යුටුවෙකැ හෝ හිඳින්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ඵක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ඵක්තරා මහණක් සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිර භන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ යුටු ව හුන්නේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නම්බි : කිඨි ඵලක කඨින් නම්බි, වචනායෙන් නො නම්බි, සිඨින් නො නම්. කිඨිඵලක කඨින් ද සිඨින් ද නම්බි, වචනායෙන් නො නම්. . . .

9. දානපරිපූර්ණයෙ අධිවිකල්පිතා නතුනතරිං අධිවිකල්පනතසං පාචිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : කොසලිසං පඤ්ඤානතං.

කං ආරඛ්‍යානි : ආයසමනතං ජනනං ආරඛං.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ආයසමා ජනෙනා කතපරිඥොසිතං විහාරං පුනපුනං ඡාදපෙසි, පුනපුනං ලිමපාපෙසි. අතිහාරිකො විහාරො පරිපච්චි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

10. ජානං සප්පාණකං උදකං තිණං වා මතතිකං වා සිඤ්ඤානතසං පාචිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : ආලවිසං පඤ්ඤානතං.

කං ආරඛ්‍යානි : ආලවිකෙ හිකඤ්ඤා ආරඛං.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ආලවිකා හිකඤ්ඤා ජානං සප්පාණකං උදකං තිණංවපි මතතිකවපි සිඤ්ඤාංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

භූතභ්‍යමවග්ගො දුතීයො.

5.3

1. අසමමනෙත හිකඤ්ඤානිසො ඔවදනතසං පාචිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චිසං පඤ්ඤානතං.

කං ආරඛ්‍යානි : ජබ්බගහිසෙ හිකඤ්ඤා ආරඛං.

කිසමිං වජ්ජසමීනනි : ජබ්බගහිසො හිකඤ්ඤා අසමමනා හිකඤ්ඤානිසො ඔවදිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

අච්චි නන්ද පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපනපඤ්ඤානතිනි : එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති. අනුපපනපඤ්ඤානති තසමිං නච්චි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දභිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියා වාවච්චො සමුට්ඨානි න කායචො න චිත්තචො, සියා වාවච්චො ච චිත්තචො ච සමුට්ඨානි න කායචො -පෙ-

2. අන්ධකතෙ සුරිසෙ හිකඤ්ඤානිසො ඔවදනතසං පාචිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චිසං පඤ්ඤානතං.

කං ආරඛ්‍යානි : ආයසමනතං චූලපච්චකං ආරඛං.

තසමිං වජ්ජසමීනනි : ආයසමා චූලපච්චකො අන්ධකතෙ සුරිසෙ හිකඤ්ඤානිසො ඔවදි, තසමිං වජ්ජසමිං.

1. චූලපච්චකං - ම ජ සං.

9. දෙතුන් පරික්ෂණයක් විධාන කොට ඊට වැඩියක් විධාන කරන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසැඹැනුවරු පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ කොට නිමවන ලද විහාරයක් පුනපුනා සෙවෙණි කරවිය, පුන පුනා අලෙවි කරවිය. ඉතා බර වූ විහාරය පතිත විය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන ගගෙයන් නගී. . . .

10. පඤ්චත් සහිත දිය දන දන තණපත්ති හෝ මැටියෙහි හෝ ඉසින්තහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුව නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැඹ ද යත් : අළුවපුරවැසි මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : අළුව පුරවැසි මහණහු පඤ්චත් සහිත දිය දන දන තණපත්ති ද මැටියෙහි ද ඉසියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නගීයි : . . .

දෙවන භූතභාම වර්ග යි.

5.3

1. හික්ඛුනොවාදක සම්මුතිය නොලැබ මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සම්මතය නො ලත් සවග මහණහු මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සවැදැරුම් ආපත්තිඅනුසුචානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි : කිසි විටෙක වචනයෙන් නගීයි, කයින් නො නගීයි, හිතින් නො නගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගීයි, කයින් නො නගී. . . .

2. හිරු අවරට හියකල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක ස්ථවීර හිරු අස්තයට ගිය කල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්නෝ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එකා පඤ්ඤා තනි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී : පදසොධමෙම -පෙ-.

3. භික්ඛුනු පස්සයං උපසම්බන්ධානි භික්ඛුනි යො ඔවදන්තස්ස පාචිතති යං කන්ද පඤ්ඤා තනනනි : සකෙකසු පඤ්ඤා තනනං.

කං ආරබ්භානී : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමි චජුසමිනනි : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනු පස්සයං උපසම්බන්ධානි භික්ඛුනි යො ඔවදිංසු, තසමි චජුසමි.

එකා පඤ්ඤා තනි, එකා අනුපඤ්ඤා තනි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී -පෙ- කසීනකො.

4. ආමිසගෙතු භික්ඛු භික්ඛුනි යො ඔවදන්ති හණන්තස්ස පාචිතති යං කන්ද පඤ්ඤා තනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤා තනනං.

කං ආරබ්භානී : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමි චජුසමිනනි : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ආමිසගෙතු භික්ඛු භික්ඛුනි යො ඔවදන්ති හණිංසු, තසමි චජුසමි.

එකා පඤ්ඤා තනි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී : -පෙ-

5 අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනි යා විවරං දෙනතස්ස පාචිතති යං කන්ද පඤ්ඤා තනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤා තනනං.

කං ආරබ්භානී : අඤ්ඤාතරං භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමි චජුසමිනනි : අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනි යා විවරං අදසි, තසමි චජුසමි.

එකා පඤ්ඤා තනි, එකා අනුපඤ්ඤා තනි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී -පෙ-

6. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනි යා විවරං සිබ්බෙනතස්ස පාචිතති යං කන්ද පඤ්ඤා තනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤා තනනං.

කං ආරබ්භානී : ආයසමනනං උදසි ආරබ්භ.

කිසමි චජුසමිනනි : ආයසමා උදසි අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනි යා විවරං සිබ්බෙසි, තසමි චජුසමි.

එකා පඤ්ඤා තනි.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානී -පෙ-

පසුදැරීමේ එකකි.

සවුදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : පද සොධමම සම්ප්‍රධානයෙහි ය. . . .

3. මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණන්ට ඔවා දෝනහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ආකාරපනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණකට ඔවා දුන්හ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුදැරීමේ එකකැ, අනුපසුදැරීමේ එකකි.

සවුදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කඨින සම්ප්‍රධානයෙහි යැ. . . .

4. හික්ෂුන් ආමීස හෙතුවෙහි මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතිසි කියන්නහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : සවග මහණහු ආමීස හෙතුවෙහි හික්ෂුන් මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතිසි කීහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුදැරීමේ එකකි.

සවුදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුනකින් නම්යි : . . .

5. නො නෑ මෙහෙණක්හට සිවුරක් දෝනහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් නො නෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දීන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුදැරීමේ එකකැ, අනුපසුදැරීමේ එකකි.

සවුදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. . . .

6. නො නෑ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවන්නහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නො නෑ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුදැරීමේ එකකි.

සවුදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. . . .

7. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජනනඤ්ඤං පාඪිතනිදං කන්ද පසැඤ්ඤානනනි : සාවචජීයං පසැඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බඤ්ඤියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමී වජ්ඣසමීනනි ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමඤ්ඤං පටිපජ්ජංසු, තසමී වජ්ඣසමී.

එකා පසැඤ්ඤානති, එකා අනුපසැඤ්ඤානති

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං වතුභි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානී : සියා කායතො සමුට්ඨානී, න වාචතො, න චිත්තතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානී, න චිත්තතො. සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො, සියා කායතො ව වාචතො, ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී -පෙ-

8 භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුද්ධනනඤ්ඤං පාඪිතනිදං කන්ද පසැඤ්ඤානනනි : සාවචජීයං පසැඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බඤ්ඤියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමී වජ්ඣසමීනනි : ඡබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුද්ධංසු, තසමී වජ්ඣසමී.

එකා පසැඤ්ඤානති, එකා අනුපසැඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං වතුභි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානී : -පෙ-

9. ජානං භික්ඛුනීපරිපාඪිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනනඤ්ඤං පාඪිතනිදං කන්ද පසැඤ්ඤානනනි : රාජගහෙ පසැඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : දෙවදනනං ආරබ්භ.

කිසමී වජ්ඣසමීනනි : දෙවදනෙනා ජානං භික්ඛුනීපරිපාඪිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජ, තසමී වජ්ඣසමී.

එකා පසැඤ්ඤානති, එකා අනුපසැඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො -පෙ-

10. භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපනනඤ්ඤං පාඪිතනිදං කන්ද පසැඤ්ඤානනනි : සාවචජීයං පසැඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං උද්ධං ආරබ්භ.

කිසමී වජ්ඣසමීනනි : ආයසමා උද්ධං භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසි, තසමී වජ්ඣසමී.

එකා පසැඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො -පෙ-

බව්ඛාදවග්ගො තතියො.

7. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් අදන්මහකට බට මහණහු පිළිබඳ පවිතිසික පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් අදන්මහකට බැස්සාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චාරයන් අතුරෙහි සමුච්චාර සතරෙකින් නහිසි : කිසිවිටෙක කයින් නහිසි, වචනයෙන් නො නහිසි, සිතින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහිසි, සිතින් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නහි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහි. . . .

8. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් නැවකට නහින්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් නැවකට නැංගාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චාරයන් අතුරෙහි සමුච්චාර සතරෙකින් නහිසි : . . .

9. දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද බොහුන් වළඳන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : දෙවිදත් මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : දෙවිදත් මහණ දන දන මෙහෙණක විසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වැළඳී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චාරයන් අතුරෙහි එක් සමුච්චාරයෙකින් නහිසි : කයින් ද සිතින් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

10. එකලාචුයේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිඳින්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ එකලා චුයේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චාරයන් අතුරෙහි එක් සමුච්චාරයෙකින් නහිසි : කයින් ද සිතින් ද නහිසි, වචනයෙන් නො නහි. . . .

තෙවන මව්වැට්ඨය යි.

5.4

1. නතුනතරිං ආවසථපිණං භුඤ්ජනනං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : සාවජජීයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බකතියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣුසමිනති : ඡබ්බකතියා භික්ඛු අනුවසිත්වා ආවසථපිණං භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

2. ගණභොජනෙ පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : දෙවදතනං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣුසමිනති : දෙවදතො සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජ, තසමිං වජ්ඣුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති, සතතඅනුපඤ්ඤාතතියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

3. පරම්පරභොජනෙ පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : වෙසාලියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣුසමිනති : සම්බහුලා භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිවා අඤ්ඤානු භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති. වනසො¹ අනුපඤ්ඤාතතියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- කසීනකෙ.

4. දානතිපතතසුරෙ සුචෙ පච්ඤානෙත්වා නතුනතරිං පච්ඤානනනං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : සාවජජීයං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ඣුසමිනති : සම්බහුලා භික්ඛු න මතං ජාතිත්වා පච්ඤානෙසු තසමිං වජ්ඣුසමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

1. තියො - සා.

5.4

1. ආවසරපිණ්ඩය එක් දිනකට වඩා වළඳන්න හු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුහු පුන පුනා වැස ආවසරපිණ්ඩය වැළඳුහ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි . . . ඒළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

2. ගණභොජනායෙහි පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවට දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : දෙවදන් හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදන් පිරිස් සහිතවැ කුලයන්හි විනව විනවා අනුභව කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි . . . ඒළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

3. පරමපර භෝජනායෙහි පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණුහු පැවරූ කැන තබා අන්තැනෙකැ වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතරෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි . . . කඨින සමුච්චානායෙහි යැ.

4. දෙතුන් පයක් පුරා පු පිළිගෙන ඊට වඩා පිළිගන්න හු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණුහු පමණ නො දන පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභි . . .

5. භූතතාපිනා පචාරිතෙන අනතිරිතතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනතස්ස පාචිතතීයං කඤ්ඤ පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චීයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : සම්බහුලො හිකඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සම්බහුලා හිකඤ්ඤ භූතතාපිනො පචාරිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන හි සමුට්ඨානි -පෙ-කසීනකො.

6. හිකඤ්ඤං භූතතාපිං පචාරිතං අනතිරිතෙනන බාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභට්ඨං පචාරෙනතස්ස පාචිතතීයං කඤ්ඤ පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චීයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : අඤ්ඤානරං හිකඤ්ඤං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : අඤ්ඤානරෙ හිකඤ්ඤ හිකඤ්ඤ භූතතාපිං පචාරිතං අනතිරිතෙනන භොජනීයෙන අභිභට්ඨං පචාරෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙන හි සමුට්ඨානි -පෙ-

7. විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනතස්ස පාචිතතීයං කඤ්ඤ පඤ්ඤානතනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : සත්තරසවග්ගියෙ හිකඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : සත්තරසවග්ගියා හිකඤ්ඤ විකාලෙ භොජනං භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන හි සමුට්ඨානි -පෙ-ඵලකලොමකො.

8. සනතිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනතස්ස පාචිතතීයං කඤ්ඤ පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චීයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාතී : ආයසමිනතං බෙලට්ඨිසීසං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනනි : ආයසමි, බෙලට්ඨිසීසො සනතිධිකාරකං භොජනං භුඤ්ජ, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන හි සමුට්ඨානි -පෙ-ඵලකලොමකො.

5. වළඳා නිමවූ පැවරුවහු විසින් අයිති නො කළ කැ යුතු දෙයක් හෝ බුද්ධිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වළඳා නිමවූ පැවරු බොහෝ මහණහු, අන් තැනෙකි වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි . . . කඨින සමුච්චානසෙහි යැ.

6. වළඳා නිමවූ පැවරු මහණක්හු අයිති නො කළ කැ යුතු දෙයක් හෝ බුද්ධිය යුතු දෙයක් හෝ එළවා පවරන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් වළඳා නිමවූ පැවරු මහණක්හු අයිති නොකළ කැයුතු දෙයක් බුද්ධිය යුතු දෙයක් එළවා පැවරියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නහි. . . .

7. විකාලයෙහි කැයුතු දෙයක් හෝ බුද්ධිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවදදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සතළොස්වග මහණහු විකාලයෙහි බොජුන් වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි . . . එළකලොම සමුච්චානසෙහි යැ.

8. පිළිගෙණ රැයක් ඉක්මවූ කැ යුතු හෝ බුද්ධිය යුතු හෝ දෙයක් වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලච්චසිස තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලච්චසිස තෙරණුවෝ පිළිගෙණ රැයක් ඉක්ම වූ බොජුන්ක වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි . . . එළකලොම සමුච්චානසෙහි යැ.

9. පණිවිඩාගොල්ලානි අතනනො අන්තය විකුණුපෙනා; භුක්තනතය පාචිතනිය කන්ද පසුකැනවිලිය : සාවනිය පසුකැනවිලිය.

කං අරබනානි : ජබබනියෙ හිකුණු අරබන.

කියමි වනුකමිනනි : ජබබනියෙ, හිකුණු පණිවිඩාගොල්ලානි අතනනො අන්තය විකුණුපෙනා; භුක්තනතය, නතමි වනුකමි.

එකං පසුකැනවිලිය. එකං අනුපසුකැනවිලිය.

ජනනං අපනනිසමුච්චානානං වතුහි සමුච්චානෙහි සමුච්චානි -පෙ-

10. අදිනනං මුඛචාරං අභාරං අභරනතය පාචිතනිය කන්ද පසුකැනවිලිය : වෙසාලිය පසුකැනවිලිය.

කං අරබනානි : අකුණුකරං හිකුණු අරබන.

කියමි වනුකමිනනි : අකුණුකරං, හිකුණු අදිනනං මුඛචාරං අභාරං අභාරෙයි,¹ නතමි වනුකමි.

එකං පසුකැනවිලිය. එකං අනුපසුකැනවිලිය.

ජනනං අපනනිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙහි සමුච්චානි -පෙ- එළකලොමකෙ.

ගොපනිවගෙහො වතුකන්දා.

5.5

1. අවෙලකය පාචිතනිය, පරිබාලකය පාචිතනිය, පරිබාලකය පාචිතනිය, සහන්දා බාදනිය පාචිතනිය, ගොල්ලානිය පාචිතනිය, දෙනතය පාචිතනිය කන්ද පසුකැනවිලිය : වෙසාලිය පසුකැනවිලිය.

කං අරබනානි : අයමනනං අනන්දං අරබන.

කියමි වනුකමිනනි : අයමනා, අනන්දා අකුණුකරිණා, පරිබාලකය එකං මකුණුමානො දො පුවෙ අදයි, නතමි වනුකමි.

එකං පසුකැනවිලිය.

ජනනං අපනනිසමුච්චානානං ද්විති² සමුච්චානෙහි සමුච්චානි -පෙ- එළකලොමකෙ.

2. හිකුණු එහාචුභො, 'ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පවිසිණා, මා'නි නතය දපෙනා වා අදපෙනා වා උගොනාලෙනතය පාචිතනිය කන්ද පසුකැනවිලිය : සාවනිය පසුකැනවිලිය.

කං අරබනානි : අයමනනං උපනන්දං සකුණුකනං අරබන.

කියමි වනුකමිනනි : අයමනා, උපනන්දා සකුණුකනො හිකුණු 'එහාචුභො ගාමං පිණ්ඩාය පවිසිණාමා'නි නතය අදපෙනා උගොනා-ලෙනා, නතමි වනුකමි.

එකං පසුකැනවිලිය.

ජනනං අපනනිසමුච්චානානං තිති සමුච්චානෙහි සමුච්චානි පෙ-

1. අභරි - මජ්ඣ. 2. තිති - සි.මු. 1, 2

9. පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා බුදින්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු පිණි බොජුන් තමන් පිණිස විනවා වැළඳුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසත් අතුරෙහි සමුච්චාන සතරෙකින් නගී. . . .

10. නො පිළිගත් යම් අහරක් පරගලා කරන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරුදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ඵක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ඵක්තරා මහණෙක් නො පිළිගත් අහරක් වැළඳීයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසත් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි . . . ඵලකලොම සමුච්චානසෙහි යැ.

සිවුවන භෝජන වර්ග යි.

5.5

1. නග්න කවුසකුට භෝ පරිත්තාපකයකුට භෝ පරිත්තාපකයකුට භෝ කැ යුතු දෙයක් භෝ බුදිය යුතු දෙයක් භෝ සියතින් දෙන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ ඵක්තරා පිරිවැටියකට ඵලකකිසි හඟිමින් දෙ කැවුමක් දුන්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසත් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි . . . ඵලකලොම සමුච්චානසෙහි යැ.

2. මහණෙකුට “ ඇවත, ඵව ගමකට භෝ නියම් ගමකට භෝ පිඩු පිණිස පිව්සෙන්නෙමු ” යි ඒ මහණෙකුට (කිසි අහරක්) දෙවා භෝ නො දෙවා භෝ පිටක් කොට යවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර “ ඇවත, ඵව ගමට පිඩු පිණිස පිව්සෙන්නෙමු ” යි, (කැදවා ගෙණ) ඒ මහණෙකුට කිසිවක් නො දෙවා නභා යැවීය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසත් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නගී. . .

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපමාන් නිසල්. කපොපනකස පාචිතියං කන් පසාදකතනනි : සාවජියං පසාදකතනං.

කං අරබහානි : අයසමනනං උපනන්දං සකසපුතනං අරබහ.

කියමි වජ්ජයමිනනි : අයසම, උපනන්දෙ සකසපුතනො සහෝජනෙ කුලෙ අනුපමාන් නිසල්. කපොපසි, තසමි වජ්ජයමි.

එකං පසාදකනි.

ජනනං අපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨානි න වාවනො.

4 මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පච්චන්තො අසනෙ නිසල්. කපොපනකස පාචිතියං කන් පසාදකතනනි : සාවජියං පසාදකතනං.

කං අරබහානි : අයසමනනං උපනන්දං සකසපුතනං අරබහ.

කියමි වජ්ජයමිනනි : අයසම, උපනන්දෙ සකසපුතනො මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පච්චන්තො අසනෙ නිසල්. කපොපසි, තසමි වජ්ජයමි.

එකං පසාදකනි.

ජනනං අපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨානි න වාවනො.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසල්. කපොපනකස පාචිතියං කන් පසාදකතනනි : සාවජියං පසාදකතනං.

කං අරබහානි : අයසමනනං උපනන්දං සකසපුතනං අරබහ.

කියමි වජ්ජයමිනනි : අයසම, උපනන්දෙ සකසපුතනො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසල්. කපොපසි, තසමි වජ්ජයමි.

එකං පසාදකනි,

ජනනං අපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨානි න වාවනො.

6. නිමනනිතෙන සහනෙන සනනං භික්ඛුං අනාපුච්ඡං පුරොහතනං වා පච්ඡාහතනං වා කුලෙසු වාරිතනං අපච්ඡාහතනං පාචිතියං කන් පසාදකතනනි : රාජගහෙ පසාදකතනං.

කං අරබහානි, අයසමනනං උපනන්දං සකසපුතනං අරබහ.

කියමි වජ්ජයමිනනි : අයසම, උපනන්දෙ සකසපුතනො නිමනනිතො සහනෙන සමානො පුරොහතනමපි පච්ඡාහතනමපි කුලෙසු වාරිතනං අපච්ඡ, තසමි වජ්ජයමි.

එකං පසාදකනි, වතසො අනුපසාදකනියො.

ජනනං අපතනිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි-පෙ-කසිනකො.

1. පුරොහතනං පච්ඡාහතනං-මුඡසං.

3. මෙවුන්දම් රායෙන් යුත් පුමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙහි ඇතුළට වැද හිඳිනහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍ර පුමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙය තුළට වැද හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායකින් නභිසි ; කයින් ද සිතින් ද නභිසි, වචනායෙන් නො නභි.

4. මාගමක හා රහස්හි පිළිසන් අස්නෙක හිඳිනහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් ; ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මාගමක හා රහස්හි පිළිසන් අස්නෙක හුන්තෝ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිසි : කයින් ද සිතින් ද නභිසි, වචනායෙන් නො නභි.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා හිඳිනහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් හි ද යත් : හුදෙකලා වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර හුදෙකලා මාගමක හා රහස්හි හින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිසි : කයින් ද සිතින් ද නභිසි, වචනායෙන් නො නභි.

6. ඇරුයුම් ලද බත් ඇතියහු විසින් වැළක සිටී මහණක්හු නො විචාරා පෙර බත්හි හෝ පසු බත්හි හෝ කුලයන්හි හැසිරෙන මහණහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහහුවර්දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍ර ඇරුයුම් ලද බත් ඇතියේ පෙර බත්හි ද පසු බත්හි ද කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤන්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤන්ති සතරෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි ; . . කයින් සමුච්චානායෙහි යැ.

7. තතුතනරිං හෙතජ්ඣං විඤ්ඤාපෙනතංසං පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනනති, සකෙකසු පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිංගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්චුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගිංගා භික්ඛු මහානාමෙත සකෙකසන අජ්ජනෙතා හනෙත ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසු, තස්මිං චජ්චුග්ගිං.

ඵකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. උග්ගතං සෙනං දඤ්ඤානං ගච්ඡන්තංසං පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනනති : සාච්ඡේයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිංගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්චුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගිංගා භික්ඛු උග්ගතං සෙනං දඤ්ඤානං අගමංසු, තස්මිං චජ්චුග්ගිං.

ඵකා පඤ්ඤානති, ඵකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

9. අතිරෙකතිරතං සෙනං වසන්තංසං පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනනති : සාච්ඡේයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිංගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්චුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගිංගා භික්ඛු අතිරෙකතිරතං සෙනං වසිංසු, තස්මිං චජ්චුග්ගිං.

ඵකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

10. උග්ගෙසාධිකං ගච්ඡන්තංසං පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනනති : සාච්ඡේයං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිංගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්චුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගිංගා භික්ඛු උග්ගෙසාධිකං අගමංසු, තස්මිං චජ්චුග්ගිං.

ඵකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

අමෙලකච්ඡෙතං පඤ්ඤාමො,

7. එයින් (පවරණ ලද පමණින්) වැඩියක් බෙහෙත් විනවන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : යාකා ජනපදයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු මහනාම යාකායන් විසින් "ස්වාමීනි, අද එකදවසක් පොරොත්තුවූවු මැනවැ" යි කියනු ලබන්නෝ පොරොත්තු නොවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නගී. . . .

8. සටනට නිකුත් සෙනඟ දක්මට යන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු සටනට නික්මුණු සෙනඟ දක්මට ගියහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

9. අධිරා තෙරයක් සේනායෙහි වසන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු අධිරා තෙරයක් සේනාවෙහි විසූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

10. යුද බිමට යන්නහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු යුදබිමට ගියහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

පණවන අවෙලක වර්ග යි.

5.6

1. සුර්ගමේරයපානෙ පාචිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාභවනනති : කොසලනියං පඤ්ඤාභවනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං සංගතං ආරබ්භ.

කිසම්ච වඤ්ඤාමිනනි : ආයසමා සංගතො මඤ්ඤං පිච්චි, තසම්ච වඤ්ඤාමි.

එකා පඤ්ඤාභවති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දඤ්ඤි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායනො සමුට්ඨාති, න වාචනො න චිතතනො. සියා කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ -

2 අභිභූලිපනොදකො පාචිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාභවනනති : සාවචනියං පඤ්ඤාභවනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ හිකඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසම්ච වඤ්ඤාමිනනි : ඡබ්බගහියා හිකඤ්ඤ හිකඤ්ඤ අභිභූලිපනොදකෙන කාසෙසුං තසම්ච වඤ්ඤාමි.

එකා පඤ්ඤාභවති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨාති න වාචනො -පෙ-.

3. උදකො භස්සධමෙම¹ පාචිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාභවනනති : සාවචනියං පඤ්ඤාභවනං.

කං ආරබ්භාති : සතතරසවගහියෙ හිකඤ්ඤ ආරබ්භ.

කිසම්ච වඤ්ඤාමිනනි : සතතරසවගහියා හිකඤ්ඤ අචීරවතියා නදියා උදකො කීලිංසු, තසම්ච වඤ්ඤාමි.

එකා පඤ්ඤාභවති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච චිතතනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො -පෙ-.

4. අනාදරියෙ පාචිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාභවනනති : කොසලනියං පඤ්ඤාභවනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිසම්ච වඤ්ඤාමිනනි : ආයසමා ඡන්තො අනාදරියං අකාසි, තසම්ච වඤ්ඤාමි.

එකා පඤ්ඤාභවති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. හිකඤ්ඤ භිංසාපෙනසස්ස පාචිතනියං කන්ථ පඤ්ඤාභවනනති : සාවචනියං පඤ්ඤාභවනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ හිකඤ්ඤ ආරබ්භ.

1. භසධමෙම - ම.ඡ.සං.

5.6

1. රහමෙර පිමෙහි පච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹානුචරදි පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරණුවෝ මත්පැන් පානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි : කිසි විටෙක කයින් නභිසි, වචනයෙන් නො නභිසි, සිතීන් නො නභිසි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නභිසි, වචනයෙන් නො නභිසි. . . .

2. ගිරිති කැවීමෙහි පච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දි පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබ ද යත් : සවභ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවභ මහණු ගිරිති කැවීමෙන් මහණක්භූ සිතහ ගැන්වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානයෙකින් නභිසි : කයින් ද සිතීන් ද නභිසි, වචනයෙන් නො නභිසි. . . .

3. දිය කෙළනා රිසියෙන් කිම්දෙන සැහැවියෙහි පච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබ ද යත් : සතළොස්වභ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සතළොස්වභ මහණු අවිරවනී නදියෙහි දිය කෙළි කළෝ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානයෙකින් නභිසි : කයින් ද සිතීන් ද නභිසි, වචනයෙන් නො නභිසි. . . .

4. අනදර කිරීමෙහි පච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹානුචරදි පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ අනදර කෙළේයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුනෙකින් නභිසි. . . .

5. මහණක්භූ බිය ගන්වන්නහු පිළිබඳ පච්චිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්භූ ඇඳබ ද යත් : සවභ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිසිම වැඩුසමිනහි : ජබ්බගහිතා හිකඛු හිකඛුං හිංසාපෙසුං, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානවි.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

6. ජෝතිං සමාදහිනා විසිබ්බනතස්ස පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනහි : භග්ගෙසු පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලො හිකඛු ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමිනහි : සම්බහුලා හිකඛු ජෝතිං සමාදහිනා විසිබ්බෙසුං තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානවි, ජො අනුපඤ්ඤානවිගො.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

7. ඔරෙනඤ්ඤාසං නභායනතස්ස පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනහි : රාජ්ඣග්ගෙ පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලො හිකඛු ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමිනහි : සම්බහුලා හිකඛු රාජානම්පි පසයිනා න මතතං ජාතිනා නභාසිංසු, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානවි, ජ අනුපඤ්ඤානවිගො.

සබ්බන්ද පඤ්ඤානවි පදෙසපඤ්ඤානවිති : පදෙසපඤ්ඤානවි.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

8. අනාදිසිනා තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤානරං දුබ්බණ්ණකරණං නචං වීචරං පරිභුඤ්ඤානතස්ස පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනහි : සාචජිගං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලො හිකඛු ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමිනහි : සම්බහුලා හිකඛු අතතනො වීචරං න සඤ්ජාතිංසු, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානවි.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

9. හිකඛුස්ස වා හිකඛුනියා වා සිකඛමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං වීචරං විකපෙපනා අපච්චුඤ්ඤානතං¹ පරිභුඤ්ඤානතස්ස පාචිතතිංසං කන්ද පඤ්ඤානතනහි : සාචජිගං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උපනන්දං සකාසපුතතං ආරබ්භං.

කිසිම වැඩුසමිනහි : ආයසමා උපනන්දො සකාසපුතතා හිකඛුස්ස සාමං වීචරං විකපෙපනා අපච්චුඤ්ඤානතං පරිභුඤ්ඤානවි, තසමිං වැඩුසමිං.

එකා පඤ්ඤානවි.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ- කභීතකෙ.

1. අපච්චුඤ්ඤානතං - මජ්ඣිම. 2. අපච්චුඤ්ඤානතං - ස්ථා

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු මහණක්හු බිය ගැන්වුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නඟී. . . .

6. ගිනි දල්වා තප්පනු පිළිබඳ පවිනිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඳුනවුනිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු ගිනි දල්වා තප්පනු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නඟී. . . .

7. අඩමසෙකින් මොබ නහන්නහු පිළිබඳ පවිනිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවරැදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු රජු ද දක පමණ නො දන නැව්ගහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති සයෙකි.

සබ්බත්ථ පඤ්ඤත්ති පදෙස පඤ්ඤත්ති ද යත් : පදෙස පඤ්ඤත්ති යි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟීයි . . . ඵළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

8. තෙවැදුරුම් දුර්වර්ණ කිරීම අතුරෙන් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් නො ගෙණ (කප්පිඳු නො තබා) අළුත් සිවුරක් පරිභෝග කරන්නහු පිළිබඳ පවිනිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු තමන්ගේ සිවුරු නො හැදින ගත්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟීයි . . . ඵළකලොම සමුච්චානායෙහි යැ.

9. මහණක්හට හෝ මෙහෙණකට හෝ හික්මනුවකට හෝ හෙරණකට හෝ හෙරණකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභෝග කරන්නහු පිළිබඳ පවිනිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මහණක්හට තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභෝග කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟීයි . . . කඨින සමුච්චානායෙහි යැ.

10. භික්ඛුසා පනතං වා චිවරං වා නිසිදනං වා සුච්ඡරං වා කාය-
බ්ඛිනං වා අපච්චේදනාසා පාච්චිතියං කන්ද පඤ්ඤානතනාති : සාවච්චියං
පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මානාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනං පනතච්ච චිවරච්ච
අපච්චේදසුං, තසම්මි වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති - පෙ-.

සුරාමේරගචගෙහා ඡට්ඨො.

5.7

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරොපෙනසාසා පාච්චිතියං කන්ද
පඤ්ඤානතනාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උද්ධං ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මානාති : ආයසමා උද්ධං සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙසි, තසම්මි වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති - පෙ-.

2. ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනසාසා පාච්චිතියං කන්ද
පඤ්ඤානතනාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මානාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං
පරිභුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති - පෙ-.

3. ජානං යථාධම්මං නිභනාධිකරණං පුභ කම්මාය උකෙකාචෙනසාසා
පාච්චිතියං කන්ද පඤ්ඤානතනාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්මි වජ්ඣසම්මානාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිභනාධි-
කරණං පුභ කම්මාය උකෙකාචෙසුං, තසම්මි වජ්ඣසම්මි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති - පෙ -.

10. මහණකුණු ගේ (ඉටන් පොහොණා) පාත්‍රයක් හෝ (විකපුන් පොහොණා) සිටුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුලාවක් හෝ කාබහනක් හෝ සභවන්තනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවග මහණුන් හික්මුන් ගේ පාත්‍රද සිටුරු ද සැඟවුණු, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නඟී. . . .

සවන සුරාමෙරය වර්ගයි.

5.7

1. දන දන (නිරිසන්) සතකුණු දිවි ගළවන්තනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයී මහණු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයී මහණ දන දන සතකුණු දිවි ගැළවීයැ. ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නඟී. . . .

2. දන දන පණුවන් සහිත ජලය වළඳන්තනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවග මහණු දන දන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළාහු යැ. ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නඟී. . . .

3. දන දන දහැමින් සන්තිඳුවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම පිණිස උගුළුවන්තනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරකුණු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවග මහණු දන දන දහැමින් සන්තිඳුවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම පිණිස ඉහිලවුණු, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නඟී. . . .

4. හික්කුණ ජානං දුට්ඨලො ආපනතිං පච්චිතාදෙනතණ්ණ පාචිතතිං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්කු ආරබ්භ.

කීර්තී වජ්ජුසමීනති : අඤ්ඤාතරේ හික්කු හික්කුණ ජානං දුට්ඨලො ආපනතිං පච්චිතාදෙසි, තසමී වජ්ජුසමී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

5. ජානං උභනවිසතිවිණං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනතණ්ණ පාචිතතිං කන්ද පඤ්ඤානතනති : රජගභෙ පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලො හික්කු ආරබ්භ.

කීර්තී වජ්ජුසමීනති : සම්බහුලො හික්කු ජානං උභනවිසතිවිණං උපසම්පාදෙසුං, තසමී වජ්ජුසමී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. ජානං ථෙය්‍යසන්දේන සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමණ්ණං පච්චිපච්චනතණ්ණ පාචිතතිං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්කු ආරබ්භ.

කීර්තී වජ්ජුසමීනති : අඤ්ඤාතරේ හික්කු ජානං ථෙය්‍යසන්දේන සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමණ්ණං පච්චිපච්ච, තසමී වජ්ජුසමී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො. සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

7. මාතුගාමේන සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමණ්ණං පච්චිපච්චනතණ්ණ පාචිතතිං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්කු ආරබ්භ.

කීර්තී වජ්ජුසමීනති : අඤ්ඤාතරේ හික්කු මාතුගාමේන සද්ධිං සංවිධාය එකඤ්ඤානමණ්ණං පච්චිපච්ච, තසමී වජ්ජුසමී.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතිං සමනුභාසනාය නපපචි තිණ්ණච්චනතණ්ණ පාචිතතිං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චිං පඤ්ඤාතනං.

4. මහජනවාදයේ කුමක් (සමාජවාදය) ඇතිව දන දන සමාජවාදය පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැලැස්වීමේ පැවැත්මයි.

කවරක්ෂණ ඇදීම ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය ඇදීම යැ.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය මහජනවාදයේ කුමක් ඇතිව දන දන සැලැස්වීම, ඒ වස්තුවකි යැ.

පැහැදිලි කිරීමේ ඵලයයි.

සැලැස්වීමේ ආපස්හි සම්මතයන් අතුරින් එක් සම්මතයකින් නැතියි : කිසි ද වචනයක් ද සිතීම ද නැති. . . .

5. පිළිබඳ පවත් උනුච්චිවස් පුහුණුව දන දන උපසර්ග කාරණය පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : රජයේ කුමක් පැවැත්මයි.

කවරක්ෂණ ඇදීම ද යත් : බොහෝ මහජනවාදය ඇදීම යැ.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : බොහෝ මහජනවාදය උනුච්චිවස් ඇති පුහුණුව දන දන උපසර්ග කළහ, ඒ වස්තුවකි යැ.

පැහැදිලි කිරීමේ ඵලයයි.

සැලැස්වීමේ ආපස්හි සම්මතයන් අතුරින් සම්මතයක් තුළින් නැති. . . .

6. දන දන සාර ගැල් සාක්ෂිවක් හා සමග කිසිකුණ කොටසෙක එක් අදහස්වක් පිළිපත්වන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැලැස්වීමේ පැවැත්මයි.

කවරක්ෂණ ඇදීම ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය ඇදීම යැ.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය දන දන සාර ගැල් සාක්ෂිවක් හා සමග කිසිකුණ කොටසෙක එක් අදහස්වක් පිළිපත්වන යැ. ඒ වස්තුවකි යැ.

පැහැදිලි කිරීමේ ඵලයයි.

සැලැස්වීමේ ආපස්හි සම්මතයන් අතුරින් සම්මතයක් දෙකකින් නැතියි : කිසි විටෙක කිසි ද සිතීම ද නැතියි, වචනයන් නො නැති. කිසිවිටෙක කිසි ද වචනයන් ද සිතීම ද නැති. . . .

7. මාගමක හා කිසිකුණ කොට ගෙණ එක් අදහස්වක් පිළිපත්වන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැලැස්වීමේ පැවැත්මයි.

කවරක්ෂණ ඇදීම ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය ඇදීම යැ.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : එක්තරා මහජනවාදය මාගමක හා කිසිකුණ කොට ගෙණ එක් අදහස්වක් පිළිපත්වන යැ. ඒ වස්තුවකි යැ.

පැහැදිලි කිරීමේ ඵලයයි.

සැලැස්වීමේ ආපස්හි සම්මතයන් අතුරින් සම්මතයක් සතරකින් නැති. . . .

8. තුන් යළි තෙක් සමාජවාදයකම් කරණ කල්හි ලාමක දුම්රිය නො හරින්නා පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැලැස්වීමේ පැවැත්මයි.

කං ආරබ්භාති : අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඤ්චාබ්භිපුබ්බං ආරබ්භං.

කියමි චජ්ඣග්ගිනති : අරිට්ඨො භික්ඛු ගඤ්චාබ්භිපුබ්බො පාපිකං දිට්ඨිං¹ යාමතති යං සමභුඤ්ඤානතස්ස පාපිතති යං කැප පඤ්ඤාතතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා² අකතානුඛමෙමනා³ තං දිට්ඨිං අපපටිතිස්සට්ඨෙන සඤ්චිං සමභුඤ්ඤානතස්ස පාපිතති යං කැප පඤ්ඤාතතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කියමි චජ්ඣග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තථාචාදිනා අරිට්ඨෙන භික්ඛුනා අකතානුඛමෙමන තං දිට්ඨිං අපපටිතිස්සට්ඨෙන සඤ්චිං සමභුඤ්ඤාතනං, තසමි චජ්ඣග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

10. ජානං තථානාසිතං සමඤ්ඤාද්දෙසං උපලාපෙනස්ස පාපිතති යං කැප පඤ්ඤාතතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කියමි චජ්ඣග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තථානාසිතං කණ්ටකං සමඤ්ඤාද්දෙසං උපලාපෙසුං, තසමි චජ්ඣග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

සප්පාණකමග්ගො සතනමො.

5.8

1. භික්ඛුති සභවමිකං වුවිච්චානො න තාවාහං ආවුසො එතසමිං සිකාපදෙ සිකාස්සාමි යාම නාඤ්ඤං භික්ඛුං විගතනං⁴ විනගධරං පරිපුච්ඡියාමිති ගණනාස්ස පාපිතති යං කැප පඤ්ඤාතතනති : කොසමිභියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනං ඡන්තං ආරබ්භං.

-
- 1. පාපිකාය දිට්ඨියා - සිමු 2 මඡසං
 - 2. (අරිට්ඨෙන) භික්ඛුනා - සිමු. 2
 - 3. අකතානුඛමෙමන - මඡසං.
 - 4. බ්‍රහ්මනං, ම ඡ සං.

කවරක් හුණු ඇඳ බ ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අර්ථය මහණ හුණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අර්ථය මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ලාමක දෘෂ්ටිය නො හළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නහිසි : කසින් ද වචනයෙන් ද සිකින් ද නහී. . . .

9. එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දනිමි) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති දෘෂ්ටිය නො හළ මහණ හුණු සමග දන දන ධර්මාමිෂසම්භොග කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හුණු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුන් එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දනිමි) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ අර්ථය මහණ හුණු සමග ධර්මාමිෂ සම්භොග කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නහී. . . .

10. දන දන එසේ නෙරණ ලද භෙරණහට සඩගුහ කරන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හුණු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුන් දන දන එසේ නෙරණ ලද කණ්ටක භෙරණහට සඩගුහ කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නහී. . . .

සත්වන සප්තමක වර්ග සි.

5.8

1. හික්ෂුන් වීසින් බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද සහිත කොට කියනු ලබන්නේ " ඇවත්ති, මම ව්‍යාක්ත වූ විනයධර වූ අන් මහණකුහු පිළිවිස්නා තාක් තෙල ශික්ෂාපදයෙහි නො හික්මෙන්නෙමි " යි කියන්නහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹෑ නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක් හුණු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ හුණු ඇඳ බ යැ.

කිසිදු වැඩක්වත් : ආයතන, ජනතා හිතවුන් සහගම්කරු වුවද, නොහොත් නොවන ආදායමක් සිතීමට පෙළුණු සිතීමකින්, සාමාන්‍ය ජනතාව හිතවුන් වෙතට විනාශයට පත්වීමට හේතු වන්නේ වැඩකි.

එක: පසුපස.

ජනතා ආපනනියමය: නිසි සම්මුතියෙන් සම්මුතියක්-පෙ-.

2. විනයය වුවද, නොහොත් පාලනය කළ පසුපසකින් : සාමාන්‍යය පසුපසක.

ක: ආරක්ෂාව: ජනතාවගේ හිතවුන් ආරක්ෂා.

කිසිදු වැඩක්වත් : ජනතාවගේ හිතවුන් විනයය වුවද, නොහොත්, නොහොත් වැඩකි.

එක: පසුපස.

ජනතා ආපනනියමය: නිසි සම්මුතියෙන් සම්මුතියක්-පෙ-.

3. මොහොතක පාලනය කළ පසුපසකින් : සාමාන්‍යය පසුපසක.

ක: ආරක්ෂාව: ජනතාවගේ හිතවුන් ආරක්ෂා.

කිසිදු වැඩක්වත් : ජනතාවගේ හිතවුන් මොහොතක. නොහොත් වැඩකි.

එක: පසුපස.

ජනතා ආපනනියමය: නිසි සම්මුතියෙන් සම්මුතියක්-පෙ-.

4. හිතවුන් කුපිතය අනන්‍යතාවෙන් පහර දෙන සාමාන්‍ය පාලනය කළ පසුපසකින් : සාමාන්‍යය පසුපසක.

ක: ආරක්ෂාව: ජනතාවගේ හිතවුන් ආරක්ෂා.

කිසිදු වැඩක්වත් : ජනතාවගේ හිතවුන් කුපිතය අනන්‍යතාවෙන් පහර දෙන, පහර දෙන, නොහොත් වැඩකි.

එක: පසුපස.

ජනතා ආපනනියමය: එකෙන් සම්මුතියෙන් සම්මුතියක් : කාලයෙන් ව විනයයෙන් ව සම්මුතියක්, නොහොත් පෙ-

5. හිතවුන් කුපිතය අනන්‍යතාවෙන් නිරන්තරයෙන් උගස්වන සාමාන්‍ය පාලනය කළ පසුපසකින් : සාමාන්‍යය පසුපසක.

ක: ආරක්ෂාව: ජනතාවගේ හිතවුන් ආරක්ෂා.

කිසිදු වැඩක්වත් : ජනතාවගේ හිතවුන් කුපිතය අනන්‍යතාවෙන් හිතවුන් නිරන්තරයෙන් උගස්වන, නොහොත් වැඩකි.

එක: පසුපස.

ජනතා ආපනනියමය: එකෙන් සම්මුතියෙන් සම්මුතියක් : කාලයෙන් ව විනයයෙන් ව සම්මුතියක්, නොහොත් පෙ-.

කිනම් වස්තුවකට ද යත් : ආශ්‍රිතයන් ජනන මහණ භික්ෂූන් විසින් බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද සහිත කොට කියනු ලබන්නේ " ඇවැන, වාක්ත වූ විනයධර වූ අන් භික්ෂූ නමක් යම්කාක් නො විවාරන්නෙමි ද, ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො හික් මෙන්නෙමි " යි කියා, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභි : . . .

2. විනය නිගන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවකට ද, යත් : සවග මහණහු විනය ගැරහු හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභි. . . .

3. මුළු කාරවීමෙහි පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යත් : සවග මහණහු මුළු කාරවූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභි. . . .

4. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට පහර දෙන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට පහර දුන්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානසෙකින් නභියි : කයින් ද සිතින් ද නභියි, වචනයෙන් නො නභි. . . .

5. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට අතුල් නගා දක්වන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට අතුල් නගා දක්වූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානසන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානසෙකින් නභියි : කයින් ද සිතින් ද නභියි, වචනයෙන් නො නභි. . . .

6. භික්ෂු අමුලකෙන සමාදායකයෙහි අනුභවයෙන් පැවතිය යුතු පදනමකි : සාමාජිකයා පදනමකි.

කං ආරම්භය : ජනමයයෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කිසිම වැඩසටහනක් : ජනමයයා භික්ෂු භික්ෂු අමුලකෙන සමාදායකයෙහි අනුභවයෙන්, කිසිම වැඩසටහනක්.

එක පදනමකි.

ජනන අපනයනමයානාන නිසි සමුදායකයෙහි සමුදායකයා -පෙ-.

7. භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසනායුතු පැවතිය යුතු පදනමකි : සාමාජිකයා පදනමකි.

කං ආරම්භය : ජනමයයෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කිසිම වැඩසටහනක් : ජනමයයා භික්ෂු භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම, කිසිම වැඩසටහනක්.

එක පදනමකි.

ජනන අපනයනමයානාන නිසි සමුදායකයෙහි සමුදායකයා -පෙ-.

8. භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම නිසි පැවතිය යුතු පදනමකි : සාමාජිකයා පදනමකි.

කං ආරම්භය : ජනමයයෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කිසිම වැඩසටහනක් : ජනමයයා භික්ෂු භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම, කිසිම වැඩසටහනක්.

එක පදනමකි.

ජනන අපනයනමයානාන දුර්ගත සමුදායකයෙහි සමුදායකයා : සිය කාර්යයට වැඩසටහනක් ව සමුදායකයා, න වැඩසටහන. සිය කාර්යයට වැඩසටහනක් ව සමුදායකයා -පෙ-.

9. භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම නිසි පැවතිය යුතු පදනමකි : සාමාජිකයා පදනමකි.

කං ආරම්භය : ජනමයයෙහි භික්ෂු ආරම්භය.

කිසිම වැඩසටහනක් : ජනමයයා භික්ෂු භික්ෂු සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම, කිසිම වැඩසටහනක්.

එක පදනමකි.

ජනන අපනයනමයානාන නිසි සමුදායකයෙහි සමුදායකයා -පෙ-.

10. සමුදායකයෙහි කුසලයට උපදෙසීම නිසි පැවතිය යුතු පදනමකි : සාමාජිකයා පදනමකි.

කං ආරම්භය : අනුභවයෙන් භික්ෂු ආරම්භය.

1. උපදෙසීම - සා.

6. අමුදු සහ වෙළෙඳපොළේ මහඟුකමට වෙරුණා කරන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහඟුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහඟුන් අමුදු සහ වෙළෙඳපොළේ මහඟුකමට වෙරුණා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නඹී. . . .

7. දන දන මහඟුකමට කුකුළු උපදවන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහඟුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහඟුන් දන දන හික්ෂුන්ට කුකුළු ඉපදවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නඹී. . . .

8. හටගත් ඩබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදකරණයට පැමිණි හික්ෂුන්ගේ බස් ඇසෙන තැනෙක සිටින්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහඟුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහඟුන් හටගත් ඩබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදකරණයට පැමිණි හික්ෂුන්ගේ බස් ඇසෙන තැන සිටියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඹී : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නඹී, වචනයෙන් නො නඹී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඹී. . . .

9. දහම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කීමට පැමිණෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහඟුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහඟුන් දහම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නඹී. . . .

10. සභිසය අතර විනිශ්චය කරාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනාස්නෙන් නැඹී යන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහඟුන් ඇරැබ යැ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : අඤ්ඤානරේ හිකුටු සඤ්ඤා විනිවර්තකථාය ව්‍යුත්පන්නය ඡන්දං අදානං උච්චායාසනා පකකමි.² කිසිම ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානව්.

ඡන්දං ආපතතිසමුච්චානානං එකෙන සමුච්චානෙන සමුච්චානි කායකොච චාචනොච චිතතනොච සමුච්චානි -පෙ-.

11. සමග්ගෙන සඤ්ඤාන විවරං දානං පච්ඡා ඛිංගධම්මං ආපඡ්ඡන්දානං පාච්චනිතං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බගහිතෙ හිකුටු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡබ්බගහිතා හිකුටු සමග්ගෙන සඤ්ඤාන විවරං දානං පච්ඡා ඛිංගධම්මං ආපඡ්ඡංසු, කිසිම ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානව්.

ඡන්දං ආපතතිසමුච්චානානං තිහි සමුච්චානෙනහි සමුච්චානි -පෙ-.

12. ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලංගං පරිණාමෙනංගං පාච්චනිතං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චිතං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බගහිතෙ හිකුටු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡබ්බගහිතා හිකුටු ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලංගං පරිණාමෙසු, කිසිම ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානව්.

ඡන්දං ආපතතිසමුච්චානානං තිහි සමුච්චානෙනහි සමුච්චානි -පෙ-.

සහධම්මිකවග්ගො අධ්වමො.

5.9

1. පුබ්බෙ අපච්චිතංවිදිතෙන රඤ්ඤා අනෙතපුරං පච්චිතනංගං පාච්චනිතං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චිතං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : ආගග්ගනං ආනන්දං ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ආගග්ගා ආනන්දො පුබ්බෙ අපච්චිතංවිදිතො රඤ්ඤා අනෙතපුරං පාච්චි, කිසිම ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානව්.

ඡන්දං ආපතතිසමුච්චානානං ද්විහි සමුච්චානෙනහි සමුච්චානි -පෙ- කඨිනකෙ.

2. රතනං උග්ගණනනංගං පාච්චනිතං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චිතං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤානරං හිකුටු ආරබ්භ.

2. පකකමි - මඡසං.

කිනම් වස්තුවකට ද යන් : එක්තරා මහලක් සහිතයා අතර විනිශ්චය කරුවක් පවත්නා කල්හි ජන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී ගියේ යැ. ඒ වස්තුවකට යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චයායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චයානෙකින් නැගී : කසීන් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

11. සමග සහිතයා විසින් මහලක්හට සිටුවක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණෙන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : රජගහනුවට දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යන් : සවග මහලක් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යන් : සවග මහලක් සමග සහිතයා විසින් මහලක්හට සිටුවක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණියාහු යැ. ඒ වස්තුවකට යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චයායන් අතුරෙහි සමුච්චයාන තුනෙකින් නඟී. . . .

12. සහනට පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දන දන පුද්ගලයන්හට පිරිනමන්නාහු පිළිබඳ පවිත්තිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යන් : සවග මහලක් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යන් : සවග මහලක් සහනට පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දන දන පුද්ගලයන්හට පිරිනමනු ලැබූහ, ඒ වස්තුවකට යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චයායන් අතුරෙහි සමුච්චයාන තුනෙකින් නඟී. . . .

අටවැනි සහධම්මික වර්ග සි.

5.9

1. පළමු නො දන්වන ලද්දේ රජුගේ යහන්ගැටට පිරිසෙන්නාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යන් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකට ද යන් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ගේ පළමු නො දන්වන ලද්දේ රජුගේ යහන්ගැටට පිරිසියහ, ඒ වස්තුවකට යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චයායන් අතුරෙහි සමුච්චයාන තුනෙකින් නැගී . . . කසීන සමුච්චයානෙකට යැ.

2. රුවන් නගා ගන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යන් : එක්තරා මහලක්හු ඇරඹ යැ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : අඤ්ඤානරො භික්ඛු රතනං උග්ගහෙසි, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති, ඥෙ අනුපඤ්ඤානතියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-.

3. සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පවිසන්තස්ස පාචිතතියං කැණි පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡබ්බග්ගිගො භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පවිසිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති, තිස්සං අනුපඤ්ඤානතියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ- කඨිනකෙ.

4. අට්ඨිමිගං වා දන්තමිගං වා විසාණමගං වා සුච්චිතරං කාරුපෙනතස්ස පාචිතතියං කැණි පඤ්ඤානතනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : සම්බහුලා භික්ඛු න මන්තං ජාතිඤා බහු සුච්චිතරෙ විඤ්ඤාපෙසුං, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-.

5. පමාණානිකකන්තං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරුපෙනතස්ස පාචිතතියං කැණි පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : ආයසමන්තං උපනඤ්ඤං සකාසුච්චතං ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ආයසමා උපනඤ්ඤෙ සකාසුච්චතො උච්චෙ මඤ්චෙ සසි, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා තුලොනඤ්ඤං කාරුපෙනතස්ස පාචිතතියං කැණි පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡබ්බග්ගිගො භික්ඛු මඤ්චමපි පිඨමපි¹ තුලොනඤ්ඤං කාරුපෙසුං, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-.

1. මඤ්චං වා පිඨං වා - සිමු 2. මඡසං.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් රත්නයක් නො තැබී යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

3. වැළක සිටි මහණෙකු නො විවාරා නොකල්හි ගම් වදනාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු නොකල්හි ගම් වැදුනාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභීයි : . . . කඨින සමුච්චානෙකි යැ.

4. ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ ආමුවා හෝ හිදිගුලා කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාකාජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු පමණ නො දන බොහෝ ඉදිකටුගුලා විනවා ගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර උස් ඇඳෙකිහි ශයනය කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

6. ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුහු ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳ ද පුටු ද කරවූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් නභී. . . .

7. පමාණාතිකකතනං නිසිදනං කාර්යපෙතනං පාලිතනිං කන්
පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරඛනාති : ජබ්බහතියෙ භික්ඛු ආරඛන.

කිංචිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි : ජබ්බහතියා භික්ඛු අපපමාණිකාති නිසිදනාති
ධාරෙසුං, තඤ්චිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි.

එකං පඤ්ඤාතනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8 පමාණාතිකකතනං කණ්ඩුපච්චිදාදිං කාර්යපෙතනං පාලිතනිං
කන් පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරඛනාති : ජබ්බහතියෙ භික්ඛු ආරඛන.

කිංචිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි : ජබ්බහතියා භික්ඛු අපපමාණිකායො කණ්ඩු-
පච්චිදාදියො ධාරෙසුං, තඤ්චිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි.

එකං පඤ්ඤාතනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. පමාණාතිකකතනං වසිකසාපිකං කාර්යපෙතනං පාලිතනිං
කන් පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරඛනාති : ජබ්බහතියෙ භික්ඛු ආරඛන.

කිංචිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි : ජබ්බහතියා භික්ඛු අපපමාණිකායො වසික-
සාපිකායො ධාරෙසුං, තඤ්චිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි.

එකං පඤ්ඤාතනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. සුගතච්චිරපමාණං ච්චිරං කාර්යපෙතනං පාලිතනිං කන්
පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරඛනාති : ආයසවනං නන්දං ආරඛන.

කිංචිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි : ආයසවං නන්දෙ සුගතච්චිරපමාණං ච්චිරං
ධාරෙසුං, තඤ්චිම් වජ්ජුඤ්ඤාතනි.

එකං පඤ්ඤාතනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

ඤ්ඤාතනං නවමො.

දෙවනවුනි පාලිතනිං නිවසිතා.

7. පමණ ඉක්ම වූ නිසඳුන්සිවුරක් කරවන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ නිසඳුන්සිවුරු දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. ...

8. පමණ ඉක්ම වූ කස්පිළිසහකක් කරවන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්මවූ කස් පිළිසහන් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. ...

9. පමණ ඉක්ම වූ වැසිසඵ කරවන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : සවග මහණහු පමණ ඉක්ම වූ වැසිසඵ දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. ...

10. සුගත් සිවුර පමණට සිවුරක් කරවන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරණුවෝ සුගත් සිවුර පමණ සිවුරක් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. ...

නවවන රාජවර්ග සි.

දෙයාතු පවිත්‍ර නිමිසහ.

තසුදුහං :

1. මුහුං ඔමස පෙසුකුසු - පදසො දො නිපජ්ජනා,
දෙසනා රෙවනා වෙච්ච - දුට්ඨලොපනති ඛණනා.
2. භුතකුසුචාදා උජ්ඣාසී - මසොවා සෙය්‍යා ච චුච්චතී,
පුබ්බනිකකඛ්ඞනාභව්වා - දාරං සප්පාණකෙන ච.
3. අසමමතා අන්ධතෙන - උපස්සයාමීසෙන ච,
දදෙ සිබ්බෙ විධානෙන - නාචා භුසොජ්ජය එකතො.
4. පිණ්ඩං ගණං පරං පුචං - පචාරිතො පචාරිතං,
විකාරං සනතිධි බිරං - දන්තපොණෙන තෙ දස.
5. අවෙලකා උගෙයාඛජ්ජා - පට්ච්ඡන්තං රහෙන ච,
නිමිතනිතො පච්චගෙහි - සෙනාච්ඡද්දෙය්‍යාධිකං.
6. සුරං අඛ්භුලී භාසො ච - අනාදරිතකුච භිංසනා,
ජොති නභාන දුබ්බණ්ණං - සාමං අපනිධෙන ච.

1. භුතං අකුසුභ, මජ්ඣං.
3. අවෙලකානුපඛජ්ජ - සී.

2. පුබ්බෙ නිකකඛ්ඞනා - මජ්ඣං.

එහි උද්දනය :

1. 'සමපජනමුසාවාද' පවිති යැ, 'මමසවාද' පවිති යැ, 'භික්ඛුපෙසුඤ්ඤ' පවිති යැ, 'පදසොධම්ම' පවිති යැ, (අනුපසපනක හා ද මාගමක හා දුට්ඨි දෙදෙනා හා වෙන වෙන කරන නිපජ්ජනයෙන් වන) 'සහසෙය්‍යා' පවිති දෙක යැ, (මාගමකට සපස් බසෙකින් වැඩි දහමක් දෙසීමෙන් වන) 'දෙසනා' පවිති යැ, (අනුපසපනක්භට උතුරු මිනිස්දම් කීමෙන් වන) 'ආරොචනා' පවිති යැ, (අනුපසපනක්භට දුට්ඨුල්ලාපත්ති කීමෙන් වන) 'දුට්ඨුල්ලාපත්ති' පවිති යැ, (පොළොස් කැණීමෙන් වන) 'බසන' පවිති යැ,

2. (වෘක්ෂාදිය සිදීමෙන් වන) 'භුතගාමපාතව්‍යානා' පවිති යැ, 'අඤ්ඤවාදක' පවිති යැ, 'උජ්ඣාපනක' පවිති යැ, (සහසතු මඤ්චපියාදිය නො සහවා තබා යාමෙන් වන) 'මඤ්චපියාදි' පවිති යැ, (සහසතු යහන් නො හකුළුවා තබා යාමෙන් වන) 'සයන' පවිති යැ, (සහසතු වෙහෙරකැ දී පුර්වොපගත තෙරමහණහු සටාගෙනැ යයන කිරීමෙන් වන) 'පුබ්බානුපබජ්ජන' පවිති යැ, (මහණකු සහසතු වෙහෙරින් නොදු ලීමෙන් වන) 'නික්කධ්වන' පවිති යැ, 'ආභවවපාදක' පවිති යැ, (වෙහෙර බිඳවැටෙන සේ පුනපුනා පිරියම් කිරීමක් හිසා එන) 'ද්වාර' පවිති යැ, (සප්පාණක උදකාදි සෙවනයෙන් වන) සප්පාණක' පවිති යැ.

3. (අසම්මත වැ මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අසම්මත' පවිති යැ, (හිරු අස්තධගත වැ තිබියැ දී මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අත්ථධගත' පවිති යැ, 'භික්ඛුනුපස්සය' පවිති යැ, (ආමීස හේතුයෙන් මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'ආමීස' පවිති යැ, (නො නැ මෙහෙණකට සිවුරු දෙන මහණහට වන) 'දන' පවිති යැ, (නො නැ මෙහෙණ ලවා සිවුරු සිබබන කරවන මහණහට වන) 'සිබබන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොටගෙනැ අදන්මහ පිළිපත් මහණහට වන) 'සංවිධාන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොට ගෙනැ එක් මැ නැවකට නභින මහණහට වන) 'නාවාරුභන' පවිති යැ, (දනැ දනැ මෙහෙණක විසින් පරිපාචිත පිණ්ඩ පාතය වළදන මහණහට වන) 'භුඤ්ජන' පවිති යැ, (මෙහෙණක හා එකලා වැ රහොගත වැ නිෂද්දා කරන මහණහට වන) 'එකතොනිසජ්ජා' පවිති යැ,

4. 'ආවසට්ඨිණ්ඩ' පවිති යැ, 'ගණභොජන' පවිති යැ, 'පරම්පරභොජන' පවිති යැ, 'පුච්ච' පවිති යැ, 'පචාරිත' පවිති යැ, (යළි " භික්ඛු භුත්තාවං පචාරිතං " යි නිර්දීෂ්ට) 'පචාරිත' පවිති යැ, 'විකාලභොජන' පවිති යැ, 'සන්තිධිකාරක' පවිති යැ, ('බීර' ශබ්ද යෙන් සඳහුභ කළ) 'පණිතභොජන' පවිති යැ, ('දන්තපොෂෙන' යනුවෙන් නය වශයෙන් කියන) 'අදිත්තමුඛද්වාර' පවිති යැ යන දහය ද.

5. (' අවෙලකස්ස වා . . . බාදනියං වා භොජනියං වා ' . . . යි නිර්දීෂ්ට) 'අවෙලක' පවිති යැ, (' භික්ඛු . . . උයොජනත්තස්ස ' . . . යි නිර්දීෂ්ට) 'උයොජන' පවිති යැ, (' සභොජනෙ කුලෙ " යනාදීන් නිර්දීෂ්ට) 'අනුපබජ්ජනිසිද්ධන' පවිති යැ, (' මාතු ගාමෙන සද්ධිං රහො පට්චජන්තෙ " යනාදීන් නිර්දීෂ්ට) 'පට්චජන්ත' පවිති යැ, (' මාතු ගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො " යනාදීන් නිර්දීෂ්ට) 'රහො නිසජ්ජා' පවිති යැ, (' තතුත්තරං භෙසජ්ජං " . . . යනාදීන් නිර්දීෂ්ට) 'භ්ලානප්‍රකාය' පිළිබඳ පවිති ය, (' උයුක්තං සෙනං " . . . යනාදීන් නිර්දීෂ්ට) සේනා' පවිති යැ, (සෙනායෙහි විසිම් නිසා වදළ 'ආවසට්ච' පවිති යැ, 'උයොධික' පවිති යැ,

6. 'සුරා' පවිති යැ, 'අභිඉලිපතොදක' පවිති යැ, 'හස්සධම්ම' පවිති යැ, 'අනාදරිය' පවිති යැ, 'භිංසන' පවිති යැ, 'ජොති' පවිති යැ, 'නහාන' පවිති යැ, 'දුබ්බණ්ණකරණ' පවිති යැ, (සාමං) යන නිපාතය ඇතුළත් වැ ඇතියෙන් එයින් සඳහුභ කළ) 'විවරපරිභොග' පවිති යැ, 'අපතිධාන' පවිති යැ,

- 7. සඳුම්බරදක කමරා ව - දුටුපුලුං උනවිසති,
පේයා ඉපී අවදෙසං - සංචාරෙතොසිතෙන ව.
- 8. සහධම්මික වි ලොඛා - මොහො පහාරෙත්තකිරො.
අමුලකඤ්ච සඤ්චිව - සොඤ්ඤාමි ඛිගෙ පකකමෙ.
සඤ්චෙන චිචරං දකා - පරිඤ්ඤාමෙයා පුඤ්ඤො.
- 9. රඤ්ඤාඤ්ච රතනං සන්තං - සුචි මිඤ්ඤාච ව තුලකා
නිසිදනං කඤ්චච්ඡාදි - වසසිකා සුභතෙන වාති.

තෙසං වග්ගානං උද්දානං :

ඉසා භුතා ව ඕවාදො - භොජනාවෙලකෙන ව,
සුඤ්ඤා සප්පාඤ්ඤා ධම්මො - රජවග්ගෙන තෙ නවාති.

1.6

පාටිදෙසනියකණ්ඩො

1. යං තෙන ගතවතා ජානතා පඤ්ඤා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධොන
අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා අනාරාභරං පච්චිකාය හත්තො ඛාදනියං වා
භොජනියං වා සහජා පටිග්ගහෙතා භුඤ්ජන්තං පාටිදෙසනියං කප්ඵ
පඤ්ඤාතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරාමනාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරාම.

කිංචි වජ්ජුසම්මනාති : අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා
අනාරාභරං පච්චිකාය හත්තො ආමිසං පටිග්ගහෙසි, තඤ්චි වජ්ජුසම්මි.

ඵකා පඤ්ඤාතනි.

ජන්තං ආපනතීසම්මුච්චානානං දඤ්චි සම්මුච්චානෙහි සම්මුච්චානි : සියා
කායතො සම්මුච්චානි, න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ව
චිත්තතො ව සම්මුච්චානි න වාචතො.-පෙ-

7. (" සඤ්චිව ව පාණං ජීවිතා වොරොපෙත්තස්ස " ... යනාදීන් නිර්දේශිත) 'ප්‍රාණසාත' පවිති යැ, (" ජාතං සප්පාණකං උදකං " ... යනාදීන් නිර්දේශිත) උදකපරිභොග' පවිති යැ, (" ජාතං යරා ධම්මං " ... යනාදීන් නිර්දේශිත) 'සුතකම්ම' පවිති යැ, (" භික්ඛුස්ස ජාතං දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං ... යනාදීන් නිර්දේශිත) 'දුට්ඨුල්ලාපත්ති' පවිති යැ, 'උනාවසති' පවිති යැ, (" ජාතං ටෙය්‍යසත්ථෙතං " ... යනාදීන් නිර්දේශිත) 'ඵකද්ධානමග්ග' පවිති යැ, ("මාතුගාමෙත සද්ධිං ' ... යනාදීන් නිර්දේශිත) 'ඵකද්ධානමග්ග' පවිති යැ, 'අවදෙය' පවිති යැ, 'සංවාස' පවිති යැ, 'නාසන' පවිති යැ,

8. (" භික්ඛුහි සභධම්මිකං ... " යනාදීන් නිර්දේශිත) 'සභධම්මික' පවිති යැ, ('විතයං විවඤ්ඤාත්තස්ස' යනාදීන් නිර්දේශිත) 'විවඤ්ඤා' (විලොඛ) පවිති යැ, 'මොහනක' පවිති යැ, 'පහාර' පවිති යැ, (" භික්ඛුස්ස ... තලසත්තතිකං උග්ගිරන්තස්ස ... " යනාදීන් නිර්දේශිත) 'උග්ගිරණ' පවිති යැ, 'අමුලක' පවිති යැ, ("භික්ඛුස්ස සඤ්චිව ව ... " යනාදීන් නිර්දේශිත) 'සඤ්චිව ව' (—කුක්කුච්ච) පවිති යැ, (සොස්සාම්—) 'උපස්සුති, පවිති යැ, 'විසනධම්ම' පවිති යැ, 'පක්කමන' පවිති යැ, (" සමග්ගෙන සභිසෙන විවරං දත්වා " ... " යනාදීන් නිර්දේශිත) 'විසන' පවිති යැ, 'සුග්ගලපරිණාමන' පවිති යැ,

9. 'රාජන්තෙපුර' පවිති යැ, 'රතන' පවිති යැ, (" සත්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා ... " යනාදීන් නිර්දේශිත) 'අනාපුච්ඡන' පවිති යැ, 'සුච්ඡාර' පවිති යැ, 'මඤ්ච' පවිති යැ, 'තුලොනද්ධ' පවිති යැ, 'නිසිද්ධා' පවිති යැ, 'කණ්ඩුපච්චිකාදි' පවිති යැ, 'වස්සිකසාට්ඨිකා' පවිති යැ, 'සුගතච්චර' පවිති යැ යන පවිති ඇවත් දක්වන.

ඒ වර්ගයන් පිළිබඳ නාමාවලිය

මුසාවාද යැ, භූතගාම යැ, භික්ඛුනොවාද යැ, භෝජන යැ, අවෙලක යැ, සුරාපාන යැ, සප්පාණක යැ, සභධම්මික යැ, රාජයා යි වර්ග නවයෙකි.

1.6

පාටිඥෙසතිස් කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි. කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දයක් හෝ බුද්ධිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පිළිඳෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණක් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් ආහාරයක් පිළිගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි : කිසි විටෙක කයින් නහිසි, වචනායෙන් නො නහිසි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහිසි, වචනායෙන් නො නහී. ...

2. භික්ෂුනියා, වෛසාභනිකා, හ නිවාරෙඤ්ඤා භුඤ්ජනාඤ්ඤා පාටි දෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : රුජගභෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ෂු ආරබ්භං.

කිංසම්චි වජ්ජසම්චිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනිකා, වෛසාභනිකා, හ නිවාරෙඤ්ඤා, නසම්චි වජ්ජසම්චි.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායනො ච වාචනො ච සමුට්ඨාති, හ චිත්තනො සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

3. සෙබ්බසම්චිතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගභෙඤ්ඤා භුඤ්ජනාඤ්ඤා පාටිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාමජීයං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ෂු ආරබ්භං.

කිංසම්චි වජ්ජසම්චිනති : සම්බහුලා භික්ෂු හ මනතං ජාතිකා පටිග්ගභෙසු නසම්චි වජ්ජසම්චි.

එකං පඤ්ඤානති. දො අනුපඤ්ඤානනියො.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායනො සමුට්ඨාති, හ වාචනො හ චිත්තනො. සියා කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, හ වාචනො.-පෙ-

4. ආරඤ්ඤාකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජකිරුමේ සහජා පටිග්ගභෙඤ්ඤා භුඤ්ජනාඤ්ඤා පාටිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ෂු ආරබ්භං.

කිංසම්චි වජ්ජසම්චිනති :

සම්බහුලා භික්ෂු ආරුමෙ වොරෙ පටිවසනො නාරෙචෙසු, නසම්චි වජ්ජසම්චි.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායනො ච වාචනො ච සමුට්ඨාති, හ චිත්තනො. සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

වතතාගේ පාටිදෙසනීයා නිට්ඨිතා.

නසුද්දනං :

අඤ්ඤාතිකාය වෛසාභං - සෙබ්බාරඤ්ඤාකෙන ච,
පාටිදෙසනීයා වතතාගේ - සම්බුද්ධොභ පකාසිනාති.

2. විධාන කරණ මෙහෙණක නො වළක්වා වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : සවග මහණහු විධාන කරණ මෙහෙණන් නො වැළැක් වූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්තී ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහිසි, සිතීන් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නහී. . . .

3. සෙට්ඨමච්චය ලත් කුලයන්හි කැ යුතු දුයක් හෝ බිදිය යුතු දුයක් හෝ සියතීන් පිළිගෙණ වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : බොහෝ මහණහු පමණ නො දන පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්තී ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්තී දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි : කිසි විටෙක කයින් නහී සි, වචනයෙන් නො නහී සි, සිතීන් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නහී සි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

4. වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද කැයුතු දුයක් හෝ බිදිය යුතු දුයක් හෝ අරම තුළ සියතීන් පිළිගෙණ වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාකා ජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : බොහෝ මහණහු අරම තුළ වසන සොරුන් ගැණ නො දන්වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්තී ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්තී ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහිසි : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහී සි, සිතීන් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නහී. . . .

සිවු පිළිදෙස්නීහු නිමියහ.

එහි උද්දනය :

අඤ්ඤතික යැ, වොසාසන්තී යැ, සෙට්ඨමච්ච යැ, ආරඤ්ඤාභොජන යැ යි සම්මුද්ග රදුන් විසින් පණවන ලද පාටිදෙස්නීය සතරෙකි.

1.7

සෙවියා

7.1

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්මුද්දොන අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලම්බනොතන නිවා-සෙන්නාසං දුක්ඛං කැණි පඤ්ඤාතතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්ච චජ්ඣග්ගිනති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලම්බනතා නිවාසෙසුං, තසම්ච චජ්ඣග්ගිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති න වාචතො.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලම්බනොතන පාරාපනනාසං දුක්ඛං කැණි පඤ්ඤාතතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම්ච චජ්ඣග්ගිනති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලම්බනතා පාරාපිංසු, තසම්ච චජ්ඣග්ගිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති න වාචතො.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරිතා අනතරඝරෙ ගච්ඡනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විචරිතා අනතරඝරෙ ගච්ඡංසු, තසම්ච චජ්ඣග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරිතා අනතරඝරෙ නිසීදනනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විචරිතා අනතරඝරෙ නිසීදංසු, තසම්ච චජ්ඣග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-

5. අනාදරියං පටිච්ච භජං වා පාදං වා කිලාපෙනොතන අනතර-ඝරෙ ගච්ඡනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භජංවපි පාදවපි කිලාපෙනා අනතරඝරෙ ගච්ඡංසු, තසම්ච චජ්ඣග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

1.7

සේවියා කාණ්ඩය

7.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අනදර පිණිස (නියා) ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හදින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසුපසින් ද එල්වමින් හැන්දහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිකින් ද නහියි, වචනායෙන් නො නහී. . . .

2. අනදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කවර වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසු පසින් ද එල්වමින් පෙරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිකින් ද නහි යි, වචනායෙන් නො නහී. . . .

3. අනදර පිණිස කය විවරකොට ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිකින් ද නහි යි, වචනායෙන් නො නහී. . . .

4. අනදර පිණිස කය විවර කොට ඇතුළුගමු හිදින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිකින් ද නහියි, වචනායෙන් නො නහී. . . .

5. අනදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු අත ද පය ද කෙළව මින් ඇතුළුගමු ගියාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො.

6. අනාදරියං පටිච්ච භන්දං වා පාදං වා කිලාපෙනන අනතර හරෙ නිසිදනතංසං දුක්ඛකටං පෙ-ඡබ්බගහියං භික්ඛු භන්දමපි පාදමපි කිලාපෙනතා අනතරහරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො.

7. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඕලොකෙනෙන අනතරහරෙ ගච්ඡනතංසං දුක්ඛකටං-පෙ-ඡබ්බගහියං භික්ඛු තභං තභං ඕලොකෙනතා අනතරහරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී න වාචතො.

8. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඕලොකෙනෙන අනතරහරෙ නිසිදනතංසං දුක්ඛකටං-පෙ-ඡබ්බගහියං භික්ඛු තභං තභං ඕලොකෙනතා අනතරහරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො.

9. අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛිතතකාය අනතරහරෙ ගච්ඡනතංසං දුක්ඛකටං කන්ද පඤ්ඤානතනනී : සාවච්චියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියමිං වජ්ඣස්මිනති, ඡබ්බගහියං භික්ඛු උක්ඛිතතකාය අනතරහරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො.

10. අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛිතතකාය අනතරහරෙ නිසිදනතංසං දුක්ඛකටං කන්ද පඤ්ඤානතනනී : සාවච්චියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියමිං වජ්ඣස්මිනති : ඡබ්බගහියං භික්ඛු උක්ඛිතතකාය අනතරහරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො -පෙ-

පටිමංගොලවගො පඨමො.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

6. අනදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවරින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු අත ද පය ද කෙළවරින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති.

7. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති.

8. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළුගමු හුන්න, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති.

9. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නභා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු නභා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති.

10. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නභා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු නභා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු හුන්න. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුදායනයන් අතුරෙහි එක් සමුදායනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති.

පළමුවන පරිමණ්ඩල වර්ග යි.

7.2

1. අනාදරය පවිච්ච උපදේශනාය අනාරභයේ ගවේෂණය දැක්වීමට කැපවීම සහ සහයෝගීතාවය : සාමාන්‍යය පැහැදිලිව.

කං ආරාධනා : ජනමයයෙහි හිතවූ ආරාධන.

කිසිම වැඩිමහල : ජනමයය, හිතවූ මහාමහලයා හසනා අනාරභයේ ගවේෂණ, කිසිම වැඩිමහල.

එක පැහැදිලිව.

ජනන අපකාරීකමට නොගොස් එකෙහි සමූහයෙහි සමූහයා : කාමයෝ ව වාචනෝ ව චිත්තයෝ ව සමූහයා -පෙ-

2. අනාදරය පවිච්ච උපදේශනාය අනාරභයේ නිසිදනකය දැක්වීමට කැපවීම සහ සහයෝගීතාවය : සාමාන්‍යය පැහැදිලිව.

කං ආරාධනා : ජනමයයෙහි හිතවූ ආරාධන.

කිසිම වැඩිමහල : ජනමයය, හිතවූ මහාමහලයා හසනා අනාරභයේ නිසිදිංසු, කිසිම වැඩිමහල.

එක පැහැදිලිව.

ජනන අපකාරීකමට නොගොස් එකෙහි සමූහයෙහි සමූහයා : කාමයෝ ව වාචනෝ ව චිත්තයෝ ව සමූහයා -පෙ-

3. අනාදරය පවිච්ච උච්චාසය මහාසය කෙරෙහි අනාරභයේ ගවේෂණය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ උච්චාසය මහාසය කෙරෙහි අනාරභයේ ගවේෂණ, කිසිම වැඩිමහල -පෙ-

4. අනාදරය පවිච්ච උච්චාසය මහාසය කෙරෙහි අනාරභයේ නිසිදනකය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ උච්චාසය මහාසය කෙරෙහි අනාරභයේ නිසිදිංසු, කිසිම වැඩිමහල -පෙ-

5. අනාදරය පවිච්ච කාමපව්‍යාජක අනාරභයේ ගවේෂණය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ කාමපව්‍යාජක අනාරභයේ ගවේෂණ, කිසිම වැඩිමහල -පෙ- එකෙහි සමූහයෙහි සමූහයා : කාමයෝ ව චිත්තයෝ ව සමූහයා, න වාචනෝ -පෙ-

6. අනාදරය පවිච්ච කාමපව්‍යාජක අනාරභයේ නිසිදනකය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ කාමපව්‍යාජක අනාරභයේ නිසිදිංසු, කිසිම වැඩිමහල -පෙ-

7. අනාදරය පවිච්ච බාහුපව්‍යාජක අනාරභයේ ගවේෂණය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ බාහුපව්‍යාජක අනාරභයේ ගවේෂණ, කිසිම වැඩිමහල -පෙ-

8. අනාදරය පවිච්ච බාහුපව්‍යාජක අනාරභයේ නිසිදනකය දැක්වීමට -පෙ- ජනමයය හිතවූ බාහුපව්‍යාජක අනාරභයේ නිසිදිංසු, කිසිම වැඩිමහල -පෙ-

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොතැනකි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොතැනකි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

3. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණහු උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

4. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණහු උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණහු කය සලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . . එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : කයින් ද සිතීන් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණහු කය සලමින් ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

7. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . : සවග මහණහු අත සලමින් ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

8. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළුගමු හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණහු අත සලමින් ඇතුළුගමු හුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

9. අනාදරියං පටිච්ච සීහපචාලකං අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු සීහපචාලකං අනතරඝරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මි වජ්ඣස්මිං -පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච සීහපචාලකං අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං වජ්ඣස්මිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සීහපචාලකං අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො - පෙ-.

උජ්ජග්ගිකවග්ගො දුතියො.

7.3

1. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං වජ්ඣස්මිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බම්බකතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො - පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච මගුණීතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච මගුණීතෙන අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච උකකුට්ඨිකාය අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච පලුඡ්ඡිකාය අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

අනාදරියං පටිච්ච අභක්ඛව්චං පිණ්ඩිපාතං පටිග්ගණනන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

9. අනුර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතට යන්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . . සවභ මහණු හිස සලමින් ඇතුළතට ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. . . .

10. අනුර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතට හිඳින්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය කොතැනහි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරකිසි ඇඳුම ද යත් : සවභ මහණුන් ඇඳුම යැ.

කවර වස්තුවෙහි ද යත් : සවභ මහණු හිස සලමින් ඇතුළතට හුන්න, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

දේවන උප්පත්තික වර්ගය.

7.3

1. අනුර පිණිස උතුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතට යන්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය කො තැනහි පණවන ලද ද යත් : සවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරකිසි ඇඳුම ද යත් : සවභ මහණුන් ඇඳුම යැ.

කිනම් වස්තුවෙහි ද යත් : සවභ මහණු උතුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතට ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැති යි. කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

2. අනුර පිණිස උතුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතට හිඳින්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

3. අනුර පිණිස හිස වටා පෙඳවැ ඇතුළතට යන්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

4. අනුර පිණිස හිස වටා පෙඳවැ ඇතුළතට හිඳින්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

5. අනුර පිණිස අක්පල්ලෙන් හෝ වීලුණින් ඇතුළතට යන්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

6. අනුර පිණිස අකවුටු ගන්වා ඇතුළතට හිඳින්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

7. අනුර පිණිස නො සකස් වැ පිටු පිළිගන්න පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

8. අනාදරය පවිච්ච නභං නභං ඕච්චෙතෙනන පිණිසානං පටිග්ගණනනං දුක්ඛං -පෙ-

9. අනාදරය පවිච්ච සුපඤ්ඤෙච ඛහං පටිග්ගණනනං දුක්ඛං -පෙ-

10. අනාදරය පවිච්ච ථුපිකතං පිණිසානං පටිග්ගණනනං දුක්ඛං කප්පෙ පඤ්ඤනනනාති : සාවච්චිං පඤ්ඤනනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කීසම් වජ්ජිසම්නාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරය පවිච්ච ථුපිකතං පිණිසානං පටිග්ගණනනං, නසම් වජ්ජිසම්.

එකං පඤ්ඤනති.

ඡන්තං ආපනතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො පෙ-

බ්බහකතච්ඡෙදො තනියො.

7.4

1. අනාදරය පවිච්ච අසකකල්පං පිණිසානං භුඤ්ජනනං දුක්ඛං කප්පෙ පඤ්ඤනනනාති : සාවච්චිං පඤ්ඤනනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කීසම් වජ්ජිසම්නාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරය පවිච්ච අසකකල්පං පිණිසානං භුඤ්ජංසු, නසම් වජ්ජිසම්.

එකං පඤ්ඤනති.

ඡන්තං ආපනතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො -පෙ-

2. අනාදරය පවිච්ච නභං නභං ඕච්චෙතෙනන පිණිසානං භුඤ්ජනනං දුක්ඛං පෙ-

3. අනාදරය පවිච්ච නභං නභං ඕමසීනා පිණිසානං භුඤ්ජනනං දුක්ඛං -පෙ-

4. අනාදරය පවිච්ච සුපඤ්ඤෙච ඛහං භුඤ්ජනනං දුක්ඛං -පෙ-

5. අනාදරය පවිච්ච ථුපකතො ඕමද්දිනා පිණිසානං භුඤ්ජනනං දුක්ඛං -පෙ-

6. අනාදරය පවිච්ච සුපං වා බ්බඤ්ජනං වා ඕදහෙන පවිච්ඡා දෙනනං දුක්ඛං -පෙ-

7. අනාදරය පවිච්ච සුපං වා බ්බඤ්ජනං වා අභිච්චානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනං දුක්ඛං පෙ-

8. අනදර පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් පිටු පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස උප බඳු කොට පිටු පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු අනදර පිණිස මුසුන් කළ පිටු පිළිගන්නා, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැරැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නඟියි : කසීන් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

තුන්වන බමහකකවර්ග යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො සකස් වූ පිටු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු අනදර පිණිස නො සකස්වූ පිටු වැළඳුනු, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැරැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නඟියි : කසීන් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් පිටු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස තැනූ තැනූ හනා පිටු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස සුපය ම බොහෝ කොට වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස බක මුදුනෙන් හනා පිටු වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

6. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ වාඤ්චනයක් හෝ බතින් වසන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

7. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ බතක් හෝ නො ගිලන් වූ තමා පිණිස විතවා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

එක පසුදැන, එක අනුපසුදැන.

ජනන ආපතිය සමූහයානාන දවස සමූහයානෙහි සමූහයානි : සිය කායනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි, න වාචනො. සිය කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි-පෙ-

8. අනාදරිය පවිච්ච උප්ඛානසඳහා පරෙස පනත ඔලො කෙනතසා දුක්කට-පෙ-

එක පසුදැන.

ජනන ආපතිය සමූහයානාන එකෙන සමූහයානෙහි සමූහයානි : කායනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි න වාචනො-පෙ-

9. අනාදරිය පවිච්ච මහනත කබල කරෙනතසා දුක්කට-පෙ-

10. අනාදරිය පවිච්ච දිස ආලොප කරෙනතසා දුක්කට කැප පසුදැනනනනි : සාවච්ච පසුදැනන.

කං ආරබ්භානි : ජබ්බග්ගෙහි භික්ඛ ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ඣමනනි : ජබ්බග්ගිනා භික්ඛ අනාදරිය පවිච්ච දිස ආලොප කරිංසු, තසමි වජ්ඣමි.

එක පසුදැන.

ජනන ආපතිය සමූහයානාන එකෙන සමූහයානෙහි සමූහයානි : කායනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි, න වාචනො-පෙ-

පිණ්ඩපානවග්ගො වතුපෙඨො.

7.5

1. අනාදරිය පවිච්ච අනාභටෙ කබලෙ මුඛආරං විචරනතසා දුක්කට කැප පසුදැනනනනි : සාවච්ච පසුදැනන.

කං ආරබ්භානි : ජබ්බග්ගෙහි භික්ඛ ආරබ්භ.

කිසමි වජ්ඣමනනි, ජබ්බග්ගිනා භික්ඛ අනාදරිය පවිච්ච අනාභටෙ කබලෙ මුඛආරං විචරිංසු, තසමි වජ්ඣමි.

එක පසුදැන.

ජනන ආපතිය සමූහයානාන එකෙන සමූහයානෙහි සමූහයානි : කායනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි, න වාචනො-පෙ-

2. අනාදරිය පවිච්ච භුඤ්ජානෙන සබ්බං හන්ථං මුඛෙ පකම්පනතසා දුක්කට-පෙ-

3. අනාදරිය පවිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරනතසා දුක්කට-පෙ-එකෙන සමූහයානෙහි සමූහයානි : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමූහයානි-පෙ-

පසුකැපීමකින් තොරව. අනුපසුකැපීමකින් තොරව.

සවිද්වැරුම් ආපත්තිසම්මුච්චිතයන් අතුරෙහි සම්මුච්චිත දෙකකින් නැතියි : කයින් ද සිතියන් ද සම්මුච්චිත වෙයි, වචනයෙන් නො වෙයි. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතියන් ද සම්මුච්චිත වන්නේ යි.

8. අනදර පිණිස අවිඤ්ඤා සිතියන් අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . පසුකැපීමකින් තොරව.

සවිද්වැරුම් ආපත්තිසම්මුච්චිතයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්චිතයෙකින් නැතියි : කයින් ද සිතියන් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

9. අනදර පිණිස මහත් කොට පිඩු කරන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

10. අනදර පිණිස දිගු කොට පිඩු කරන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබූ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබූ යැ.

කවර වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු අනදර පිණිස දිගුකොට පිඩු කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපීමකින් තොරව.

සවිද්වැරුම් ආපත්තිසම්මුච්චිතයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්චිතයෙකින් නැතියි : කයින් ද සිතියන් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

සිවුචන පිණිස පාස වර්ග යි.

7.5

1. අනදර පිණිස පිඩු මුච්චිත නො එළවූ සඳ මුච්චිත වචර කරන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබූ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබූ යැ.

කවර වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු අනදර පිණිස පිඩු මුච්චිත නො එළවූ සඳ මුච්චිත වචර කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපීමකින් තොරව:

සවිද්වැරුම් ආපත්තිසම්මුච්චිතයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්චිතයෙකින් නැතියි : කයින් ද සිතියන් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

2. අනදර පිණිස වළඳමින් හැම ඇඟිලි මිසෙහි බහන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

3. අනදර පිණිස පිඩු සහිත මුච්චිත බහන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . එක් සම්මුච්චිතයෙකින් නැතියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතියන් ද නැති. . . .

4. අනාදරය පවිච්ච පිණිසකෙටිපකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී,
න වාචතො-පෙ-

- 5. අනාදරය පවිච්ච කබලාවලේඡකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 6. අනාදරය පවිච්ච අවගණකාරකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 7. අනාදරය පවිච්ච ගජනිඤ්ඤකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 8. අනාදරය පවිච්ච සිත්ඵාලකාරකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 9. අනාදරය පවිච්ච ජීව්‍යානිච්ඡාරකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 10. අනාදරය පවිච්ච චප්පච්චකාරකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-

කබලවග්ගො පඤ්චමො.

7.6

1. අනාදරය පවිච්ච සුරාසුරාකාරකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං
කජ්ඣ පඤ්ඤතතනනී : කොසමිඨං පඤ්ඤතතං.

කං ආරබ්භානී, සමබ්‍රහ්මෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංචි වජ්ජසමීනනී : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛු සුරාසුරාකාරකං ඛිරං පිච්චසු,
තස්මිං වජ්ජසමීං.

ඵකා පඤ්ඤතනී.

ජන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී :
කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො -පෙ-

- 2. අනාදරය පවිච්ච ගජනිලොභකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 3. අනාදරය පවිච්ච පත්තනිලොභකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-
- 4. අනාදරය පවිච්ච ඕට්ඨනිලොභකං භුඤ්ජන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-

5. අනාදරය පවිච්ච සාමීසෙන ගජෙන පානීයථාරකං
පච්ඤානනතස්ස දුක්ඛං කජ්ඣ පඤ්ඤතතනනී : භග්ගෙසු පඤ්ඤතතං.

කං ආරබ්භානී : සමබ්‍රහ්මෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිංචි වජ්ජසමීනනී : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛු සාමීසෙන ගජෙන
පානීයථාරකං පච්ඤානනෙසු, තස්මිං වජ්ජසමීං -පෙ-

- 4. අනදර පිණිස පිඩු මියෙහි දමාලා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . එක් සමුච්චානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනායෙන් නො නහී. . . .
- 5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩ කොට වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
- 6. අනදර පිණිස කොපුලා පිඩු රැස් කොට කොට වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
- 7. අනදර පිණිස අත් සල සලා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
- 8. අනදර පිණිස හුලු විසුරුවා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
- 9. අනදර පිණිස දිව නෙර නෙරා වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
- 10. අනදර පිණිස වසු වසු යන හඬ නංවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

පස්වන කවල වර්ග යි.

7.6

1. අනදර පිණිස 'සුරු සුරු' යන හඬ නංවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොකැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසමා නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණු 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් කිරි පානය කළහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනායෙන් නො නහී. . . .

2. අනදර පිණිස අත ලෙවමින් වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස පාත්‍රය ලෙවැ ලෙවැ වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

4. අනදර පිණිස තොල් ලෙවැ ලෙවැ වළඳන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස ඉඳුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොකැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඟ දනවුහිදී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණු ඉඳුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගත්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. . . .

6. අනාදරියං පඵච්ච සසිඤ්ඤං පතතධොවනං අනතරහරෙ ඡරෙඛිනතං උක්කචං කථා පඤ්ඤාතතනති : හගෙකසු පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිං චජුඤ්ඤාතී : සම්බහුලා භික්ඛු සසිඤ්ඤං පතතධොවනං අනතරහරෙ ඡරෙඛිඤ්ඤං, තඤ්ච චජුඤ්ඤාතී. -පෙ-

7 අනාදරියං පඵච්ච ඡතතපාඤ්ඤියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං කථා පඤ්ඤාතතනති : සංචජජියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බගගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ -පෙ-

ඵකා පඤ්ඤාතතී. ඵකා අනුපඤ්ඤාතතී.

ඡතතං අපතතිසංඝට්ඨානානං ඵකෙන සංඝට්ඨානෙන සංඝට්ඨාතී : වාචනො ච චිතතනො ච සංඝට්ඨාතී, න කායනො -පෙ-

8. අනාදරියං පඵච්ච දණ්ඩපාඤ්ඤියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

9. අනාදරියං පඵච්ච හන්ඨපාඤ්ඤියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

10. අනාදරියං පඵච්ච ආයුධපාඤ්ඤියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

සුරුසුරුවගෙහා ඡට්ඨො.

7.7

1. අනාදරියං පඵච්ච පාදකාරුලාභියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

2. අනාදරියං පඵච්ච උපාහනාරුලාභියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

3. අනාදරියං පඵච්ච යානගතියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

4. අනාදරියං පඵච්ච සගගතියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

5. අනාදරියං පඵච්ච පලුඤ්ඤාතී නිසිතතං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

6. අනාදරියං පඵච්ච වේඨිතසියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

7. අනාදරියං පඵච්ච ඕගුඤ්ඤාතීතසියං ධම්මං දෙසෙතතං උක්කචං -පෙ-

6. අනදර පිණිස හුලු සහිත පාත්‍ර දෙවූ දිය ඇතුළතෙහි දමන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඟ දැනුණි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණුහු හුලු සහිත පාත්‍ර දෙවූ දිය ඇතුළතෙහි දැමූහු, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

7. අනදර පිණිස සත් ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵලකකි, අනුපඤ්ඤත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි ඵක් සමුච්ඡාදනයකින් නැතියි : වචනායෙන් ද සිතීන් ද නැතියි, කයින් නො නැති. . . .

8. අනදර පිණිස දඬුගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

9. අනදර පිණිස (කඩු ඇ) සැත්ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස (දුනුහි ඇ) අවිගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

සවන සුරුසුරු වර්ග යි.

7.7

1. අනදර පිණිස මිරිවැඩි නැතිහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
2. අනදර පිණිස වහන් නැතිහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
3. අනදර පිණිස යානායෙහි හුන්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
4. අනදර පිණිස යහන්හි හුන්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
5. අනදර පිණිස (හස්තාදීන්) අකවටු අවුලුවා හුන්තහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
6. අනදර පිණිස (පිළි ආදියෙන්) හිස් වෙළුම් ඇතිහුට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .
7. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරැවියහට දහම් දෙසන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිදිනා ආසනෙ නිසිනායං ධම්මං දෙසෙනායං දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො¹ ච වාචතො ච චිත්තතො ච -පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසිදිනා උච්චෙ ආසනෙ නිසිනායං ධම්මං දෙසෙනායං දුක්ඛං -පෙ-

10. අනාදරියං පටිච්ච ඕතෙන නිසිනායං ධම්මං දෙසෙනායං දුක්ඛං -පෙ-

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡතො ගච්ඡනෙන පුරතො ගච්ඡනායං ධම්මං දෙසෙනායං දුක්ඛං -පෙ-

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපේන ගච්ඡනෙන පපේන ගච්ඡනායං ධම්මං දෙසෙනායං දුක්ඛං -පෙ-

13. අනාදරියං පටිච්ච ඕතෙන උච්චාරං වා පඤ්චං වා කරොනායං දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී න වාචතො -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ උච්චාරං වා පඤ්චං වා බෙලුං වා කරොනායං දුක්ඛං -පෙ-

15. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්චං වා බෙලුං වා කරොනායං දුක්ඛං කන්‍යා පඤ්ඤාතනනී : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භානී : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කීඤ්චිං වජ්ඣග්ගීනනී : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමපි පඤ්චං වමපි බෙලුමපි අකංසු, තඤ්චිං වජ්ඣග්ගී.

එකා පඤ්ඤාතනී, එකා අනුපඤ්ඤාතනී.

ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී. න වාචතො -පෙ-

සාදකාචග්ගො සතනමො.

පඤ්චගතනී භෙතියා නිමිතා.

1. කායතො ච - ස්‍යා, නචී.

8. අනදර පිණිස බිමැ හිද ආසනයෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායකින් නහියි ; කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නහී , . .

9. අනදර පිණිස මිටි අස්නෙක හිද උස් අස්නෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස සිටියහු වසින් හුන්නහුට දහම් දෙසන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

11. අනදර පිණිස පසුව ලා යන්නහු වසින් පෙරටු වැ යන්නහුට දහම් දෙසන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

12. අනදර පිණිස නොමග යන්නහු වසින් මග යන්නහුට දහම් දෙසන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

13. අනදර පිණිස සිටීමෙන් (සිට ගෙණ) මල මූ ක්කිස කරන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායකින් නහියි ; කයින් ද සිතීන් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

14. අනදර පිණිස නිල් (තණ ආදියෙහි) මල මූ කෙළ බහන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය . . .

15. අනදර පිණිස (පිරිබෝ) දියෙහි මල මූ කෙළ බහන්නහු පිළිබද දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ ය.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු (පිරිබෝ) දියෙහි මල ද මූ ද කෙළ ද බැහුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි,

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායකින් නහියි ; කයින් ද සිතීන් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

සත්වන පාදුකා වර්ග යි.

පන්සැත්තෑ සේබියා නිමි.

නිගන්වනුයේ :

1. පරිමිතව පවත්වාගැනීම-සුභසම්පන්නතාවයක් වනු ව,
උකස්කොටගැනීම; සහයෝගීතාවය වෙළුම් පවත්වාගැනීම.
2. බලාපොරොත්තු වීම; වෙළුම්-සුභසම්පන්නතාවය ව,
සහයෝගීතාවය පවත්වාගැනීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය.
3. සහයෝගීතාවය පවත්වාගැනීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය,
පුළුල්ව පවත්වාගැනීම-විද්‍යාත්මකව පවත්වාගැනීම.¹
4. නිවැරදිව පවත්වාගැනීම-සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය,
උකස්කොටගැනීම; සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය.
5. ජීවත්වීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය සුභසම්පන්නතාවය,
සහයෝගීතාවය පවත්වාගැනීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය සහයෝගීතාවය.
6. ජීවත්වීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය සුභසම්පන්නතාවය,
උකස්කොටගැනීම; සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය.
7. පවත්වාගැනීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය සුභසම්පන්නතාවය,
උකස්කොටගැනීම; සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය.
8. ජීවත්වීමේ ව-සමසුභසම්පන්නතාවය සුභසම්පන්නතාවය,
උකස්කොටගැනීම; සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය.

නිගන්වනුයේ :

පරිමිතව පවත්වාගැනීම-බලාපොරොත්තු වීම, සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය සහයෝගීතාවය.

මහාමාත්‍යවරයාගේ කැපවීම සහ සහයෝගීතාවය ගිවිසිණි.

1. සහයෝගීතාවය. ම ජ ස.

එහි උද්දනාය :

1. පරිමණධල යැ, සුපවිච්ඡන්ත යැ, සුසංවුත යැ, ඔක්ඛිත්තවක්ඛු යැ, උක්ඛිත්ත කාය යැ, උප්පත්තිකාය යැ, අප්පසද්ද දෙක යැ පවාලන සිකපද තුණ යැ,

2. ඛම්මකත යැ, ඔගුණධීත යැ, උක්කුචික යැ, පල්ලත්ථික යැ, සක්කවච්ච යැ, පත්තසංකද්දී යැ, සමසුපක යැ, සමතිත්තික යැ,

3. (දෙවන) සක්කවච්ච යැ, (නැවත) පත්තසංකද්දී යැ, සපදන යැ, (දෙවන) සමසුපක යැ, ධුපකත යැ, පච්චිඡන්ත යැ, විඤ්ඤත්ති යැ, උප්පානසංකද්දී යැ.

4. නාතිමහන්ත යැ, පරිමණධල ආලොප යැ, මුඛද්වාර යැ, සම්ඛහත්ථ යැ, සකඛල ඛ්‍යාහර යැ, පිණ්ඩුක්ඛෙප යැ, කඛලාවච්චෙදක යැ, අවගණ්ඩකාරක යැ, හත්ථනිද්ධුනක යැ, සිත්ථාවකාරක යැ,

5. ජීවහානිච්ඡාරක යැ, වසුවසු කාරක යැ, සුරුසුරු කාරක යැ, හත්ථනිල්ලෙහ කයැ, පත්තනිල්ලෙහක යැ, ඔච්චනිල්ලෙහක යැ, සාම්ඛහත්ථ යැ, සහිත්ථක පත්ත ධොවන යැ,

6. ජත්තපාණි යැ, දණ්ඩපාණි යැ, සත්ථපාණි යැ, ආයුධපාණි යැ,

7. පාදුකා යැ, උපාහන යැ, යානගත යැ, සයනගත යැ, පල්ලත්ථිකා යැ, වෙධිතසීස යැ, ඔගුණධීතසීස යැ,

8. ජමානිසිද්ධත යැ, නිවාසන යැ, ධීතක යැ, පච්ඡනො ගච්ඡන්ත යැ, උප්පච්ඡන ගච්ඡන්ත යැ, ධීතක යැ, හරිත යැ, උදක යැ යි.

එහි වර්ගොද්දනාය :

පරිමණධල යැ, උප්පත්තික යැ, ඛම්මකත යැ, පිණ්ඩපාත යැ, කඛල යැ, සුරුසුරු යැ, පාදුක යැ යි වර්ග සතෙකි.

මහා විභවගයෙහි කත්ථසංකද්දීත්ථිවාරය නිමිසේ යි.

2. කතාපනතීවාරො

2.1

පාරාජිකකණේධා

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති :

මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : අකඛසිතෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, අපනති පාරාජිකස්ස. යෙභුයොන ඛසිතෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති දුල්ලච්චයස්ස. චට්ඨකතෙ ච මුඛෙ අච්ඡපනං අඛජ්ජානං පවෙසෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො ඉමා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2 අදිනං ආදියනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති :

අදිනං ආදියනො තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : පඤ්චමාසකං වා අතිරෙක පඤ්චමාසකං වා අඤ්ඤකං අදිනං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උභනපඤ්චමාසකං වා අඤ්ඤකං අදිනං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපනති දුල්ලච්චයස්ස. මාසකං වා උභනමාසකං වා අඤ්ඤකං අදිනං ථෙය්‍යසඛ්ඛාතං ආදියති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අදිනං ආදියනො ඉමා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති :

සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපාතං ඛණ්ති ‘පපතීනා මරිස්සතීති’, ආපනති දුක්ඛටස්ස. පපතීතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති දුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්ස-විග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො ඉමා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

4. අසනං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති :

අසනං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසනං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ‘යො තෙ විභාරෙ වසති සො භික්ඛු අරභා’ති භණ්ති, පටිච්ඡානනස්ස ආපනති දුල්ලච්චයස්ස භ පටිච්ඡානනස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. අසනං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො ඉමා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

වඤ්ඤානෙ පරාජිකා නිවසිතා.

2. කතෘපනතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. බෙහෙවින් ක්ෂය වූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි. විවර කළ මුට්ඨයෙහි නො පහස්නා අධිගජාතය ප්‍රවේශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. නො දුන් දය (සොර සිතීන්) ගන්නා මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

නො දුන් දය (සොර සිතීන්) ගන්නා හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මසු පසක් හෝ අධිරාපස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දයක් සොරසිතීන් ගනී නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, අධිරා මස්සක් හෝ උනු පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දයක් සොර සිතීන් ගනී නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දයක් සොර සිතීන් ගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො දුන් දය ගන්නා මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ (මෙහි) වැටී මැරේව ” යි මිනිස් සතක්හු උදෙසා වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එහි වැටුණු කල ඔහුට දුක් වේදනා උපදී නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, මැරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. (තමා කෙරෙහි) අවිද්‍යාමාන වූ (ධ්‍යානාදී) උතුරු මිනිස්ධම් තමා තුළ ඇතැයි පවසන මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් ඇතැයි පවසන මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ලාමක පැතුම් ඇත්තේ (එබඳු) ආශාවෙන් මඬනා ලද්දේ (තමා කෙරෙහි නැති) උතුරු මිනිස්ධම් (ඇතැයි) පවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. “ යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ ද ඒ මහණ රහත් යැ ” යි දකුණු මැනියක්හට පවසා නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, දකුණු මැනියක්හට පවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් (ඇතැයි) පවසන මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

සතර පරිච්ඡි නිමි.

2.2

සධ්‍යාදියෙසකණේධා

1. උපකකමිනි: අසුචිං මොවෙනො කති අපනතියො අපජ්ඣති :¹

උපකකමිනි: අසුචිං මොවෙනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : වෙනෙති උපකකමති ඉච්චති, අපනති සධ්‍යාදියෙසකය. වෙනෙති උපකකමති න ඉච්චති, අපනති ජුලලච්චයං. පයොගෙ දුකකටං.

2. මානුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝඤ්ඤාං සමාපජ්ඣනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : කායෙන කායං අමසති, අපනති සධ්‍යාදියෙසකය. කායෙන කායපටිබ්භං අමසති, අපනති ජුලලච්චයං. කායපටිබ්භෙන කායපටිබ්භං අමසති, අපනති දුකකටං.

3. මානුගාමං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඕභාසෙනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : වචමඤ්ඤාං පඤ්ඤාචමඤ්ඤාං අදිඤ්ඤාං වණ්ණෙච්චි හණ්ඨි අවණ්ණෙච්චි හණ්ඨි, අපනති සධ්‍යාදියෙසකය. වචමඤ්ඤාං පඤ්ඤාචමඤ්ඤාං ධපෙඤ්ඤාං අධකකං උච්චෙජ්ඣමණ්ඩලං අදිඤ්ඤාං වණ්ණෙච්චි හණ්ඨි, අවණ්ණෙච්චි හණ්ඨි, අපනති ජුලලච්චයං. කායපටිබ්භං අදිඤ්ඤාං වණ්ණෙච්චි හණ්ඨි, අවණ්ණෙච්චි හණ්ඨි, අපනති දුකකටං.

4. අතකාමපාරිච්චියාය වණ්ණං භාසනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : මානුගාමඤ්ඤාං සනතිකෙ අතකාමපාරිච්චියාය වණ්ණං භාසති, අපනති සධ්‍යාදියෙසකය. පණ්ඩකඤ්ඤාං සනතිකෙ අතකාමපාරිච්චියාය වණ්ණං භාසති, අපනති ජුලලච්චයං. තීරවජ්ඣනගතඤ්ඤාං සනතිකෙ අතකාමපාරිච්චියාය වණ්ණං භාසති, අපනති දුකකටං.

5. සඤ්චරිතං සමාපජ්ඣනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : පටිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, අපනති සධ්‍යාදියෙසකය. පටිගණ්ඨාති විමංසති න පච්චාහරති, අපනති ජුලලච්චයං. පටිගණ්ඨාති න විමංසති න පච්චාහරති, අපනති දුකකටං.

6. සඤ්ඤාචිකාය කුපිං කාරුපෙනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : කාරුපෙනී, පයොගෙ දුකකටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ අපනති ජුලලච්චයං. තසමිං පිණ්ඩෙ අගතෙ අපනති සධ්‍යාදියෙසකය.

7. මහලුකං විහාරං කාරුපෙනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : කාරුපෙනී, පයොගෙ දුකකටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ අපනති ජුලලච්චයං. තසමිං පිණ්ඩෙ අගතෙ අපනති සධ්‍යාදියෙසකය.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභිංසෙනො තියො: අපනතියො අපජ්ඣති : අනොකාසං කාරුපෙනා වෘචනා-ධිපායො වදෙති, අපනති සධ්‍යාදියෙසකෙ දුකකටං. ඕකාසං කාරුපෙනා අනෙකාසාධිපායො වදෙති, අපනති මම්මචාදයං.

1. "උපකකමිනි: -පෙ-අපජ්ඣති" ම. ඡ. සං. න දිඤ්ඤාති.

2.2

සාධාරණ කාරණය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රා මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් :

උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රා මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද සුකුරු මුද්‍රා ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද නො මුද්‍රා ද දුරුයි ඇවැත් වෙයි. පියෝ හි දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. මාගමක හා කාසසභයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි ; කයින් කය පහරී ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබඳ දැයක් ආමර්ශ කෙරේ ද දුරුයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දැයකින් කය පිළිබඳ දැයක් ආමර්ශ කෙරේ ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කියන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : වසමහ පසමහ අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමහ පසමහ තබා අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් මතු කය අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද දුරුයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දැයක් අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද දුරුයි ඇවැත් වෙයි, කිරිසන්ඟියක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. මාගමින් හා පිරිමින් අතර (හසුන් ගෙණ යනු එනු විසින්) සඤ්චරිත්තයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : (හසුන්) පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් දුරුයි ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් නො විමසා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. . . .

6. තමා ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කුටියක් කරවන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : කරවා ද පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් මැටි පිටෙකින් නො නිමි කල්හි දුරුයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිට ද තැබූ කල්හි සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන හිමියන් ඇති) මහත් විහාරයක් කරවන මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් පිටෙකින්, නො නිමි කල්හි දුරුයි ඇවැත් වෙයි, එ පිට ද තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. මහණක්හට අඹුලක වූ පරිච්ඡි ඇවැතින් වෝදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැතට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තෙරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත සමග දුකුළා ඇවැත වෙයි, අවසර ගෙණ ආක්‍රොශ කිරීමේ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගටා බිණීම පිළිබඳ (බමසවාද) පවිති ඇවැත් වේ.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගියංගං අභිකරණංගං නිඤ්ඤිදෙසං ලෙඝමනං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤෙනා නිඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙඤ්ඤා චාවනාභිපායො වදෙති. ආපනති සංඝාදිගෙගෙන දුක්ඛකම්පං, ඕකාසං කාරාපෙඤ්ඤා අකොකාසාභිපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදංගං.

10 සංඝාදිගෙදනො භික්ඛුං යාවනතියං සම්නුභාසියමානො නපපටිනිඤ්ඤාජනො නිඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛකම්පං, ද්විති කම්මවාචාහි පුරුල්චයා, කම්මවාචා පරිගොඤ්ඤානෙ ආපනති සංඝාදිගෙගංගං.

11. හෙදකානුවනකා භික්ඛුං යාවනතියං සම්නුභාසියමානා නපපටිනිඤ්ඤාජනො නිඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජනති : ඤාතතියා දුක්ඛකම්පං, ද්විති කම්මවාචාහි පුරුල්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපනති සංඝාදිගෙගංගං.

12. දුට්ඨවො භික්ඛුං යාවනතියං සම්නුභාසියමානො නපපටිනිඤ්ඤාජනො නිඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛකම්පං, ද්විති කම්මවාචාහි පුරුල්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපනති සංඝාදිගෙගංගං.

13. ඤාදුගකො භික්ඛුං යාවනතියං සම්නුභාසියමානො නපපටිනිඤ්ඤාජනො නිඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛකම්පං, ද්විති කම්මවාචාහි පුරුල්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපනති සංඝාදිගෙගංගං.

තෙරඝ සංඝාදිගෙගා නිට්ඨිතා.

2.4

නියාගගීය කණේඨා

4.1

1. අභිරෙකච්චිරං දගාභං අභිකකාමේනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිඤ්ඤාගීයං පාච්චතියං.
2. එකරතනං තීච්චිරෙන විපවචනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිඤ්ඤාගීයං පාච්චතියං.
3. අකාලච්චිරං පටිඤ්ඤානො මාසං අභිකකාමේනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති නිඤ්ඤාගීයං පාච්චතියං.
- 4 අඤ්ඤාභිකාය භික්ඛුනියා පුරාණච්චිරං ඛොචාපෙනො ද්වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : ඛොචාපෙති, පගොගෙ දුක්ඛකම්පං, ඛොචාපිනෙ නිඤ්ඤාගීයං පාච්චතියං.
5. අඤ්ඤාභිකාය භික්ඛුනියා හත්තො ච්චිරං පටිඤ්ඤානො ද්වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : ගණ්ඤාති, පගොගෙ දුක්ඛකම්පං. ගභිනෙ නිඤ්ඤාගීයං පාච්චතියං.

1. සම්නුභාසියමානා - සා, සම්නුභාසනාය - සි. මු.

9. අනාභාග වූ අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් ලේඛ මාත්‍රයක් ගෙණ උපසපතක්හට පරිච්ඡි ඇවිත් වෝදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තෙරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආමන්ත්‍රණ කරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගටා බිණිම පිළිබඳ පවිත් ඇවැත් වේ.

10. තුන් යළ තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන සභිකයෙකු මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවාටා දෙකෙකින් ධුලුයි දෙකෙක් වෙයි, කම්මවදන් පිරියතෑ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. තුන් යළ තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන හේද්දාවත්තක මහණහු ඒ වරද නො හරනාහු නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවදන් දෙකෙකින් ධුලුයි දෙකෙක් වෙයි, කම්මවදන් පිරියතෑ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. තුන් යළ තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන නො කීකරු මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවදන් දෙකෙකින් ධුලුයි දෙකෙක් වෙයි, කම්මවදන් පිරියතෑ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. තුන් යළ තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන කුලදුසක මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි. කම්මවදන් දෙකෙකින් ධුලුයි දෙකෙක් වෙයි, කම්මවදන් පිරියතෑ සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

තෙළෙස් සහවෙසෙස් නිමි.

2.4

නියතගතිය කාරණධය

4.1

1. (නො ඉටු නො වීකැටු) අතිරෙක වීවරයක් දස දිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

2. එක් රැයක් තුන් සිටුරෙන් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසඟි පවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

3. අයල් සිටුරක් පිළිගෙණ මසක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟිපවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

4. නො නෑ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිටුරක් ධොවන කර වන මහණ දෙ ඇවැසකට පැමිණෙයි : ධොවන කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ධොවන කරවා නිමි කල්හි නිසඟි පවිත් වේ.

5. නො නෑ මෙහෙණක අතින් සිටුරක් පිළිගන්නා මහණ ෩ ද ඇවැසකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසඟි පවිත් වේ.

6. අඤ්ඤානකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විචිරං විඤ්ඤාපෙතොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

7. අඤ්ඤානකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා තතුත්තරිං විචිරං විඤ්ඤාපෙතොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

8. පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤානකං ගහපතීකං උපසංඛක්ඛිතො විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජතොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : විකප්පං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. විකප්පං ආපනො නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

9. පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤානකෙ ගහපතීකෙ උපසංඛක්ඛිතො විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජතොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : විකප්පං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, විකප්පං ආපනො නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

10. අතිරෙකතික්ඛත්තං වොදනාය අතිරෙක ජක්ඛත්තං ධානෙන විචිරං අභිනිප්ථාදෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අභිනිප්ථාදෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිනිප්ථාදිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

කසිනවග්ගො පඨමො.

4.2

1. කොසිගමික්ඛකං සන්තං කාරුපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

2. සුඛිකාලුකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

3. අනාදිසිතො නුලං ඕදුභානං නුලං ගොචරිතානං නවං සන්තං කාරුපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

4. අනුචික්ඛං සන්තං කාරුපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

5. අනාදිසිතො පුරුණසන්තං සාමන්තා සුගතවිදුචිං නවං නිසිදනසන්තං කාරුපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

6. ඵලකලොමානි පටිඤ්ඤානො නිගොජනං අතික්ඛාමෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං නිගොජනං අතික්ඛාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

7. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා ඵලකලොමානි ඛොමාපෙනොනා දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛොමාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, ඛොමාපිතෙ නික්ඛග්ගියං පාචිතතියං.

6. නො නෑ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්ලා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත්කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

7. නො නෑ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ ඉන් වැඩි සිවුරක් විනවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

8. පෙඳ නො පවරණ ලද මහණ නො නෑ ගැහැවියකු වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

9. පෙඳ නො පවරණ ලද මහණ නො නෑ ගැහැවියන් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

10. තෙවරකින් වැඩි වෝදුනාවෙන් ද සවරකින් වැඩි උදෙසා සිටීමෙන් ද සිවුරක් නිපදවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : නිපදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නිපදවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

පළමුවන කඨින වර්ග යි.

4.2

1. තිහිරි හු මුසු ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

2. සුදු කළු එළලොම්න් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

3. හෙල එළලොම් කොටසක් ද කිඹුල්වත් එළලොම් කොටසක් ද නො ගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

4. වසක් පාසා ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

5. පැඳණි ඇතිරියක අවටින් සුගත් වියතක් පමණ තැන් නොගෙණ අලුත් නිසදුන් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

6. එළලොම් පිළිගෙණ තුන් යොදුනක් ඉක්මවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය තුන්යොදුන ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් නිසඟි පවිති වෙයි.

7. නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් ධෝවන කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ධෝවන කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙයි.

8. රූපියං පටිඤ්ඤානන්තො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : ගණතාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගතීතෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

9. නානපපකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්තො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : සමාපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපන්නෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං,

10. නානපපකාරකං කාමවික්ඛායං සමාපජ්ජන්තො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : සමාපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපන්නෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

කොසිලවග්ගො දුතීයො.

4.3

1. අතිරෙකපත්තං දසාහං අතීක්කාමෙනො එකං ආපතතීං ආපජ්ජති නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

8. උභෙපඤ්චබ්බිකෙන පත්තෙන අඤ්ඤං නවං පත්තං වෙනාපෙනො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : වෙනාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, වෙනාපිතෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

3 හෙසජ්ජාති පටිඤ්ඤානො සත්තාහං අතීක්කාමෙනො එකං ආපතතීං ආපජ්ජති නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

4 අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ඕමානෙ වසසිකසාපිකච්චරං පරියෙසනො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : පරියෙසති පයොගෙ දුක්ඛං. පරිසිට්ඨි නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

5. තිකචුඤ්ඤා සාමං ච්චරං දනා කුපිතො අනත්තමනො අවර්ජුන්තො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : අවර්ජුති පයොගෙ දුක්ඛං, අවර්ජනෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තත්තවායෙහි ච්චරං වායාපෙනො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : වායාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, වායාපිතෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

7. පුබ්බෙ අපචාරිතො අඤ්ඤාතකඤ්ඤා ගහපතිඤ්ඤා තත්තවායෙ උපසඤ්චිතො ච්චරෙ විකපං ආපජ්ජන්තො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : විකපං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, විකපං ආපන්නෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

8. අවේචකච්චරං පටිඤ්ඤානො ච්චරකාලසමයං අතීක්කාමෙනො එකං ආපතතීං ආපජ්ජති නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

9. තිණණං ච්චරානං අඤ්ඤානරං ච්චරං අත්තරසරෙ නිකපිට්ඨො අතිරෙකජරත්තං විපච්චන්තො එකං ආපතතීං ආපජ්ජති නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

10. ජානං සඤ්ඤානං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙනො දො ආපතතීයො ආපජ්ජති : පරිණාමෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිණාමිතෙ නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං.

පතනවග්ගො තතීයො.

තිංස නිඤ්ඤානං පාචිතතීයං නිවසිතා.

8. රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

9. නන් වැදුරුම් කැපවතින් මිළ වුදල් පෙදළි කොට ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පෙදළි කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදළි කළ කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

10. නන් වදුරුම් ගණු දෙකු කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණු දෙකු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගණු දෙකු කළ කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

දෙවන කෝසිය වර්ග යි.

4.3

1. (නො ඉටු නො වීකැපු) අතිරේක පාත්‍රයක් දසදිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

2. උනුපස්බාන් පාත්‍රයකින් යුත් මහණ අතික් අඵත් පාත්‍රයක් විනවා ගන්නේ නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

3. බෙහෙත් පිළිගෙණ සත් දිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

4. අතිරේක මාසයක් ගේෂ ව සිටි ගිම්හානයෙහි වැසිසඵ සිවුර සොයන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සොයා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සොයා නිමි කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

5. මහණක්හට තෙමේ ම සිවුරක් දී කිපියේ නො සතුටුසිත් ඇත්තේ අසිද ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අසිද ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

6. තෙමේ හු විනවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වියවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වියවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

7. පෙහෙරුන් වෙත ඵළඹ නො නැ ගැහැවියකුගේ සිවුරෙහි අධික වීධානයට පැමිණෙන පෙද නො පවරණ ලද මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික වීධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික වීධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

8. ඉක්මන් සිවුරක් පිළිගෙණ විවරකාලසමය ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

9. තුන් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරක් ඇතුඵගමැ තබා අයිරා සරයක් ඉන් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැතකට පැමිණේ.

10. සහනට පිරිණමන ලද සහසකු විවරදී ලාභයක් දන දන තමහට නතුකර ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිණමවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිරිණමවූ කල්හි නිසඟි පවිති වෙ.

තෙ වන පත්තවර්ග යි.

කීස් නිසඟි පවිති නිමි.

2.5

පාවිච්චිය කණේධා

5.1

1. සමපජානමුඛාචාර්යං භාසනො කති ආපතනියො ආපජ්ඣති, සමපජානමුඛාචාර්යං භාසනො පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ඣති : පාපිවේජා ඉච්ජාපකතො අසන්තං අභුතං උත්තරිමනුක්ඛංගිමං උලුපති, ආපතනී පාරාජිකං. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ඛලේමන අනුඤ්ඤෙති, ආපතනී සංඝාදිසෙසං. ‘යො තෙ විභාජෙ වසති’ සො භික්ඛු අරභා’ති භණ්ති, පටිජානන්තං ආපතනී ධුලුච්චියං. නපටි ජානන්තං ආපතනී දුක්ඛං. සමපජානමුඛාචාර්යො පාචිතනිං, සමපජානමුඛාචාර්යං භාසනො ඉමා පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ඣති.

2. ඕමසනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : උපසම්පන්නං ඕමසනී ආපතනී පාචිතනියං, අනුපසම්පන්නං ඕමසනී ආපතනී දුක්ඛං.

3. පෙසුඤ්ඤං උපසංහරණො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : උපසම්පන්නං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරනී ආපතනී පාචිතනියං, අනුප සම්පන්නං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරනී ආපතනී දුක්ඛං.

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ගිමං වාචේනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : වාචේනී පයොගෙ දුක්ඛං, පදෙ පදෙ ආපතනී පාචිතනි-
යං.

5. අනුපසම්පන්නො උත්තරිං දුරිත්තතිරත්තං සහසෙයං කපෙපනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : නිපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනො ආපතනී පාචිතනියං.

6. මාතුභාමේන සහසෙයං කපෙපනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : නිපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනො ආපතනී පාචිතනියං.

7. මාතුභාමිං උත්තරිං ඡපඤ්චාචාභි ගිමං දෙසෙණො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : දෙසෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, පදෙ පදෙ ආපතනී පාචිතනියං.

8. අනුපසම්පන්නං උත්තරිමනුක්ඛංගිමං භුතං ආරේචේනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : ආරේචෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, ආරේචිතෙ ආපතනී පාචිතනියං.

9. භික්ඛුං දුට්ඨුලං ආපතනිං අනුපසම්පන්නං ආරේචේනො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : ආරේචෙති පයොගෙ දුක්ඛං, ආරේ-
චිතෙ ආපතනී පාචිතනියං.

10. පඨවිං ඛණ්ණො ඤේ ආපතනියො ආපජ්ඣති : ඛණ්ඨී පයොගෙ දුක්ඛං, පභාජෙ පභාජෙ ආපතනී පාචිතනියං.

මුඛාචාර්යවරයාණා පඨමො.

2.5

පාච්චරිය කාණ්ඩය

5.1

1. දන දන මුසවා කියන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන මුසවා කියන මහණ පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ලාමක අදහස් ඇති වූ එයින් මඩනා ලද වූ තමා කෙරෙහි අවිද්‍යාමාන වූ, නො වූ උතුරු මිනිස්දම් තමා වෙත ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මුල් නැති පරිච්ඡි ඇවැතකින් මහණක්හට වෝද්‍යා කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, “ යම් මහණෙක් තොපගේ චිහාරයෙහි වෙසේ ද, “ ඒ මහණ රහත්ය” යි දඹුල්ලකින් කියා නම් ධුල්ල ඇවැත් වෙයි, නො දඹුල්ලකින් කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන දන මුසවා කීමෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ. දන දන මුසවා කියන මහණ මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

2. (ජාත්‍යාදියෙන්) ගටා බණින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපතක්හට ගටා බෙණේ නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්හට ගටා බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. පෙහෙසුන් බස් එළවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපතක්හට පෙහෙසුන් බස් එළවා නම් පවිත්‍රී ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්හට පෙහෙසුන්බස් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. අනුපසපතක්හට පදසොධම් කියන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කියවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

5. අනුපසපතක්හු හා දෙකුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් සෙනස්තෙහි හොච්චන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හොච්ච නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හොත්කල්හි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

6. මාගමක හා එක් සෙනස්තෙහි හොච්චන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි. හොච්ච නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. හොත් කල්හි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

7. මාගමක්හට සපස් පෙදෙකින් මත්තෙහි දහම් දෙසන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙසා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

8. අනුපසපතක්හට තමා තුළ ඇති උතුරු මිනිස්දම් ආරොචන කරණ මහණ කෙමේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආරොචන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොචන කළ කල්හි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

9. මහණක්හුගේ තුළ ඇවැතක් අනුපසපතක්හට ආරොචන කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආරොචන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොචන කළ කල්හි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

10. පොළොව කණින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කණි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පවිත්‍රී ඇවැත් වේ.

පළමුවන මුසාවද වර්ග යි.

5.2

1. භූතගාමි පානෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පානෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පභාරෙ පභාරෙ ආපතති පාචිතතියං.

2. අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරතො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අනාර්යපිනෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරති ආපතති දුක්ඛං, ආර්යපිනෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරති ආපතති පාචිතතියං.

3. භික්ඛුං උජ්ඣාපෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : උජ්ඣාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උජ්ඣාපිනෙ ආපතති පාචිතතියං.

4. සබ්බිකං මඤ්චං වා පිඨං වා භිසිං වා කොව්ඨං වා අජෙඤ්ඤාකාසෙ සඤ්චරිතො අනුඤ්චරිතො අනාපුච්ඡා පක්ඛමනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං ඉච්චිපාතං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතීයං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාචිතතියං.

5. සබ්බිකෙ විභාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතො අනුඤ්චරිතො අනාපුච්ඡා පක්ඛමනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතීයං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාචිතතියං.

6. සබ්බිකෙ විභාරෙ ජානං පුබ්බපභවං භික්ඛුං අනුපඛජ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : නිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනො ආපතති පාචිතතියං.

7. භික්ඛුං භූපිනො අනතමනො සබ්බිකා විභාරී නික්කඛෙඨනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : නික්කඛිඨති පයොගෙ දුක්ඛං, නික්කඛිඨතෙ ආපතති පාචිතතියං.

8. සබ්බිකෙ විභාරෙ උපරිවෙභාසකුචීයං ආභව්වපාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අභිනිසිදනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අභිනිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිනිසිනො ආපතති පාචිතතියං.

9. ඤ්චතරිපරියාසෙ අභිට්ඨතිතො තතුතාරිං¹ අභිට්ඨනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : අභිට්ඨාති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිට්ඨතෙ ආපතති පාචිතතියං.

10. ජානං සපපාණකං උදකං තිණං වා මතතිකං වා සිඤ්චනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : සිඤ්චති පයොගෙ දුක්ඛං, සිඤ්චතෙ ආපතති පාචිතතියං.

භූතගාමිවග්ගො දුතීයො.

5.3

1. අසමමනො භික්ඛුතියො ඔච්චදනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඔච්චදති පයොගෙ දුක්ඛං, ඔච්චදතෙ ආපතති පාචිතතියං.

1. තතුතාරි - මජ්ඣං.

5.2

1. රුක්ලිය කලකුරුවන මහණ දෙආචාරකකට පැමිණෙයි : කලකුරුවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අනාවචනයකින් අනාවචනයක් වසන මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : අනාවාදක කර්මය ආරොපණය නො කළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වසා නම් දුකුළා වෙයි, අනාවාදක කර්මය ආරොපණය කළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වසා නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

3. මහණක්හු හෙළා දක්නා මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : හෙළා දක්නේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හෙළා දුටු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. සහසතු ඇදක් හෝ පුටුවක් හෝ බියසක් හෝ බදුවෙළුමක් හෝ එළිමහනෙහි අකුට නඟා නො තබා නො පිළිවිස බැහැර යන මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : පළමු පිය කැටක් හෙළන තැන ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

5. සහසතු වෙහෙරෙහි අස්නක් අකුට නඟා නො තබා නො පිළිවිස බැහැර යන මහණ දෙආචාරකකට පැමිණෙයි : පළමු පිය පිරිකෙව් ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. සහසතු වෙහෙරෙහි දන දන පළමු එළඹී මහණක්හු වෙතට එළඹ ගයනය කරණ මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : හොච් නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. කිපියේ නොයියමන් වූ සහසතු වෙහෙරින් මහණක්හු නෙරපන සිත් ඇති මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : නෙරපා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නෙරපූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සහසතු වෙහෙරෙහි අහස් කිළියෙහි වියල් වීද සිළු ගන්වා කළ පා ඇති ඇදක හෝ පුටුවක හෝ තිඳින මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : තිඳිනම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පිරිකෙව් සෙවෙහි දෙකක් තුණක් විධාන කොට ඉන් වැඩියක් විධාන කරණ මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : විධාන කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විධාන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. දන දන පඤ්චන් සහිත දිය තණට හෝ මැටියට හෝ ඉසින මහණ දෙ ආචාරක කට පැමිණෙයි : ඉසි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉසි කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

දෙවන භූතභාම වර්ග යි.

5.3

1. මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන සම්මතය නො ලද මහණ දෙ ආචාරකකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අත්ඛතෙහ සුරියෙ හික්වුනියො: ඔවදනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: ඔවදනී පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනී පාචිතනියො.

3. හික්වුනුපයොං උපසඛකමීනා: හික්වුනියො: ඔවදනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: ඔවදනී පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනී පාචිතනියො.

4. අමිභහෙතු හික්වු හික්වුනියො: ඔවදනනී හණනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: හණනී පයොගෙ දුක්ඛං, හණිනෙ අපතනී පාචිතනියො.

5. අඤ්ඤනීකාය හික්වුනියා: වීචරං දෙනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: දෙනී පයොගෙ දුක්ඛං, දිනො අපතනී පාචිතනියො.

6. අඤ්ඤනීකාය හික්වුනියා: වීචරං සිඛෙඛනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: සිඛෙඛනී පයොගෙ දුක්ඛං: අරපථෙ අරපථෙ අපතනී පාචිතනියො.

7. හික්වුනියා: සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමඤ්ඤං පච්චජ්ඣනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: පච්චජ්ඣනී පයොගෙ දුක්ඛං, පච්චජනො අපතනී පාචිතනියො.

8. හික්වුනියා: සද්ධිං සංවිධාය එකං නාචං අභිරුහනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: අභිරුහනී පයොගෙ දුක්ඛං, අභිරුද්‍රො අපතනී පාචිතනියො.

9. ජානං හික්වුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපානං භුඤ්ඤනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: භුඤ්ඤායාමිනී පච්චගණානී අපතනී දුක්ඛං, අජේඤ්ඤාභාරෙ අජේඤ්ඤාභාරෙ අපතනී පාචිතනියො.

10. හික්වුනියා: සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ඣං කපෙපනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: නිසිදනී පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනො අපතනී පාචිතනියො.

ඛමාදමගෙහං තනියො.

5.4

1. තභුතතරිං¹ අච්චප්පිණ්ඩං භුඤ්ඤනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: භුඤ්ඤායාමිනී පච්චගණානී අපතනී දුක්ඛං, අජේඤ්ඤාභාරෙ අජේඤ්ඤාභාරෙ අපතනී පාචිතනියො.

2. ගණහොජ්ඣං භුඤ්ඤනොනා: දො අපතනියො: අපජ්ඣනී: භුඤ්ඤායාමිනී පච්චගණානී අපතනී දුක්ඛං, අජේඤ්ඤාභාරෙ අපතනී පාචිතනියො.

1. තභුතතරි - මජ්ඣං.

2. තීර අවරට ගියකල්හි මෙහෙණන්හට ඔවාදෙන මහණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. මෙහෙණවරට එළඹ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන මහණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. “ නික්ඛුහු ආමීෂ භේතු කොට මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති ” යි කියන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කියා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කී කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. නො නැ මෙහෙණකට සිවුරක් දෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නො නැ මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගෙත්තම් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හිදියෙහි හිදියෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

7. මෙහෙණක හා ගිවීස ගෙණ එක් අදන් මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. මෙහෙණක හා ගිවීස ගෙණ එක් නැවකට නභින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : නභී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නැභී කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මෙහෙණක නිපද වූ අහරක් දන දන වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. එකලා මෙහෙණක හා රහස්හි හිදීම කරණ එකලා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

තෙවන ඔවාද වර්ග යි.

5.4

1. එයට (දිනකට) වඩා මභී ආදීන් සඳහා සකස් කළ ආවසර පිණ්ඩය වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2 ගණ බොජුන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පරම්පරාගෝචනං භුඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

4. ආතතිපතනපුරෙ පුච්චෙ පටිගණනො නිකුන්තරිං පටිගණනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : ගණනාති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං, ගතිනෙ ආපතති පාචිතතියං.

5. භුතතාචි පචාරිතො අනතරිතං බාදනීයං චා භොජනීයං චා භුඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : බාදිතොමි භුඤ්ඤාණංමිති¹ පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

6. හික්ඛුං භුතතාචිං පචාරිතං අනතරිතෙන බාදනීයෙන චා භොජනීයෙන චා අභිභව්ථුං පචාරෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : තංඤ චචනෙන බාදිතොමි භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, භොජනපරිගොභානෙ ආපතති පාචිතතියං.

7. විකාලෙ බාදනීයං චා භොජනීයං චා භුඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : බාදිතොමි භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

8. ඝනනිඛිකාරකං බාදනීයං චා භොජනීයං චා භුඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : බාදිතොමි භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

9. පණීතභොජනාති අතනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

10 අදිනං ඉඛඤාරං ආභාරං ආභරනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : භුඤ්ඤාණංමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාරො අජේඛාභාරො ආපතති පාචිතතියං.

භොජනවගෙහා චතුසස්ථා.

5-5

1. අචෙලකංඤා චා පරිබාජකංඤා චා පරිබාජකාය චා සහස්ථා බාදනීයං චා භොජනීයං චා දෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : දෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං, දිනෙන ආපතති පාචිතතියං.

2. හික්ඛුං 'ච්චාචුගො ගංචං චා නිගමං චා පිණ්ඩාය පටිසිංඤාමා'ති, තංඤ දපෙඤා චා අදපෙඤා චා උගොඤ්ඤානො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : උගොඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං, උගොඤ්ඤානෙ ආපතති පාචිතතියං.

1. භුඤ්ඤාණංමිති - මජ්ඣමං.

3. පරම්පරාගතය වළඳන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

4. දෙකුත් පයක් පුරා පු පිළිගෙන ඊට වඩා පිළිගන්නා මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : පිළිගනී නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පිළිගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. වළඳා නිවුළු පැවරූ මහණ අධිරිත් නො කළ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන්නේ නම් දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි ” යි “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

6. වළඳා නිවුළු පැවරූ මහණක්හු අධිරිත් නො කළ කැයුතු දයින් හෝ බිදිය යුතු දයින් හෝ එළවා පවරණ මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : ඔහුගේ වචනයෙන් “ කන්නෙමි, බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, බොජුන් පිරියතැ පවිති ඇවැත් වේ.

7. විකාලයෙහි කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි ” “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

8. පිළිගෙන එකරයකුදු තබන ලද කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ කන්නෙමි, බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පිණි බොජුන් තමා පිණිය වීනවා වළඳන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි. “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. නුසුන් අහරක් මුවදොරට එළවන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ බුදින්නෙමි ” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

සිවුවැනි භෝජන වර්ග යි.

5.5

1. නග්න. තවුසකුට හෝ පිරිවැජියකුට හෝ පිරිවැජියකට හෝ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් දෙන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට “ ඇවත, එනු මැනව, ගමකට හෝ නියමගමකට හෝ පිඩු පිණිය පිවිසෙන්නෙමු ” කියා ඒ මහණහට (යම් කිසි අහරක්) දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ නභා යවන මහණ දේ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : නභා යවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, නභා යැවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපමජ් නිසජ්. කපොනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : නිසිදනී පයොගෙ දුක්ඛං. නිසිනො ආපතනි පාචිතනියං.

4. මාකුගාමෙන සද්ධිං රහො පච්චිනො ආසනෙ නිසජ්. කපොනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : නිසිදනී පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනො ආපතනි පාචිතනියං.

5. මාකුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්. කපොනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : නිසිදනී පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනො ආපතනි පාචිතනියං.

6. නිමිනුතීතො සහනො සමානො පුරොහතං වා පච්චාහතං වා සනතං භික්ඛුං අනාපුච්චා කුලෙසු වාරිතං¹ ආපජ්ඤොනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : පඨමං පාදං උපවාරං² අනික්ඛාමෙති ආපතනි දුක්ඛං, දුතියං පාදං අනික්ඛාමෙති, ආපතනි පාචිතනියං.

7. තතුතනරිං හෙසජ්. විඤ්ඤපෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : විඤ්ඤපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤපිනෙ ආපතනි පාචිතනියං.

8. උග්ගතං සෙනං දසනාය ගච්ඤොනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : ගච්ඤති ආපතනි දුක්ඛං, යථ සීතො පසාති ආපතනි පාචිතනියං.

9 අතිරෙකතීරතං සෙනාය වසනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : වසති පයොගෙ දුක්ඛං, වසිනෙ ආපතනි පාචිතනියං.

10. උග්ගොතිකං ගච්ඤොනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : ගච්ඤති ආපතනි දුක්ඛං, යථ සීතො පසාති ආපතනි පාචිතනියං.

අවෙලකවගොහා පඤ්චමො.

5.6

1. මජ්. පිවනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : පිවිංයාමිති පච්චගහාති ආපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාචිතනියං.

2. භික්ඛුං අඛුලිපනොදනෙන භාසෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : භාසෙති පයොගෙ දුක්ඛං, භාසිතෙ³ ආපතනි පාචිතනියං.

3. උදකෙ කීලනො දො ආපතනියො ආපජ්ඤී : හෙට්ඨා ගොප්ඨකෙ උදකෙ කීලති ආපතනි දුක්ඛං, උපරි ගොප්ඨකෙ කීලති ආපතනි පාචිතනියං.

1. පුරොහතං පච්චාහතං කුලෙසු වාරිතං--ම ඡ.සං.
2. උච්චාරං - ම ඡ.සං. 3. සමනුභාසියමානෙ. සෟ.

3. මෙවැනිදේශයෙන් යුත් පුළුල්ව දේශනාකරුන් ඇති යහත් ගෙයි වැඩිදින මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මාගමක හා රහස්ගි පිළියන් අස්නෙකැ හිඳින මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා රහස්ගි හිඳින මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නිමන්ත්රණ ලද බත් ඇති වැ පෙරවරු හෝ පස්වරු හෝ අරම්වැසි මහණක්හු නො පිළිවිසැ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණෙන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : පළමු පිය උපවාර ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

7. එයට (පවරණ ලද පමණට) වඩා බෙහෙත් වීනවන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : වීනවන නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, වීනවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සටනට නිකුත් (සිවුරහ) සෙනහ දුක්මට යන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දැකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. අයිරා තෙරයක් සේනාවෙහි වසන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : වෙසේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, වීසු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. යුද්ධමට යන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දැකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සස්වැනි අවේලක වර්ග සි.

5.6

1. රහමෙර බොන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : “ බොන්නෙම් ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. ගිරිති කැවීමෙන් මහණක්හු සිතහ ගන්වන මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : සිතා ගන්වා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, සිතා ගැන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දිය කෙළනා මහණ දේ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : ගොප් ඇටයෙන් යට ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගොප් ඇටයෙන් මතු ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. අනාදරියං කරේනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : කරේති පයොගෙ දුක්ඛං, කතෙ ආපතති පාචිතනියං.

5. භික්ඛුං භිංසාපෙනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : භිංසාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, භිංසාපිතෙ ආපතති පාචිතනියං.

6. ජොතිං සමාදහිතිා විසිබ්බෙනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : සමාදහති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාදහිතෙ ආපතති පාචිතනියං.

7. ඕරෙනභිමාසං නභායනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : නභායති පයොගෙ දුක්ඛං, නභානපරියොසානෙ ආපතති පාචිතනියං.

8. අනාදිසිචා තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණ්ණ කරණං නචං විචරං පරිභුඤ්ඤනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : පරිභුඤ්ඤති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙ ආපතති පාචිතනියං.

9. භික්ඛුංසා වා භික්ඛුනියා වා සික්ඛමානාය වා සාමණේරංසා වා සාමණේරියා වා සාමං විචරං වික්ඛපොඤා අපච්චුඤාරකං¹ පරි-භුඤ්ඤනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : පරිභුඤ්ඤති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙ ආපතති පාචිතනියං.

10. භික්ඛුංසා පතනං වා විචරං වා නිසිදනං වා සුචිතරං වා කාය-බ්බන්ධං වා අපනිඛෙතොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : අපනිඛෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අපනිඤ්ඤා² ආපතති පාචිතනියං.

සුඤ්ඤමරයවගෙහා ජලෙට්ඨා.

5.7

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරේපෙනොනා කති ආපතනියො ආපජ්ඣති : සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරේපෙනොනා වතඤ්ඤා ආපතනියො ආපජ්ඣති : අනොදිංසා ඕපාතං බණ්ණි 'ගො කොචි පප-තිඤා මරියානි'ති ආපතති දුක්ඛං. මනුඤ්ඤා තසමිං පපතිඤා මරති, ආපතති පාරජිකං. ගකෙඛා වා පෙනො වා තිරච්ඡානගන-මනුඤ්ඤාචිකෙඛො වා තසමිං පපතිඤා මරති, ආපතති දුලුච්චියං. තිරච්ඡානගනො තසමිං පපතිඤා මරති, ආපතති පාචිතනියං. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරේපෙනොනා ඉමා වතඤ්ඤා ආපතනියො ආපජ්ඣති.

2. ජානං සපාණකං උදකං පරිභුඤ්ඤනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : පරිභුඤ්ඤති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙ ආපතති පාචිතනියං.

3. ජානං යථාබ්බං නිභතාධිකරණං පුභ කම්මාය උකෙකාටෙනොනා දො ආපතනියො ආපජ්ඣති : උකෙකාටෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උකෙකාචිතෙ ආපතති පාචිතනියං.

1. අපච්චුඤාරණං - මජ්ඣං. 2. අපනිඛිතෙ - මජ්ඣං.

4. (සිකපදයෙන් ඔවාදෙන පුභුලාට හෝ දහමට) අනදර කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනදර කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අනදර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මහණක්හු බියගන්වන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බිය ගන්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බිය ගැන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ගිනි දල්වා තප්පා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දල්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දල්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අඩමසෙකින් මොබ ස්නාන කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ස්නාන කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ස්නාන අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. තෙවැදූරුම් දුර්වරණ කිරිම අකුරින් එක්තරා දුර්වරණ කිරිමක් නො ගණ නව සිවුරක් පරිභෝග කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මහණක්හට හෝ මෙහෙණකට හෝ හික්මෙණුවකට හෝ හෙරණකුට හෝ හෙරණියකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරුවා වළඳ කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වළඳ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මහණක්හුගේ පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුලාවක් හෝ කාබානක් හෝ සහවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සහවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සැහවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවැනි පුරාමෙරය වර්ග යි.

5.7

1. දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : " එකකු නො උදෙසා යම් මැ එකෙක් වැටී මැරෙන්නේ මැනවැ " යයි වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි, මිනිසෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, යකෙක් හෝ ප්‍රෙතයෙක් හෝ තිරිසන් ගිය මිනිස් සිරුරු ඇත්තෙක් හෝ එහි වැටී මැරේ නම් චූරැයි ඇවැත් වෙයි, තිරිසන් ගතයෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. දන දන පණුවන් සහිත පැන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළඳු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දහැමින් සන්සිඳුවන ලද අධිකරණයක් දන දන නැවැත විනිස පිණිස උගුළුවන (මතු කරණ) මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උගුළුවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉගුළු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. භික්ඛුසු ජානං දුට්ඨුලං ආපතති. පටිච්චාදෙනො එකං ආපතති. ආපජ්ජති : පාචිතතිං.

5. ජානං උපනවිතතිවසං පුග්ගලං උපනමාදෙනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : උපනමාදෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපනමාදිතෙ ආපතති පාචිතතිං.

6. ජානං ඵෙය්‍යසනෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපජ්ජනෙ ආපතති පාචිතතිං.

7. මානුගාලෙන සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපජ්ජනෙ ආපතති පාචිතතිං.

8. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතිං සමනුභාසිමානො¹ නපටි තිසුජ්ජනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං, කමම වාමාපටිගොසානෙ ආපතති පාචිතතිං.

9. ජානං තථාචාදිනං භික්ඛුනා අකතානුට්ඨමෙහි තං දිට්ඨිං අපටචිතිසුට්ඨෙන සද්ධිං සමභුඤ්ඤනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : සමභුඤ්ඤති පයොගෙ දුක්ඛං, සමභුඤ්ඤනෙ ආපතති පාචිතතිං.

10. ජානං තථා නාසිතං සමඤ්ඤද්දානං උපලාපෙනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : උපලාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපලාපිතෙ ආපතති පාචිතතිං.

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

5.8

1. භික්ඛුහි සහධම්මිකං වුට්ඨමානො 'න තාචාහං ආවුසො එනගම් සික්ඛාපදෙ සික්ඛිසුංඝී, යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං විගතතං විනගධිරං පටිපුට්ඨිසුංඝී'ති භණ්ණො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : භණ්ණි පයොගෙ දුක්ඛං, භණ්ණෙන ආපතති පාචිතතිං.

2. විතං විචණ්ණෙනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : විචණ්ණෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විචණ්ණෙන ආපතති පාචිතතිං.

3. මොහෙනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : අනාර්යපිනෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති දුක්ඛං, අරොපිනෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති පාචිතතිං.

4. භික්ඛුසු කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙනො ඥො ආපතති. ආපජ්ජති : පහරති පයොගෙ දුක්ඛං, පහරිතෙ ආපතති පාචිතතිං.

1. සමනුභාසනාය - ම.ජ.ග.
2. අකචානුට්ඨමෙහි - ම.ජ.ග.
3. පහනෙ - ම.ජ.ග.

4. මහණක්ෂුරේ තුළුල් ඇවෑමක් දන දන සභවන මහණ එක් ඇවෑමකට පැමිණෙයි : පවිත් ඇවෑම යි.

5. දන දන උනුවිසිවස් ඇති පුඤ්ජක්ෂු උපසපත් කරණ මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : උපසපත් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, උපසපත් කළ කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

6. දන දන සොරසත්වාමුළක් සමග ගිවිස ගෙණ එක් අදන් මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : මහට බයි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

7. මාගමක හා ගිවිස ගෙණ එක් අදන්මගකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : මහට බයි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

8. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණු ලබන මහණ ලාමක දෘෂ්ටිය නො හරිණුයේ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි. කම්වදන් පිරියකැ පවිත් ඇවෑම වේ.

9. " අත්තරායකර " යයි බුදුරදන් වදහළ දහම " අත්තරායකර නො වේ " යයි කියන, නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති, ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ මහණක්ෂු සමග දන දන ධර්මාමීඝ සම්භොග කරණ මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : සම්භොග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සම්භොග කළ කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

10. එසේ නෙරණ ලද හෙරණ දන දන ආමීඝයෙන් උපලාලන කරණ මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : සධ්ග්ග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සධ්ග්ග කළ කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

සත්වැනි සප්පාණක වර්ග යි.

5.8

1. හික්ෂුන් වසින් කරුණු සහිත වැ (සිකපදයෙන්) කියනු ලබන්නේ " ඇවෑම වාක්ත ව්‍යායධිර අත් මහණක්ෂු යම්තාක් නො විවාරම් ද ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො හික්මෙන්නම් " යි කියන මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : බෙණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. තිණු කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

2. ව්‍යාය සිකපදයනට අවමන් කරණ මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. අවමන් කළ කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

3. මුළා කරවන මහණ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : මොහාරෝපණය නොකළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවෑම වෙයි. මොහාරෝපණය කළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් පවිත් ඇවෑම වේ.

4. මහණ කිපියේ නො සියමන් ව මහණක්හට පහර දෙන්නේ දෙ ඇවෑමකට පැමිණෙයි : පහර දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. පහර දුන් කල්හි පවිත් ඇවෑම වේ.

6. හිකුණු කුපිනෝ අනන්තමනෝ නලසතනිකං උගහිරිනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : උගහිරති පයොගෙ දුක්ඛං, උගහිරිනෙ අපතනි පාමිතනියං.

6. හිකුටු අනුලකෙන සඛ්ඛාදිසෙසෙන අනුඛිංසෙනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : අනුඛිංසෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අනුඛිංසිනෙ අපතනි පාමිතනියං.

7. හිකුණු සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : උපදහති පයොගෙ දුක්ඛං, උපදහිනෙ අපතනි පාමිතනියං.

8. හිකුණු භණ්ඩනජානං නලහජානං විවාදපනානං උපසුච්චිං කීට්ඨනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : සොඤ්ඤාමිති ගච්ඡති අපතනි දුක්ඛං, ගච්ඡ සීනෝ සුඤ්ඤාති අපතනි පාමිතනියං.

9. ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දනං පච්ඡා ඛිඤ්ඤාමිමං අපජ්ජනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : ඛිඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, ඛිඤ්ඤෙ අපතනි පාමිතනියං.

10. සඛේඝ විනිව්ඡයකථාං චිත්තමානාං ඡන්දං අදනං උචායාසනං පක්ඛමනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : පරිසාය භන්දපාසං විජ්ඣනසං අපතනි දුක්ඛං, විජ්ඣනෙ අපතනි පාමිතනියං.

11. සම්මෙඝන සඛේඝන විචරං දනං පච්ඡා ඛිඤ්ඤාමිමං අපජ්ජනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : ඛිඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, ඛිඤ්ඤෙ අපතනි පාමිතනියං.

12. ජානං සඛිකං ලාභං පරිණං පුග්ගලං පරිණාමෙනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : පරිණාමෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිණාමිනෙ අපතනි පාමිතනියං.

සහධම්මිකවගෙයා අට්ඨමො.

1. පුඤ්ඤි අපපට්ඨංචිදිනෝ රඤ්ඤා අනෙතපුරං පවිසනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : පඨමං පාදං උම්මාරං අභිකකාමෙති අපතනි දුක්ඛං, දුඨියං පාදං අභිකකාමෙති අපතනි පාමිතනියං.

2. රතනං උග්ගණ්ඤනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : ගණ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගණිනෙ අපතනි පාමිතනියං.

3. සත්තං හිකුටු අනාපුච්ඡා විකාලෙ භාමිං පවිසනෝ දො අපතනියෝ අපජ්ජති : පඨමං පාදං පරිඤ්ඤාපං අභිකකාමෙති අපතනි දුක්ඛං, දුඨියං පාදං අභිකකාමෙති අපතනි පාමිතනියං.

5. මහණ කිසියේ නො සියමන් ව මහණක්ඛට අතුල්තල නභා දක්වන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අතුල් තල නභා දක්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. නභා දක්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. අච්චුලක සභ වෙසෙසින් මහණක්ඛට වෝද්දා කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වෝද්දා කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. වෝද්දා කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. දන දන මහණක්ඛට කුකුස් උපදවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කුකුස් උපදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. ඉපද වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. උපන් ධිබර ඇති උපන් කලහ ඇති විවාදයට පැමිණි මහණුන් ගේ බස් ඇසෙන තැන සිටින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : "අසන්නෙමි" යි ගේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් තැනක සිටියේ අසා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. ධාර්මික කාර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව ගුණ කුණ බණන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. සභ මැද විනිශ්චය කථාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී බැහැර යන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිස්හි අත්පස හරනා හට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. සමභ සභසයා විසින් සිවුරක් දී පසුව දෙස් පහළ කරණුයේ දෙ ඇවැතකට පැමිණේ : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. දන දන සභසකු, සභනට පිරිනැච්චි වස්තුවක් පුද්ගලයක්ඛට පිරිනමන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිනමා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. පිරිනැච්චි කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

අවවැනි සහධම්මික වර්ග යි.

5.9

1. පළමු නො දන්වන ලද වැ රජුගේ ඇතොටුරට පිරිසෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය එළිපක ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. රුවනක් නභා තබා දෙනු පිණිස ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. ගත්කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දෙළොස් රියන් අත්පස සිටි මහණහු නො පිළිවිස විකාලයෙහි ගම් වදින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය පිරිකෙච්ච ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. අවධිමය වා දන්තමය වා විශාණමය වා සුවිභරං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං

5. පමාණාතික්කන්තං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා නුඥොනඤ්චං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං.

7. පමාණාතික්කන්තං නිසීදනං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං.

8. පමාණාතික්කන්තං කඤ්චපච්චිජ්ඣං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං.

9. පමාණාතික්කන්තං වස්සිකභාපිකං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං.

10. සුගතච්චිරපමාණං ච්චිරං කාරපෙනො කති ආපතියො ආපජ්ඣති : සුගතච්චිරපමාණං ච්චිරං කාරපෙනො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : කාරපෙනී පයොගෙ දුක්ඛටං, කාරපිනෙ ආපතනී පාපිතනියං. සුගතච්චිරපමාණං ච්චිරං කාරපෙනො ඉමං දො ආපතියො ආපජ්ඣති.

රාජවග්ගො නවමො.

දෙව නවුති පාපිතනියං ගිට්ඨිතං.

2.6

පාවදෙගතිගතණේධා

1. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා අන්තර්ඝරං පච්චිඨාය භජ්ඣනො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජ්ඣා පච්චිග්ගෙතො භුඤ්ඤාතො කති ආපතියො ආපජ්ඣති : අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා අන්තර්ඝරං පච්චිඨාය භජ්ඣනො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජ්ඣා පච්චිග්ගෙතො භුඤ්ඤාතො දො ආපතියො ආපජ්ඣති : භුඤ්ඤාතොමිති පච්චිග්ගෙතො ආපතනී දුක්ඛටං, අපේඛාභායෙ අපේඛාභායෙ ආපතනී පාවදෙගතීයං. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා අන්තර්ඝරං පච්චිඨාය භජ්ඣනො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජ්ඣා පච්චිග්ගෙතො භුඤ්ඤාතො ඉමං දො ආපතියො ආපජ්ඣති.

4. ඇවුලුවා හෝ දළුලුවා හෝ අලුවා හෝ හිඳි ගුලාවක් කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

6. පුළුන් එවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

7. පමණ ඉක්මවූ නිසිදායක් කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

8. පමණ ඉක්මවූ කස්පිලියනක් කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

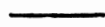
9. පමණ ඉක්ම වූ වැසි සඵලක් කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ.

10. සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ කෙතෙක් ඇවුලුකට පැමිණේ ද යත් : සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුල් වේ. සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ මේ දෙ ඇවුලුකට පැමිණේ.

නව වැනි රාජවර්ණ යි.

දෙ අනු පවිති නිමි.

2.6

පාට්ඨෙසනියකාණ්ඩය

1. ඇතුළුගමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ කෙතෙක් ඇවුලුකට පැමිණේ ද යත් : ඇතුළුගමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ දෙ ඇවුලුකකට පැමිණෙයි : “ බුද්ධිනෙමි ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවුල් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාට්ඨෙසනිය ඇවුල් වේ. ඇතුළු ගමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ මේ දෙ ඇවුලුකට පැමිණේ.

2. භික්ෂුනියා වෛසාසනනියා න නිවාරෙනා; භුඤ්ජනො; ඥා ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජංගාමීති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛටංගං, අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපනති පාටිදෙසනීයංගං.

3. සෙඛසම්මනෙසු භුලෙසු බාදනීයං වා; භොජනීයං වා; සහජා; පටිගණනො; භුඤ්ජනො; ඥා ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජංගාමීති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛටංගං, අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපනති පාටිදෙසනීයංගං.

4. ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා; භොජනීයං වා; අජ්ඣාරාමෙ සහජා; පටිගණනො; භුඤ්ජනො; කති ආපනතියො ආපජ්ජති : ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා; භොජනීයං වා; අජ්ඣාරාමෙ සහජා; පටිගණනො; භුඤ්ජනො; ඥා ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජංගාමීති පටිගණනාති ආපනති දුක්ඛටංගං, අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපනති පාටිදෙසනීයංගං. ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අපට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා; භොජනීයං වා; අජ්ඣාරාමෙ සහජා; පටිගණනො; භුඤ්ජනො; ඉමා ඥා ආපනතියො ආපජ්ජති.

වතනාරො පාටිදෙසනීයං නිට්ඨිතා.

2.7

සෙඛියා

7.1

1. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා; පච්ඡනො වා; ඕලලේඛනො; නිවාසෙනො; කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා; පච්ඡනො වා; ඕලලේඛනො; නිවාසෙනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා; පච්ඡනො වා; ඕලලේඛනො; නිවාසෙනො; ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා; පච්ඡනො වා; ඕලලේඛනො; පාරුපනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං ච්චරිතා; අනාරභරෙ භව්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං ච්චරිතා; අනාරභරෙ නිසීදනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

5. අනාදරියං පටිච්ච භජ්ඣං වා; පාදං වා; ක්ථුපෙතො; අනාරභරෙ භව්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

6. අනාදරියං පටිච්ච භජ්ඣං වා; පාදං වා; ක්ථුපෙතො; අනාරභරෙ නිසීදනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛටං.

2. මෙහෙණක විධාන කරණ කල්හි ඇය නො වළක්වා වළදන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ වළදම් ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ.

3. සේබසම්මතය ලත් කුලයන්හි කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළදන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ වළදම් ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ.

4. වන සෙනසුන්හි පෙධ නොදන්වනලදු වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළදන මහණ කෙතෙක් ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : වන සෙනසුන්හි පෙධ නො දන්වන ලදු වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරමතුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළදන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ වළදම් ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ. වන සෙනසුන්හි පෙධ නො දන්වන ලදු වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළදන මහණ මේ දෙ ඇවැත්කට පැමිණේ.

සතර පාවිදේසනිය නිමි.

2.7

දේබ්බියාකාරණධය

7.1

1. අනාදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හදනා මහණ කෙතෙක් ඇවැත්කට පැමිණේද යත් : අනාදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසු පසින් හෝ එල්වමින් හදනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි. අනාදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හදින මහණ මේ එක් ඇවැත්කට පැමිණේ.

2. අනාදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

3. අනාදර පිණිස කය විවෘත කොට ඇතුළුගම් වදින මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

4. අනාදර පිණිස කය විවෘත කොට ඇතුළුගම් හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

5. අනාදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගම් වදින මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

6. අනාදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගම් හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

7. අනාදරියම පවිච්ච නහං නහං ඕලොකෙනොතො අනතරංගෙරෙ
භව්තො ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියම පවිච්ච නහං නහං ඕලොකෙනොතො අනතරංගෙරෙ
නිසිදෙනො ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියම පවිච්ච උක්ඛිතකායො අනතරංගෙරෙ භව්තො ඵකං
අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියම පවිච්ච උක්ඛිතකායො අනතරංගෙරෙ නිසිදෙනො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

පටිමංගලවග්ගො පඨමො.

7.2

1. අනාදරියම පවිච්ච උජ්ඣිකායො අනතරංගෙරෙ භව්තො ඵකං
අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියම පවිච්ච උජ්ඣිකායො අනතරංගෙරෙ නිසිදෙනො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියම පවිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොතො අනතරං
ගෙරෙ භව්තො ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියම පවිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කරොතො අනතරං
ගෙරෙ නිසිදෙනො ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියම පවිච්ච කායපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ භව්තො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියම පවිච්ච කායපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ නිසිදෙනො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියම පවිච්ච ඛානුපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ භව්තො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියම පවිච්ච ඛානුපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ නිසිදෙනො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියම පවිච්ච සිහපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ භව්තො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියම පවිච්ච සිහපච්චාලකං අනතරංගෙරෙ නිසිදෙනො
ඵකං අපතනිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

උජ්ඣිකවග්ගො දුතියො.

7. අනදර පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස තැනූ තැනූ බලමින් ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වූ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වූ ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය වර්ග යි.

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වූ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

2. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වූ ඇතුළතම හිඳින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

3. අනදර පිණිස උස්හඩ මහහඩ නහමින් ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

4. අනදර පිණිස උස්හඩ මහහඩ නහමින් ඇතුළතම හිඳින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනදර පිණිස කොඩ (උරහිස) සලමින් ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස කොඩ සලමින් ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතම හිඳින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

දෙවැනි උප්පත්තික වර්ග යි.

7.3

1. අනාදරියං පච්චි ඛමාකතො අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පච්චි ඛමාකතො අනතරසරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පච්චි ඔගුණ්ඨිතො අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පච්චි ඔගුණ්ඨිතො අනතරසරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පච්චි උක්ඛුචිකාය අනතරසරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පච්චි පලුඤ්චිකාය අනතරසරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
7. අනාදරියං පච්චි අභක්ඛව්වං පිණ්ඩපාතං පච්චිගණ්ඨනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
8. අනාදරියං පච්චි තභං තභං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං පච්චිගණ්ඨනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
9. අනාදරියං පච්චි සුපඤ්ඤව ඛහුං පච්චිගණ්ඨනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
10. අනාදරියං පච්චි ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පච්චිගණ්ඨනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

ඛමාකතවගෙහං තතීයො.

7.4

1. අනාදරියං පච්චි අභක්ඛව්වං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පච්චි තභං තභං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පච්චි තභං තභං ඔමසිතිං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පච්චි සුපඤ්ඤව ඛහුං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පච්චි ථුපකතො ඔමද්දිතිං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පච්චි සුපං වා ඛාඤ්ඤනං වා ඔදන්තො පච්චිච්ඤාදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7.3

1. අනදර පිණිස උතුලෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස උතුලෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළතමැ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළතමැ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස අත් පත්ලෙන් හෝ විඳුණින් හෝ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස අකවටු ගන්වා ඇතුළතමැ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
7. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිඬුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
8. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිඬු පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
10. අනදර පිණිස මුදුන් කළ පිඬුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

තෙවැනි බමහකත වර්ග යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ හනා පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස බත මුදුනෙන් මැඩ පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස සුපය හෝ ව්‍යාඤ්ජනය හෝ බණින් වසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනාදර්ශය පවිලව සුපංචා ඕදනංචා අභිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

8. අනාදර්ශය පවිලව උඤ්ඤානභඤ්ඤා පරෙඨං පඤ්ඤා ඕලො-කෙතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

9. අනාදර්ශය පවිලව මහනාං කඛලං කරොතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

10. අනාදර්ශය පවිලව දිඝං අලොපං කරොතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

පිණ්ඩපානවග්ගො චතුසස්ථො.

7.5

1. අනාදර්ශය පවිලව අනාභටෙ කඛලෙ මුඛආරං විචරතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

2. අනාදර්ශය පවිලව භුඤ්ඤානො සබ්බං භජං මුඛෙ පකම්පතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

3. අනාදර්ශය පවිලව සකඛලෙණ මුඛෙන බ්‍යාභරතො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

4. අනාදර්ශය පවිලව පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

5. අනාදර්ශය පවිලව කඛලාවචෙඡදකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

6. අනාදර්ශය පවිලව අවිගඤ්ඤිකාරකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

7. අනාදර්ශය පවිලව භජනිඤ්ඤිකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

8. අනාදර්ශය පවිලව සිජ්ඣාචකාරකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

9. අනාදර්ශය පවිලව ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

10. අනාදර්ශය පවිලව චුචුචුකාරකං භුඤ්ඤනො එකං අපඤ්ඤි අපඤ්ඤි : දුක්ඛං.

කඛලවග්ගො පඤ්ඤිමො.

7. අනදර පිණිස සුපය හෝ බත හෝ නො ගිලන් වැ තමා උදෙසා විනවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස කිසිසිත් ඇති වැ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස (මොනර බිජුවට සා) මහත් කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස දිගු කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

සිටුවැනි පිණ්ඩසාත වර්ග යි.

7.5

1. අනදර පිණිස පිඩු මුඛදෙරට නො එළවූ කල්හි මුඛ වීචර කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

2. අනදර පිණිස අත හැම (ඇඟිලි) මීයෙහි බහමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

3. අනදර පිණිස පිඩු සහිත මුවෙන් කපා කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

4. අනදර පිණිස පිඩු මීයෙහි නහනහා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

6. අනදර පිණිස කොපුලෑ පිඩු රැස් කොට වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනදර පිණිස අත සල සලා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස හුලු වීසුරුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස දිව නෙර නෙරා වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස " වසු වසු " යන හඬ නහමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

සස්වැනි කබල වර්ග යි.

7.6

- 1. අනාදරියං පටිච්ච සුරාසුරාකාරකං භුඤ්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 2. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථනිලොභකං භුඤ්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 3. අනාදරියං පටිච්ච පත්තනිලොභකං භුඤ්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 4. අනාදරියං පටිච්ච ඔට්ඨනිලොභකං භුඤ්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 5. අනාදරියං පටිච්ච සාමිසෙන හතෙත පානීයපාලකං පටිගණනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 6. අනාදරියං පටිච්ච සප්පකං පත්තධොවනං අනාරභරෙ ඡඛෙතො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 7. අනාදරියං පටිච්ච ඡත්තපාණීයං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 8. අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාණීයං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 9. අනාදරියං පටිච්ච සත්ථපාණීයං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 10. අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාණීයං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

සුරාසුරාචයො ඡට්ඨො.

7.7

- 1. අනාදරියං පටිච්ච පාදුකාරුලායං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 2. අනාදරියං පටිච්ච උපාහනාරුලායං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 3. අනාදරියං පටිච්ච යානගතං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 4. අනාදරියං පටිච්ච සයනගතං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 5. අනාදරියං පටිච්ච පලුඡිකාය නිසිනායං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
- 6. අනාදරියං පටිච්ච මෙඛිතපිපායං ධම්මං දෙසෙනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7.6

1. අනදර පිණිස " සුරු සුරු " යන හඬ නඟමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස අත ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස (එක් ඇඟිල්ලකිනුදු) පාත්‍රය ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවත කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස කොල් ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස ඉදුල් සහිත අතින් පැන් මලාව පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස හුදු සහිත පාත්‍ර දෙව් දිය ඇතුළුගමු ගෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
7. අනදර පිණිස සත්ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
8. අනදර පිණිස දඩුගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
9. අනදර පිණිස කඩු ඇ සැත්ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
10. අනදර පිණිස (දුනු ඇ) අව් ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

සවැනි සුරුසුරු වර්ග යි.

7.7

1. අනදර පිණිස පය ලු මිරිවැඩි ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස පය ලු වහන් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස යානයෙහි හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස යහන්හි හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස අකවටු අඩුලුවා හුන්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස වෙළන ලද හිය ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනාදරියං පරිච්ච ඔග්ගේනසිතස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පරිච්ච ඡමාය නිසීද්ධිං ආසනෙ නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පරිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසීද්ධිං උච්චෙ ආසනෙ නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පරිච්ච සීතො නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

11. අනාදරියං පරිච්ච පච්ඡතො ගච්ඡතො පුරතො ගච්ඡතස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

12. අනාදරියං පරිච්ච උපපථෙන ගච්ඡතො පථෙන ගච්ඡතස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

13. අනාදරියං පරිච්ච සීතො උච්චාරං වා පස්සාවං වා කරොතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

14. අනාදරියං පරිච්ච භරිතෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරොතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

15. අනාදරියං පරිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරොතො; කති ආපතතිං ආපජ්ජති : අනාදරියං පරිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරොතො; එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං. අනාදරියං පරිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරොතො; ඉමං එකං ආපතතිං ආපජ්ජති.

පාදුකාවග්ගො සත්තග්ගො.

සෙවියා නිට්ඨිතො.

කතාපතනිවාරණේ නිට්ඨිතො දුතියො.

7. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවියහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස බිමැ හිඳ අසුනෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස මිටි අස්නෙකැ හිඳ උස් අසුනෙකැ හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස නැහි සිටිමින් හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

11. අනදර පිණිස පසුව යමින් පෙරවුව යන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

12. අනදර පිණිස නොමගින් යමින් මගින් යන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

13. අනදර පිණිස සිටිමින් මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

14. අනදර පිණිස තෘණයෙන් නිල් වූ පෙදෙසෙහි මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

15. අනදර පිණිස පරිභෝග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ මේ එක් ඇවතට පැමිණේ.

සත්වැනි පාදකා වර්ග යි.

සේවියා නිමි.

දෙවැනි කතෘපත්තිවාරය නිමි.

3. විපතනිවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුන්නං විපතනිනං දො විපතනියො හජනති : සියා සීලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරෙන්නස්ස ආපතනි චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරෙන්නස්ස ආපතනි චතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනති : ආචාරවිපතනිං.

විපතනිවාරෙණ නිට්ඨිතො තනියො.

4. සඛගභීතවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතීති ආපතනිකකුඤ්ඤි සඛගභීතා : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං තීති ආපතනිකකුඤ්ඤි සඛගභීතා : සියා පාරුජකාපතනිකකුඤ්ඤන, සියා ජුලලච්චයාපතනිකකුඤ්ඤන, සියා දුක්ඛටාපතනිකකුඤ්ඤන-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරෙන්නස්ස ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතීති ආපතනිකකුඤ්ඤි සඛගභීතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරෙන්නස්ස ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුඤ්ඤානං එකෙන ආපතනිකකුඤ්ඤන සඛගභීතා : දුක්ඛටාපතනිකකුඤ්ඤන.

සඛගභීතවාරෙණ නිට්ඨිතො චතුෂෙඨො.

3. විපත්තිවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්ති අතුරෙන් විපත් දෙකක් හජනය කෙරෙයි : ශීල විපත්ති ද විය හෙයි. ආචාර විපත්ති ද විය හේ. . . .

2. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්ති අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් විපත්තියක් හජනය කෙරෙයි : ආචාර විපත්ති යි.

කෙවැනි විපත්තිවාරය නිමි.

4. සධගහිතවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක චුල්ලච්චයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදය. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදී.

සිවුවන සධගහිතවාරය නිමි.

5. සමුදායවාරෝ

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො ඡන්තං ආපතති සමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායහනති : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො ඡන්තං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායෙනෙහි සමුදායහනති¹ කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායහති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණතස්ස ආපතති ඡන්තං ආපතති සමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායාති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණතස්ස ආපතති ඡන්තං ආපතති සමුදායානානං එකෙන සමුදායානෙන සමුදායාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායාති : න වාචතො.

සමුදායවාරොගේ නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

6. අධිකරණවාරෝ

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො චතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො චතුන්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණතස්ස ආපතති චතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණතස්ස ආපතති චතුන්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං.

අධිකරණවාරොගේ නිට්ඨිතො ඡමෙධා.

1. සමුදායනති - ම.ඡ.සං.

5. සමුච්චානවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නඹී ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයෙකින් නඹිති, කයිත් ද සිතින් ද නඹිති, වචනයෙන් නො නඹිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නඹී ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයෙකින් නඹියි. කයිත් ද සිතින් ද නඹියි, වචනයෙන් නො නඹී.

පස්වන සමුච්චානවාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණවාරය නිමි.

7. සමඵචාරො

1. මෙඵුනං ධම්මං පටිසෙචනනස්ස ආපඤ්ඤායො සත්තනනං සමඵානං කතීති සමඵෙති සම්මනති : මෙඵුනං ධම්මං පටිසෙචනනස්ස ආපඤ්ඤායො සත්තනනං සමඵානං තීති සමඵෙති සම්මනති : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තීණවජාරකෙන ච-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාරං වා බෙලං වා කරුණනස්ස ආපඤ්ඤායො සත්තනනං සමඵානං කතීති සමඵෙති සම්මනති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාරං වා බෙලං වා කරුණනස්ස ආපඤ්ඤායො සත්තනනං සමඵානං තීති සමඵෙති සම්මනති : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තීණවජාරකෙන ච.

සමඵචාරෙණ නිට්ඨිතො සත්තමො.

7. සමඵචාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්හිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමඵයෙන් සන්හිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සත්වැදෑරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්හිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමඵයෙන් සන්හිදේ.

සත්වන සමඵචාරය නිමි.

8. සමූච්චයවාරො

1 මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො; කති ආපනතියො ආපජ්ජති :
 මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො; තියො; ආපනතියො ආපජ්ජති :
 අකකසිතෙ¹ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති පාරුජ්ඣකං.
 යෙභුයොන ඛසිතෙ² සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති
 ථුලලච්චයං. වනනකතෙ³ මුඛෙ අවුජ්ජනං අඛතජාතං පච්චෙතෙති,
 ආපනති දුක්ඛට්ඨං. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො; ඉමං තියො;
 ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො චතුනං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජති :
 සත්තනනං ආපනතිකකුඤ්ඤානං කතිති ආපනතිකකුඤ්ඤානං සඛගතිතා :
 ඡනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනි :
 චතුනං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තනනං සමථානං
 කතිති සමථෙති සමමනති :

තා ආපනතියො චතුනං විපතනිනං දො විපතනියො හජ්ජති :
 සියං සීලවිපතනිං සියං ආචාරවිපතනිං. සත්තනනං ආපනතිකකුඤ්ඤානං
 තිති ආපනතිකකුඤ්ඤානං සඛගතිතා : සියං පාරුජ්ඣකාපනතිකකුඤ්ඤානං,
 සියං ථුලලච්චයාපනතිකකුඤ්ඤානං, සියං දුක්ඛට්ඨාපනතිකකුඤ්ඤානං. ඡනනං
 ආපනතිසමුට්ඨානානං එතෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනි : කායතො ච
 චිත්තතො ච සමුට්ඨානනි, න වාචතො චතුනං අභිකරණානං
 ආපනතාභිකරණං; සත්තනනං සමථානං තිති සමථෙති සමමනති.
 සියං සමුඛාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියං සමුඛාචිතයෙ-
 න ච තිණ්ණවචාරකෙන ච -පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා ඛෙලං වා
 කරොනො; කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ
 උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා ඛෙලං වා කරොනො; එකං ආපනතිං
 ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං
 වා ඛෙලං වා කරොනො; ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

සා ආපනති චතුනං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජති : සත්තනනං
 ආපනතිකකුඤ්ඤානං කතිති ආපනතිකකුඤ්ඤානං සඛගතිතා : ඡනනං
 ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනි : චතුනං අභිකර-
 ණානං කතමං අභිකරණං : සත්තනනං සමථානං කතිති සමථෙති
 සමමනති : සා ආපනති චතුනං විපතනිනං එකං විපතනිං හජ්ජති :

-
- 1. අකකසිතෙ - මජ්ඣං 2. ඛසිතෙ - මජ්ඣං
 - 3. වච්චකතෙ - මජ්ඣං

8. සමුච්චයවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ තුන් ඇවතකට පැමිණේ. ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිපී ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, අභාලු මීයෙහි රහසහ නො පහරමින් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවුචුචුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද යත් : සත්චුචුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ද, සචුචුරුම් ආපත්ති සමුච්චයනයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුච්චයනයෙන් නභී ද, සිවුචුචුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත්චුචුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

ඒ ඇවැත් සිවු චුචුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙයි. සත් චුචුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලවිචයපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ය. සචුචුරුම් ආපත්තිසමුච්චයනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චයනයෙ කින් නභියි : කයින් ද සිතින් ද නභියි, වචනයෙන් නො නභී. සිවු චුචුරුම් අධිකරණ යන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්චුචුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමුච්චයනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමුච්චයනයෙන් ද, තිණ වත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මුත්‍ර හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවුචුචුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද, සත් චුචුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඬග්‍රහ කරණ ලද ද, සචුචුරුම් ආපත්තිසමුච්චයනයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුච්චයනයෙන් නභී ද, සිවු චුචුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් චුචුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : ඒ ඇවැත් සිවුචුචුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් ආචාරවිපත්ති නම් වූ එක් ම විපත්තිය බෙජේ. සත් චුචුරුම්

ආචාරවිපතීං. සත්තනනං ආපනතිකඛකීනං එකෙන ආපනතිකඛකීන සභිගතීනා, දුකකටාපනතිකඛකීන. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායභෝ ව චීතතභෝ ව සමුට්ඨාතී, න වාචභෝ. වතුනනං අධිකරණානං ආපනනාධිකරණං. සත්තනනං සමථානං නීති සමථෙහි සමචති : සීයා සමමුඛාවිනසෙන ව පරිඤ්ඤාන කරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිනසෙන ව තිණවජාරකෙන ව.

සමුච්චයවෘතේ නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

ඉමෙ අට්ඨවෘතේ සජ්ඣායනාමග්ගෙන¹ ලීඛිතා.

තසසුද්දනං :

කත් පඤ්ඤානති කති ව විපතති සඛතභෙන ව,
සමුට්ඨානාධිකරණා සමථො සමුච්චයෙන වාති.

1. සජ්ඣාය මග්ගෙ - ම ඡ සං.

ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලද. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නභී. කයින් ද සිතීන් ද නභියි, වචනායෙන් නො නභී. සිවුචූදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත් වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමුච්චාචනායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමුච්චාචනායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්භිදේ.

අටවැනි සමුච්චවයවාරය නිමි.

මේ අන්ටවාරයේ සප්තකායනාමාර්ථයෙන් ලියන ලදහ.

එහි උද්දනය :

කත්ථපඤ්ඤත්තිවාරය ද කතිපඤ්ඤත්තිවාරය ද විපත්තිවාරය ද සභිග්‍රහවාරය ද සමුච්චාන අධිකරණ වාරයේ ද සමථවාරය ද සමුච්චවයවාරය දැයි වාර අටෙකි.

9. කන්දපසුකැනවීම

9.1

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුඛේන මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතං, කං ආරබ්භ, කිසමි චජ්ඣසමිං. -පෙ- කෙනාභතනනී.

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුඛේන මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතනනී : වෙසාලීයං පසුකැනතං. කං ආරබ්භාතී : සුදිනනං කලඤ්ඤාපුත්තං ආරබ්භ. කිසමි චජ්ඣසමිනනී : සුදිනනා කලඤ්ඤාපුත්තො පුරාණදුතීරීකාය මෙථුනං ධම්මං පටිසෙව, තසමි චජ්ඣසමිං. අනී තන්ද පසුකැනති අනුපසුකැනති අනුපපන්නපසුකැනතීතී : එකා පසුකැනති, දො අනුපසුකැනතියො. අනුපපන්නපසුකැනති තසමි නනී. සබ්බන්ද පසුකැනති පදෙස-පසුකැනතීතී : සබ්බන්ද පසුකැනති. සාධාරණපසුකැනති අසාධාරණ-පසුකැනතීතී : සාධාරණ පසුකැනති. එකතො පසුකැනති උභතො පසුකැනතීතී : උභතො පසුකැනති. පසුකැනතං පාතීමොක්ඛුද්දොසානං කන්දොගධං කන්ද පටියාපන්නනනී නිදනොගධං : නිදනපටියාපන්නං කතමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්ඡතීතී : දුතීයෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්ඡති. චතුත්තං විපතනීනං කතමා විපතනීතී : සිලවිපතනී. සත්තනනං ආපතනීකකිකුඤ්ඤානං කතමො ආපතනීකකිකුඤ්ඤාතී : පාරාජිකා-පතනීකකිකුඤ්ඤා. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාතීතී : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී, න වාචතො. -පෙ- කෙනාභතනනී : පරමපරාභතං :

“උපාලී දසකො වෙච සොණකො සිග්ගවො තථා මොග්ගලීපුත්තෙන පසුචමා එතෙ ජලුසිරිව්භයෙ -පෙ- එතෙ නාගා මහාපසුකැන විනසකුඤ්ඤ මග්ගකොවිදු විනසං දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තච්චපණ්ණීතා” තී.

2. යං තෙන භගවතා -පෙ- අදිනනං ආදිගතපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතනනී : රාජගහෙ පසුකැනතං. කං ආරබ්භාතී : ධනියං කුමභකාරපුත්තං ආරබ්භ. කිසමි චජ්ඣසමිනනී : ධනියො කුමභකාර-පුත්තො රකෙඤ්ඤ දුරුතී අදිනනාති¹ ආදිසි, තසමි චජ්ඣසමිං. එකා පසුකැනති. එකා අනුපසුකැනති. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාතී : සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී, න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී, න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී -පෙ-

1. අදිනනං - මජ්ඣං.

9. කැපවීමේදී පවතින පරිණාමය

9.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවැනිදම් සෙවුනා නිසා වන පරිණාමය සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් ? කවරක්හු ඇඳ බ ද ? කිනම් වස්තුවෙකි ද ? . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද ?

මෙවැනිදම් සෙවුනා නිසා වන පරිණාමය සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සුදින්න නම් කලන්දපුත්‍රයා ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සුදින්න කලන්ද පුත්‍ර තෙමේ පැරණි (ගිහි කල) අඹුව සමග මෙවැනිදම් සේවන කෙළේය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාති අනුපඤ්ඤාති අනුප්පත්තපඤ්ඤාති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාති දෙකෙකි. අනුප්පත්තපඤ්ඤාති එහි නැත. සබ්බන්ත පඤ්ඤාති වේ ද, පදෙසපඤ්ඤාති වේ ද යත් : සබ්බන්ත පඤ්ඤාති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාති පදෙසපඤ්ඤාති වේ ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤාති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාති වේ ද දසාධාරණපඤ්ඤාති වේ ද යත් : සාධාරණපඤ්ඤාති යැ. එකතො පඤ්ඤාති වේ ද උභතොපඤ්ඤාති වේ ද යත් : උභතොපඤ්ඤාති යැ. පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ වේ ද, කොහි ඇතුළත් වේ ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය, නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයකින් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවු වැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කවර විපත්තියෙකි වේ ද යත් : ශීලවිපත්තියි. සප්තාපත්තීස්කන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තීස්කන්ධයෙකි වේ ද යත් : පාරාජිකාපත්තීස්කන්ධ යි. සවැදූරුම් ආපත්තීස්මුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟී ද යත් : එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණඑන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලීපුත්තකීස්ස ස්ථවිර පස්වනු කොට ඇති මේ තෙරවැරු දඹදිව විනයධර පරපුරෙහි වෙති. . . . මහා ප්‍රාඥ, විනය දත්තා මාර්ගඤ්ඤායෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂණාසුචියෝ විනය ප්‍රධාන භෙදදිවු පැවසූහ.

2. නුදුන් දෙය සොර සිතීන් ගැණීම හේතුවෙන් වන පරිණාමය ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැද්දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍ර තෙමේ රජහු සතු නුදුන් දව ගත්තේ ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තී සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟීයි, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

3. සහයෝගී මනුෂ්‍යයෙකුගේ ජීවිතය වෛරොපනපච්චයා පාරාජික කැපවීම පසුකරන්නා වූයේ : වෛසාලියය පසුකරන්නා. කාං ආරඛ්‍යාති : සමබහුලෙ භික්ඛු ආරඛ්‍ය. කිසම් ව්‍යුත්පන්නය : සමබහුලා භික්ඛු අසුඛසුඛසුඛ ජීවිතය වෛරොපෙසුඛ, නසම් ව්‍යුත්පන්නය. එකා පසුකරනා. එකා අනුපසුකරනා. ජනනං ආපච්චිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අසනනං අහුතං උත්තරිමනුසංධම්මං උලුපනපච්චයා පාරාජික කැපවීම පසුකරන්නා වූයේ : වෛසාලියය පසුකරන්නා. කාං ආරඛ්‍යාති : වගුමුදනිරිඨෙ භික්ඛු ආරඛ්‍ය. කිසම් ව්‍යුත්පන්නය : වගුමුදනිරිඨා භික්ඛු හිනිනං අසුඛසුඛසුඛ උත්තරිමනුසංධම්මසං වණ්ණං භාසිංසු, නසම් ව්‍යුත්පන්නය. එකා පසුකරනා, එකා අනුපසුකරනා. ජනනං ආපච්චි සමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

වභවයේ පාරාජිකා නිවසිතා.

9.2

සමාජිකයෙකුගේ සහයෝගීතාවය

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසුකරනා අරභතා සමමාසමුද්ධෙන උපකකම්මිනා අසුඛං මොචනපච්චයා සමාජිකයෙකු කැපවීම පසුකරන්නා : කාං ආරඛ්‍ය : කිසම් ව්‍යුත්පන්නය -පෙ-කෙනාභගනනා :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසුකරනා අරභතා සමමාසමුද්ධෙන උපකකම්මිනා අසුඛං මොචනපච්චයා සමාජිකයෙකු කැපවීම පසුකරන්නා : සාවච්චියය පසුකරන්නා. කාං ආරඛ්‍යාති : ආයසමා සෙයසකං ආරඛ්‍ය. කිසම් ව්‍යුත්පන්නය : ආයසමා සෙයසකො උපකකම්මිනා අසුඛං මොචෙයි, නසම් ව්‍යුත්පන්නය. අච්චි තප්ප පසුකරනා, අනුපසුකරනා, අනුපපනපසුකරනා : එකා පසුකරනා, එකා අනුපසුකරනා, අනුපපන පසුකරනා නසම් නප්පි, සබ්බප්ප පසුකරනා පදෙසපසුකරනා : සබ්බප්ප පසුකරනා, සාධාරණපසුකරනා අසාධාරණපසුකරනා : අසාධාරණ පසුකරනා, එකතො පසුකරනා උභතො පසුකරනා : එකතො පසුකරනා. පසුකරනා පාච්චිකමුද්දෙසානං කතොගමං, කප්ප පරියා-පනනනා : නිදුනොගමං, නිදුනපරියාපනනං. කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං ආගච්චිති : තතියෙන උදෙසෙන උදෙසං ආගච්චිති. චතුත්තං විපතනං කතමා විපතනා : සීලවිපතනා. සත්තනනං ආපච්චිකකිකානං කතමො ආපච්චිකකිකොති : සමාජිකයෙකු පවතිනකිකො ජනනං ආපච්චිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, හ වාචතො-පෙ- කෙනාභගනනා : පරමපරභගනං :

3. දන දන මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම භෙතුවෙන් වන පරිච්ඡේද කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොර කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදයන් අතුරෙහි තුන් සමුච්ඡාදයෙකින් නැහියි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැහියි, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැහියි, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

4. තමා කෙරෙහි නැති තමා කෙරෙහි නොවූ (ධ්‍යානාදී) උතුරුමිනිස්ධම් තමා කෙරෙහි ඇතැයි පැවැසීම භේතුවෙන් වන පරිච්ඡේද කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : වග්ගුමුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : වග්ගුමුද්‍ර ගංතෙර වැසි භික්ෂූහු ගිහියනට ඔවුනොවුන්ගේ උතුරුමිනිස්ධම් පිළිබඳ ගුණ කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදයන් අතුරෙහි තුන් සමුච්ඡාදයෙකින් නැහියි. . . .

සතර පරිච්ඡි නිමි.

9.2

සධ්‍යාදිගෙෂ කාණ්ඩාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම භේතුවෙන් වන සභවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද ? කවරක්හු ඇඳ බ ද ? කවර වස්තුවෙකක් ද, . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද ?

උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම භේතුවෙන් වන සභවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණහු ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙය්‍යසක මහණ උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එහි නැතී. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති වේ ද, පදෙසපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද, අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද, උභතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යැ. පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත්වේ ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කවර උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : ණ වැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කවර විපත්තියෙක් වේ ද යත් : ඕලවිපත්ති යැ, සපතාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තිස්කන්ධයෙක් වේ ද යත් : සඛ්‍යාදිගෙෂපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡාදයෙන් නඟී ද යත් : එක් සමුච්ඡාදයෙකින් නැහියි: කයින් ද සිතින් ද නැහියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි දුග්ගතො වෙව සොණකො සිග්ගවො නථා,
 මොග්ගලීපුතෙනන පඤ්චමා එතෙ ජලවුසිරිවගගෙ-පෙ-
 එතෙ නාභා මකාපඤ්ඤ විනගඤ්ඤ මග්ගකොවීද,
 විනගං දිපෙ පකාසෙග්ගං පිටකං තමපණණීයාති

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා සඛිකාදි සෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආයසමා උදයී මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

3. මාතුගාමං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔභාසනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආයසමා උදයී මාතු- ගාමිං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔභාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

4. මාතුගාමසං සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසන පච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආයසමා උදයී මාතුගාමසං සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං අභාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨා- නානං තීහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

5. සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආයසමා උදයී සඤ්චරිතතං සමා- පජ්ජි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො. න විතතතො. සියා වාචතො සමුට්ඨාති, න කායතො. න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො, සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

6. සඤ්ඤාචිකාය කුචිං කාර්පනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙතාති : ආලචියං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආලචිකෙ හිකුචු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති : ආලචිකා හිකුචු සඤ්ඤාචිකාය කුචියො කාර්පෙග්ගං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

උපාලි ස්ථවිර යැ දසක ස්ථවිර යැ සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ මොග්ගලියුත්ත ස්ථවිර පස්වතු කොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිව විනයධර පරපුරෙහි වෙති. . . . මහාප්‍රාඥ වූ විනය දන්තා මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ වූ මේ ක්ෂිණාසුචයෝ හෙළ දිවැ විනයපිටකය පැවසූහ.

2. මාගමක හා කාසසභයට සමවැදීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු මාගමක හා කාසසංසර්ගයට පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානග්‍රන්ථයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානග්‍රන්ථයකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානග්‍රන්ථයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානග්‍රන්ථයකින් නහියි : කියවීමක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කියවීමක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිය වීමක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

4. මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණී යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානග්‍රන්ථයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානග්‍රන්ථයකින් නහී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යනු එනුවට) හැසිරීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරින්තයට' පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානග්‍රන්ථයන් අතුරෙන් සමුට්ඨාන සයෙන් නහියි : කිය වීමක කයින් නහියි, වචනයෙන් ද සිතින් ද නො නහී. කියවීමක වචනයෙන් නහියි, කයින් ද සිතින් ද නො නහී. කියවීමක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහී. කියවීමක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කියවීමක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කියවීමක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : අළුව තුවාලයේ පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : අළුවපුර වැසි හික්කුන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : අළුව පුරවැසි හික්කුහු තමන් ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කුටි කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානග්‍රන්ථයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නහී : . . .

7. මහලලකං විහාරකං කාරුපනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : කොසමබ්බං පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්බං. කිසමිං චජ්ඣමිනති : ආයසමා ඡන්තො විහාරචජ්ඣං සොධෙතො අසුකතරං වෙතියරුකං ඡෙදපෙසි, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුඡිකෙන ධම්මෙන අනුඛංසනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : රුඡගභෙ පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : මෙතනියභුමමඡකෙ භික්ඛු ආරබ්බං කිසමිං චජ්ඣමිනති : මෙතනියභුමමඡකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අමුලකෙන පාරුඡිකෙන ධම්මෙන අනුඛංසෙසුං, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

9. භික්ඛුං අසුකතොගිගසා අභිකරණසා කිසුදිදෙසං ලෙසමනනං උපාදය පාරුඡිකෙන ධම්මෙන අනුඛංසනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : රුඡගභෙ පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : මෙතනියභුමමඡකෙ භික්ඛු ආරබ්බං. කිසමිං චජ්ඣමිනති : මෙතනිය භුමමඡකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අසුකතොගිගසා අභිකරණසා කිසුදිදෙසං ලෙසමනනං උපාදය පාරුඡිකෙන ධම්මෙන අනුඛංසෙසුං, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සඛිකභෙදකසා භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිසාඡනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : රුඡගභෙ පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : දෙවදනනං ආරබ්බං. කිසමිං චජ්ඣමිනති : දෙවදනො සමගසා සඛිකසා භෙදය පරකකමි, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

11. භෙදකානුචතකානං භික්ඛුනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිසාඡනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : රුඡගභෙ පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : සමබ්බලෙ භික්ඛු ආරබ්බං. කිසමිං චජ්ඣමිනති : සමබ්බලා භික්ඛු දෙවදනනසා සඛිකභෙදය පරකකමනසා අනුචතකා අභෙසුං වයනවාදකා, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

12. දුබ්බවසා භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි තිසාඡනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසුකතෙතොති : කොසමබ්බං පසුකතෙතො. කං ආරබ්බොති : ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්බං. කිසමිං චජ්ඣමිනති : ආයසමා ඡන්තො භික්ඛුති සභබමමිකං ටුච්චමානො අතතානං අච්චනියං අකාසි, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුකතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් විහාරයක් කරවීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු විහාර වාස්තුවක් (ගෙබ්ම) ගෙළිකරන්නාහු එක්තරා පිදියයුතු රුකක් සිදුවුහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨාන යන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නභි. . . .

8. අමුලක වූ පරිච්ඡි ඇවිත් මහණක්හට වෝදනා කිරීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂුන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍රහට අමුලක පරිච්ඡි ඇවිත් වෝදනා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නභි. . . .

9. අන්‍යභාගීය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් (ජාතාදි) ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිච්ඡි ඇවිත් වෝදනා කිරීම භේතුවෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂුන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්‍රහට අන්‍යභාගීය අධිකරණයක්හු ගේ කිසියම් ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ පරිච්ඡි ඇවිත් වෝදනා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨාන යෙකින් නභි. . . .

10. සඨසභේදක භික්ෂුහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : දෙවදත් මහණහු ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදත් මහණ සමගසඨසයා බිදවීම පිණිස උත්සාහ කෙළේ ය. ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නභිසි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිකින් ද නභි. . . .

11. භේදකානුවත්තක භික්ෂුන්ට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : බොහෝ භික්ෂුන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වර්ගවාදී වූ බොහෝ භික්ෂුහු සඨසභේදය පිණිස වෑයම් කරණ දෙවදත්හට අනුවර්තක වූහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නභිසි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිකින් ද නභි. . . .

12. දුර්වච මහණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී. කවරක් හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු භික්ෂුන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියන්නක්හු කළහ. ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නභිසි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිකින් ද නභි. . . .

13. කුලද්‍රව්‍යකසා භික්ඛුනො යාවතනිතං සමනුභාසනාය නපපටි නිසාජනපච්චයා සඛකාදිසෙසො කන්ධ පඤ්ඤානෙනාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙනා. කං ආරබ්භාති : අසාජ්ජනබ්බසුතෙ භික්ඛු ආරබ්භා. කිසමිං චජ්ඣසමිනති : අසාජ්ජනබ්බසුතා භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනීය කමමකතා භික්ඛු ඡන්දනාමිතා දෙසගාමිතා මොභගාමිතා භයගාමිතා පාපෙසුං, තසමිං චජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

14 යං තෙන හගචතා ජානතා පසායතා අරහතා සමමාසලුඤ්ඤාන අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරණ පච්චයා දුකකටං කන්ධ පඤ්ඤානනනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භා. කිසමිං චජ්ඣසමිනති : ඡබ්බගහියා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමපි පසාඨමපි බෙලමපි අකංසු, තසමිං චජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-

කන්ධ පඤ්ඤානච්චායෙ නිට්ඨිතො පඨමො.

13. කුලදුෂක භික්ෂුහට තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනාකම් කරණ කල්හි (එය) නොහැරීම් හෙතෙයෙන් වන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : අස්සප්-පුනබ්බසුක භික්ෂුන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : අස්සප්-පුනබ්බසුක භික්ෂුහු සභසයා විසින් පබ්බාපනිය කර්මය කරණ ලද්දහු කාරක භික්ෂුන් ඡන්දගාමීන්වයෙන් ද්වෙෂගාමීන්වයෙන් මොහගාමීන්වයෙන් භයගාමීන්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : කයින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

14. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ පහකිරීම් හෙතෙයෙන් වන දුකුළා සිබ කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණහු පිරිබෝ දියෙහි මල ද මු ද කෙළ ද එවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : කයින් ද සිතීන් ද නඟී, වචනායෙන් නො නඟී. . . .

පළමුවන කත්තපඤ්ඤාත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපතනිවාරො

10.1

පාරාජික කණේධා

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : අකඛ්ඛිනෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතනි පාරාජිකස්ස. යෙභුයෙන ඛ්ඛිනෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතනි ජුලුච්චයස්ස. චතකතනෙ මුඛෙ අවුජ්ජනනං අඛ්ඛජානං පචෙසෙති ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ජතුමට්ඨකෝ පාචිතනියං. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

2. අදින්නං ආදියනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අදින්නං ආදියනපච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අඟ්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛිනානං ආදියති, ආපතනි පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උභනපඤ්චමාසකං වා අඟ්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛිනානං ආදියති, ආපතනි ජුලුච්චයස්ස. මාසකං වා උභනමාසකං වා අඟ්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛ්ඛිනානං ආදියති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අදින්නං ආදියනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපන පච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදියං ඔපානං ඛණ්ඨි පපතිනා මරිය්‍යතීති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. පපතිනෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතනි ජුලුච්චයස්ස. මරති, ආපතනි පාරාජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අසනනං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අසනනං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලුපන-පච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : පාපිච්චෙජා ඉච්ඡාපකතො අසනනං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලුපති, ආපතනි පාරාජිකස්ස. 'යො තෙ විභාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා'ති භණ්ඨි, පටිච්චජානනාස්ස ආපතනි ජුලුච්චයස්ස. නපපච්චිජානනාස්ස ආපතනි දුක්ඛටස්ස අසනනං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

චතනාගේ පාශ්ජිකා නිච්චිතා.

1. ජතුමට්ඨකෝ - මජ්ඣං.

10. කතාපනතිවාරය

10.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවුනා හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතකට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන් දම් සෙවුනා හේතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණේ. ක්ෂය නො වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. අභාළ මියෙහි නො පහරමින් හදන් පිවිස්සා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ලකුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි නම් පවිති ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සෙවීම හෙතෙයෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිතින් ගැණීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිතින් ගැණීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. පස් මස්සක් හෝ අයිරා පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. අයිරා මස්සක් හෝ උනු පස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දෙය තෙතා ගණි නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො දුන් දෙය ගැණීම හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. 'වැටී මැරෙන්නේ මැනැවැ' යි මිනිසකු උදෙසා වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වැවුනු කල්හි දුක් වෙදනා උපදී නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. මැරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරුමිනිස්ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. ඔබගේ විහාරයෙහි යම් මහණෙක් වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත් " යැ යි දැනුමැතියක්හට බෙණේ නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. නො දැනුමැතියක්හට නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරුමිනිස්ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හෙතෙයෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

සතර පරිච්ඡි නිමි.

10.2

සධිකාදිසෙසකණ්ඩාදයො.

1. උපකකමිකා, අසුචිං මොචනපච්චයා, කති ආපනතියො ආපජ්ජති : උපකකමිකා, අසුචිං මොචනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : වෙතෙති උපකකමති ඉච්චති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං. වෙතෙති උපකකමති න ඉච්චති, ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. පයොගෙ දුකකචං. උපකකමිකා, අසුචිං මොචනපච්චයා, ඉමා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති

2. කායසංඝඤ්ඤාං සමාපජ්ජනපච්චයා, කති ආපනතියො ආපජ්ජති : කායසංඝඤ්ඤාං සමාපජ්ජනපච්චයා පඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති : අවසසුතා හිකඤ්ඤා අවසසුතසංඝං පුරිසපුඤ්ඤා අධිකඛකං උඛතජාණු මණ්ඩලං ගහණං සාදිඤ්ඤා, ආපනති පාරජිකසංඝං. හිකඤ්ඤා කායෙත කායං ආමසති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං. කායෙත කායපච්චිඤ්ඤා ආමසති, අපනති ජුලලච්චයසංඝං. කායපච්චිඤ්ඤාත කායපච්චිඤ්ඤා ආමසති, ආපනති දුකකචසංඝං. අඛිඤ්ඤාපනොදකෙ පාචිතියං. කායසංඝඤ්ඤාං සමාපජ්ජනපච්චයා ඉමා පඤ්ඤා ආපනතියො ආපජ්ජති.

3. මානුගාමං දුට්ඨලලාහි වාචාහි මහාසනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : වච්චමඤ්ඤාං පසාචමඤ්ඤාං ආදිසංඝං වණණමපි හණති අවණණමපි හණති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං. වච්චමඤ්ඤාං පසාචමඤ්ඤාං ධපෙඤ්ඤා අධිකඛකං උඛතජාණු මණ්ඩලං ආදිසංඝං වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති, ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. කායපච්චිඤ්ඤා ආදිසංඝං වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති ආපනති දුකකචසංඝං.

4. අත්තකාමපාරිචරියාය වණණං භාසනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : මානුගාමසංඝං සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං. පණ්ණිතසංඝං සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. තිරච්චානගතසංඝං සනතිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණණං භාසති, ආපනති දුකකචසංඝං.

5. සඤ්ඤාචරිතං සමාපජ්ජනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : පටිගණ්ඨාති¹ චිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං. පටිගණ්ඨාති චිමංසති න පච්චාහරති, ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. පටිගණ්ඨාති, න චිමංසති, න පච්චාහරති, ආපනති දුකකචසංඝං.

6. සඤ්ඤාචරිතං කුචිං කාරාපනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුකකචං. එකං පිණ්ඩං² අනාගතෙ ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. තසමිං පිණ්ඩං අගතෙ ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං.

7. මහලලකං විහාරං කාරාපනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුකකචං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ජුලලච්චයසංඝං. තසමිං පිණ්ඩං අගතෙ ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝං.

8. භිකඤ්ඤා අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙඤ්ඤා වාචනාධිපපා- යො වදෙති, ආපනති සඛිකාදිසෙසසංඝෙන දුකකචසංඝං. ඔකාසං කාරාපෙඤ්ඤා අනොකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදසංඝං

1. පග්ගණ්ඨාති - මජ්ඣං.
2. එකපිණ්ඩං - ස්‍යා.

10.2

සධාරාදිගේෂ කාණ්ඩාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම් හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් මුදු නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් නො මුදු නම් ජුලායි ඇවැත් වෙයි, පියෝති දුකුළා වේ. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම් හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. කාසසභයට පැමිණීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාස සභයට පැමිණීම හේතුවෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් එම රාගයෙන් තෙත් වූ පිරිමි පුභුලක්ඛු වීසින් අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැන්ම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණ (තමා ගේ) කයින් (මාගමක ගේ) කය ආමඬ කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබැඳියක් ආමඬ කෙරේ නම් ජුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියකින් කය පිළිබැඳියක් ආමඬ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගිරිකි කැවීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. කාසසභයට පැමිණීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. වසමභ පසමභ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමභ පසමභ තබා අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් ජුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමභට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණකීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමභට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයකු හමුවෙහි තමභට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් ජුලායි ඇවැත් වෙයි, තිරිසන්ගතයකු හමුවෙහි තමභට මෙවුන් දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරින්ත' හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් ජුලායි ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් නො විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි ජුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් වූ විභාරයක් කරවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැත කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි ජුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. අමුපුපරිච්ඡි ඇවැත්වීම මහණක්භට වොදනා කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ (හික්ෂුභාවයෙන්) වුත කරවනු කැමැති ව වොදනා කෙරේ නම් සහවෙසෙස් සමඟ දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආක්‍රොශ කරණ අදහස් ඇති ව වොදනා කෙරේ නම් ඔමසවාද පවිති ඇවැත් වේ.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගියස්ස අභිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලොසමත්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා තිස්සො ආපතතීයො, ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිපජායො චදෙති, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස, ඕකාසං කාරාපෙත්වා අනෙකාසාධිපජායො චදෙති, ආපතති ඕමසවාදස්ස.

10. සඛ්ඤාභෙදකො භික්ඛු යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපපටි තිස්සාජනපච්චයා තිස්සො ආපතතීයො ආපජ්ජති : ඤාතතීයා දුක්ඛටං, ද්වීභි කම්මවාචාභි ජුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස

11. භෙදකානුචත්තකා භික්ඛු යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපපටි- තිස්සාජනපච්චයා තිස්සො ආපතතීයො ආපජ්ජති : ඤාතතීයා දුක්ඛටං, ද්වීභි කම්මවාචාභි ජුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස.

12. දුබ්බවො භික්ඛු යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සාජන පච්චයා තිස්සො ආපතතීයො ආපජ්ජති : ඤාතතීයා දුක්ඛටං, ද්වීභි කම්මවාචාභි ජුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්ඤාදි- සෙසස්ස.

13. කුලදුසකො භික්ඛු යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපපටි- තිස්සාජනපච්චයා තිස්සො ආපතතීයො ආපජ්ජති : ඤාතතීයා දුක්ඛටං, ද්වීභි කම්මවාචාභි ජුලලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරණපච්චයා කති ආපතතීයො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරණපච්චයා එකං ආපතතී. ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච උදකො උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපතතී ආපජ්ජති.

කතාපතනිවාරො නිට්ඨිතො දුතීයො.

9. අනාභාගීය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් ලේඛ මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිජි ඇවිත් වෝදනා කිරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ: අවසර නො ගෙණ (භික්ෂුභාවයෙන්) චූත කරවනු කැමැතිව වොදනා කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ අන්‍යෝග කරණ අදහස් ඇති ව වොදනා කෙරේ නම් ඔමසවාද පරීක් ඇවැත් වේ.

10. සභිසහෙදක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. හෙදකානුවත්තක මහණහු තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. නො කීකරු මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. කුලදුෂක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ඵය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. . . .

14. අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතනට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පරිභොග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් මේ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

දෙවන කතෘපත්තිවාරය නිමි.

11. විපතනිවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනීයො චතුන්තං විපතනීනං කතී විපතනීයො හජනතී : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා-ආපතනීයො චතුන්තං විපතනීනං දො විපතනීයො හජනතී : සියා සීල විපතනී, සියා ආචාරවිපතනී-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී චතුන්තං විපතනීනං කතී විපතනීයො හජනතී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කරණ-පච්චයා ආපතනී චතුන්තං විපතනීනං එකං විපතනී හජනතී : ආචාර විපතනී.

විපතනිවාරොනෙ නිට්ඨිතො තනීයො.

12. සඛගහිතවාරො

1. මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනීයො සත්තන්තං ආපතනීකඛකිංතං කතීභි ආපතනීකඛකෙභි සඛගහිතා : මෙජුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනීයො සත්තන්තං ආපතනීකඛකිංතං චතුභි ආපතනීකඛකෙභි සඛගහිතා : සියා පාරුජිකාපතනීකඛකෙභ, සියා ජුලුච්චයාපතනීකඛකෙභ, සියා පාචිතනියාපතනීකඛකෙභ, සියා දුකකචාපතනීකඛකෙභ-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී සත්තන්තං ආපතනීකඛකිංතං කතීභි ආපතනී-කඛකෙභි සඛගහිතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනී සත්තන්තං ආපතනීකඛකිංතං එකෙභ ආපතනීකඛකෙභ සඛගහිතා : දුකකචාපතනීකඛකෙභ.

සඛගහිතවාරොනෙ නිට්ඨිතො චතුසො.

11. විපත්තිවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් හඳුනාගත කෙරෙද්ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවු වැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසි විටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙ දෙන හඳුනාගත කෙරෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සිවු වැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක්ම ආචාර විපත්තිය බෙජේ.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සධගහිතවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තීස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තීස්කන්ධයෙකින් සධග්‍රහ කරණ ලද්දහු ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තීස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තීස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක පුළුලච්චයාපත්තීස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක පාවිත්තියාපත්තීස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තීස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තීස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දහු ය. . . .

2. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සප්තාපත්තීස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තීස්කන්ධයෙකින් සධග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සප්තාපත්තීස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කාතාපත්ති ස්කන්ධ නම් වූ එක් ආපත්තීස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදී.

සතරවන සධගහිත වාරය නිමි.

13. සමුදායානවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනති සමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායභනති : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුදායානානං එකෙන සමුදායෙන සමුදායභනති : කායතො ච වීතතතො ච සමුදායභනති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනතිසමුදායානානං කතීති සමුදායානෙනෙහි සමුදායාති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනතිසමුදායානානං එකෙන සමුදායානෙන සමුදායාති : කායතො ච වීතතතො ච සමුදායාති, න වාචතො.

සමුදායානවාරොගේ නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුක්ඛං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුක්ඛං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාරොගේ නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

13. සමුච්චානවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චාන යන අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නගිද් ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චාන යෙකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නගි ද යත් : අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයෙකින් නගියි . කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී.

පස්වන සමුච්චාන වාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත් සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක යත් : අනදර පිණිස පරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත් සිවු වැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණ වාරය නිමි.

15. සමථවාරො

1. මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්තං සමථානං කතීභි සමථෙභි සමමනතී : මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්තං සමථානං නීභි සමථෙභි සමමනතී : සීයා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණ්-වජාරකෙන ව-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනතී සත්තන්තං සමථානං කතීභි සමථෙභි සමමතී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා බෙලං වා කරණ-පච්චයා ආපනතී සත්තන්තං සමථානං නීභි සමථෙභි සමමතී : සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

සමථවාරොග් නිට්ඨිණො සත්තමො.

15. සමඵචාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමඵයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමඵයෙන් සන්හිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමඵයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමඵයෙන් සන්හිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමඵයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමඵයෙන් සන්හිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමඵයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමඵයෙන් සන්හිදේ.

සත්වන සමඵචාරය නිමි.

16. සමුච්චයවාරො

1. මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා කාඨි ආපනතියො ආපජ්ජති :
 මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති :
 අකඛසිනෙ සරීරෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති පාරුජ්කස්ස.
 යෙභුයොහ ඛසිනෙ සරීරෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති
 ථුලලච්චයස්ස. වත්තකතෙ මුඛෙ අච්ඡපනනං අභිතජානං පච්චෙසෙති,
 ආපනති දුක්ඛටස්ස. ජතුමට්ටකෙ පාචීනතියං. මෙථුනං ධම්මං පටි-
 සෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. නා ආපනතියො චතුත්තං විපනතීනං කාඨි විපනතියො හජ්නති :
 සත්තත්තං ආපනතිකඛකීනං කාඨි ආපනතිකඛකීනි සඛිතභීතා :
 ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කාඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනති :
 චතුත්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තනං සමථානං කාඨි
 සමථෙති සමමනති :

නා ආපනතියො චතුත්තං විපනතීනං ද්වෙ විපනතියො හජ්නති :
 සියා සීලවිපනති, සියා ආචාරවිපනති. සත්තත්තං ආපනතිකඛකීනං
 චතුති ආපනතිකඛකීනි සඛිතභීතා : සියා පාරුජ්කාපනතිකඛකීන,
 සියා ථුලලච්චයාපනතිකඛකීන, සියා පාචීනතියාපනතිකඛකීන, සියා
 දුක්ඛටාපනතිකඛකීන. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-
 නෙන සමුට්ඨානනති : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානනති, න වාචනො.
 චතුත්තං අභිකරණානං ආපනතාභිකරණං. සත්තනං සමථානං නීති
 සමථෙති සමමනති : සියා සමමුඛාචීනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච,
 සියා සමමුඛාචීනයෙන ච නිණ්ණාරකෙන ච-පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා,
 කරණපච්චයා කාඨි ආපනතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ
 උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා එකං ආපනති.
 ආපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා
 බෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපනති ආපජ්ජති.

4. සා ආපනති චතුත්තං විපනතීනං කාඨි විපනතියො හජ්නති :
 සත්තත්තං ආපනතිකඛකීනං කාඨි ආපනතිකඛකීනි සඛිතභීතා :
 ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කාඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානති : චතුත්තං
 අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තනං සමථානං කාඨි
 සමථෙති සමමනති :

16. සමුච්චයවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් ; මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිපී ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ඵුලැසි ඇවැත් වෙයි, අභාල මියෙහි හඳන් නො පහරමින් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ලකුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි පවති ඇවැත් වෙ. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් හජනය කෙරෙද් ද : සත් වැදැරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද්දහු ද, සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නභිද්ද, සිවු වැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්භිදෙද්ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදැරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙදෙන හජනය කෙරෙත්. සත් වැදැරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක ඵුල්ලවිවයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද්දහු ය. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයකින් නභිත් : කයින් ද සිතින් ද නභිති, වචනයෙන් නො නභිත්. සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්භිදෙත්.

3. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් මේ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

4. ඒ ඇවැත සිවුවැදැරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද, සජනාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද ද, සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නභි ද, සිවු වැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදැරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්භිදෙද් ද යත් :

සා ආපනති චතුන්නං විපන්නන්තං එකං විපනතිං භජති : ආචාර-
 විපනතිං. සත්තන්නං ආපනතිකඛ්ඛානං එකෙන ආපනතිකඛ්ඛෙන
 සඛ්ඛතිතා : දුක්ඛටාපනතිකඛ්ඛෙන. ජන්නං ආපනතිසමුද්ධානානං
 එකෙන සමුද්ධානෙන සමුද්ධාති : කායතොච චිත්තතොච සමුද්ධාති,
 හ වාචතො. චතුන්නං අභිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තන්නං
 සමථානං නිභි සමපේති සමමති : සීයා සමුච්චාවිනයෙන ච පටිකුඤ්ඤා
 කරණෙන ච, සීයා සමුච්චාවිනයෙන ච නිණවජාරකෙන ච.

සමුච්චයවාරො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයවාර නිට්ඨිතා.

මහාවිභචෙන සොලස මහාවාර නිට්ඨිතා.

නිට්ඨිතො ච මහාවිභචෙතා.¹

1. නිකුචු විභචන මහාවාරෙ නිඞිතො - මජ්ඣං.

ඒ ඇවැත සිටු වැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක්ම ආවාරවිපත්තිය බෙජේ. සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්ති ස්කන්ධ නම් වූ එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සචග්‍රහ කරණ ලදී. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චයානෙන් අතුරෙහි එක් සමුච්චයාන යෙකින් නහියි : කයින් ද සිතීන් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. සිටුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් සමඵයන් අතුරෙහි කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමඵයෙන් සන්හිදේ.

අටවැනි සමුච්චයවාරය නිමි.

අෂ්ට ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

මහාවිහඬගයෙහි සොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

මහා විහඬගය ද නිමියේ යි.

හිකවුනිවිහාධෙගා

1. කන්දපසුකුනුනිවාරො

1.1

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසමුද්දෙහින භිකවුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ද පසුකුනුනං, කං ආරබ්භ, කීසමීං චන්ද්‍රසමීං, අජී තන්ද පසුකුනුනං, අනුපසුකුනුනං, අනුපපනනපසුකුනුනං, සබ්බන්දපසුකුනුනං, පදෙසපසුකුනුනං, සාධාරණපසුකුනුනං, අසාධාරණ පසුකුනුනං, එකතො පසුකුනුනං, උභතො පසුකුනුනං, චතුන්තං පාති-මොකවුද්දෙසානං කන්දොගධං, කන්ද පරියාපනනං, කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති, චතුන්තං විපතනීනං කතමා විපතනී, සතතනනං ආපතනීකම්භානං කතමො ආපතනීකම්භො, ඡන්තං ආපතනීසමුච්ඡා-නානං කතීති සමුච්ඡානෙති සමුච්ඡානී, චතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සතතනනං සමථානං කතීති සමථෙති සමථනී, කො තන්ද විනයො; කො තන්ද අභිවිනයො, කීං තන්ද පාතිමොකං කීං තන්ද අභිපාතිමොකං, කා විපතනී, කා සමපතනී, කා පටිපතනී, කතී අන්වසෙ පටිච්ච භගවතා භිකවුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං පසුකුනුනං, කා සිකන්ධනී, කා සිකන්ධසිකන්ධා, කන්ද ධීනං, කා ධාරෙනනී, කසස වචනා, කෙනාභතනනී :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසමුද්දෙහින භිකවුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ද පසුකුනුනං : සාවජීයං පසුකුනුනං.

කං ආරබ්භානී : සුඤ්චෙනඤං භිකවුනීං ආරබ්භ.

කීසමීං චන්ද්‍රසමීනනී : සුඤ්චෙනඤ භිකවුනී අවසුඤ්චා අවසුඤ්චසස පුරිසපුඤ්චසස කායසංසඤ්චං සාදිසි, තසමීං චන්ද්‍රසමීං.

අජී තන්ද පසුකුනුනං, අනුපසුකුනුනං, අනුපපනනපසුකුනුනං : එකා පසුකුනුනං, අනුපසුකුනුනං අනුපපනනපසුකුනුනං තසමීං නජී.

සබ්බන්ද පසුකුනුනං පදෙසපසුකුනුනං : සබ්බන්ද පසුකුනුනං.

සාධාරණපසුකුනුනං අසාධාරණපසුකුනුනං : අසාධාරණපසුකුනුනං.

එකතො පසුකුනුනං උභතො පසුකුනුනං : එකතො පසුකුනුනං.

චතුන්තං පාතිමොකවුද්දෙසානං කන්දොගධං කන්ද පරියාපනනනං : නිදුනොගධං, නිදුනපරියාපනනං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : දුතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති.

හිතවුණේ විහිටගය

1. කන්දපසුකැන්දුන්වාරය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වැනි පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක ඇඳබ ද, කිනම් වස්තුවෙකින් ද, එහි පසුකැන්දුන් අනුපසුකැන්දුන් අනුපසුකැන්දුන් සබ්බත්ථ පසුකැන්දුන් පදෙසපසුකැන්දුන් සාධාරණපසුකැන්දුන් අසාධාරණපසුකැන්දුන් එකතො පසුකැන්දුන් උභතොපසුකැන්දුන් ඇද්ද, සිවු වැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උදෙසියෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද, සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් වේ ද, සත් වැදුරුම් ආපත්තී ස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තී ස්කන්ධයෙක් වේ ද, සවු වැදුරුම් ආපත්තී සමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායන් නම් ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් වේ ද, සත් වැදුරුම් සමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායන් සන්තිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රාතිමොක්ඛය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ඛය කිම, විපත්තී කවර යැ, සම්පත්තී කවර යැ, ප්‍රතිපත්තී කවර යැ, කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිජි සිකපදය පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙත් ද, කවුරු හික්මුනු සිට ඇතියෝ ද, කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරන් ද, කවුරුන්ගේ වචනයෙක් ද, කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වන පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක ඇඳබ ද යත් : සුදුරිනඤා හික්මුණිය ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : කාමරාගයෙන් තෙත් වූ සුදුරිනඤා මෙහෙණ කාමරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පරිමියකුගේ කායසංසර්ගය ඉවසුවා ය, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

එහි පසුකැන්දුන් අනුපසුකැන්දුන් අනුපසුකැන්දුන් ඇද්ද යත් : පසුකැන්දුන් එකකැ, අනුපසුකැන්දුන් අනුපසුකැන්දුන් එහි නැති.

සබ්බත්ථපසුකැන්දුන් පදෙසපසුකැන්දුන් ද යත් : සබ්බත්ථපසුකැන්දුන් යැ.

සාධාරණ පසුකැන්දුන් අසාධාරණ පසුකැන්දුන් ද යත් : අසාධාරණ පසුකැන්දුන් යැ.

එකතොපසුකැන්දුන් උභතොපසුකැන්දුන් ද යත් : එකතොපසුකැන්දුන් යැ.

සිවු වැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනගෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනගෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උදෙසියෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : දෙවැනි උදෙසියෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

වතුනනං විපතනීනං කතමා විපතනීති : සීලවිපතනී.

සත්තනනං ආපතනීකකකිංසනං කතමො ආපතනීකකකිංසනො : පාරාජිකාපතනීකකකිංසනො.

ජනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං කතනි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානීති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී න වාචනො.

වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනනී : ආපතනාධිකරණං

සත්තනනං සම්මානං කතනි සම්මෙහි සම්මනීති : දච්චි සම්මෙහි සම්මනී, සම්මුඛා චිත්තයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච :

කො තත්ථ විනයො කො තත්ථ අභිවිනයොති : පඤ්ඤානති විනයො, විභතනී අභිවිනයො.

කිං තත්ථ පාතිමොකකිං, කිං තත්ථ අධිපාතිමොකකනනී : පඤ්ඤානති පාතිමොකකිං, විභතනී අධිපාතිමොකකිං.

කා විපතනීති : අසංවරෙ විපතනී.

කා සම්පතනීති : සංවරො සම්පතනී.

කා පටිපතනීති : න එච්චරාපං කච්චංසාමි” තී යාවජ්චං ආපාණං-කොච්චං සමාදාය සිකකනී සිකකාපදෙසු.

කතී අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛනීනං පඤ්ඤමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනනී : දස අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛනීනං පඤ්ඤමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනං : සඛසසුට්ඨතාය, සඛසඵාසුතාය, දුම්මඛකුනීනං¹ භික්ඛනීනං නිශ්ශභාය, පෙසලානං භික්ඛනීනං ඵාසුචිභාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය සම්පරාසිකානං අසවානං පටිසාදාය, අපපසනානං පසාදාය, පසනානං භිසොසාභාමාය, සඤ්චම්මට්ඨනීයා, විනයානුශාසනාය.

කා සිකකනනීති : සෙකකා ච, පුට්ඨජනකලාසාදිකා ච සිකකනනී

කා සිකකිතසිකකානී : අරභනතා සිකකිතසිකකා.

කත්ථ සීතනනී : සිකකාකාමාසු සීතං.

කා ධාරෙතනීති : යාසං වතතනනී, තා ධාරෙතනී.

කසං වචනනනී : භගවතො වචනං අරභතො සම්මාසම්මුඤ්ඤාය.

කෙතොභතනනී පරම්පරාභතං.

1. උපාලී දසකො වෙච්ච සොණකො සිග්ගවො තථා, මොක්ඛලීපුතෙතන පඤ්ඤමං එතෙ ජලුසිරිවතයෙ.
2. තතො මභිඤ්ඤා ඉට්ඨිමො උතනිමො වෙච්ච සම්මලො,² හඤ්ඤාමො ච පණ්ඨිතො, එතෙ නාභා මහාපඤ්ඤා ජලුදීපා ඉධාගතා.
- 3 විනයං තෙ වාචසිංසු පිටකං තම්මපණ්ණීයා, නිකායෙ පඤ්ඤා වාචෙසු සත්ත වෙච්ච පකරණෙ.

1. දුම්මඛකුනං - මජ්ඣං.
2. සම්මලො තථා - මජ්ඣං.

සිවුවැදැරුම් විපක්කීන් අතුරෙහි කිනම් විපක්කියෙකැ යත් : ශීලවිපක්කීයි.

සත්වැදැරුම් ආපත්තියකන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තියකන්ධයෙකැ යත් : පාරාජිකාපත්තියකන්ධයි.

සවැදැරුම් ආපත්තියමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නභී ද යත් : එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභීයි : කයින් ද සිතීන් ද නභීයි, වචනායෙන් නො නභී.

සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකැ යත් : ආපත්තාධිකරණයි.

සත්වැදැරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛාචනායෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දේ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පඤ්ඤත්තිය විනය යැ, පදභාජනිය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීමැ, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : ප්‍රඥප්තිය ප්‍රාතිමොක්ෂය යැ, පදභාජනිය අධිප්‍රාතිමොක්ෂය යි.

විපක් කවර යත් : අසංවරය විපක්කී යි.

සම්පක් කවර යත් : සංවරය සම්පක්කී යි.

ප්‍රතිපක් කවර යත් : " දිව්හිම් කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි " යි දිවිපමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිච්ඡිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිච්ඡිකපදය පණවන ලදී : සධ්‍යයාගේ මනාබව පිණිස යැ, සධ්‍යයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුඛිල මෙහෙණන්ගේ නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීල භික්ෂුණින්ගේ පහසු විභරණය පිණිස යැ. දිවුදම්යෙහි විදියයුතු දුක් ගැහැට වැළකීම පිණිස යැ, පරලොච්චි විදියයුතු දුක්ගැහැට නැගීම පිණිස යැ, නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන් සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු භික්මෙති යත් : ගෞතම භික්ෂුණිහු ද කල්‍යාණ පාරම්පන භික්ෂුණිහු ද භික්මෙත්.

කවුරු භික්වුණු සිට ඇතියෝ යැ යත් : රහත් මෙහෙණහු භික්වුණු සිටඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාමීනීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරති යත් : යම් කෙනෙකුන්හට විනයපෙළ අටුවා වනපොත් ද ඔහු දරත්.

කවුරුන්ගේ වචනායෙකැ යත් : භාගාවත් අර්හත් සමාක් සම්මුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචන යි. කවුරුන් විසින් ගණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගණ එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවීර යැ දුසකස්ථවීර යැ සොණකස්ථවීර යැ එසේම සිග්ගව ස්ථවීර යැ මොග්ගලීපුත්තකීස්ස ස්ථවීර පස්වැනි ශ්‍රීකාට ඇති මේ තෙරවැරු දඹදිවැ විනයාධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්කිති මහින්ද යැ ඉට්ඨිය යැ උත්තිය යැ එසේ ම සම්බල යැ පණ්ඩිත වූ හද්ද නාම යැ මහපැණැති මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිවහි විනය පිටකය හැදෑරූවහ, සම්භස ද ප්‍රකරණ සක ද හැදෑරූවහ.

4. තනො අරිටෙයා මෙධාවි තිස්සදනො ච පණිනො
විසාරදො කාලසුමනො ථෙරො ච දිඝනාමකො
දිඝසුමනො ච පණිනො
5. පුනදෙව කාලසුමනො නාගනෙරො ච බුඬරකිනො,
තිස්සනෙරො ච මෙධාවි දෙවනෙරො ච පණිනො.
6. පුනදෙව සුමනො මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
බහුසුමනො චූළනාගො ගජොව දුප්පධංසිතො.
7. ධම්මපාලිතනාමො ච රොහණො සාධු පුජිතො,
තස්ස සිස්සො මහාපසෙදො බෙමනාමො තිපෙටකො,
දිපෙ තාරකරාජොව පසෙදො අතිරොච්ච.
8. උපතිස්සො ච මෙධාවි චුස්සදෙවො මහාකපී,
පුනදෙව සුමනො මෙධාවි පුප්ඵනාමො¹ බහුස්සනො.
9. මහාකපී මහාසිවො පිටකෙ සබ්බත් කොවිදො,
පුනදෙව උපාලි මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො.
10. මහානාගො මහාපසෙදො සඬම්මවංසකොවිදො,
පුනදෙව අභයො මෙධාවි පිටකෙ සබ්බත් කොවිදො.
11. තිස්සනෙරෙ ච මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
තස්ස සිස්සො මහාපසෙදො පුප්ඵනාමො² බහුස්සනො,
සාසනං අනුරකකනො ජලුදිපෙ පතිට්ඨිනො.
12. මුලාභගො ච මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
තිස්සනෙරෙ ච මෙධාවි සඬම්මවංසකොවිදො
13. චුස්සදෙවො ච³ මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
සිවිනෙරෙ ච මෙධාවි විනයෙ සබ්බත් කොවිදො.
14. එතෙ නාගා මහාපසෙදො විනයසෙදො මහකොවිදො,
විනයං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තම්බපණ්ණියාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන භික්ඛුනීනං ජට්ඨං පාරාජිකං කන්ද පසුකන්දනනති : සාවච්චියං පසුකන්දනං. කං ආරබ්භාති : චූලනදො භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කිස්මිං වජ්ඣග්ගිනති : චූලනදො භික්ඛුනී ජානං පාරාජිකං ධම්මං අජකාපනතං භික්ඛුනීං නෙවනතනා පච්චොදෙසි, න ගණස්ස ආරොචෙසි, තස්මිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පසුකන්දනති. ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං එකෙන සම්මට්ඨානෙන සම්මට්ඨානි : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සම්මට්ඨානි -පෙ-

3. භික්ඛුනීනං සත්තමං පාරාජිකං කන්ද පසුකන්දනනති : සාවච්චියං පසුකන්දනං. කං ආරබ්භාති; චූලනදො භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කිස්මිං වජ්ඣග්ගිනති : චූලනදො භික්ඛුනී සමග්ගෙහ සබ්බෙන උකම්මතං අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඬ්ඛාබ්බිසුබ්බං අනුච්චති, තස්මිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පසුකන්දනති. ජනනං ආපතතිසම්මට්ඨානානං එකෙන සම්මට්ඨානෙන සම්මට්ඨානි ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

1. චුස්සනාමො - සිමු.
2. චුස්සනාමො - සිමු.
3. මුලදෙවො ච - මජ්ඣං.

4. ඉක්බිති ප්‍රාඥ වූ අරිට්ඨයෑ පණ්ඨිත වූ තිස්සදන්ත යෑ විශාරද වූ කාලසුමන යෑ දීඝනාමස්ථිර යෑ පණ්ඨිත වූ දීඝසුමන යෑ,

5. වැළිඳු කාලසුමන යෑ නාගස්ථිර යෑ බුද්ධරක්ඛිත යෑ නුවණැති තිස්ස ස්ථිර යෑ පණ්ඨිත දෙවස්ථිර යෑ,

6. නැවත ප්‍රාඥ වූ විනයයෙහි විශාරද වූ සුමන ස්ථිර යෑ අනභිභවනීය භස්තිරාජයකු බඳු වූ බහුග්‍රාත වූලනාග ස්ථිර යෑ.

7. යාධුන් විසින් පුදනලද රොහණ ධම්මපාලික නම් ස්ථිර යෑ ඔබගේ ශිෂ්‍ය වූ හෙළදිවෑ වන්ද්‍රයාමෙන් ප්‍රඥයෙන් උසස් වෑ බැබළුණු මහාප්‍රාඥ ත්‍රිපිටකධර බෙම නම් ස්ථිර යෑ,

8. නුවණැති උපතිස්ස ස්ථිර යෑ මහාකර්ම වූ ජුස්සදේව ස්ථිර යෑ ඉක්බිති නුවණැති සුමන ස්ථිර යෑ, බහුග්‍රාත පුජ්ථ (පදුම) නම් ස්ථිර යෑ,

9. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකර්ම මහාසීව යෑ වැළිඳු ප්‍රඥේත නුවණැති විනයෙහි විශාරද වූ උපාලි ස්ථිර යෑ,

10. ශාසනාවංශය දැනීමෙහි දක්ෂ වූ මහාප්‍රාඥ වූ මහානාග ස්ථිර යෑ නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ අභය ස්ථිර ද,

11. නුවණැති විනයෙහි දක්ෂ වූ තිස්ස ස්ථිර යෑ ඔබගේ ශිෂ්‍ය (ලක්දිවින් ගොස්) සසුන් රකිමින් දඹදිවෑ වැඩහුන් මහාප්‍රාඥ වූ බහුග්‍රාත පුජ්ථ (සුමන) නම් ස්ථිර යෑ,

12. නුවණැති විනයෙහි ද දක්ෂ වූලාභය ස්ථිර යෑ ප්‍රාඥ වූ ශාසනාවංශයෙහි දක්ෂ තිස්ස ස්ථිර යෑ,

13. බුද්ධිමත් විනයෙහි ද විශාරද වූලදේව ස්ථිර යෑ නුවණැති සියලු විනයෙහි දක්ෂ සිවස්ථිරයෑ,

14. මහාප්‍රාඥ වූ විනය දන්තා මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂිණසුවයෝ විනය පිටකය හෙළදිවෑ පැවසුහු.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් සවැනි පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතන්හි පණවන ලද යෑ යත් : සැවැත්තුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යත් : ජුල්ලනාදා භික්ෂුණිය ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි යෑ යත් : ජුල්ලනාදා මෙහෙණ දන දන පරිච්ඡි ඇවැතට පැමිණි මෙහෙණකට තොමෝ නොම වෝදනා කළා ය, මෙහෙණගණයාභට තො දන්වූ ය, ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදෑරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභිඨි : කඨින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නභි. . . .

3. මෙහෙණන් පිළිබඳ සත්වැනි පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යෑ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි යෑ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ සමගසඛ්‍යා විසින් උලෙකපණිය කර්මයෙන් තෙරණ ලද පෙරැ ගිජුලිභිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අරිට්ඨ භික්ෂුභට අනුවර්තක වූ ය, ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි, සවැදෑරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභිඨි. ධුරනික්ෂෙපයෙහි යෑ. . . .

4. භික්ඛුනීනං අට්ඨමං පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසමී ච්ඡුඤ්ඤානනි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනීයො අට්ඨමං ච්ඡුං පරිපුරෙසුං, තස්මි ච්ඡුඤ්ඤානං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡතනං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී බුරනිකෙකපෙ -පෙ-

අට්ඨ පාරාජිකා ගිට්ඨිතා.

තස්සු අදානං :

මෙථුනාදිනනදනඤ්ච මනුසාවිග්ගනනරි,
කායසංගහං ඡාදෙති උකඛිතතා අට්ඨච්ඡුකා;
පඤ්ඤාපෙසි මහාවිරො ඡෙඡ්ච්ඡු අයංගගාති.

1.2

සධිකාදියෙස කණේධා

1. ගං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරභතා සම්මාසම්බුඤ්ඤාන උසසගචාදිකාය භික්ඛුනීයා අට්ඨං කරොනනීයා සධිකාදියෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙනා-පෙ-කෙනානතනනි.

ගං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරභතා සම්මාසම්බුඤ්ඤාන උසසගචාදිකාය භික්ඛුනීයා අට්ඨං කරොනනීයා සධිකාදියෙසො කන්ද පඤ්ඤාතෙනානී : සාවච්චියං පඤ්ඤාතෙනා.

කං ආරබ්භාති : ජුලුනඤ්ඤං භික්ඛුනීං ආරබ්භ

කිසමී ච්ඡුඤ්ඤානනි : ජුලුනඤ්ඤං භික්ඛුනී උසසගචාදිකා විහරි, තස්මි ච්ඡුඤ්ඤානං.

අච්චි තන්ද පඤ්ඤාතනි, අනුපඤ්ඤාතනි අනුපපනනපඤ්ඤාතනිනී : එකා පඤ්ඤාතනි, අනුපඤ්ඤාතනි අනුපපනනපඤ්ඤාතනි තස්මි. නච්චි

සබ්බන්ද පඤ්ඤාතනි පදෙසපඤ්ඤාතනිනී : සබ්බන්ද පඤ්ඤාතනි.

සාධාරණපඤ්ඤාතනි ආසාධාරණපඤ්ඤාතනිනී : අසාධාරණපඤ්ඤාතනි.

එකතො පඤ්ඤාතනි උභතො පඤ්ඤාතනිනී : එකතො පඤ්ඤාතනි.

චතුනනං පාතීමොකුඤ්ඤාදොසානං කචොගගිං කන්ද පරියාපනනනනි : නිදුනොගගිං නිදුනපරියාපනනං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡනීනී : තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡනී.

චතුනනං විපතනීනං කතමං විපතනීනී : සීලවිපතනී.

සතතනනං ආපතනීකඛිකානං කතමො ආපතනීකඛිකොනී : සධිකාදියෙසාපතනීකඛිකො.

4. මෙහෙණන් පිළිබඳ අටවැනි පරිච්ඡේදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි යැ යත් : සවග මෙහෙණහු අටවැනි පරිච්ඡේදය වස්තුව පිරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැනී එකෙකි, සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි : දුරන්තෛපයෙහි යැ. . . .

අට පරිච්ඡේදය.

එහි වස්තුවාමාවලිය :

මෙවුන්දම් පරිච්ඡේදය යැ, අධිනාදන් පරිච්ඡේදය යැ, මිනිස්චිකා පරිච්ඡේදය යැ, උතුරුමිනිස්දම් පරිච්ඡේදය යැ, කාසසහපරිච්ඡේදය යැ, වජ්ජපච්චිඡාදික පරිච්ඡේදය යැ, උක්ඛිත්තානුවත්තක පරිච්ඡේදය යැ, අටවස්ථපුක පරිච්ඡේදය යැ යි මේ අට නියැකයෙන් ඡේදාවස්තුව යැයි මහාවීර වූ මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ පණවා වදල සේකි.

1.2

සධ්‍යාදියේ කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රෝධෝක්ඛන්ත වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ, කවරක ඇරැඹ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ, . . . කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රෝධෝක්ඛන්ත වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ මානත්‍රෝධෝක්ඛන්ත වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදී වූසු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පසැකැහැනී අනුපසැකැහැනී අනුප්පන්තපසැකැහැනී ඇද්ද යත් : පසැකැහැනී එකක, අනුපසැකැහැනී අනුප්පන්තපසැකැහැනී එහි නැති.

සබ්බත්ථපසැකැහැනී පදෙසපසැකැහැනී ද යත් : සබ්බත්ථපසැකැහැනී යි.

සාධාරණපසැකැහැනී අසාධාරණපසැකැහැනී ද යත් : අසාධාරණපසැකැහැනී යැ.

එකතොපසැකැහැනී උභතොපසැකැහැනී ද යත් : එකතොපසැකැහැනී යි.

සිවුවැදැරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දේසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ යැ යත් : තෙවන උද්දේසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ.

සිවුවැදැරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : ශීලවිපත්තී යි.

සත්වැදැරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : සධ්‍යාදියෙහි පත්තිස්කන්ධ යි.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානීති : ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී : සියා කායනො ච වාචනො ච සමුට්ඨානී, න චිත්තනො, සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී -පෙ- කෙනාහනනති : පරම්පරාහනං.

උපාලි දසකො වෙච්ච-පෙ-පිටකං නලබ්පණ්ණීයාති.

2. වොරිං වුට්ඨාපෙනතියා සඛිකාදිසෙසො කැණි පසුකැණිතොති : සාවච්චියං පසුකැණිතො. කං ආරබ්භාති : ජුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්චි වජ්ඣසම්මානති : ජුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනී වොරිං වුට්ඨාපෙසි, නසම්චි වජ්ඣසම්මි. එකා පසුකැණිතී. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී : සියා වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී, න කායනො සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී-පෙ-

3. එකාය ගාමනතරං ගච්ඡන්තියා සඛිකාදිසෙසො කැණි පසුකැණිතොති : සාවච්චියං පසුකැණිතො. කං ආරබ්භාති : අසුකැණිතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්චි වජ්ඣසම්මානති : අසුකැණිතරං භික්ඛුනී එකාව ගාමනතරං ගච්ඡ, නසම්චි වජ්ඣසම්මි. එකා පසුකැණිතී කියොසා අනු-පසුකැණිතියො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : පරම්පරාපිකෙ-පෙ-

4. සමග්ගෙන සඛෙසන උකඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන චිත්තගෙන සඤ්ඤා සායනෙන අනපච්චොකෙතියා කාරකසඛිකං අනසුකැණිය ගණ්ණ ඡන්දං ඔසාරෙතියා සඛිකාදිසෙසො කැණි පසුකැණිතොති : සාවච්චියං පසුකැණිතො. කං ආරබ්භාති : ජුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්චි වජ්ඣසම්මානති : ජුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනී සමග්ගෙන සඛෙසන උකඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන චිත්තගෙන සඤ්ඤාසායනෙන අනපච්චොකෙතියා කාරක-සඛිකං අනසුකැණිය ගණ්ණ ඡන්දං ඔසාරෙසි, නසම්චි වජ්ඣසම්මි. එකා පසුකැණිතී. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, ධුරතිකෙඛපෙ-පෙ-

5. අවසුඤ්ඤා භික්ඛුනියා අවසුඤ්ඤාසං පුරිසපුඤ්ඤාසං භන්දනො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහන්දා පටිග්ගහෙතියා භුක්ඤ්ඤානතියා සඛිකාදිසෙසො කැණි පසුකැණිතොති : සාවච්චියං පසුකැණිතො. කං ආරබ්භාති : සුඤ්ඤාරිනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්චි වජ්ඣසම්මානති : සුඤ්ඤාරිනඤ්ඤං භික්ඛුනී අවසුඤ්ඤා අවසුඤ්ඤාසං පුරිසපුඤ්ඤාසං භන්දනො ආමිසං පටිග්ගහෙසි, නසම්චි වජ්ඣසම්මි. එකා පසුකැණිතී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, පරම්පරාපිකෙ-පෙ-

1. එකා - මඡසං.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නභී යැ යත් : සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නභීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද නභීයි, සිතීන් නො නභී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභී. . . . කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි සථිවීර යැ, දසක ස්ථවීර යැ, . . . විනය පිටකය තබාගත් නම් වූ හෙළදිවහි පැවසුහු.

2. සෙරක උපසපත් කරවන්නිය පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවඳ දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකහි ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ සෙරක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නභීයි : කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභීයි, කයින් නො නභී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නභී. . . .

3. එකලා වැ අත් ගමකට යන මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි දී පණවන ලද යත් : සැවැත්තුවඳ දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකහි යත් : එක්තරා මෙහෙණක් හුදෙකලා වූවා ම අත් ගමකට ගියා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ, පඤ්ඤන්ති එකකැ. අනුපඤ්ඤන්ති තුණකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභීයි : පට්ඨපාරාජික සමුට්ඨානායෙන් නභී. . . .

4. සමගසභුන් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙටුනීකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසඛිසයා නො විචාරා එම කාරකගණයාගේ අදහස නො දන ඔසාරණකම් කරන්නිය පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකහි යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ සමගසභුන් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙටුනීකම් කරණ ලද මෙහෙණක කාරකසඛිසයා නො විචාරා එම කාරක ගණයාගේ අදහස නො දන ඇතුළත් කරගත, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභීයි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

5. මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ, යත් : සුන්දරීනන්ද භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකහි යත් : සුන්දරීනන්ද මෙහෙණ මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූවා මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් අහරක් පිළිගත, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභීයි : පට්ඨපාරාජිකසමුට්ඨානායෙහි යැ. . . .

6. “කිං වෙ අගෙය, එසො පුරිසපුග්ගලො කරියසති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා, යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛිසගෙය, යං වෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා, තං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙතො බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උගෙයජෙතියා සඛිසදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතොතො. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී “කිං වෙ අගෙය, එසො පුරිසපුග්ගලො කරියසති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛිසගෙය, යං වෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා. තං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙතො බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උගෙයජෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති පෙ-.

7. කුපිතාය අනතතමනාය භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිසුජනතියා¹ සඛිසදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතොතො. කං ආරබ්භාති : වණ්ඛිකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනති : වණ්ඛිකාලි භික්ඛුනී කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “බුඤ්ඤං පච්චාචිකාමි, ධම්මං පච්චාචිකාමි, සඛිසං පච්චාචිකාමි, සිකං පච්චාචිකාමි”ති, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-.

8. කියමිච්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතාය භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිසුජනතියා සඛිසදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොතොති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතොතො. කං ආරබ්භාති : වණ්ඛිකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනති : වණ්ඛිකාලි භික්ඛුනී කියමිච්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “ඡන්දගාමි නියො ව භික්ඛුනිගො දොසගාමිනිගො ව භික්ඛුනිගො මොහගාමිනිගො ව භික්ඛුනිගො භගගාමිනිගො ව භික්ඛුනිගො”ති, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

9. සංසට්ඨානං භික්ඛුනීනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිජානියන්තනිං සඛිසදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතොතොති : සාවච්චියං පඤ්ඤාතොතො. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනති : සම්බහුලා භික්ඛුනිගො සංසට්ඨා විහරිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

1. නපපටිතිසුජනතියා - මජ්ඣ.

6. “ ආයතීව, තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල මෙවුන්දමීරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දමීරායෙන් නොතෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයතීව, තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ තිට දේ ද, එය තෝ සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යොදවන මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තු යෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් “ ආයතීව, ” තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල මෙවුන්දමීරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දමීරායෙන් නො තෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයතීව, තෙලෙ පුරුෂ පුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ තිට දේ නම් එය තෝ සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යෙදවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නහියි. . . .

7. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ කිපියා වූ නොසියමන් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවනලද යැ යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිපියා නොසියමන් වූවා “ බුදුන් ප්‍රත්‍යා ධ්‍යාන කෙරෙමි, ධර්මය ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙමි, සධිසයා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙමි, ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙමි ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි . ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

8. (සිවු අධිකරණයන් අතුරෙන්) කිසියම් අධිකරණයෙකින් පැරද වූ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණක පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හිදී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිසියම් අධිකරණයෙකින් පරදවන ලද්දී, කිපියා නොසියමන් වූවා “ භික්ෂුණීහු ඡන්ද යෙනුදු අඟනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණීහු ද්වේෂයෙනුදු අඟනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණීහු මෝහයෙනුදු අඟනියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණීහු භයෙනුදු අඟනියට ගියාහු ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

9. (නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන්) ගිහි මිනිසුන් හා එක් වූ තුන් යළ තෙක් සමනු භාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණන් පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන් හිදී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහි මිනිසුන් හා නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන් එක්වැ වීසුභ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙප යෙහි යැ. . . .

10. “සංසඨානං ආයෙය තුලෙහ විහරං. මා තුලෙහ නානා විහරං” තී¹ උයොපෙතියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටි- නිසාපනතියා සමසාදිසෙසො කන්ත පසුබිම්වලින් : සාවච්චියං පසුබිම්වලින්. කං ආරබ්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං චජ්ඣමිනති : පුලලනනුං භික්ඛුනි “සංසඨානං ආයෙය තුලෙහ විහරං, මා තුලෙහ නානා විහරං” තී උයොපෙසි, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුබිම්වලින්. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි; මුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

දස සමසාදිසෙසො නිට්ඨිතා.

තසසුඤ්ඤා :

උසස වොරී ගාමනතරං² උකඛිතතං බාදනෙන ව,
කිං තෙ කුපිතා කියමිං³ සංසඨානං සුඤ්ඤා දසාති.

1.3

නිසාගතියකණේධා

1. සං තෙන භගවතා ජානතා පසාඨා ආරභතා සම්මාසම්බුද්ධොන පතනසනතිවයං කරොනතියා නිසාගතියං පාචිතතියං කන්ත පසුබිම්වලින් : සාවච්චියං පසුබිම්වලින්. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං චජ්ඣමිනති : ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො පතනසනතිවයං ආකංසු, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුබිම්වලින්. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, කතීනකෙ -පෙ-

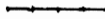
2. අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිට්ඨතිනා ගාජාපෙනතියා නිසාගතියං පාචිතතියං කන්ත පසුබිම්වලින් : සාවච්චියං පසුබිම්වලින්. කං ආරබ්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං චජ්ඣමිනති : පුලලනනුං භික්ඛුනි අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිට්ඨතිනා ගාජාපෙසි, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුබිම්වලින්, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-

3. භික්ඛුනියා සද්ධිං ච්චරං පරිවතෙනනා අච්ඡන්තියා නිසාගතියං පාචිතතියං කන්ත පසුබිම්වලින් : සාවච්චියං පසුබිම්වලින්. කං ආරබ්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං චජ්ඣමිනති : පුලලනනුං භික්ඛුනි භික්ඛුනියා සද්ධිං ච්චරං පරිවතෙනනා අච්ඡන්තියා, තසමිං චජ්ඣමිං. එකා පසුබිම්වලින්. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, -පෙ-

- 1. විහරිතාති - මජ්ඣං.
- 2. ගාමනතං - මජ්ඣං.
- 3. කියමිංචි - ම. ඡ. සං.

10. “ආයඨාවෙනි, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වසවු, තෙපි වෙන් වූ නොවසවු” යි මෙහෙයවන්නාවූ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යෑ යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යන් : ථුල්ලනන්දා හික්ෂුණිය ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකැ යන් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ “ආයඨාවෙනි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව ම වසවු, වෙන් වූ නො වසවු” යි මෙහෙයවූවා යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නභිධි : ධුරන්තිෂ්ඨපයෙහි යෑ. . . .

දස සභ වෙසෙස් නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය :

ලස්ස යෑ වොරි යෑ භාමන්තර යෑ බාදන ය සමගඋක්ඛිත්ත යෑ කිංතෙ යෑ කුපිතා යෑ කිස්මිච්චි යෑ සංසව්ඨදෙක යෑ යි දසසිඛය දන්නා ලැබේ.

1.3

ත්‍රිසසග්ගිය කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දක්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමෑක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් (ඉවත් පොහෝනා) පාත්‍රයක් නො ඉටා නො විකපා එක දවසකුදු තබා ගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පච්චිස කොතැන්හි පණවන ලද යෑ යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යන් : සවගමෙහෙණන් ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකැ යන් : සවගමෙහෙණහු (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස් කොට තබාගත්හ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : කඨිනක සමුච්චානායෙහි යෑ. . . .

2. අකාලච්චරයක් කාලච්චරයෑ යි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පච්චිස කොතැන්හි පණවන ලද යෑ යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යන් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකැ යන් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ අකාලච්චරය කාලච්චර යෑයි ඉටා බෙදවූ යෑ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභි. . . .

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟිපච්චිස කොතැන්හි පණවන ලද යෑ යන් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යෑ යන් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකැ යන් : ථුල්ලනන්ද මෙහෙණ මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිද ගන්නා යෑ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභි. . . .

4. අනෙකක් විනව (එය තබා) අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ කොමෝ අනෙකක් විනව (එය තබා) අනෙකක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චානසයෙන් ම නඟී. . . .

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

7. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමන් වීසින් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක්හු විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චානසයෙන් ම නඟී. . . .

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

9. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

10. අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුඤ්ඤාදීකෙන සඤ්ඤාදීකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචීනතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : ඵුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමී වජ්ජසමීනනි : ඵුලලනනද භික්ඛුනී අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුඤ්ඤාදීකෙන සඤ්ඤාදීකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙසි, නසමී වජ්ජසමී. එකා පඤ්ඤානති. ඡනනං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ--

11. අතිරෙකචතුකකංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචීනතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං සඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : ඵුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමී වජ්ජසමීනනි : ඵුලලනනද භික්ඛුනී රාජානං කම්බලං විඤ්ඤාපෙසි, නසමී වජ්ජසමී. එකා පඤ්ඤානති. ඡනනං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ--

12. අතිරෙකඅඛිඤ්ඤෙය්‍යකංසපරමං ලහුපාපුරණං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචීනතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : ඵුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමී වජ්ජසමීනනි : ඵුලලනනද භික්ඛුනී රාජානං බොමං විඤ්ඤාපෙසි, නසමී වජ්ජසමී. එකා පඤ්ඤානති. ඡනනං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ--

දමාදස නිසංගතියා පාචීනතියා නිවසිතා

නසසුද්දනං :

පතතං අකාලං කාලඤ්ඤා පරිචනෙන ච විඤ්ඤාපෙ,
 වේතාපෙතා අඤ්ඤාදජී සඛිසිකඤ්ඤා මහාජනිකං,
 සඤ්ඤාදීකා පුඤ්ඤාදීකා චතුකකංසඤ්ඤෙය්‍යකානි.

1.4

පාචීනතීය කණේධා

4.1

1. යං තෙන හගච්චා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසඛුද්ධෙන ලහුණං බාදනතියා පාචීනතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : ඵුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමී වජ්ජසමීනනි : ඵුලලනනද භික්ඛුනී න මතතං ජානිතා බහුං ලහුණං හරපෙසි, නසමී වජ්ජසමී. එකා පඤ්ඤානති. ඡනනං ආපනති සමුට්ඨානානං ද්විතී සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි, එලකලොමකෙ -පෙ--

10. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුහුණුව පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුහුණුව පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

11. සොළොස් කභවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරෝණා) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් පලසක් විනවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

12. කභවණු දසයකට වඩා අගනා (උෂ්ණකාලයෙහි පොරෝණා) ලුහුපාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිතිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් කොමුපිළියක් විනවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නඟී. . . .

දෙළොස් නිසඟි පවිතී නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය

පාත්‍ර යැ, අකාල යැ, කාල යැ, පරිවර්තන යැ, විභවන යැ, වේතාපන යැ, අඤ්ඤාත්තික යැ, සධිසික යැ, මහාජනික යැ, සංයාචිත යැ, සුග්ගලික යැ, වතුක්කංසපරම යැ, අධිභතෙයා කංසපරම යැයි සිකපද දෙළොසෙකි.

1.4

පාවිතීය කාණ්ඩය

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සමුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ලුහුණු අනුභව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ යම් පවිතී සිඛයෙක් පණවනලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පමණ නො දන බොහෝ ලුහුණු ගෙන්වූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නඟීයි : එළකලොමක සමුච්චානයෙනි. . . .

2. සම්බන්ධ ශ්‍රෝමිං සංභරපෙනිතය පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගිතං භික්ඛුනිතො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : ඡබ්බග්ගිතං භික්ඛුනිතො සම්බන්ධ ශ්‍රෝමිං සංභරපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-

3. තලඝාතකෙ පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං කං ආරබ්භානි : ඥො භික්ඛුනිතො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : ඥො භික්ඛුනිතො තලඝාතකං අකංසු, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි පරමපාරාජිකෙ -පෙ-

4. ජතුම්චකෙ පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි ජතුම්චකං ආදිසි, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, පරමපාරාජිකෙ -පෙ-

5. අතිරෙකආච්ඡාලපබ්බපරමං උදකසුඤ්ඤිකං ආදියනනියං පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සකෙකසු පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි අතිගමතිරං උදකසුඤ්ඤිකං ආදිසි, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි, පරම පාරාජිකෙ -පෙ-

6. භික්ඛුසං භුඤ්ඤානතසං පාචිතනියං වා විබුපනෙන ච උප- නිට්ඨනනියං පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි භික්ඛුසං භුඤ්ඤානතසං පාචිතනියං වා විබුපනෙන ච උපනිට්ඨි, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ධීභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. එලකශ්‍රෝමකෙ -පෙ-

7. ආමකධිඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනා භුඤ්ඤානනියං පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : සමඛසුලා භික්ඛුනිතො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : සමඛසුලා භික්ඛුනිතො ආමකධිඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනා භුඤ්ඤංසු, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-

8. උච්චාරං වා පසාචං වා සඛකාරං වා විඝාසං වා² තිරොකුඛෙඛි වා තිරොපාකාරෙ වා ඡබ්බෙනනියං පාචිතනියං කන්ද පඤ්ඤානතනනි : සාවජීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣම්භනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි උච්චාරං තිරොකුඛෙඛි තිරොපාකාරෙ ඡබ්බෙඛි¹ තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-

1. තිරොකුඛෙඛි ඡබ්බෙඛි - මජ්ඣං.

2. සම්බන්ධතාවයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙය පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවස මෙහෙයන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සවස මෙහෙයනු සම්බන්ධතාවයෙහි ලොම් හැරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි සම්බන්ධතා සතරකින් නම්. . . .

3. තලගැටීමෙහි පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : මෙහෙය දෙනමක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : මෙහෙය දෙනමක් තලගැටුම් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි එක් සම්බන්ධතාවයකින් නම්යි. පස්ම පාරාජික සම්බන්ධතාවයෙනි. . . .

4. ජලමට්ටමෙහි සිටිය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙයක් ලකුයෙන් කළ මට්ටමක් රහසහෙහි ලූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි එක් සම්බන්ධතාවයකින් නම්යි : පස්ම පාරාජික සම්බන්ධතාවයෙනි. . . .

5. අධිරා දැහැල් පුරුකකට වඩා උදකඳුදිය ගන්නා මෙහෙය පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : ගාකා දැහැල් දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙයක් දියෙන් පස මහ ඉතා ගැඹුරු කොට දෙවැසු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි එක් සම්බන්ධතාවයකින් නම්. පස්ම පාරාජික සම්බන්ධතාවයෙනි . . .

6. වළඳන මහණක්හට පැනින් හෝ වීජිතියෙන් හෝ උවටැන් කරණ මෙහෙය පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙයක් වළඳන මහණක්හට. පැනින් ද වීජිතියෙන් ද උවටැන් කරමින් සිටිය යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි සම්බන්ධතා දෙකකින් නම්යි : එළකලොමක සම්බන්ධතාවයෙනි. . . .

7. අඹු ධාන්‍ය වීනවා වළඳන මෙහෙය පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙයන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙයනු අඹු ධාන්‍ය වීනවා වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි සම්බන්ධතා සතරකින් නම්. . . .

8. මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ බිත්තියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙය පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොට පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙයක් මල බිත්තියෙන් පිටත දමූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැක්කි එකකි. සවැදැරුම් සම්බන්ධතාවයන් අතුරෙහි සම්බන්ධතා සයෙන් ම නම්. . . .

9. උච්චාරං වා පඤ්ඤාචං වා සඛකාරං වා විශාසං වා¹ හරිතෙ ඡරේඛනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිභයො ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනිභයො උච්චාරච්චි පඤ්ඤාචච්චි සඛකාරච්චි විශාසච්චි හරිතෙ ඡරේඛිසුං, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ඡති සමුච්චානෙනති සමුච්චානි-පෙ-

9. නචචං වා ගිතං වා වාදිතං වා දඤ්ඤානාය ගච්ඡනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : රුජගභෙ පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : ඡරඛගනිතා භික්ඛුනිභයො ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : ඡරඛගනිතා භික්ඛුනිභයො නචචච්චි ගිතච්චි වාදිතමච්චි දඤ්ඤානාය ගච්ඡමංසු, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙනති සමුච්චානි. එලකලොමකෙ-පෙ-

ලසුණමග්ගං පඨමො.

4.2

1 රතනකිකාරෙ අපද්ධිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිච්චනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි රතනකිකාරෙ අපද්ධිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙනෙකා සනතිච්චි, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙනති සමුච්චානි. ථෙය්‍යසඤ්ඤානෙ-පෙ-

2. පරිච්ඡනෙක මිකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිච්චනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි පරිච්ඡනෙක මිකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙනෙකා සනතිච්චි, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙනති, සමුච්චානි. ථෙය්‍යසඤ්ඤානෙ-පෙ-

3. අපේඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිච්චනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනි අපේඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙනෙකා සනතිච්චි, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙනති සමුච්චානි. ථෙය්‍යසඤ්ඤානෙ-පෙ-

4. රපියා² වා බ්‍යුභෙ වා සිඛසාචකෙ වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙනෙකාය සනතිච්චනනිභයා පාචිතනිභයං කැණි පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරඛනාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසම්චි වජ්ඣසම්චනනි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනි රපියාපි බ්‍යුභෙපි සිඛසාචකෙපි පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙනෙකා සනතිච්චි, තසම්චි වජ්ඣසම්චි. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපනතිසමුච්චානානං ද්විති සමුච්චානෙනති සමුච්චානි. ථෙය්‍යසඤ්ඤානෙ-පෙ-

1. උච්චාරච්චි පඤ්ඤාචච්චි සඛකාරච්චි විශාසච්චි (ඉතිපි)
 2. රපිකාය - මුජ්ඣං.

9. නිල් කණුවකට මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉඳුල් හෝ දමන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : බොහෝ මෙහෙයන් ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : බොහෝ මෙහෙයන් නිල් කණු බිමෙහි මල ද මු ද කෙළ ද කසළ ද ඉඳුල් ද දමන. ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන්ම නගී. . . .

10. නටඹු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිස යන මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍ර සීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : සවග මෙහෙයන් ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : සවග මෙහෙයන් නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස ගියහ, ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගීයි : එළක ලොමක සම්ප්‍රධානයෙනි. . . .

පළමුවන ලක්ෂණ වර්ග සි

(4.2)

1. පහන් නැති රෑ අඳුරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වෙතැ සිටින මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක් කිසිදු ඵලයක් නැති රෑ අඳුරෙහි එකලා පිරිමියකු හා එකලාව ව ළං වූ සිටිය ය. ඒ වස්තුවකට ය. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගීයි : ටොයසත්ඵකයෙනි ය. . . .

2. පිළිසන් පියසෙක්කි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වූ ළං වූ සිටින මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : එක්තරා මෙහෙයක් පිළිසන් පියසෙක්කි එකලා පිරිමියකු හා එකලාව වූ ළං වූ සිටිය ය. ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගීයි : ටොයසත්ඵකයෙනි යැ. . . .

3. එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වූ ළං වූ සිටින මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : එක්තරා මෙහෙයක ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : එක්තරා මෙහෙයක් එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වූ ළං වූ සිටිය ය. ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගීයි. ටොයසත්ඵකයෙනි යැ. . . .

4. විරියෙහි හෝ විනිවිද නොගිය කුඩා විරියෙහි හෝ සතර මංසන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වූ වෙතැ සිටින මෙහෙය පිළිබඳ පවිත්‍රසීමා කොතැනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳීම යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙය ඇඳීම යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙය විරියෙහි ද විනිවිද නොගිය විරියෙහි ද සතර මං සන්ධියෙහි ද එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව ව වෙතැ සිටිය යැ. ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගීයි. ටොයසත්ඵකයෙනි යැ. . . .

5. පුරෝහතනං කුලානි උපසඛකමිත්වා ආසනෙන නිසිදිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පකකමනනියා පාචිතනියං කැප පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පුරෝහතනං කුලානි උපසඛකමිත්වා ආසනෙන නිසිදිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පකකමි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි. කභිනකෙ-පෙ -

6. පච්ඡාහතනං කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසිදනනියා පාචිතනියං කැප පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : පුලලනනද භික්ඛුනි පච්ඡාහතනං කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසිදි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි. කභිනකෙ-පෙ-

7. විකාලෙ කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සඤ්චිත්වා වා සඤ්චරපෙත්වා වා අභිනිසිදනනියා පාචිතනියං කැප පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : සමබහුලා භික්ඛුනියො විකාලෙ කුලානි උපසඛකමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සඤ්චිත්වා අභිනිසිදිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි. කභිනකෙ-පෙ-

8. දුග්ගහිතෙන දුපඩාරිතෙන පරං උජ්ඣාපෙනනියා පාචිතනියං කැප පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි දුග්ගහිතෙන දුපඩාරිතෙන පරං උජ්ඣාපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි-පෙ-.

9. අතතානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා අභිසපනනියා පාචිතනියං, කැප පඤ්ඤානනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : වණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : වණ්ඩකාලි භික්ඛුනි අතතානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා අභිසපි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානි-පෙ-

10. අතතානං වධිත්වා වධිත්වා රෙදනනියා පාචිතනියං කැප පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡීයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : වණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : වණ්ඩකාලි භික්ඛුනි අතතානං වධිත්වා වධිත්වා රෙදි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. බුරුනිකෙවෙ-පෙ-පෙ-

රතතකිකාරවග්ගො දුතියො.

5. පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ ආසනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිස බැහැර යන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ ආසනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිස බැහැර ගියා ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි සමුච්චනය දෙකෙකින් නැතියි : කඩිනකයෙහි යැ. . . .

6. පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳහු. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි සමුච්චනය දෙකෙකින් නැතියි : කඩිනසමුච්චනයෙනි.

7. විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ගයාචක් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ හිඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිස ගයාචක් අතුරා හුන්හ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි සමුච්චනය දෙකෙකින් නැතියි. කඩිනසමුච්චනයෙනි. . . .

8. නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවූ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි සමුච්චනය තුණකින් නැතියි. . . .

9. තමාට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බබ්සරින් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වණ්ඩකාලී මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාලී මෙහෙණ තමහට ද අන් උපසපන් මෙහෙණකට ද නිරයෙන් ද බබ්සරින් ද සාප කළා ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි සමුච්චනය තුණකින් නැතියි. . . .

10. තමහට පැහැර හඬන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වණ්ඩකාලී මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාලී මෙහෙණ තමහට පැහැර පැහැර හැඩු. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසුකැපීම එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්චනයකින් නැතියි : ධුරනික්මෙපයෙහි යැ. . . .

දෙවන රත්තන්ධකාර වර්ග සි

(4.3)

1. නග්ගාය නග්ගායනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : සමබහුලා භික්ඛුනීයො නග්ගා නග්ගාසිංසු, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී. එලකලොමකො -පෙ-

2. පමාණානිකකන්තං උදකසාපිකං කාරාපෙනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : ඡබ්බගගීනා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : ඡබ්බගගීනා භික්ඛුනීයො අපමාණීකායො උදකසාපිකායො කාරෙසුං. නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං ඡභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

3. භික්ඛුනීයා විවරං විසිබ්බෙතො වා විසිබ්බාපෙනො වා නෙව සිබ්බෙතනතියා න සිබ්බාපනාය උසසුකකං කරොනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී භික්ඛුනීයා විවරං විසිබ්බාපෙනො නෙව සිබ්බෙසි, න සිබ්බාපනාය උසසුකකං අකාසි, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී. ධුරනීකෙබ්බපෙ -පෙ-

4. පඤ්චාභිකං සබ්බාපිවාරං අතිකකාමෙනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : සමබහුලා භික්ඛුනීයො භන්දෙ විවරං නිකඛිපිතො සනතරාතනරෙන ජනපදවාපිකං පකකම්පු, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී. කසීනකො -පෙ-

5. විවරසබ්බකමනීයං ධාරෙනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී අඤ්ඤාතරාය භික්ඛුනීයා විවරං අනාපුච්ඡා පාරාපි, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනී සමුට්ඨානානං ද්වීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී. කසීනකො -පෙ-

6. ගණසං විවරලාභං අනතරායං කරෙතනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී ගණසං විවරලාභං අනතරායං අකාසි, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

7. ධම්මකං විවරවිභවං පටිබාහනතියා පාච්චතියං කන්ද පඤ්ඤානතනනනි : සාච්චතියං පඤ්ඤානතනං. කං ආරබ්භානි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කීයම් වජ්ඣගමීනනි : ථුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී ධම්මකං විවරවිභවං පටිබාහි, නග්ගම් වජ්ඣගමීං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපතනීසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී -පෙ-

(4.3)

1. නගන වැ නගන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණෙහු නගන වැ ස්නානය කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානයෙනි. . . .

2. පමණ ඉක්මවූ දියසඵල කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණෙහු පමණ ඉක්මවූ දියසඵල දරුහ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නගි. . . .

3. මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හැර හෝ ගෙත්තම් හරවා හෝ නොම ගෙත්තම් කරණ ගෙත්තම් කිරීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හරවා නොමෝ නොම ගෙත්තම් කළා ය. ගෙත්තම් කරවීමට ද වැයම් නොකළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානයෙකින් නගියි : ධුරන්කමෙප යෙහි යැ. . . .

4. පස් දවසක් පිරිබෝ කිරීම විසින් හෝ අවගැස්සීම විසින් හෝ සිවුරු පෙරළීම ඉක්මවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවනලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අන් මෙහෙණන් අතැ සිවුරු තබා අදනාය හා පොරෝණයෙන් යුතු වැ දනවූ සැරිසැරීමට ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගියි : කඨිනසමුච්චානයෙහි යැ. . . .

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවනලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එක්තරා මෙහෙණකගේ සිවුරක් නො පිළිවිය පෙරැවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගියි: කඨිනසමුච්චානයෙහි යැ. . . .

6. මෙහෙණගණයාගේ විවරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණගණයාගේ විවරලාභයට අනතුරු කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නගියි : . . .

7. දහම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ දහම් සිවුරු බෙදීමක් වැළකූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නගියි : . . .

8. අගාරිකසා වා පරිබොජකසා වා පරිබොජකාය වා සමණවිවරං දෙනායා පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී : පුලලනනද භික්ඛුනී අගාරිකසා සමණවිවරං අදාසී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී -පෙ-.

9. දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතීකකාමෙනතියා පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී : පුලලනනද භික්ඛුනී දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතීකකාමෙසී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී -පෙ-.

10 ධම්මකං කසීනුඤ්චාරං පරිබාහනනියා පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී : පුලලනනද භික්ඛුනී ධම්මකං කසීනුඤ්චාරං පරිබාහී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී -පෙ-.

නභානවගෙහා තනීගො.

(4.4)

1. දච්ඡනං භික්ඛුනීනං එකමඤ්ච තුවට්ටෙනනීනං පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීගො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී ; සමබහුලා භික්ඛුනීගො දො එකමඤ්ච තුවට්ටෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං දච්ඡි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී. එලකලොමකෙ -පෙ-

2. දච්ඡනං භික්ඛුනීනං එකන්දරණපාසුරණෙ තුවට්ටෙනනීනං පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීගො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී : සමබහුලා භික්ඛුනීගො දො එකන්දරණපාසුරණෙ තුවට්ටෙසුං. තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං දච්ඡි සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී. එලකලොමකෙ -පෙ-

3. භික්ඛුනීයා සඤ්චිච අඵාසුං කරොනනියා පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමීනනී : පුලලනනද භික්ඛුනී භික්ඛුනීයා සඤ්චිච අඵාසුං අකාසී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැකූ තනී. ඡනනං ආපතනීසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨානී -පෙ-

4. දුකඛිතං සභජීවිනිං නෙව උපට්ඨෙනතියා න උපට්ඨාපනාය උසුකකං කරොනනියා පාචිතියං කන්ද පසැකූ නතනනී : සාවච්චියං පසැකූ නතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං

8. ගිහියකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත් සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත්. ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ගිහියකුට සිවුරක් දුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන සයෙන් ම නගියි . . .

9. දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නගියි : . . .

10. දහැම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ දහැම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නගියි : . . .

තුන්වන නභාන වර්ග සි.

(4.4)

1. එක් හැදෙහි භාවිත මෙහෙණන් දෙනමක් පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙනම දෙනම එක ඇදෙහි ශයනය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොම සමුච්චානයෙහි. . . .

2. එක් ම ඇතිරි පොරොනා ඇති යහන්හි හෝනා මෙහෙණන් දෙනමක් පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙනම දෙනම එක් ම ඇතිරි පොරොනා ඇති යහන්හි ශයනය කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානයෙහි යැ. . . .

3. දන දන මෙහෙණක්හට නො පහසුබව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්හට දන දන නො පහසුබව කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැනවී එකකි. සවැරුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නගියි : . . .

4. ගිලන් වූ සද්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වැයම නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ජුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම්

ව්‍යුත්පන්නානි : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී දුක්ඛිතං සහජ්චිනිං නෙව උපට්ඨෙයි. න උපට්ඨාපනාය උස්සුකකං අකායි. තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුර-තිකෙට්ඨෙ-පෙ-

5. භික්ඛුනීයං උපස්සයං දඤ්ඤා කුපිතා අනතනමනාය නික්ඛාධි-නතියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී භික්ඛුනීයං උපස්සයං දඤ්ඤා කුපිතා අනතනමනා නික්ඛාධිති, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි.

6. සංසට්ඨාය භික්ඛුනීයං යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපචි-නියුජ්ඣනතියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං : වණ්ඨකාලී භික්ඛුනී සංසට්ඨා විහරි, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුර-තිකෙට්ඨෙ-පෙ-

7. අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපපචිහයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනතියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං : සමබහුලා භික්ඛුනීයො අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපපචිහයෙ අසඤ්ඤායො වාරිකං වරිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති-සමුට්ඨානානං දඤ්ඤා සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-

8. තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපපචිහයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනතියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං සමබහුලා භික්ඛුනීයො තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සපපචිහයෙ අසඤ්ඤායො වාරිකං වරිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං දඤ්ඤා සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං වරනතියං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : රුජ්ඣගෙ පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං : සමබහුලා භික්ඛුනීයො අනෙතාවස්සං වාරිකං වරිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨා-නානං දඤ්ඤා සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-

10. වස්සං වුත්ථාය¹ භික්ඛුනීයං වාරිකං න පකකමනනීයං පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි : රුජ්ඣගෙ පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කියම්මිං ව්‍යුත්පන්නිං : සමබහුලා භික්ඛුනීයො වස්සං වුත්ථා වාරිකං න පකකමිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. පරිමපාරුජ්ඣකෙ-පෙ-

තුච්චවග්ගො වතුඤ්ඤා.

1. වස්සං වුත්ථාය - මජ්ඣිමනිකායෙ.

වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ හිලන් වූ සද්ධිභාරිණියකට නො ම උවැටන් කළා යැ, උවැටන් කරවීමට වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණක්භට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටු සිත් ඇතිවැ (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්භට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටුසිත් ඇත්තී (ඇය) ඉන් බැහැර කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නහියි : . . .

6. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසසභ ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවනලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී : කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ගිහිසසභ ඇති වැ වුසු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

7. සැක සහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමා වසන රටකුළ සත්වාචන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිත යයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමන් වසන රටකුළ සත්වාචන් නැති වැ හැසුරුණාහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

8. සැක සහිත යැ යි දන්තාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටක සත්වාචන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිතයයි දන්තාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටෙක සත්වාචන් නැති ව හැසුරුණාහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

9. වස්කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වස්කාලය තුළ සැරි සැරුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

10. සැරිසැරීමට නො යන වුසුවස් ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වුසුවස් ඇති යාහු නො සැරිසැරුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන එකෙකින් නහියි : පට්ඨපාරාජිකසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

සිවුවන තුවටට වර්ග යි.

4.5

1. රුජාගාරං වා විනතාගාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා පොකඛ-
 රණීං වා දංසුනාය ගච්ඡන්තියා පාචිතතියං කථ පඤ්ඤාතතනනි :
 සාච්ඡීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරඛනාති . ජබ්බගගියා භික්ඛුනිතියො
 ආරඛන. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනිතියො රුජාගාරමපි
 විනතාගාරමපි දංසුනාය අගමංසු. තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති.
 ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති ඵලකලො-
 මකො-පෙ-.

2. ආසඤ්චිං වා පලලඛකං වා පරිභුඤ්ජන්තියා පාචිතතියං, කථ
 පඤ්ඤාතතනනි : සාච්ඡීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරඛනාති : සබ්බහුලා
 භික්ඛුනිතියො ආරඛන. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : සබ්බහුලා භික්ඛුනිතියො
 ආසඤ්චිමපි පලලඛකමපි පරිභුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති.
 ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. ඵලකලො-
 මකො-පෙ-.

3. සුතතං කන්තනනතියා පාචිතතියං කථ පඤ්ඤාතතනනි : සාච්ඡීයං
 පඤ්ඤාතතං. කං ආරඛනාති : ජබ්බගගියා භික්ඛුනිතියො ආරඛන කිසමිං
 වජ්ඣසමිනනි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනිතියො සුතතං කන්තංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං.
 එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙනති
 සමුට්ඨාති ඵලකලොමකො-පෙ-.

4. ගිහිවෙය්‍යාවච්චං කරොන්තියා පාචිතතියං කථ පඤ්ඤාතතනනි :
 සාච්ඡීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරඛනාති : සබ්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරඛන.
 කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : සබ්බහුලා භික්ඛුනිතියො ගිහිවෙය්‍යාවච්චං අකංසු,
 තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දභිති
 සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

5. භික්ඛුනීති¹ 'ඵහගෙය ඉමං අඛිකරණං වුපසමෙහි'ති වුච්චමානාය
 සාධුති පටිසසුතා² නෙව උපසමෙතනතියා න උපසමාය උපසුකකං
 කරොන්තියා පාචිතතියං කථ පඤ්ඤාතතනනි : සාච්ඡීයං පඤ්ඤාතතං.
 කං ආරඛනාති : ථුලලනඤ්ච භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි :
 ථුලලනඤ්ච භික්ඛුනී භික්ඛුනීති 'ඵහගෙය ඉමං අඛිකරණං වුපසමෙහි, තී
 වුච්චමානා සාධුති පටිසසුතා නෙව උපසමෙසී, න උපසමාය උපසුකකං
 අකාසී, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං
 එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙඛපෙ-පෙ-.

6. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සහජා
 බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනතියා පාචිතතියං කථ පඤ්ඤාතතනනි :
 සාච්ඡීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරඛනාති : ථුලලනඤ්ච භික්ඛුනිං ආරඛන.
 කිසමිං වජ්ඣසමිනනි : ථුලලනඤ්ච භික්ඛුනී අගාරිකස්ස සහජා බාදනීයමපි
 භොජනීයමපි අදුසී, තසමි වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති
 සමුට්ඨානානං දභිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

1. භික්ඛුනිතියා - මජ්ඣම.
 2. පටිසසුතා - මජ්ඣම.

4.5

1. රජයේ ක්‍රීඩාගාරයක් හෝ විනාගාරයක් හෝ උපවනයක් හෝ ක්‍රීඩාදානයක් හෝ ක්‍රීඩා පුෂ්කර්ණයක් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවඟ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවඟ මෙහෙණහු රජයේ ක්‍රීඩා ගාරය ද විනාගාරය ද දැකීමට ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

2. දික්භලාපුටුවක් හෝ පාදයෙහි ව්‍යාලරූප නඟා කළ පලගක් හෝ පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් දික්භලා පුටුව ද පලග ද පිරිබෝ කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

3. හු කවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවඟ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවඟ මෙහෙණහු හු කැටුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියනට මෙහෙවර කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණන් විසින් " එව ආයඹාව, මේ අධිකරණය සන්තිදුවන්නැ " යි කියනු ලබන කල්හි " මැනැවැ " යි ගීවීස නො ම සන්තිදුවන සන්තිදුවීමට වැයම් නොකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණන් විසින් " එව ආයඹාව, මේ අධිකරණය සන්තිදුවන්නැ " යි කියනු ලබන්නී මැනැවැයි ගීවීස නො සන්තිදුවූ යැ සන්තිදුවීමට වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂේප යෙහි යැ. . . .

6. ගිහියකුට හෝ පිරිවැජියකුට හෝ පිරිවැජියකට හෝ සියතින් කැපුකු දයක් හෝ බිදියුකු දයක් හෝ දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍යය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ සියතින් ගිහියකුට කැපුකු දය ද බිදියුකු දය ද දුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොමසමුට්ඨානයෙහි යැ.

7. ආවසරවලට අනියම්වේදී, පරිහානියක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය : පුලුනු
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : පුලුනු හිකුණීම ආවසර-
 වලට අනියම්වේදී, පරිහානියක්, කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත.
 ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය. කඩිනම
 -පෙ-

8. ආවසර අනියම්වේදී, වාරික පැකට් පොතක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය : පුලුනු
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : පුලුනු හිකුණීම ආවසර-
 අනියම්වේදී, වාරික පැකට්. කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත.
 ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය. කඩිනම
 -පෙ-

9. තිරවිදානවිදාන පරිහානියක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය : ජලයෙන්
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : ජලයෙන් හිකුණීම. කිරීමේ
 තිරවිදානවිදාන පරිහානියක්, කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත.
 ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය. පදනම
 -පෙ-

10. තිරවිදානවිදාන වැඩිපුර පාලනය කළ පැකට් පොතක් :
 සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය ජලයෙන් හිකුණීම. ආරම්භ
 කිරීමේ වැදගත්කම : ජලයෙන් හිකුණීම. කිරීමේ වැදගත්කම. එකා
 පැකට් පොත. ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය
 -පෙ-

විනාශකාරීවේදී පැකට් පොත.

(4.6)

1. ජනන සම්ප්‍රදාය ආරම්භ අනියම්වේදී, පරිහානියක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය : සම්ප්‍රදාය
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : සම්ප්‍රදාය හිකුණීම. අනියම්වේදී
 ආරම්භය : පරිහානියක්, කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත. දේ
 අනියම්වේදී පැකට් පොත. ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය
 සම්ප්‍රදාය. පුරුණු පොත -පෙ-

2. හිකුණු අනියම්වේදී, පරිහානියක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : වෙසල පැකට් පොත. කං ආරම්භය : ජලයෙන්
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : ජලයෙන් හිකුණීම. අනියම්වේදී
 ආරම්භය : පරිහානියක්, කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත.
 ජනන ආපන සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය. -පෙ-

3. වැඩිපුර පරිහානියක් පාලනය කළ
 පැකට් පොතක් : සාමාන්‍ය පැකට් පොත. කං ආරම්භය : පුලුනු
 හිකුණීම. ආරම්භ කිරීමේ වැදගත්කම : පුලුනු හිකුණීම. වැඩිපුර
 පරිහානියක්, කිරීමේ වැදගත්කම. එකා පැකට් පොත. ජනන ආපන
 සම්ප්‍රදායන්හි දැනට සම්ප්‍රදායෙන් සම්ප්‍රදාය. -පෙ-

7. අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : කඨිනසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

8. (දෙරකවුළු තැබූ) සෙනස්තක් (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ (දෙර කවුළු තැබූ) සෙනස්තක් (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට ගියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : කඨිනසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

9. තිරස්චීනවිද්‍යාව පුහුණු කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු තිරස්චීනවිද්‍යාව පුහුණු කළහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ, පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : පදසොධම්මසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

10. තිරස්චීන විද්‍යාව හදරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු (පරුපසාතක) තිරස්චීන විද්‍යාව හදරවූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : පදසොධම්මසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

පස්වන වික්කාගාරවර්ග යි.

4.6

1. දූත දූත මහණුන් ඇති අරමකට නො පිළිවිස පිවිසෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිති සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු නො පිළිවිස අරමකට පිවිසියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. අනුපඤ්ඤන්ති දෙකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායකින් නහියි : ධුරන්තිෂ්ඨෙපයෙහි යැ. . . .

2. මහණක්ඛට ආක්‍රොශ කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : වීසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ට අක්‍රොශ කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නහියි : . . .

3. සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණගණයාහට අවමන් කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නහියි : . . .

4. නිමනනිතාය වා පවාරිතාය වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානිතාය පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සාවචනීයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො භුතතාචිනීයො පවාරිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤංසු, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-.

6. කුලං මච්ඡරායනනීයා පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සාවචනීයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : අඤ්ඤානරා භික්ඛුනී කුලං මච්ඡරාසි, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි -පෙ-

6 අභික්ඛුකො ආවාසෙ වසං වසනනීයා පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සාවචනීයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො අභික්ඛුකො ආවාසෙ වසං වසිංසු, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දච්ඡි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි එලක-ලොමකො -පෙ-

7. වසං චුච්ඡාය භික්ඛුනීයා උභතො සමෙස නිභි ධානෙන නපපවාරෙතනීයා පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සාවචනීයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො වසං චුච්ඡා භික්ඛුනීසමෙස¹ නපපවාරෙසු, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරනිකොපෙ -පෙ-

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡනනීයා පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සකොකසු පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : ඡබ්බගහීයා භික්ඛුනීයො ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : ඡබ්බගහීයා භික්ඛුනීයො ඔවාදං න ගච්ඡංසු, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. පඨමපාරාජිකො -පෙ-

9. උපොසථමපි න පුච්ඡනනීයා ඔවාදමපි න යාවනනීයා පාචීතනීයං කාන්ත පඤ්ඤානන්ධානි : සාවචනීයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරඛානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරඛන. කිසම්චි චජ්ඣසම්චනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො උපොසථමපි න පුච්ඡංසු, ඔවාදමපි න යාචිංසු, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරනිකොපෙ -පෙ-

1. භික්ඛුසමසං - ම.ඡ.සං. 2. රුඛිතං - ම.ඡ.සං.

4. කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ අකැප නිමන්ත්‍රණයෙන් නිමන්ත්‍රණය කරණ ලදුව හෝ පවරණ ලදුව හෝ අන් තැනෙකිහි වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිති සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වළඳා නිමියාහු පවරණ ලද්දහු අන් තැනෙකැ වැළඳුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නහියි : . . .

5. කුලමසුරුබව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් කුලමසුරුවුවා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නහියි : . . .

6. මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වසන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වීසුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නහියි : එළකලොමසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

7. උභතො සභිසයා කෙරෙහි දිට්ඨ සුත පරිසභිකිත යන කරුණු තුණින් නො පවරන්තා වූ වස් වීසු මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වස් වීසුවාහු භික්ෂුණි සභිසයා කෙරෙහි නො පැවරුවහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . .

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විචාරණු පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාකා දනවුහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවභ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : සවභමෙහෙණහු අවවාද අසන්නට නො ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : පඨම පාරාජිකසමුට්ඨානයෙහි යැ. . .

9. පෙහෙවස් දිනය නො විචාරන්තාවූ ද අවවාදය නො යදින්තා වූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු පෙහෙවස් දිනය ද නො පිළිවිසියහ, අවවාදය ද නො යැදුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . .

10. පසාධෙ ජාතං ගණධං වා රුහිතං වා අනපලොකෙනා සඛසං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය හෙදපෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : අඤ්ඤානරං භික්ඛුනී පසාධෙ ජාතං ගණධං පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙසි, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කඨිනකෙ -පෙ-.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො

(4·7)

1. ගබ්භිතීං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං, කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ගබ්භිතීං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

2. පායනතීං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : සමබහුලා භික්ඛුනියො පායනතීං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

3 දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨා-පෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : සමබහුලා භික්ඛුනියො දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

4. දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සඛෙසන අසමමනං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : සමබහුලා භික්ඛුනියො දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සඛෙසන අසමමනං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. උභනද්ධාදසවසං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣසම්භනති : සමබහුලා භික්ඛුනියො උභනද්ධාදසවසං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣසම්ච. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. යටිකය පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් හෝ වණයක් හෝ මෙහෙණසහභු හෝ මෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිස එකලා පුරුෂයක්හු හා එකලා වැ බිඳුවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් යටිකය පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් එකලා පුරුෂයක්හු හා එකලා වැ බිඳවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නහියි : කඨිනසමුච්චානගෙහි යැ.

සවන ආරාම වර්ග යි.

(4.7)

1. ගැබ්නියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගැබ්නියක උපසපන් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

2. කිරි පොවන්තිය උපසපන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු කිරි පොවන්තිය උපසපන් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

3. දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති සික්ඛමානාව උපසපන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති හික්වුනු උපසපන් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

4. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති සික්ඛමානාව උපසපන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති හික්වුනු උපසපන් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

5. ගිහිගත පැමිණි නො පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු උනුදොළොස්වස් ඇති සුරිසන්තරගත වූවක උපසපන් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

6. පරිපුණ්ණඤාදසවය්‍යං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු අසිකඛිතසිකඛං වුට්ඨාපෙනතියා පාචීතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ජස්මිනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො පරිපුණ්ණඤාදසවය්‍යං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු අසිකඛිතසිකඛං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි චජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. පරිපුණ්ණඤාදසවය්‍යං ගිහිතතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛං සඛෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනතියා පාචීතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ජස්මිනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො පරිපුණ්ණඤාදසවය්‍යං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛං සඛෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මි චජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨාති -පෙ-

8. සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වය්‍යානි නෙව අනුඤ්ඤාතනනිතියා න අනුඤ්ඤාතනනාපෙනතියා පාචීතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති : ඵුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ජස්මිනනි : ඵුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වය්‍යානි නෙව අනුඤ්ඤාතෙසි, න අනුඤ්ඤාතෙසි, තස්මි චජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

9. වුට්ඨාපිතං පචතතිනිං දො වය්‍යානි නානුබ්භිනනිතියා පාචීතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ජස්මිනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො වුට්ඨාපිතං පචතතිනිං දො වය්‍යානි නානුබ්භිනිංසු, තස්මි චජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨම්පාරාජකෙ -පෙ-.

10. සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙනතියා න වුපකාසා-පෙනතියා පාචීතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි ; සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති ; ඵුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ජස්මිනනි : ඵුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙසි, න වුපකාසාපෙසි, තස්මි චජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-.

ගබ්භිනිච්චගෙහා සත්තමො

6. දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ, කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

7. මෙහෙණ සභුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සභුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නහියි : . . .

8. සද්ධිචාරිණිය උපසපත් කරවා දෙවසක් (උද්දෙසදානාදීන්) සඬග්‍රහ නො කරණ අනුන් ලවා සඬග්‍රහ නො කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වුල්ල නන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වුල්ලනන්දා මෙහෙණ සද්ධිචාරිණියක උපසපත් කරවා දෙවසක් නො ම සඬග්‍රහ කළා යැ. අනුන් ලවා ද සඬග්‍රහ නො කරවු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

9. තමා උපසපත් කරවූ උපාද්ධාය හික්ෂුණියට දෙවසක් උච්චන් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු තමන් උපසපත් කරවූ උපාද්ධාය හික්ෂුණියට දෙවසක් උච්චන් නො කළාහුයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නහියි : පටමපාරාජිකසමුච්චාන යෙහි. . . .

10. සද්ධිචාරිණිය උපසපත් කරවා තමා කැඳවා ගෙණ නො යන කැඳවා ගෙණ ගැමට අනෙකක්හට නියොග නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වුල්ලනන්දා මෙහෙණ සද්ධිචාරිණිය උපසපත් කරවා නො ම කැඳවා ගෙණ ගියා යැ, කැඳවා ගෙණ යනු පිණිස අනුන්ට නියොග ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නහියි : ධුරන්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

සත්වන ගබ්හිනී වර්ග සි.

4.8

1. උභයවිසමයං කුමාරිභූතං වූට්ඨාපෙනතියා පාචිතතියං කන්ද පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො උභ-විසමයවිසමයං කුමාරිභූතං වූට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-.

2. පරිපුණ්ණවිසමයවිසමයං කුමාරිභූතං දො වසානි ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වූට්ඨාපෙනතියා පාචිතතියං කන්ද පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො පරිපුණ්ණවිසමයවිසමයං කුමාරිභූතං දො වසානි ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වූට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. පරිපුණ්ණවිසමයවිසමයං කුමාරිභූතං දො වසානි ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සබ්බෙසන අසමමනං වූට්ඨාපෙනතියා පාචිතතියං කන්ද පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො පරි-පුණ්ණවිසමයවිසමයං කුමාරිභූතං දො වසානි ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සබ්බෙසන අසමමනං වූට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. උභයආදසවසානං වූට්ඨාපෙනතියා පාචිතතියං, කන්ද-පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො උභ-යආදසවසානං වූට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

5. පරිපුණ්ණආදසවසානං සබ්බෙසන අසමමනං වූට්ඨාපෙනතියා පාචිතතියං කන්ද පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සමබහුලා භික්ඛු-නිතියො පරිපුණ්ණආදසවසානං සබ්බෙසන අසමමනං වූට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එලකලොමකො-පෙ-.

6. ‘අලං නාව තෙ අගෙය වූට්ඨාපිතෙනා’ති වූච්චමානාය සාධුති පච්ඤානිත්තා පච්ඤා ධියනධම්මං ආපජ්ජනතියා පාචිතතියං කන්ද පසාදනතනනි : සාවච්චියං පසාදනතනං. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිතියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : චණ්ඩකාලි භික්ඛුනි ‘අලං නාව තෙ අගෙය වූට්ඨාපිතෙනා’ති වූච්චමානා සාධුති පච්ඤානිත්තා පච්ඤා ධියනධම්මං ආපජ්ජ, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

4.8

1. උනු විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු උනුවිසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : . . .

2. දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුණු සිංහ ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුණු සිංහ ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : . . .

3. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි හික්වුණු සිංහ ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදැරුම් ධර්මයන්හි හික්වුණු සිංහ ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : . . .

4. උනුදොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු උනුදොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : . . .

5. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද වැ පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්දහු පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇත්තාහු උපසපත් කරවුණු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : එළකලොමසමුච්චානායෙහි. . . .

6. ආයඝාවනි, තොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැයි කියනු ලබන්නී මැනැවැයි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැමිණෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්ති සිංහ කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ " ආයඝාවනි, තොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැ " යි කියනු ලබන්නී " මැනැවැ " යි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැමිණිය යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණෙකින් නභිසි : . . .

7. සිකම්මානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සසි, එවාහං නං වුට්ඨාපෙස්සාමිති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙනිතං න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං කරෙන්නිතං පාච්ඤිතං කැපවීමකින් තොරව : සාච්ඤිතං පස්සකතං. කං ආරබ්භාති : ජුලුනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣමනනි : ජුලුනනදු භික්ඛුනි සිකම්මානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සසි, එවාහං නං වුට්ඨාපෙස්සාමිති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං අකාසි, තස්මිං වජ්ඣමිං. එකා පස්සකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. බුරුනිකෙඛපෙ-පෙ-.

8. සිකම්මානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සානි අනුබ්ඤ්ඤාසි එවාහං නං වුට්ඨාපෙස්සාමිති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙනිතං න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං කරෙන්නිතං පාච්ඤිතං කැපවීමකින් තොරව : සාච්ඤිතං පස්සකතං. කං ආරබ්භාති : ජුලුනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣමනනි : ජුලුනනදු භික්ඛුනි සිකම්මානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සානි අනුබ්ඤ්ඤාසි, එවාහං නං වුට්ඨාපෙස්සාමිති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං අකාසි, තස්මිං වජ්ඣමිං. එකා පස්සකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. බුරුනිකෙඛපෙ-පෙ-.

9. පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකසංසට්ඨං වණ්ඨිං සොකාචස්සං¹ සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනිතං පාච්ඤිතං කැපවීමකින් තොරව : සාච්ඤිතං පස්සකතං. කං ආරබ්භාති : ජුලුනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣමනනි : ජුලුනනදු භික්ඛුනි පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකසංසට්ඨං වණ්ඨිකං සොකාචස්සං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣමිං. එකා පස්සකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. මාතාපිතුති වා සාමිකෙන වා අනනුස්සකං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනිතං පාච්ඤිතං කැපවීමකින් තොරව : සාච්ඤිතං පස්සකතං. කං ආරබ්භාති : ජුලුනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣමනනි : ජුලුනනදු භික්ඛුනි මාතාපිතුතිපි සාමිකෙනපි අනනුස්සකං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣමිං. එකා පස්සකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සිය, වාචනො, සමුට්ඨාති, න කායනො, න චිත්තනො. සිය, කායනොච වාචනොච සමුට්ඨාති, න චිත්තනො. සිය, වාචනොච චිත්තනොච සමුට්ඨාති, න කායනො. සිය, කායනොච වාචනොච චිත්තනොච සමුට්ඨාති-පෙ-

11. පාරිච්ඤාපිකජ්ඣදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනිතං පාච්ඤිතං කැපවීමකින් තොරව : රුජගහෙ පස්සකතං. කං ආරබ්භාති : ජුලුනනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣමනනි : ජුලුනනදු භික්ඛුනි පාරිච්ඤාපිකජ්ඣදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣමිං. එකා පස්සකතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

1. සොකාචාසං ම.ජ.සං.

7. සික්මනාවකට “ ආයුධ, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි ” යි කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමෙහි වැයම් නො කරන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොහි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබයැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ සික්මනුවකට “ ආයුධ, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි ” කියා නො ම උපසපත් කරවූ, උපසපත් කරවීමට පිණිස වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

8. “ ආයුධ, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙනු නම් එකල්හි මම උපසපත් කරවන්නෙමි ” යි සික්මනුවකට කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමට වැයම් නො කරවන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ “ ආයුධ, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙනු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි ” යි සික්මනුවකට කියා නො ම උපසපත් කරවූ යැ, උපසපත් කරවීමට වැයම් ද නොකළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ, . . .

9. පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැඩ වූ ශෝක ඇති කරන්නාවූ සික්මනු වක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැඩවූ ශෝක ඇති කරන්නාවූ සික්මනුවක උපසපත් කරවූයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චානා තුණෙකින් නඟියි : . . .

10. මාපියන් වීසින් හෝ හිමියා වීසින් හෝ නො අනුදත් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිති සිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබයැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මා පියන් වීසින් ද හිමියා වීසින් ද නො අනුදත් සික්මනුවක උපසපත් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ, පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චානා සතරෙකින් නඟියි : කිසිවිටෙක වචනයෙන් නඟියි, කැසින් නො නඟි, සිතින් නො නඟි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතින් නො නඟි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟියි, කයින් නො නඟි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟි. . . .

11. පාරිවාසිකව ජන්දය දීමෙන් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිබය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවටදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පාරිවාසික ජන්දය දීමෙන් සික්මනුවක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චානා තුණෙකින් නඟියි : . . .

12. අනුච්ඡයං වුට්ඨාපෙනතියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො අනුච්ඡයං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

13. එකං ච්ඡයං දො වුට්ඨාපෙනතියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : සම්බහුලා භික්ඛුනිතියො එකං ච්ඡයං දො වුට්ඨාපෙසුං තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

කුමාරිභූතවග්ගො අට්ඨමො.

4.9

1. ඡත්තපාභනං ඛාරෙන්නතියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ඡත්තපාභනං ඛාරෙසුං තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. එකං අනුපසාදනති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ-පෙ-.

2. යානෙන යාගන්තියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො යානෙන යාගංසු, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. එකං අනුපසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ-පෙ-.

3. සඛ්ඤාණිං ඛාරෙන්නතියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : අසාදනනරං භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : අසාදනනරං භික්ඛුනිතියො සඛ්ඤාණිං ඛාරෙසි, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති එලකලොමකෙ-පෙ-.

4. ඉන්ද්‍රියභිකාරං ඛාරෙන්නතියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ඉන්ද්‍රියභිකාරං ඛාරෙසුං, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ-පෙ-.

5. ගඤ්චණ්ණකෙන භභාගන්තියා පාච්ඡතියං කන්ද පසාදනනනනි : සාවච්ඡියං පසාදනනනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ආරබ්භං. කිසම්ච චජ්ඣම්චනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතියො ගඤ්චණ්ණකෙන භභාගංසු, තසම්ච චජ්ඣම්ච. එකං පසාදනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එලකලොමකෙ-පෙ-.

12. අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නගියි : . . .

13. එක් වසකට දෙදෙනකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු එක් වසකට දෙදෙනකුත් උපසපත් කරවූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන තුණකින් නගියි : . . .

අටවැනි කුමාරිගුණ වර්ග යි.

4.9

1. ඡත්‍ර හා වහන් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු ඡත්‍ර හා වහන් දරූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකැ. අනුපසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නගියි. එළකලොමසමුච්චානායෙහි යැ. . . .

2. යානායකින් යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවගමෙහෙණහු යානායෙන් ගියහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකැ අනුපසුකැපී එකකි, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානායෙහි යැ. . . .

3. ඉණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ඉණ පළඳනාවක් දරූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානායෙහි යැ. . . .

4. ඉතිරි අධරණ පළඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මෙහෙණහු ඉතිරි අධරණ දරූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානායෙහි යැ. . . .

5. ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් නහන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිධර්ම කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳුම යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳුම යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් ස්නානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුකැපී එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකකින් නගියි : එළකලොමසමුච්චානායෙහි යැ. . . .

6. වාසිනකෙන පිඤ්ඤකෙන නභායනතියා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීයො වාසිනකෙන පිඤ්ඤකෙන නභාසිංසු, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි ; එලකලොමකෙ-පෙ-.

7. භික්ඛුනීයා උම්මද්දපෙතනීයා පරිමද්දපෙතනීයා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො භික්ඛුනීයා උම්මද්දපෙසුං, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ පෙ-.

8. සිකම්මානාය උම්මද්දපෙතනීයා පරිමද්දපෙතනීයා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො සිකම්මානාය උම්මද්දපෙසුං, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-.

9. සාමණේරියා උම්මද්දපෙතනීයා පරිමද්දපෙතනීයා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො සාමණේරියා උම්මද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-.

10. ගිහිනීයා උම්මද්දපෙතනීයා පරිමද්දපෙතනීයා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ගිහිනීයා උම්මද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ-පෙ-.

11. භික්ඛුසු පුරතො අනාපුච්ඡා අසභෙන නිසීදනතියා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො භික්ඛුසු පුරතො අනාපුච්ඡා අසභෙන නිසීදිංසු, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. කසීහකෙ-පෙ-.

12. අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤං පුච්ඡනතියා පාචිතතියං කඤ්ඤපඤ්ඤානනනනි : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං. කං ආරාමභානි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො ආරාමභ. කිසමී චජ්ඣුසමීනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනීයො අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤං පුච්ඡිංසු, තසමී චජ්ඣුසමී. එකා පඤ්ඤානනි. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං දච්චි සමුට්ඨානෙනභි සමුට්ඨානි. පදසො ධම්මො-පෙ-.

6. සුවඳ කවන ලද කලසුන්තෙන් නහන මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවභ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවභ මෙහෙණහු සුවඳ කවන ලද කලසුන්තෙන් ස්නානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : එළකලොමසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

7. මෙහෙණක ලවා ඇඟලුවන පිරිමදවන මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණක ලවා ඇඟ ඉලවුහ. පිරිමැද්දවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : එළකලොමසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

8. හික්මනුවක ලවා ඇඟ ලුවන පිරිමදවන මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් හික්මනුවක ලවා ඇඟ ඉලවුහ. පිරිමැද්දවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : එළකලොමසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

9. භරණක ලවා ඇඟ ලුවන පිරිමදවන මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු භරණක ලවා ඇඟ ඉලවුහ. පිරිමැද්දවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : එළකලොමසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

10. ගැහැණියක ලවා ඇඟ ලුවන පිරිමදවන මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගැහැණියක ලවා ඇඟ ඉලවුහ. පිරිමැද්දවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : එළකලොම සමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

11. මහණක්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිදින මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චි සිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මහණක්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආසනයෙහි හුන්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : කඨිනසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

12. අවසර නොලත් මහණක්හුගෙන් පැන පිළිවිසින මෙහෙණ පිළිබඳ පච්චිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අවසර නොලත් මහණක්හුගෙන් පැන පුළුවන්හ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිධි : පදසොධම්මසමුච්චාන යෙහි යැ. . . .

13. අසඹකල්පිකාය ගාමං පවිසනතියං පාචිනතියං කතෘ පඤ්ඤානතනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං චජ්ඣගමිනති : අඤ්ඤාතරු භික්ඛුනී අසඹකල්පිකා ගාමං පාචිසි, තසමිං චජ්ඣගමිං. එකං පඤ්ඤානති. ඡතනං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානී : සියා කායනො සමුට්ඨානී න වාචනො. චිත්තනො. සියා කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානී න වාචනො-

ජනනුපාහනවග්ගො නවමො.

නවමග්ගවුදුකා නිට්ඨිතා.

තසුදුහනං :

1. ලසුණං සංභරෙ ලොමං තලමට්ටඤ්ච සුද්ධිකං,
භුඤ්ජනතාමකධිඤ්ඤානං දො විභාසෙන දය්‍යනා.
2. අකුකාසෙ පට්ඨජනෙන අජෙඤ්ඤාකාසෙස රජිකාය ච,
පුරෙ පට්ඨ, විකාලෙ ච දුග්ගති තීරසෙ වගි.
3. නග්ගොදකා විසිබෙබ්භා පඤ්චාතිකං සඛිකමිනියං,
ගණවිභවිතසමණං දුබ්බලං කභිනෙන ච.
4. එකමඤ්චජරණෙන සඤ්චිච සහජ්චිනිං,
දච්චා සංසට්ඨ අනෙතා ච තිරෙවසාං න පකකමෙ.

13. සංකම්පිකායෙන් තොරවැ ගම්වදින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් නොමෝ කිසිලී පටින් තොරවැ ගම් වැදුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙහි සමුච්චාන දෙකෙකින් නභිසි : කිසිවිටෙක කයින් නභිසි, වචනයෙන් නො නභිසි, සිතීන් නො නභි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නභිසි, වචනයෙන් නො නභි. . . .

නවවන ඡන්දපාභන වර්ග සි.

නවවර්ගයෙහි ක්ෂුද්‍රකයෝ නිමියහ.

වර්ගනවයෙහි පවිතිනාමාවලිය :

1. (ලසුන—වර්ගයෙහි :)

ලසුනබාදන පවිති යැ, ලොමසංභරණ පවිති යැ, තලසාතක පවිති යැ, ජතුමට්ටක පවිති යැ, උදකසුදධික පවිති යැ, භුඤ්ජන්ත (භික්ෂු) උපච්චාන පවිති යැ, ආමකධඤ්ඤ (වීඤ්ඤපන) පවිති යැ, වීසාස ජඩ්ඛන පවිති දෙක යැ, (නවවැදි-) දස්සන පවිති යැ,

2. (රත්තන්ධකාර—වර්ගයෙහි :)

(ඊ අදුරෙහි එකලා පුරුෂයකු හා එකලා වැ සිටුනා මෙහෙණට වදළ) රත්තන්ධකාර පවිති යැ, (පිළියන් තන්හි පලසෙ සිටුනා මෙහෙණට වදළ) පට්චජන්තොකාස පවිති යැ, (අජ්ඣෙකාසයෙහි පලසෙ සිටුනියට වදළ) අජ්ඣෙකාස පවිති යැ, රජීකා පවිති යැ, පුරෙහත්ත පවිති යැ, පච්ජාහත්ත පවිති යැ, විකාල පවිති යැ, දුග්ගතිත පවිති යැ, (භිඤ්ජනෙහි හවන) නිරය පවිති යැ, (තමා මැ වධ කැඳගෙන හඬන මෙහෙණට වදළ) ආත්මභීසා පවිති යැ.

3. (නභාන—වර්ගයෙහි :)

නභන වැ නභන මෙහෙණට වදළ පවිති යැ, උදකසුදධික පවිති යැ, විවරවීසිඛන පවිති යැ, පඤ්චාභිකසභිසාවිච්චාර පවිති යැ, විවරසඬකමන පවිති යැ, (ගණයාහට විවරලාභාන්තරාය භිසා වදළ) ගණ පවිති යැ, විවරවිභවපට්ඨාහන පවිති යැ, සමණවිවරදන පවිති යැ, (දුර්වලවිවර ප්‍රත්‍යාසායෙන් විවරකාලය ඉක්මවා යන මෙහෙණට වදළ) දුබ්බල ... පවිති යැ, කඨිනුද්ධාරපට්ඨාහන පවිති යැ.

4. තුවට්ට—වර්ගයෙහි :)

එකඤ්චතුවට්ට පවිති යැ, එකත්ථරණතුවට්ට පවිති යැ, සඤ්චිච්ච අභාසුකරණ පවිති යැ, සහජීවිනී පවිති යැ, උපස්සයනික්කඩ්ඪන පවිති යැ, සංසට්ඨ පවිති යැ, අන්තොරට්ඨ පවිති යැ, තිරොරට්ඨ පවිති යැ, අන්තොවස්ස පවිති යැ, (චාරිකා පිණිසා නොවදනා මෙහෙණට වදළ) නපක්කමණ පවිති යැ.

- 5. රජු; ආසන්නදී සුභනඤ්ච ගිහි වූපසමෙන ව,
දදෙ චිවරවසථං පරියාපුණඤ්ච වාචසෙ.
- 6. ආරාමකෙකාසවණ්චි ව භුඤ්ජයා කුලමච්ඡරී,
වාසො පචාරණොචාදා¹ ඤෙ ධම්මා පසාඛෙන ව.
- 7. ගබ්භිනී² පායනතී ඡ ධම්මෙ අසම්මනුභවාදස,
පරිපුණණඤ්ච සබ්බෙන සහවුට්ඨා ඡ පඤ්ච ව.
- 8. කුමාරී ඤෙ ව සබ්බෙන ආදස සම්මතෙන ව,
අලං සචෙ ව ඤෙ වසං සංසට්ඨා සාමිකෙන ව.
- 9. පාරිවාසිකානුවසං දුචෙ වුට්ඨාපනෙන ව,
ඡතත යානෙන සබ්බාණී ඉන්ද්‍රඛකාරවණණකෙ.
- 10. පිඤ්ඤක භික්ඛනී චෙච සික්ඛා ව සාමණෙරිකා,
ගිහිනී භික්ඛණ්ණ පුරතො අනොකාසමසබ්බවචිකානි.

කෙසං වග්ගානං උද්දනං :

ලසුණකිකාරනභානා තුමටච චිත්තාගාරකා,³
ආරාම⁴ ගබ්භිනී චෙච කුමාරී ඡතතුපාභනානි

1. වාසෙ පචාරණොචාද. ම.ජ.සං.	3. චිත්තගාරකා. ම.ජ.සං.
2. ගබ්භි ම.ජ.සං.	4. ආරාම. ම.ජ.සං.

5. (චිත්තාගාර—වර්ගයෙහි :)

රාජාගාරදස්සන පවිත්‍රී යැ, ආසන්දිපරිභොග පවිත්‍රී යැ, සුක්කකන්තන පවිත්‍රී යැ, ගිහිවෙය්‍යාවච්ච පවිත්‍රී යැ, (අධිකරණවූපසම්මයෙහිලා වදළ) වූපසම්මන පවිත්‍රී යැ, (ගෙවැසි ආදීනට සියතින් බාදාභොජ්‍ය දෙන්නියට වදළ) දුත පවිත්‍රී යැ, ආවසටච්චර පවිත්‍රී යැ, ආවසට පවිත්‍රී යැ, (නිර්ගමනවිද්‍යා පුහුණු කරන්නියට වදළ) පරියාපුත පවිත්‍රී යැ, (නිර්ගමන විද්‍යා පිළිබඳ) වාචනා පවිත්‍රී යැ,

6. (ආරාම—වර්ගයෙහි :)

ආරාම පවිත්‍රී යැ, අක්කොස පවිත්‍රී යැ, වණ්ඨකතා පවිත්‍රී යැ, භොජන පවිත්‍රී යැ, කුල මවජෙර පවිත්‍රී යැ, වස්සාවාස පවිත්‍රී යැ, පවාරණ ඔවාද පවිත්‍රී යැ, (උපොසට පවාරණ නොපුරවුස්සා, ඔවා පිණසැ නොයදන මෙහෙණට වන) ධම්ම පවිත්‍රී යැ, පසාඛ පවිත්‍රී යැ.

7. (ගබ්හිනී—වර්ගයෙහි :)

ගබ්හිනීවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, පායන්තීවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, (භට්ඨධ ගික්ඝා ධර්මයෙහි අශික්ෂිත සික්ඛමානාව පිළිබඳ කොට ඇති) ජධම්ම පවිත්‍රී යැ, (සඛස සම්මන නැති වැ ගික්ඝිත සම්මන නැති වැ ගික්ඝිත සික්ඛමානාවගේ වූවයාපනාය නිසා එන) අසම්මන පවිත්‍රී යැ, ද්වාදසවස්ස පවිත්‍රී යැ, පරිපුණ්ණ ද්වාදසවස්ස පවිත්‍රී යැ, (සඛසසම්මන නැති වැ සික්ඛමානාවූවයාපනානිසා එන) සඛස ... පවිත්‍රී යැ, සහජීවිනී වූවයාපන පවිත්‍රී යැ.

8. (කුමාරිගුත—වර්ගයෙහි :)

(උනුච්චිවස් පැවිදිකුමරියක පිළිබඳ) කුමාරී වූවයාපන පවිත්‍රී යැ, (දෙවන) කුමාරී වූවයාපන පවිත්‍රී යැ, (පිරිපුන් වීසිවස් ඇති පැවිදිකුමරියක් සඛස සම්මන නැතිවැ වූවයාපන කෙළෙන් වදළ) වූවයාපන පවිත්‍රී යැ, (උනුදෙළොස්වස් ඇති පැවිදි කුමරියක පිළිබඳ වූවයාපන පවිත්‍රී යැ, (පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇති පැවිදි කුමරියක සඛසසම්මන නැති වැ වූවයාපන කෙළෙන් වදළ) වූවයාපන පවිත්‍රී යැ, ('අලංකාව) නාදීන් 'අලං' ගබ්ද ප්‍රයොගය යෙදුණු) පවිත්‍රී යැ, (සික්ඛමානා සවෙ) යනාදීන් 'සවෙ, නිපාත යෙදුණු) පවිත්‍රී යැ ('දෙව වස්සානී යනු සඳහන් ලත්) පවිත්‍රී යැ, ('පුරිසසංසවයං' යයනාදීන් සංසවය ගබ්ද ප්‍රයොග ඇති) සික්ඛමානාවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, ('මාසාපිකුච්චා සාම්මකනවා' යනාදීන් වදළ) අනානුඤ්ඤා සික්ඛමානාවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, ('පාරිවාසික ඡන්දදාන' යෙන්) ගික්ඛමානාවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, අනුවස්සවූවයාපන පවිත්‍රී යැ, ('එකංවස්සං දෙව වූවයාපනන්ති' යි වදළ) වූවයාපන පවිත්‍රී යැ,

9—10. (ඡත්තපාහන වර්ගයෙහි :)

ඡත්තපාහන පවිත්‍රී යැ, යාන පවිත්‍රී යැ, සඛසාණ පවිත්‍රී යැ, ඉත්ථාලඛකාර පවිත්‍රී යැ, ගන්ධවණ්ණක පවිත්‍රී යැ, වාසිතපිඤ්ඤක පවිත්‍රී ය හා (ගික්ඛුනී) පරිමද්ද පන පවිත්‍රී යැ යන දෙක යැ (සික්ඛමානා) පරිමද්දපන පවිත්‍රී යැ, (සමණෙවි) පරිමද්දපන පවිත්‍රී යැ, (ගිහිනී) පරිමද්දපන පවිත්‍රී යැ, (ගික්ඝුහුගේ ඉදිරියෙහි ආපුච්ඡා නොකොට හිඳැගැන්මෙන් වන) නිසිදන පවිත්‍රී යැ, (අවකාශ නොලැබූ ගික්ඝු කෙනකුත් අතින් පැන පිළිවීසිමෙන් වන) පඤ්ඤපුච්ඡන පවිත්‍රී යැ, අසඬකවච්ඡක පවිත්‍රී යැ යන ඇවැත්හු නව වර්ගයෙහි එන බුද්දකනාමාවලියෙහි ඇතුළත්හ.

ඒ වර්ගයන්ගේ නාමාවලිය :

ලසුන යැ අන්ධකාර යැ නභාන යැ කුච්චට යැ චිත්තාගාර යැ ආරාම යැ ගබ්හිනී යැ කුමාරී යැ ඡත්තපාහන යැයි වර්ග නවයෙකි.

1.5

පාරිදේශනීය කණ්ඩා

1. සපිරි විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි පසුකැණි : සංවිච්චි පසුකැණි. කං ආරම්භනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, ආරම්භ. කිසිම විකුණිනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, සපිරි විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි. එක පසුකැණි එක අනුපසුකැණි. ජනන ආපනිසම්බන්ධන, වතු හිසම්බන්ධන සම්බන්ධන-පෙ-.

2. තෙල විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි පසුකැණි : සංවිච්චි පසුකැණි. කං ආරම්භනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, ආරම්භ. කිසිම විකුණිනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, තෙල විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

3. මවු විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි-පෙ- ජබ්බන්ධි, හිකුණි, මවු විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

4. එංගල විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි-පෙ- ජබ්බන්ධි, හිකුණි, එංගල විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

5. මවු විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි-පෙ- ජබ්බන්ධි, හිකුණි, මවු විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

6. මංගල විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි-පෙ- ජබ්බන්ධි, හිකුණි, මංගල විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

7. බර විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි-පෙ- ජබ්බන්ධි, හිකුණි, බර විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි-පෙ-.

8. දැව විකුණුපොළ: භුක්ෂණීය පාරිදේශනීය කැණි පසුකැණි : සංවිච්චි පසුකැණි. කං ආරම්භනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, ආරම්භ. කිසිම විකුණිනී : ජබ්බන්ධි, හිකුණි, දැව විකුණුපොළ, භුක්ෂණී, කිසිම විකුණි. එක පසුකැණි. එක අනු-

පඤ්ඤානි ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී,
සියා කායතො සමුට්ඨානී, න වාචතො. න චිත්තතො. සියා කායතො ච
වාචතො ච සමුට්ඨානී, න චිත්තතො, සියා කායතො ච චිත්තතො ච
සමුට්ඨානී, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
සමුට්ඨානී-පෙ-.

අට්ඨ පාඨදෙසනීයං නිට්ඨිතා.

නග්ගද්දානං :

සපපිං නෙලං මධුඤ්ඤවච ඵාණීතං මච්ඡමෙව ච,
මංසං ඛිරං දඛිඤ්ඤාපි විඤ්ඤපෙඤාන භික්ඛුනී,
පාඨදෙසනීයං අට්ඨ සමුද්දෙහින පකාසිතානී.¹

යෙ සික්ඛාපද භික්ඛුවිභවෙහ විජථාපිතා,
තෙ සංඛිතානා² භික්ඛුනී විභවෙහ.

කළු පඤ්ඤානිවාරො නිට්ඨිතො පඨමො.

1. සයං බුච්චෙන දෙවතානි ම.ජ.සං.
2. සංඛිපිඛා-සිඤ්ඤ 1.2

සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සතරකින් නභී. කිසිවිටෙක කයින් නභී. වචන යෙන් නොනභී. සිතීන් නොනභී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නභී, සිතීන් නොනභී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නභී. වචනයෙන් නො නභී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නභී. . . .

අට පිළිදෙස්නීහු නිමියහ.

එහි වස්තුනාමාවලිය :

සප්පි යැ, අතල යැ, මඩු යැ, එංකිත යැ, මව්ප යැ, මංස යැ, වීර යැ, දඩි යැ, ශී වීනවැ ගැනීමෙන් (නභින) මෙහෙණ පිළිබඳ පිළිදෙස්නී අට සිටියෝ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පවසන ලදහ.

භික්ෂු විභවිගයෙහි යම් භික්ෂාපද කෙනෙක් විස්තර කරණ ලද්දහු ද, ඒ භික්ෂාපදයෝ භික්ෂුණි විභවිගයෙහි සංක්ෂිප්තයහ.

පළමුවන කතෘපඤ්ඤානිවාරය නිමියේ යි. .

2. කතාපනතිවාරෝ

2.1

පාරාජික කණේධා

1. අවසුභතා හිකුබුනී අවසුභතා සුරිසපුඤ්ඤාලයා කායසංසයා සාදිගනනී කති අපතනියො අපජ්ඣති : අවසුභතා හිකුබුනී අවසුභතා පුරිසපුඤ්ඤාලයා කායසංසයා සාදිගනනී තියො අපතනියො අපජ්ඣති : අධිකකං උබහජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගනනී අපතනී පාරාජිකයා. උබහකකං අධොජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගනනී අපතනී ජුලලවචයයා, කායපච්චිගහණං සාදිගනනී, අපතනී දුකකටයා. අවසුභතා හිකුබුනී අවසුභතා පුරිසපුඤ්ඤාලයා කායසංසයා සාදිගනනී ඉමා තියො අපතනියො අපජ්ඣති.

2. වජ්ජපට්ඨජාදිකා හිකුබුනී වජ්ජං පට්ඨජාදෙනනී කති අපතනියො අපජ්ඣති : වජ්ජපට්ඨජාදිකා හිකුබුනී වජ්ජං පට්ඨජාදෙනනී තියො අපතනියො අපජ්ඣති : ජානං පාරාජිකං ධම්මං පට්ඨජාදෙනී අපතනී පාරාජිකයා, වෙමනිකා පට්ඨජාදෙනී, අපතනී ජුලලවචයයා. අචාර විපතනීං පට්ඨජාදෙනී, අපතනී දුකකටයා. වජ්ජපට්ඨජාදිකා හිකුබුනී වජ්ජං පට්ඨජාදෙනනී ඉමා තියො අපතනියො අපජ්ඣති

3. උකඛිතතානුවතනිකා හිකුබුනී යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිකාජ්ජනනී කති අපතනියො අපජ්ඣති : උකඛිතතානුවතනිකා හිකුබුනී යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිකාජ්ජනනී තියො අපතනියො අපජ්ඣති : ඤාතනියා දුකකටං. ද්විති කම්මවාචාහි ජුලලවචයං කම්මවාචාපට්ඨයොසානෙ අපතනී පාරාජිකයා. උකඛිතතානුවතනිකා හිකුබුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිකාජ්ජනනී ඉමා තියො අපතනියො අපජ්ඣති.

4. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙනනී කති අපතනියො අපජ්ඣති : අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙනනී තියො අපතනියො අපජ්ඣති : “පුරිසෙන ඉඤ්ඤාමං ගහනං අගච්ඡා”ති වුතතා ගච්ඡති. අපතනී දුකකටයා. පුරිසයා හත්ථාසං ඔකකතනමනෙ අපතනී ජුලලවචයයා. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙනී අපතනී පාරාජිකයා. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙනනී ඉමා තියො අපතනියො අපජ්ඣති.

පාරාජිකා නිට්ඨිතා.

2.2

සධිකාදියෙස කණේධා

1. උයායවාදිකා හිකුබුනී අට්ඨං කරෙනනී තියො අපතනියො අපජ්ඣති : එකයා අරෙනවනී, අපතනී දුකකටයා. දුතියයා අරෙනවනී, අපතනී ජුලලවචයයා. අට්ඨපට්ඨයොසානෙ අපතනී සධිකාදියෙසයා.

1. ඉඤ්ඤාමං ඔකාසං ම.ජ.සං. ඉඤ්ඤාමං ගහනං. ස්‍යා,

2. කතාපනතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. කා සසභරායෙන් තෙක් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන්පතත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කා සසභය ඉවසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙක් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන්තෙක් වූ මිනිස් පිරිමියක්හු ගේ කා සසභයඉවසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැණිම ඉවසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, අකු ඇටයෙන් උඩ දණ මඩලෙන් යට ගැණිම ඉවසා නම් ජුලැයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැදියක් ගැණිම ඉවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසභරායෙන් තෙක් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන් තෙක් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දන දන පරිච් ඇවැත වසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, විමනි ඇතියා වසා නම් ජුලැයි ඇවැත් වෙයි, ආවාරච්පත්තිය වසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. උටෙවනිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නොහරින්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උටෙවනිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසන කම් කළ කල්හි එය අත්නොහරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සුත්තියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම් වදනින් ජුලැයිහු වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි පරිච් ඇවැත් වේ. උටෙවනි කම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නො හරින්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : පුරුෂයකු විසින් මෙනම් තැනට එවයි කියන ලද්දී යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පුරුෂයක්හුගේ අත්පසට පැමිණි කල්හි ජුලැයි ඇවැත් වෙයි, කය එළවීම සඳහාත් අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කෙරේ නම් පරිච් ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරණ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

පරිච් නිමි.

2.2

සධ්‍යාදියේම කාණ්ඩය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක්හට සැළ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නක් හට සැළ කෙරේ නම් ජුලැයි ඇවැත් වෙයි. අධිකරණය අවසන්හි සභවෙසස් ඇවැත් වේ.

2. වෛරිං වූට්ඨාපෙනති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

3. එකා ගාමනතරං ගච්ඡන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති ආපතති දුක්ඛං. පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අතිකකාමෙති, ආපතති ඵුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

4 සමග්ගෙන සංඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුතිං ධම්මෙන විනයෙන සඤ්ඤාසංඝෙන අනපද්‍රොකොති: කාරකසංඛ්‍යා අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඕසාරෙනති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

5. අවස්සවා භික්ඛුති අවස්සවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හත්ථො ඛාද-නීයං වා භොජනීයං වා සහත්ථා පටිග්ගභෙත්වා භුඤ්ඤන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛාදිස්සාමි භුඤ්ඤස්සාමිති පටිග්ගණහාති, ආපතති ඵුල්ලච්චයස්ස. අජෙඤ්ඤාසාරෙ අජෙඤ්ඤාසාරෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. උදකදන්තපොණං පටිග්ගණහාති, ආපතති දුක්ඛං.

6. “කිං තෙ අයො ඵසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සවො වා අනවස්සවො වා යත්තො තං අනවස්සවා, ඉඛස්සො යං තෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො දෙති ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං තං සහත්ථා පටිග්ගභෙත්වා ඛාද වා භුඤ්ඤ වා”ති උයොජෙනති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : තස්සා වචනෙන ඛාදිස්සාමි භුඤ්ඤස්සාමිති පටිග්ගණහාති, ආපතති දුක්ඛං. අජෙඤ්ඤාසාරෙ අජෙඤ්ඤාසාරෙ ආපතති ඵුල්ලච්චයස්ස භොජනපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

7. කුපිතා භික්ඛුති යාච තතියං සමනුභාසනාය නප්පටි තිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

8. කිස්සමිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා භික්ඛුති යාචතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියො-සානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

9. සංසට්ඨා භික්ඛුතියො යාචතතියං සමනුභාසනාය නප්පටි තිස්සජ්ජන්තියො තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජන්ති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

10. “සංසට්ඨාවයො කුමො විහරථ. මා කුමො නානා විහරිත්ථ,”ති උයොජෙනති යාචතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්ති තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

සංඛ්‍යාදිසෙසා ගිට්ඨිතා.

1. පටිග්ගණහාති-සී.මු.2

2. සෙරක උපසපන් කරණ මෙහෙණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලාව අන් ගමකට යන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් ධුලැසි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමග සහභු වීසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උචෙච්චිකම් කළ මෙහෙණකට කාරකසභිසයා නො පිළිවිස ගණයාගේ අදහස නො දැන ඔසාරණකම් කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම් වදන් අවසන්ති සභ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතීන් කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ සියතීන් පිළිගෙණ වළඳන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “කන්නෙමී වළඳන්නෙමී”යි පිළිගණි නම් ධුලැසි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සභ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. දිය හා දහැටි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්රාගයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කෙරේද, යම් භෙයකින් තෝ මෙවුන්රාගයෙන් නො තෙත් වූයෙහි ද එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ තිට යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ දේ නම් තෝ එය සියතීන් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ යි මෙහෙයවන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි. ඇය ගේ වචනයෙන් “කන්නෙමී වළඳන්නෙමී”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි ධුලැසි ඇවැත් වෙයි, වළඳා අවසන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියාචු මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිපියම් අධිකරණයෙක්හි පැරැදු මෙහෙණ තුන්යළතෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවහීන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ගිහි මිනිසුන් හා එක්වූ තුන් යළ තාක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරනාවූ මෙහෙණහු තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. ආයාචවෙති, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වාසය කරවූ, තෙපි වෙන්ව නො වසවූ” කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සභවෙසෙස් නිමි.

2.3

නිසංගතිය කණ්ඩා

1. පත්තසනතිවයං කරොනන් එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : නිසංගතියං පාවිතතියං.

2. අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිට්ඨතිනා භාජාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : භාජාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, භාජාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

3. භික්ඛුනියං සද්ධිං ච්චරං පරිවනොනා අච්ඡන්තා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : අච්ඡන්ත පයොගෙ දුක්ඛං. අච්ඡන්ත නිසංගතියං පාවිතතියං.

4. අඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනා අඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : විඤ්ඤපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

5. අඤ්ඤං වේතාපෙනා අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

6. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්ද්ධිකෙන සඛ්ඛිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

7. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්ද්ධිකෙන සඛ්ඛිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

8. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්ද්ධිකෙන මහාජනිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

9. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්ද්ධිකෙන මහාජනිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

10. අඤ්ඤදද්ධිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්ද්ධිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

11. අතිරෙකචතුක්ඛංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

12. අතිරෙකඅඛිකෙනොසපරමං ඉහුපාපුරණං වේතාපෙනා ඥෙ ආපතතියො ආපජ්ජති : වේතාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාවිතතියං.

නිසංගතියා පාවිතතියා භිට්ඨතා,

2.3

නිසසගතිය කාරණධය

1. (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස්කොට තබන මෙහෙණ එක්ම නියතීපවිති ඇවතට පැමිණේ.

2. අකාලවිවරයක් කාලවිවරයයි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : බෙදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බෙදවූ කල්හි නිසති පවිති වෙ.

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළිකොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අසිද ගත්කල්හි නිසති පවිති වෙ.

4. අනෙකක් විනවා අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : දන්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දන්වූ කල්හි නිසති පවිති වෙ.

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

9. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

10. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුභුල් සතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

11. සොළොස් කභවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරෝණා) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

12. කභවණු දසයකට වඩා අගනා (උෂ්ණ කාලයෙහි පොරෝණා) ලුහු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

නිසති පවිති නිමි.

2.4

පාවිතරීය කණ්ණඩා

4.1

1. ලුහුණං බාදනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : බාදියාමිති පටිගණනාති¹ ආපතති දුක්ඛංය, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

2. සම්බාධෙ ලොමං සංහරපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : සංහරපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. සංහරපිතෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

3. නලභානකං කරෙන්නී දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : කරෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

4. ජතුමට්ඨකං ආදියනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදියතෙ² ආපතති පාවිතරීයංය.

5. අතිරෙකදවඛුලපබ්බපරමං උදකසුද්ධිකං ආදියනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදියතෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

6. භික්ඛුංස භුඤ්ජනංස පානියෙන වා විට්ඨපනෙන වා උපතිට්ඨනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : භන්දපාසෙ තිට්ඨති ආපතති පාවිතරීයංය. භන්දපාසං විජ්ඣතො තිට්ඨති ආපතති දුක්ඛංය.

7. ආමකධඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනො භුඤ්ජනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජනාමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛංය. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

8. උච්චාරං වා පඤ්චං වා සඛකාරං වා විභාසං වා තිරෙකුඛෙඛි වා තිරෙපාකාරෙ වා ජබ්බිනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ජබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං, ජබ්බිතෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

9. උච්චාරං වා පඤ්චං වා සඛකාරං වා විභාසං වා භරිතෙ ජබ්බිනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ජබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං. ජබ්බිතෙ ආපතති පාවිතරීයංය.

10. නච්චං වා භිතං වා වාදිතං වා දඤ්ඤානං ගච්ඡනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති, ආපතති දුක්ඛංය. ගන්ධං සීතං පඤ්චති වා හුණාති වා ආපතති පාවිතරීයංය.

ලුහුණවග්ගො පඨමො.

1. පටිගණනාති - සිමු 1, 2 මජ්ඣං.

2.4

පාචනනීය කාණ්ඩය

4.1

1. අවු සුදුසුභු අනුභව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ අනුභව කරන්නෙමි ”යි පිළිගණි නම දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වෙ.

2. සම්බාධ ස්ථානයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බැහැර කරවා නම පියෝති දුකුළාවෙයි, බැහැර කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

3. කලසාතනය කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කෙරේ නම පියෝති දුකුළා වෙයි, කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

4. ජකුමට්ටකය (ලහමට) ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

5. අධිරා දඹුල් පුරුකකට වඩා උදකඉද්ධිය ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

6. වළදන මහණක්භට පැනින් හෝ වීජිනියෙන් හෝ උවුටන් කරමින් සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පයෙහි සිටි නම පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පය හැර සිටි නම දුකුළා ඇවැත් වෙ.

7. අවු ධානා වීනවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළදන්නෙමි පිළිගණි නම දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වෙ.

8. මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ හිත්තියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම පියෝති දුකුළා වෙයි, දවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

9. මල හෝ වූ හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ නිල් තණ බිමෙකැ දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම පියෝති දුකුළා වෙයි, දවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

10. නටනු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිය යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම හෝ අසා නම හෝ පවිති ඇවැත් වෙ.

පළමුවන ලසුණ වර්ග යි.

4.2

1. රත්නකිකාරෙ අපද්‍රිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියංසං. හත්ථපාසං විජ්ඣන්තා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං.

2. පටිච්ඡන්තො ඔකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියංසං. හත්ථපාසං විජ්ඣන්තා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං.

3. අජේඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියංසං. හත්ථපාසං විජ්ඣන්තා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං.

4. රජියා වා ඛ්‍යුභෙ වා සිඛ්ඛාට්ඨෙ වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියංසං. හත්ථපාසං විජ්ඣන්තා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං.

5. පුරෙහත්තං කුලානි උපසඛක්ඛමිත්තා අසනෙ නිසීද්ධිනා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පක්ඛමන්තී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : පඨමං පාදං අනොවස්සකං අතික්ඛාමෙති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං. දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති අපතති පාචිතතියංසං.

6. පච්ඡාහත්තං කුලානි උපසඛක්ඛමිත්තා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා අසනෙ නිසීද්ධනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : නිසීද්ධි පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. නිසීන්තො අපනතී පාචිතතියංසං.

7. විකාලෙ කුලානි උපසඛක්ඛමිත්තා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්චරන්තා වා සන්චරාපෙත්තා වා අභිනිසීද්ධනතී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : අභිනිසීද්ධි පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං, අභිනිසීන්තො අපතති පාචිතතියංසං.

8. උක්ඛතින්තෙ දුපඛාරිත්තෙ පරං උඡ්ඛාපෙත්තී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : උඡ්ඛාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. උඡ්ඛාපිත්තො අපතති පාචිතතියංසං.

9. අත්තානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා අභිසපන්තී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : අභිසපති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. අභිසපිත්තො අපතති පාචිතතියංසං.

10. අත්තානං වට්ඨිත්තා වට්ඨිත්තා රොදන්තී ඥෙ අපතතියො අපඡ්ඡති : වට්ඨිති රොදති අපතති පාචිතතියංසං. වට්ඨිති හ රොදති අපතති දුක්ඛට්ඨංසං,

රත්නකිකාරවග්ගො දුතියො.

4.2

1. පහන් නැති රෑ අඳුරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වූ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. පිළිසන් පියෙසෙකි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා ව වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වූ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. වීථියෙහි හෝ විනිවිද නො ගිය කුඩා වීථියෙහි හෝ සතර මංසන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වූ වෙන සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. පෙරැබන්ති කුලයන් කරා එළඹ ආසනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිය බැහැර යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර අඟු ව ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. පසුබන්ති කුලයන් කරා එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ආසනයෙහි හිඳිනා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. විකාරයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ශය්‍යාවක් අකුට හෝ අතුරුවා හෝ හිඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැකීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. කමට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බඹසරින් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සාප කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සාප කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. කමන් වෙර පැහැර පැහැර හඬන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පහරා නම් හඬා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, පහරා නම් නො හඬා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

දෙවන රත්තන්බකාර වර්ග යි.

4.3

1. නග්ගා නග්ගානනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : නග්ගානනී පයොගෙ දුක්ඛං. නග්ගානපරියොභානෙ ආපතනි පාචිතනියං.

2. පමාණාතික්ඛනනං උදකසාචිකං කාරාපෙනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කාරාපෙනී පයොගෙ දුක්ඛං. කාරාපිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

3. භික්ඛුනියා විවරං විසිබ්බෙත්ථා වා විසිබ්බාපෙත්ථා වා නෙව සිබ්බෙනනී න සිබ්බාපනාය උසුක්ඛං කරුනනී එකං ආපතනී ආපජ්ජති : පාචිතනියං.

4. පඤ්චාහිකං සඛ්ඤාපිචාරං¹ අතීක්ඛාමෙනනී එකං ආපතනී ආපජ්ජති : පාචිතනියං.

5. විවරසඛකමනීයං ධාරෙනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : ධාරෙනී පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

6. ගණංගා විවරලාභං අනන්තරායං කරුනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : කරුනී පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

7. ධම්මිකං විවරවිහඛ්ඨං පට්ඨාහනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : පට්ඨාහනී පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨාහිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

8. අභාරිකංගා වා පරිබ්බාජකංගා වා පරිබ්බාජකාය වා සමණවිවරං දෙනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : දෙනී පයොගෙ දුක්ඛං. දිනෙන ආපතනි පාචිතනියං.

9. දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතීක්ඛාමෙනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : අතීක්ඛාමෙනී පයොගෙ දුක්ඛං. අතීක්ඛාමිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

10. ධම්මිකං කසීනුඤාරං පට්ඨාහනනී දො ආපතනියො ආපජ්ජති : පට්ඨාහනී පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨාහිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

නිහානිවග්ගො තනීයො.

4.4

1. දො භික්ඛුනියො එකමඤ්ඤෙ භුච්චෙට්ඨනනියො දො ආපතනියො ආපජ්ජනති : නිපජ්ජනනී පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන ආපතනි පාචිතනියං.

2. දො භික්ඛුනියො එකස්ථරණපාපුරණා භුච්චෙට්ඨනනියො දො ආපතනියො ආපජ්ජනති : නිපජ්ජනනී පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන ආපතනි පාචිතනියං.

1. සඛ්ඤාපිචාරං - මජ්ඣං.

4.3

1. නග්න වැ නගන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සනහා අවසන්ති පවිති ඇවැත් වෙ.

2. පමණ ඉක්මවූ දියසළව කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

3. මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හැර හෝ ගෙත්තම් හරවා හෝ නො ම ගෙත්තම් කරණ ගෙත්තම් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

4. පස් දවසක් ඊරිබෝ කිරිම විසින් හෝ අවුගැස්සිම විසින් හෝ සිවුරු පෙරැළිම ඉක්මවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දරා කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

6. මෙහෙණ ගණයාගේ වීවරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනතුරු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අනතුරු කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

7. දහැම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

8. ගිහියකුට හෝ පිරිවැජියකුට හෝ පිරිවැජියකට හෝ ශ්‍රමණ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

9. දුර්වල වූ වීවරාශායෙන් වීවරකාලසමය ඉක්මවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඉක්මවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉක්ම වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

10. දහැම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

කෙවන නහාන වර්ග යි.

4.4

1. මෙහෙණ දෙනමක් එක් ඇදෙකැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙති : හොවිත් නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

2. මෙහෙණ දෙනමක් එකක් ම ඇතිරිම පෙරැවිම කොට ඇති වැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙති : හොවිත් නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වෙ.

3. භික්ඛුනියො සඤ්චිච්ච අඵාසුං කරොනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : කරෙති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

4. දුක්ඛිතං සභජ්චිනිං නෙව උපට්ඨහනනී න උපට්ඨාපනයං උස්සුකං කරෙනනී ඵකං ආපතනීං ආපජ්ජති : පාචිතනියං.

5. භික්ඛුනියා උපස්සයං දන්වා කුපිතා අනන්තමනා නික්ඛබ්බිනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති: නික්ඛබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං. නික්ඛබ්බිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

6. සංසට්ඨා භික්ඛුනී යාව තනියං සමුත්තභාසනාය නප්පට්ඨිනිස්සජ්ජනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛං. කමම-වාචාපරියොසානෙ ආපතනි පාචිතනියං.

7. අනෙතාරටෙඨ සංඝඛකඝමමතෙ සප්පට්ඨගෙ අසජ්ජිකා වාරිකං චරනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : පට්ඨජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨපනෙ ආපතනි පාචිතනියං.

8. තීරෙරටෙඨ සංඝඛකඝමමතෙ සප්පට්ඨගෙ අසජ්ජිකා වාරිකං චරනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : පට්ඨජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨපනෙ ආපතනි පාචිතනියං.

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං චරනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : පට්ඨජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පට්ඨපනෙ ආපතනි පාචිතනියං.

10. වස්සං වුත්ථා භික්ඛුනී වාරිකං න පක්ඛමනනී ඵකං ආපතනීං ආපජ්ජති : පාචිතනියං.

තුච්චමචගෙහා චතුත්ථො.

4.5

1. රාජාභාරං වා චිත්තාභාරං වා ආරාමං වා උග්ගානං වා පොක්ඛරණීං වා දස්සනාය භවජ්ජනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : භවජ්ජිති පයොගෙ දුක්ඛං. යත්ථ සීතා¹ පස්සති, ආපතනි පාචිතනියං.

2. ආසජ්ඣං වා පලලඛකං වා පරිභුඤ්ජනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

3. සුත්තං කන්තනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : කන්තනි පයොගෙ දුක්ඛං. උජ්ජවුජ්ජවෙ ආපතනි පාචිතනියං.

4. ඕඨිචෙය්‍යාවච්චං කරොනනී ඤො ආපතනියො ආපජ්ජති : කරෙති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

1. තත්ථ සීතා - සීල, 2

3. දැන දැන මෙහෙණක්භට අපහසුබව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අපහසුබව කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අපහසුබව කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිලන් වූ සද්ධිභාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වැයම නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

5. මෙහෙණක්භට නිවහනක් දී කිපියා නො සතුටුසිත් ඇත්තී (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බැහැර කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බැහැර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසසහ ඇති මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. සැක සහිත යැයි දන්නා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමා වසන රට තුළ සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සැකසහිත යැයි දන්නා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන් රටක සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. වස් කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. පුඤ්ච වස් ඇති මෙහෙණ සැරිසැරීමට නො යන්නී එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

සිවුවන තුවටට වර්ග යි.

4.5

1. රජුගේ ක්‍රීඩාගාරයක් හෝ විනාශාරයක් හෝ උපවනයක් හෝ ක්‍රීඩාදානානයක් හෝ ක්‍රීඩා පුෂ්කරිණියක් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. දික් හඟලා පුටුවක් හෝ පලඟක් හෝ පරිභෝග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හු කථිත මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි ; හු කථි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හු වතෙක්හි හු වතෙක්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : මෙහෙ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මෙහෙ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. හික්කුනියා “එහයෝ ඉමිං අතිකරණං වූපසමෙති” නි වුච්චමානා සාධුති පථිසුඤ්ඤා නෙව වූපසමෙතී න වූපසමාය උසුසුකකං කණෙනරී එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : පාවිතතියං.

6. අභාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහන්තා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : දෙනි පයොගෙ දුකකටං. දිනෙන ආපතති පාවිතතියස්ස.

7. ආවසථව්වරං අනිසුජ්ජනා පරිභුඤ්ඤානරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ඤාති, පයොගෙ දුකකටං. පරිභුතෙන ආපතති පාවිතතියස්ස.

8. ආවසථං අනිසුජ්ජනා වාරිකං පකකමනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතිකකාමෙති ආපතති දුකකටස්ස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

9. තීරවජ්ජනවිජ්ජං පරියාපුණ්ණරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරියාපුණ්ණාති, පයොගෙ දුකකටං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියස්ස..

10. තීරවජ්ජනවිජ්ජං වාචෙනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති: වාචෙති, පයොගෙ දුකකටං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

විනායාගාරවග්ගො පඤ්චමො.

4.6

1. ජානං සහිකක්කං ආරාමං අනාපුච්ඡා පච්ඡනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතිකකාමෙති ආපතති දුකකටස්ස. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

2. හික්කුං අකෙකාසනරී පරිභාසනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : අකෙකාසති පයොගෙ දුකකටං, අකෙකාසිනෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

3. වණ්ඨිකතාය¹ ගණං පරිභාසනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභාසති පයොගෙ දුකකටං. පරිභාසිනෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

4. නිමනතිකා වා පචාරිතා වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ඤානරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : බාදියාමි භුඤ්ඤාසාමිති පටිගණහාති ආපතති දුකකටස්ස. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

5. කුලං වා මච්ඡරායනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : මච්ඡරායති පයොගෙ දුකකටං. මච්ඡරිනෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

1. වණ්ඨිකතා - සීල, 2.

5. මෙහෙණක වීසින් " එව ආයතාව, මේ අධිකරණය සන්තිඋවන්නැ " යි කියනු ලබන්නී " මැනවැ " යි පිළිගෙන නො ම සන්තිඋවන්නී සන්තිඋච්ච උත්සාහ නො කරන්නී එක් ම පවිත් ඇවැතට පැමිණේ.

6. ගිහියකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතින් කැපුණු දැයක් හෝ බිදියයුතු දැයක් හෝ දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළාවෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අවස් සිවුරක් නොදී පරිභෝග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිරිබෝ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. (දෙර කවුළු කැබු) සෙනස්නක් (රක්තා පිණිස) නොදී සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැනි පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. තිරස්චිත වීද්‍යාව පුහුණු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පුහුණු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. තිරස්චිත ජද්‍යාව හදරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හදරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පස්වන වික්‍රාගාර වර්ග යි.

4.6

1. දන දන මහණුන් ඇති අරමකට නො පිළිවිස පිවිසෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට ආත්‍රොග කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආත්‍රොග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ආත්‍රොග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. සැඬ බැවින් මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. නිමකන ලදුව හෝ පවරණ ලදුව හෝ කැපුණු දැයක් හෝ බිදියයුතු දැයක් හෝ වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " කන්තොම් බුදින්තොම් " යි පිළිගෙන නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

5. කුල මසුරුව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : මසුරුව කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මසුරුව කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. අභිකවුකෙ ආවාසෙ වසං වසනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වසං වසිසාමීති සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, පාතීයං වා පරිභොජනීයං වා උපට්ඨපෙති, පරිවේණං වා සම්මජ්ජති ආපනති දුක්ඛට්ඨං. සහ අරුණුඤ්ඤමනා ආපනති පාචිතතියං.

7. වසං චුළා හිකවුති උභතො සඛෙස නීහි ධානෙහි නපප- වාරෙන්නති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගවජ්ජනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

9. උපොසඵමපි න පුච්ඡනති ඔවාදමපි න යාවනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

10. පසාවෙ ජාතං ගණිං වා රුහිතං වා අනපලොකෙත්වා සඛසං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : හෙදාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. හෙදාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

ආරාමවගෙගා ඡට්ඨො.

4.7

1. ගබ්හිතිං චුට්ඨාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

2. පායනතිං චුට්ඨාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

3. දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු අසිකඛිතසිකං සිකංමානං චුට්ඨා- පෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

4. දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකං සිකංමානං සඛෙසන අසම්මතං චුට්ඨාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

5. උනදාදසවසං ගිහිගතං චුට්ඨාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

6. පරිපුණ්ණදාදසවසං ගිහිගතං දො වසානති ඡසු ධම්මෙසු අසිකඛිතසිකං චුට්ඨාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති : චුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. චුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාචිතතියං.

6. මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වසන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : “ වස් වසන්නෙමි ”යි සෙනසුන් පණවා නම් පියයුතු පැන් හෝ පිරිබෝ දිය හෝ එළවා නම් පිරිවෙණ හෝ හමදී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අරුණ නැතිම සමග පවිති ඇවැත් වේ.

7. වස් විසූ මෙහෙණ මහණ මෙහෙණ දෙසතුන් කෙරෙහි (දිවය-සුත-පරිභවිකිත යන) තුන් කරුණින් නො පවරන්නී එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විවාරණු පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

9. පෙහෙවස් දිනය ද නො විවාරණ, අවවාදය ද නොම යදින මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්කට පැමිණේ.

10. යටිකය පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් හෝ වණයක් හෝ මෙහෙණ සහනු හෝ මෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිස එකලා පුරුෂයක්හු හා සමග එකලාව බිඳුවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : බිඳුවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, බිඳවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවන ආරාම වර්ග යි.

4.7

1. ගැබිනියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. කිරි පොවන්නිය උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්මුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මෙහෙණ සහනු වීසින් සම්මත කරණ ලද දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්මුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. පුරුෂ සමාගමයට පැමිණි නො පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇති දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නොහික්මුනු සිබ ඇති පුරුෂ සමාගමයට පැමිණියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. පරිපුණුණදාදසවයං ගීතීගතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

8. සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වය්‍යානි නෙව අනුගණනනනී නානුගණනාපෙනානී එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

9. වුට්ඨාපිතං පචතතිනිං දො වය්‍යානි නානුබකුනනී එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

10. සභජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙනානී න වුපකාසා පෙනානී එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

ගබ්භීනී වග්ගො සත්තමො.

4.8

1. උභනච්චිතතියං කුමාරීභුතං වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

2. පරිපුණුණච්චිතතියං කුමාරීභුතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු අසිකඛිතසිකඛං වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

3. පරිපුණුණච්චිතතියං කුමාරීභුතං දො වය්‍යානි ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

4. උභනදාදසවයං වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

5. පරිපුණුණදාදසවයං සඛෙසන අසමමතා වුට්ඨාපෙනානී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

6. “අලං තාව තෙ අයෙස වුට්ඨාපිනෙනා” ති වුච්චමානා සාධුති පච්ඤාණීනා පච්ජා, ඛියනධම්මං ආපජ්ජනනී දො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඛියති පයොගෙ දුක්ඛං. ඛිපිනෙ ආපනති පාචිතතියං.

සිකඛමානං “සචෙ මෙ නිං අයෙස චිචරං දස්සසී, එවාහං නං වුට්ඨාපෙස්සාමී’ ති චිනි, නෙව වුට්ඨාපෙනානී න වුට්ඨාපනාය උච්ඤ්ඤකකං කරොනනී එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

7. පිරිසුන් දොළොස් වස් ඇති දෙ වසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති මෙහෙණසඟුන් වීසින් සම්මත නො කරණ ලද පුරුෂ සමාගමයට පැමිණියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපන් කොට දෙ වසක් (උද්දෙස දුනාදීන්) සධගුහ නො කරණ අනුන් ලවා ද සධගුහ නො කරවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. තමා උපසපන් කරවූ උපාදධාය හික්වුණියට දෙ වසක් උවැටන් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

10. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපන් කරවා කැදවා ගෙණ නො යන කැදවා ගෙණ යනු පිණිස අනෙකක්හට නියොග නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

සත්වන ගඛිති වර්ග යි.

4.8

1. උනු වීසිවස් ඇති කුමරියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. පිරිසුන් වීසිවස් ඇති දෙ වසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නොහික්වුනු සිට ඇති කුමරියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පිරිසුන් වීසිවස් ඇති දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති මෙහෙණසඟුන් වීසින් සම්මත නො කරණ ලද කුමරියක උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. උනු දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මෙහෙණසඟුන් වීසින් සම්මත නො කරණ ලදු පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපන් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපන් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපන් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ආය්ථාව, තොපගේ උපසපන් කරවීමෙන් කම් නැතැයි කියනු ලබන්නී මැනවැයි හිවිස පසුව දෙස් පහළ කරණ බවට පැමිණෙන්න මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. ආය්ථාව, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම කොප උපසපන් කරවමි, හික්වුනුකට කියා ආම උපසපන් කරවන උපසපන් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

8. සිකම්මානං “ඝවෙ මං නිං අයො දො වසානි අනුබන්ධසි,
එවාභං නං වුට්ඨාපෙසාමි”ති වනා නෙව වුට්ඨාපෙනති න වුට්ඨාපනාය
උසුකකං කරොනති එකං ආපතති. ආපජ්ජති : පාචිතතියං.

9. පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකසංසට්ඨං වණ්ණිං සොකාවසං සිකම්මානං
වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුකකටං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

10. මාතාපිතුභි වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤතං සිකම්මානං
වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුකකටං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

11. පාටිවාසිකජ්ජදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො
ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුකකටං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති
පාචිතතියසං.

12. අනුවසං වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : වුට්ඨා-
පෙනි පයොගෙ දුකකටං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

13. එකං වසං දො වුට්ඨාපෙනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති :
වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුකකටං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

කුමාරිභුතවග්ගො අට්ඨමො.

4.9

1. ජනතුපාභනං ඛාරොනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛාරොති
පයොගෙ දුකකටං. ඛාරිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

2. යානෙන යායනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : යායති පයොගෙ
දුකකටං. යාගිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

3. සබ්බාණ්ණිං ඛාරොනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛාරොති
පයොගෙ දුකකටං. ඛාරිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

4. ඉන්ධ්‍රවිකාරං ඛාරොනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඛාරොති
දුකකටං. ඛාරිතෙ ආපතති පාචිතතියසං.

5. ගතිවණ්ණකෙන නිභායනති දො ආපතතියො ආපජ්ජති
නිභායති පයොගෙ දුකකටං. නිභානපරිඥොසානෙ ආපතති
පාචිතතියසං.

6. වාසිතකෙන පිඤ්ඤකෙන නිභායනති දො ආපතතියො
ආපජ්ජති : නිභායති පයොගෙ දුකකටං. නිභානපරිඥොසානෙ
ආපතති පාචිතතියසං.

8. ආයතන ඉදිත් තෙපි දෙවසක් මා අනුව වැටෙනු නම් එකල්හි මම කොප උපසපත් කරවන්නෙමි, හික්මනුවකට කියා නො ම උපසපත් කරවන උපසපත් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. පිරිමින් හා එක් වූ කුමරුන් හා එක් වූ සැබවු ශොක උපදවන සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මා පියන් විසින් හෝ හිමියා විසින් හෝ නො අනුදත් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. පාරිවාසිකවර්ණදය දීමෙන් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. වසක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. එක් වසකට දෙදෙනකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

අටවන කුමාරිභූත වර්ග යි.

4.9

1. කුඩ වහන් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරා කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. යානගෙන් යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ගිය කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හිණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරා කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ඉතිරි අඛරණ පළඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරා කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. සුවදින් පැයෙන් යුතු උලනුයෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. සුවද කවන ලද තලසුන්නෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. හික්කුනියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්කටං. උම්මද්දිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

8. සික්කමානාය උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති, පයොගෙ දුක්කටං. උම්මද්දිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

9. භාමණෙරියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්කටං. උම්මද්දිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

10. ගිහිනියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්කටං. උම්මද්දිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

11. හික්කුංස පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසීදනති දෙව ආපතනි-
යො ආපජ්ජති : නිසීදනි පයොගෙ දුක්කටං, නිසීනො ආපතනි
පාචිතනියං.

12. අනොකාසං කතං හික්කුං පඤ්ඤං පුච්ඡනති දෙව ආපතනියො
ආපජ්ජති : පුච්ඡනි පයොගෙ දුක්කටං. පුච්ඡිතෙ ආපතනි පාචිතනියං.

13. අසබ්බවිචිකා ගාමං පවිසනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති :
පථමං පාදං පරිඤ්ඤපං අතිකකාමෙති ආපතනි දුක්කටංසං. දුතියං
පාදං අතිකකාමෙති ආපතනි පාචිතනියං.

ජතතුපාභනවග්ගො නවමො.

නවවග්ගවුද්දකා¹ නිට්ඨිතා.

2.5

පාටිදෙසනීය කණේධා

1. භප්පිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති
භුඤ්ඤසාමිති පටිගණහානී,² ආපතනි දුක්කටංසං. අජේඛාභාරෙ
අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනීයං.

2. කෙලං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති :
භුඤ්ඤසාමිති පටිගණහානී, ආපතනි දුක්කටංසං අජේඛාභාරෙ
අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනීයං.

3. මට්ඨං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනති දො ආපතනියො ආපජ්ජති :
භුඤ්ඤසාමිති පටිගණහානී, ආපතනි දුක්කටංසං. අජේඛාභාරෙ
අජේඛාභාරෙ ආපතනි පාටිදෙසනීයං.

1. වුද්දකං නිට්ඨිතං. මජ්ඣං.
2. පටිගණහානී - සීචු, මජ්ඣං.

7. මෙහෙණක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සික්මනුවක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. හෙරණියක ලවා ඇඟ උලවක පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. ගැහැණියක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. මහණක්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආසනයෙහි හිඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි ; හිඳී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. අවසර නො ලත් මහණක්හුගෙන් පැන පිළිවිසින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිවිසි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පුළුවන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. කිසිලිපවින් තොර වැ ගම්වද්දා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නවවන ඡන්දපාහන වර්ග යි.

නව වර්ග ක්ෂුද්‍රකයෝ නිමියහ.

2.5

පාට්ඨෙසනීය කාණ්ඩය

1. ගිතෙල් වීනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

2. තලතෙල් වීනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

3. මී වීනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළඳන්තෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ.

4. එංග්ලන්තයේ විශ්වවිද්‍යාලවලදී, භූඥානවේදයේ දේශනාදායකයා දායකයෙකි : භූඥානවේදයේ පවතින දේශනාදායකයා, දායකයා දුකකටය. දේශනාදායකයාගේ දේශනාදායකයා පාවිච්චිකරණයකි.

5. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලවලදී, භූඥානවේදයේ දේශනාදායකයා දායකයෙකි : භූඥානවේදයේ පවතින දේශනාදායකයා, දායකයා දුකකටය. දේශනාදායකයාගේ දේශනාදායකයා පාවිච්චිකරණයකි.

6. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලවලදී, භූඥානවේදයේ දේශනාදායකයා දායකයෙකි : භූඥානවේදයේ පවතින දේශනාදායකයා, දායකයා දුකකටය. දේශනාදායකයාගේ දේශනාදායකයා පාවිච්චිකරණයකි.

7. බිරිස විශ්වවිද්‍යාලවලදී, භූඥානවේදයේ දේශනාදායකයා දායකයෙකි : භූඥානවේදයේ පවතින දේශනාදායකයා, දායකයා දුකකටය. දේශනාදායකයාගේ දේශනාදායකයා පාවිච්චිකරණයකි.

8. දැනට විශ්වවිද්‍යාලවලදී, භූඥානවේදයේ දේශනාදායකයා දායකයෙකි : භූඥානවේදයේ පවතින දේශනාදායකයා, දායකයා දුකකටය. දේශනාදායකයාගේ දේශනාදායකයා පාවිච්චිකරණයකි.

අධ්‍යයන පාවිච්චිකරණය නිවැරදිව.

කතාපතනිවෘත්ත නිවැරදිව දැනගන්න.

4. උක්සකුරු චිතවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වළදන් නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

5. දියමස් චිතවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වළදන් නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

6. ගොඩමස් චිතවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වළදන් නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

7. කිරි චිතවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළදන් නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

8. දිහි චිතවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළදන් නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරඟලායෙහි පරඟලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

අට පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

දෙවන කතෘපතනීවාරය නිමි.

3. විපතනිවාරො

1. අවසුභාය භික්ඛුනියා අවසුභස්ස පුරිසපුඤ්ජයා කායසං-
සංඝං සාදිගන්තියා අපඤ්චයො චතුක්ඛං විපතනිනං කති විපතනියො
හජන්ති : අවසුභාය භික්ඛුනියා අවසුභස්ස පුරිසපුඤ්ජයා කායසං-
සංඝං සාදිගන්තියා අපඤ්චයො චතුක්ඛං විපතනිනං දො විපතනියො
හජන්ති : සියා සීලවිපතනිං, සියා අචාරවිපතනිං-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපඤ්චයො චතුක්ඛං විපතනිනං
කති විපතනියො හජන්ති : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපඤ්චයො
චතුක්ඛං විපතනිනං එකං විපතනිං හජන්ති : අචාරවිපතනිං.

විපතනිවාරෙණ නිට්ඨිතො තතියො.

4. සංඛගහවාරො

1. අවසුභාය භික්ඛුනියා අවසුභස්ස පුරිසපුඤ්ජයා කායසං-
සංඝං සාදිගන්තියා අපඤ්චයො සත්ථනනං අපඤ්චකඤ්ඤානං කතිභි
අපඤ්චකඤ්ඤානං සංඛගහිතා : අවසුභාය භික්ඛුනියා අවසුභස්ස පුරිස
පුඤ්ජයා කායසංසංඝං සාදිගන්තියා අපඤ්චයො සත්ථනනං
අපඤ්චකඤ්ඤානං තීභි අපඤ්චකඤ්ඤානං සංඛගහිතා : සියා පාරුජිකා-
පඤ්චකඤ්ඤානං, සියා පුලලච්චයාපඤ්චකඤ්ඤානං, සියා දුක්ඛාපඤ්ච-
කඤ්ඤානං-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපඤ්චයො සත්ථනනං
අපඤ්චකඤ්ඤානං කතිභි අපඤ්චකඤ්ඤානං සංඛගහිතා : දබ්බං විඤ්ඤ-
පෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපඤ්චයො සත්ථනනං අපඤ්චකඤ්ඤානං දභිභි
අපඤ්චකඤ්ඤානං සංඛගහිතා : සියා පාරිදෙසනියාපඤ්චකඤ්ඤානං, සියා
දුක්ඛාපඤ්චකඤ්ඤානං.

සංඛගහවාරෙණ නිට්ඨිතො චතුසො.

3. විපනතිවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාස සභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත්ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හු ගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද යත් : දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් එක් මැ ආචාරවිපත්තිය බෙරෙත්.

තෙවන විපත්තිවාරය නිමි.

4. සධගහිතවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු ද යත් : කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසි විටෙක චුල්ලවච්චයාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාසාපත්ති ස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. . . .

2. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු ද යත් : දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාර්ථදෙසනීයා පත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාසාපත්ති ස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු යැ.

සිවුවන සධග්‍රහ වාරය නිමි.

5. සමුච්චානවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුඤ්ජායා කායසංසංඝං සාදිගනනියා අපඤ්චියො ඡන්තං අපඤ්චියමුච්චානානං කතීති සමුච්චානෙහි සමුච්චනනාති : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිස පුඤ්ජායා කායසංසංඝං සාදිගනනියා අපඤ්චියො ඡන්තං අපඤ්චිය මුච්චානානං ඵකෙන සමුච්චානෙන සමුච්චනනාති : කායනො ච චිත්තනො ච සමුච්චනනාති, න වාචනො -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපඤ්චියො ඡන්තං අපඤ්චිය මුච්චානානං කතීති සමුච්චානෙහි සමුච්චනනාති : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපඤ්චියො ඡන්තං අපඤ්චියමුච්චානානං චතුභි සමුච්චානෙහි සමුච්චනනාති : සියා කායනො සමුච්චනනාති, න වාචනො න චිත්තනො, සියා කායනො ච වාචනො ච සමුච්චනනාති, න චිත්තනො. සියා කායනො ච චිත්තනො ච සමුච්චනනාති, න වාචනො. සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුච්චනනාති.

සමුච්චානවාරො නිවසිතො පඤ්චමො.

6. අධිකරණවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුඤ්ජායා කායසංසංඝං සාදිගනනියා අපඤ්චියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුඤ්ජායා කායසංසංඝං සාදිගනනියා අපඤ්චියො චතුත්තං අධිකරණානං අපඤ්චියධිකරණං -පෙ--

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපඤ්චියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපඤ්චියො චතුත්තං අධිකරණානං අපඤ්චියධිකරණං.

අධිකරණවාරො නිවසිතො ඡමෙච්චා

5. සමුච්චානවාරය

1. කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසඟය ඉවසන කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නඟිද්ද යත් : කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කාසසඟය ඉවසන කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනායෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිභි වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නඟිද්ද යත් : දිභි වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් සිටු සමුච්චානායකින් කගිති, කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනායෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනායෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

සච්චාන සමුච්චාන වාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසඟය ඉවසන කාසසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිටුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කාසසඟය ඉවසන කාසසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිටුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිභි වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිටුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : දිභි වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිටු වැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සච්චාන අධිකරණ වාරය නිමි.

7. සමඵවාරො

1. අවසුතාය භික්ඛුනියා අවසුතංසු පුරිසපුග්ගලංසු කායසංසග්ගං සාදිසනතියා අපතනියො සතතනනං සමඵානං කතීභි සමඵෙභි සමමනතී : අවසුතාය භික්ඛුනියා අවසුතංසු පුරිසපුග්ගලංසු කායසංසග්ගං සාදිසනතියා අපතනියො සතතනනං සමඵානං තීභි සමඵෙභි සමමනතී : සියා සමමුඛාචිනගෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිනගෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව -පෙ-

2. දුට්ඨං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤානතියා අපතනියො සතතනනං සමඵානං කතීභි සමඵෙභි සමමනතී : දුට්ඨං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤානතියා අපතනියො සතතනනං සමඵානං තීභි සමඵෙභි සමමනතී : සියා සමමුඛාචිනගෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිනගෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

සමඵවාරො නිට්ඨිතො සතතමො.

7. සමථචාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයන් සන්භිදෙද් ද යත් : කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්භිදෙත්. . . .

2. දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයන් සන්භිදෙද් ද යත් : දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිතයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්භිදෙත්.

සත්චන සමථචාරය නිමි.

8. සමුවවයවාරො

1. අවසුභතා හිකුට්ඨි අවසුභතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිංකන්ති කති අපචතියො අපච්ඡති : අවසුභතා හිකුට්ඨි අවසුභතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිංකන්ති තියොසො අපචතියො අපච්ඡති : අධිකකං උබ්භජ්ඤමණ්ඩලං ගහණං සාදිංකති, අපචතී පාරාජිකස්ස. උබ්භකකං අධොජ්ඤමණ්ඩලං ගහණං සාදිංකති, අපචතී ඵුලුවවයස්ස. කායපට්ඨිං ගහණං සාදිංකති, අපචතී දුක්ඛට්ඨං. අවසුභතා හිකුට්ඨි අවසුභතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිංකන්ති ඉමා තියොසො අපචතියො අපච්ඡති.

තා අපචතියො චතුත්තං විපතීනං කති විපතියො හජන්ති, සත්තත්තං අපචතීකකකුංකං කතීති අපචතීකකකුංකි සමගගීතා, ඡත්තං අපචතීසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමන්ති :

තා අපචතියො චතුත්තං විපතීනං දො විපතියො හජන්ති : සියා සීලවිපතීං සියා අචාරවිපතීං. සත්තත්තං අපචතීකකකුංකං නීති අපචතීකකකුංකි සමගගීතා : සියා පාරාජිකාපචතීකකකුංකෙන. සියා ඵුලුවවයාපචතීකකකුංකෙන. සියා දුක්ඛට්ඨාපචතීකකකුංකෙන. ඡත්තං අපචතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහන්ති න චාචතො. චතුත්තං අධිකරණානං අපචතා ධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං නීති සමථෙහි සමමන්ති : සියා සමමුඛා-විනඥෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනඥෙන ච නිණ වන්ඨාරකෙන ච -පෙ-

2. දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්ති කති අපචතියො අපච්ඡති : දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්ති දො අපචතියො අපච්ඡති : භුඤ්ඤාමතී පටිගණාතී, අපචතී දුක්ඛට්ඨං. අඤ්ඤාභාරෙ අඤ්ඤාභාරෙ අපචතී පාටිදෙතනීයස්ස. දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්ති ඉමා දො අපචතියො අපච්ඡති.

තා අපචතියො චතුත්තං විපතීනං කති විපතියො හජන්ති, සත්තත්තං අපචතීකකකුංකං කතීති අපචතීකකකුංකි සමගගීතා, ඡත්තං අපචතීසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙහි සමමන්ති :

8. සමුච්චයවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත්වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හු ගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැණිම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, අකුඇටයෙන් උඩ දණ මඩලින් යට ගැණිම ඉවසා නම් ජුලුසි ඇවැත් වෙයි, කාස පිළිබැඳියක් ගැණිම ඉවසා නම් ජුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ද සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චයානගන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චයානගන් නගිත් ද සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද සත්වැදුරුම් ගමඵයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ගමඵයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තියදැයි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ජුල්ලච්චයාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්ති ස්කන්ධයන් දැයි තුන් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චයානගන් අතුරෙන් ඵක් සමුච්චයාන ගෙන් නගිත් : කයින් ද සිහින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ගමඵයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද කිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගමඵයෙන් සන්භිදෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වළදන මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිභි විනවා වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළදන්තමි " යි පිළිගණි නම් ජුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිභි විනවා වළදන මෙහෙණ මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙරෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චයානගන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චයාන ගෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද, සත්වැදුරුම් ගමඵයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගමඵයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

3. තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිං එකං විපතනිං හජන්ති :
 ආචාරවිපතනිං. සත්තත්තං ආපතනිකකුංචානං දවිති ආපතනිකකුංචානි
 සමිතනිතා : සියා පාවිදෙසනීයාපතනිකකුංචානං, සියා දුකකථාපතනි-
 කකුංචානං. ජන්තං ආපතනිකකුංචානං චතුති සමුච්චානෙති සමුච්චහනනි :
 සියා කායතො සමුච්චහනනි, න වාචතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච
 වාචතො ච සමුච්චහනනි න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච
 සමුච්චහනනි න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
 සමුච්චහනනි. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං
 සමථානං නීති සමපේති සමමනනි : සියා සමමුච්චාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
 කරණෙන ච. සියා සමමුච්චාචිතයෙන ච තීණවජ්ඣාරකෙන ච.

සමුච්චයවාර්ගේ නිවසිතො අවසිමො.

3. ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙන් එක් ම ආචාරවිපක්ෂීය බෙරෙක්. සත්වැදුරුම් ආපක්ෂීකරණයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිච්චියාපක්ෂීකරණයන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාරකරණයන් ස්කන්ධයෙන්දැයි දෙ ආපක්ෂීකරණයන් සමග්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදුරුම් ආපක්ෂීකරණයන් අතුරෙන් සිටු සමූහවිවර්ධනයකින් නගිනි ; කිසිවිටෙක කයින් නගිනි, වචනයෙන් නො නගිනි, සිතීන් නො නගිනි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිනි, සිතීන් නො නගිනි. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිනි, වචනයෙන් නො නගිනි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිනි. සිටු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපක්ෂීකරණයන් ය. සත්වැදුරුම් ඔමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පරිච්ඡේදනකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද තීරණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ඔමටයන් සන්ගිතෙක්.

අවචන සමූහවිවර්ධන වාරය නිමි.

9. කන්දපසුකැනවිවාරෝ

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංඝඤාං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතං, කං ආරබ්භ, ක්කිසම්, චජ්ඣසම්, -පෙ- කෙනාභවනති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංඝඤාං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතනති : සාච්ඡීයං පසුකැනතං. කං ආරබ්භාති : සුඤ්චනඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භ ක්කිසම් චජ්ඣසම්නති, සුඤ්චනඤං භික්ඛුති අවසුඤා අවසුඤාසං පුරිස පුග්ගලස්ස කායසංඝඤාං සාදිය, තසම් චජ්ඣසම්. අච්චි තන්ද පසුකැනති අනුපසුකැනති අනුපපන්න පසුකැනති : එකා පසුකැනති, අනුපසුකැනති අනුපපන්නපසුකැනති තසම් නච්චි. සබ්බන්ද පසුකැනති පදෙස-පසුකැනති : සබ්බන්ද පසුකැනති. සාධාරණපසුකැනති, අසාධාරණ පසුකැනති : අසාධාරණපසුකැනති. එකතො පසුකැනති උභතො පසුකැනති : එකතො පසුකැනති. චතුන්නං පාඨිමොක්ඛද්දෙතානං කන්දොගඛං කන්ද පරිසාපන්නනති : නිදනොගඛං, නිදනපරිසාපන්නං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : දුඨියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතනිනං කතමා විපතනි : සීලවිපතනි. සතනනං ආපතනිකඛ්ඤානං කතමො ආපතනිකඛ්ඤාති : පාරාජිකා-පතනිකඛ්ඤා. ඡන්තං ආපතනිසම්මුච්චානානං කන්දි සම්මුච්චානෙති සම්මුච්චාති : එකෙන සම්මුච්චානෙන සම්මුච්චාති : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුච්චාති, න වාචතො -පෙ- කෙනාභවනති : පරම්පරාභවං. උපාලී දසකො වෙච්චි -පෙ- පිටකං තම්බපණ්ණීයාති.

2. චජ්ඣපච්චජාදනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතනති : සාච්ඡීයං පසුකැනතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. ක්කිසම් චජ්ඣසම්නති : පුලලනඤං භික්ඛුති ජානං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නං භික්ඛුතිං නෙවිත්තනා පච්චොදෙසි, න ගණස්ස ආරොවෙසි, තසම් චජ්ඣසම්. එකා පසුකැනති. ඡන්තං ආපතනිසම්මුච්චානානං එකෙන සම්මුච්චානෙන සම්මුච්චාති : ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

3. යාචි තනිසං සම්බුභාසනාය නප්පට්ඨිකාජ්ඣනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පසුකැනතනති : සාච්ඡීයං පසුකැනතං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. ක්කිසම් චජ්ඣසම්නති : පුලලනඤං භික්ඛුති සම්මග්ගන සමෙසෙන උකඛිත්තං අරියං භික්ඛුං ගඤ්චාභිපුබ්බං අනුචතති, තසම් චජ්ඣසම්. එකා පසුකැනති. ඡන්තං ආපතනිසම්මුච්චානානං එකෙන සම්මුච්චානෙන සම්මුච්චාති : ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

9. කන්දපඤ්ඤානිවාරය

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් පණවන ලද පරිජිය නොකැන්හි පණවන ලද ද කවරක ඇඳබ ද කිනම් වස්තුයෙක්හි ද . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් පණවන ලද පරිජිය නොකැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබැ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණි කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත්වූවා කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හු ගේ කායසංසර්ගය ඉවසූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්තපඤ්ඤත්ති ඇත් ද යත් : පඤ්ඤත්ති එකකි. අනු පඤ්ඤත්ති අනුප්පන්තපඤ්ඤත්ති එහි නැත. සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ, සාධාරණපඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතො පඤ්ඤත්ති යැ, සිවු වැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිද්දුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය. නිද්දුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : දෙවැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : ශීල විපත්තිය යැ. සත් වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයෙක යත් : පාරාජිකා පත්ති ස්කන්ධ යැ. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානගන් නම් ද යත් : එක් සමුච්චානගෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනගෙන් නො නහී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : ඡරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ. . . විනයපිටකය තඹපැන් නම් වූ හෙළදිව පැවසූහ.

2. වරද සැඟවීම භේතුයෙන් සිදු වන පරිජිය නොකැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි දන දන පරිජි ඇවැත් අවන් මෙහෙණකට තොමෝ වේදනා නො කළාය. භික්ෂුණි ගණයාව නො දන් වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙහි එක් සමුච්චානගෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

3. තුන් යළ තෙක් සම්බුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම භේතුයෙන් සිදුවන පරිජිය නොකැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි සමගසහසු විසින් උබෙවනීකම් කරණලද පෙර ගිවුප්පිණින් නැසූ කුලයෙහි උපන් අරිච්ච මහණහට අනුව පැවැත්තා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානගන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානගෙකින් නහියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

4. අවධිමං වචුං පරිපුරණපව්වයා පාරාජිකං කන්ද පසුකුණුවාවන් සාවච්චියං පසුකුණුවාව. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතො ආරබ්භ. කිසම්ච වචුසම්චන්ති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිතො අවධිමං වචුං පරිපුරෙසුං, කසම්ච වචුසම්චං. එකා පසුකුණුවාති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-

පාරාජිකා නිමසිතා.

සධ්‍යාදිසෙසකණෙධා

1. යං තෙන භගවතා -පෙ- උසායවාදිකාය භික්ඛුනිතො අට්ඨ කරණපව්වයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පසුකුණුවාව, කං ආරබ්භ, කිසම්ච වචුසම්චං, -පෙ- කෙනාභවන්ති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්දෙන උසායවාදිකාය භික්ඛුනිතො අට්ඨකරණපව්වයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පසුකුණුවාවන් සාවච්චියං පසුකුණුවාව. කං ආරබ්භාති, පුරුහන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසම්ච වචුසම්චන්ති පුරුහන්ද භික්ඛුනි උසායවාදිකා විහරි, කසම්ච වචුසම්චං. අච්චි තන්ද පසුකුණුවාති අනුපසුකුණුවාති අනුපනන පසුකුණුවාති එකා පසුකුණුවාති. අනුපසුකුණුවාති අනුපනනපසුකුණුවාති කසම්ච නච්චි. සබ්බන්දපසුකුණුවාති පදෙසපසුකුණුවාති සබ්බන්ද පසුකුණුවාති. සාධාරණපසුකුණුවාති අසාධාරණපසුකුණුවාති අසාධාරණපසුකුණුවාති. එකතොපසුකුණුවාති උභතොපසුකුණුවාති එකතොපසුකුණුවාති. වතුන්තං පාතිමොක්ඛධුද්දොසානං කන්දොගධං කන්ද පරිපාපනනනි නිදුනොගධං නිදුනපරිපාපනනං කන්දමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්චති තතිකෙණ උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්චති. වතුන්තං විපතනිතං කන්දො විපතනිති සීලවිපතනි. සත්තන්තං ආපතතිකක්ඛිනිනං කන්දො ආපතතිකක්ඛිනිනං සඛ්ඤාදිසෙසාපතතිකක්ඛිනිනං. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිසි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානිති, ද්විසි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානි, න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානි. කෙනාභවන්ති, පරමපරාභතා :

උපාලි දසකො වෙච්චි කොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගච්චුතො ව පසුකුණුවා එතෙ ජලුසිරිච්චගෙ-පෙ-

එතෙ නාගා මහාපසුකුණුවා විනසසුකුණුවා මග්ගකොවිදු,
විනසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තමපණේතාති.

3. වොරිං චුට්ඨාපනපව්වයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පසුකුණුවාවන් : සාවච්චියං පසුකුණුවාව. කං ආරබ්භාති : පුරුහන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච වචුසම්චන්ති : පුරුහන්ද භික්ඛුනි වොරිං චුට්ඨාපෙසු, කසම්ච වචුසම්චං. එකා පසුකුණුවාති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විසි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානි, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානි.

1. අට්ඨං - ම.ඡ.සං.

4. කස එළවීම සම්බන්ධ අවන වස්තුව පිරවීම හේතුවෙන් සිදුවන පරිච්ඡේද කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මෙහෙණහු අණ්ටම වස්තුව පිරවුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡානයෙකින් නම්යි : මුරුතික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

පරිච්ඡිතී.

සධනාදියේෂ කාණ්ඩාදිය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ හේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක ඇඳ බ ද, කිනම් වස්තුවෙකැ . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද :

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් ධීහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ හේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි විවාද ඇතියා වැ වාසය කළායැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤානම් අනුපඤ්ඤානම් අනුප්පන්තපඤ්ඤානම් ඇත් ද, යත් : පඤ්ඤානම් එකකි. අනුපඤ්ඤානම් අනුප්පන්තපඤ්ඤානම් එහි නැති. සබ්බත්ථ පඤ්ඤානම් පදෙසපඤ්ඤානම් ද යත් : සබ්බත්ථ පඤ්ඤානම් යැ. සාධාරණපඤ්ඤානම් අසාධාරණපඤ්ඤානම් ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤානම් යි. එකතොපඤ්ඤානම් උභතො පඤ්ඤානම් ද යත් : එකතොපඤ්ඤානම් යි. සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවුවැදුරුම් විපත්තින් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියක් ද යත් : සිලවිපත්ති යි. සවැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙක් ද යත් : සම්ඝාදියේෂාපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නම් ද යත් : දෙ සමුච්ඡානයෙකින් නම්යි : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්. කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ. දසක ස්ථවිර යැ . . . විනය පිටකය තබපැන් නම් වූ හෙළදිවැ පැවසුහු.

3. (සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින්) සෙරක උපසපන් කරවීම හේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි සෙරක උපසපන් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤානම් එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් දෙ සමුච්ඡානයෙකින් නම්. කිසි විටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. එක: ගාමනතරං ගමනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති: සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: අඤ්ඤාතරං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣගමිනති: අඤ්ඤාතරං භික්ඛුති එකා ගාමනතරං ගච්ඡි, තසම්ච චජ්ඣගමී. එකා පඤ්ඤාතති. තිස්සො අනුපඤ්ඤාතතිස්සො, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: පඨමපාරාජ්ඣෙ -පෙ-

5 සමග්ගෙන සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුතිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣාසනෙන අනපච්චොකෙති: කාරකසඛ්‍යං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඕසාරණපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති: සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: ඵුල්ලනන්දං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣගමිනති ඵුල්ලනන්ද භික්ඛුති සමග්ගෙන සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුතිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣාසනෙන අනපච්චොකෙති: කාරකසඛ්‍යං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඕසාරෙසී, තසම්ච චජ්ඣගමී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරන්තිකෙඛපෙ -පෙ-

6. අවස්සවාය භික්ඛුතියා අවස්සවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හන්ථවො බාදනීයං වා හොජනීයං වා භහන්ථා පටිග්ගහෙති: භුඤ්ඤානපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති: සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: සුන්දරිනන්දං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣගමිනති: සුන්දරිනන්ද භික්ඛුති අවස්සවා අවස්සවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හන්ථවො බාදනීයං වා හොජනීයං වා පටිග්ගහෙති, තසම්ච චජ්ඣගමී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: පඨමපාරාජ්ඣෙ -පෙ-

7. කිං තෙ අසො එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සවො වා අනවස්සවො වා යතො නිං අනවස්සවා, ඉඛ්ඤායො යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා, තං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙති: බාද වා භුඤ්ඤා වා”ති උගොප්චනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති: සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: අඤ්ඤාතරං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣගමිනති: අඤ්ඤාතරං භික්ඛුති “කිං තෙ අසො එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සවො වා අනවස්සවො වා යතො නිං අනවස්සවා, ඉඛ්ඤායො යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා, තං නිං සහන්ථා පටිග්ගහෙති: බාද වා භුඤ්ඤා වා” ති උගොප්චෙසී, තසම්ච චජ්ඣගමී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

8 කුට්ඨිනාය අනතතමනාය භික්ඛුතියා සාවච්චියං සමනුභාසනාය නපටිතිස්සජනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති: සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: වණ්ඨකාලී භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කිසම්ච චජ්ඣගමිනති: වණ්ඨකාලී භික්ඛුති කුට්ඨිනා අනතතමනා ඵවං අඵව: ‘බුද්ධං පච්චකාමී. ධම්මං පච්චකාමී. සඛ්‍යං පච්චකාමී සිකං පච්චකාමී” ති, තසම්ච චජ්ඣගමී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරන්තිකෙඛපෙ -පෙ-

4. එකලාවෑ අත්ගමකට යෑම හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඬබ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඬබය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එකලාවෑ අත් ගමකට ගියා යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නහිසි : ප්‍රථමපාරාජිකයෙහි යෑ. . . .

5. ධර්මයෙන් විනායෙන් ශාස්තෘශාසනායෙන් සමග සහභූ විසින් උචෙච්චිකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසඬසයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඔසාරණකම් කිරීම හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඬබ ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඬබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙක යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණි ධර්මයෙන් විනායෙන් ශාස්තෘ ශාසනායෙන් සමගසභන් විසින් උචෙච්චිකම් කළ මෙහෙණක කාරකසඬසයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඇතුළත් කළා යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නහිසි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යෑ. . . .

6. මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වැළදීම හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඬබ ද යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණිය ඇඬබ යෑ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණි මෙවුන්දමරායෙන් තෙත්වූවා මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් ආමිසයක් පිළිගත්තී යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නහිසි : ප්‍රථම පාරාජිකයෙහි යෑ.

7. ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් හෙයකින් තෙපි මෙවුන්දමරායෙන් නො තෙත් වහු ද එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවීම හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඬබ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඬබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් හෙයකින් තෙපි මෙවුන්දමරායෙන් නො තෙත් වහුද, එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ තොපට දේද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවූ යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් තුන් සමුච්චානායෙකින් නහී. . . .

8. තුන් යළ තෙක් සමනුභාගනකම් කරණ කල්හි කිපුණු නො සතුටු සිත් ඇති මෙහෙණහට එය නො හැරීම හෙතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඬබ ද යත් : වණ්ඨකාලී භික්ෂුණිය ඇඬබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඨකාලී භික්ෂුණි කිසියා නො සතුටු සිත් ඇත්තී, “චුද්ධන් ප්‍රතික්ෂෙප කරමී, ධර්මය ප්‍රතික්ෂෙප කරමී, සඬසයා ප්‍රතික්ෂෙප කරමී, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කරමී”යි මෙසේ කිවූ යෑ. ඒ වස්තුවෙහි යෑ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නහිසි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යෑ. . . .

9. කිසම්ඵදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතාය භික්ඛුනිඨයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපට්ඨිනිසාඡනපච්චයා සඛසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡීයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: චණ්ඩිකාලීං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ඵ වජ්ඣසම්නති: චණ්ඩිකාලී භික්ඛුනී කිසම්ඵදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනතතමනා එවං අවච: ‘ඡන්දගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. දෙතගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. මොහගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. භගගාමිනියො ච භික්ඛුනියො’ති, තසම්ඵ වජ්ඣසම්ඵ. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

10. සංසට්ඨානං භික්ඛුනීනං යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපට්ඨිනිසාඡනපච්චයා සඛසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡීයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ඵ වජ්ඣසම්නති: සම්බහුලා භික්ඛුනියො සංසට්ඨා විහරිංසු, තසම්ඵ වජ්ඣසම්ඵ. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

11. “සංසට්ඨා වයෙස තුලෙහ විහරථ. මා තුලෙහ නානා විහරථා” තී උයොසෙතතීයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නපට්ඨිනිසාඡනපච්චයා සඛසාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡීයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ඵ වජ්ඣසම්නති: පුලලනන්දු භික්ඛුනී ‘සංසට්ඨාවයෙස තුලෙහ විහරථ. මා තුලෙහ නානා විහරිතා’ තී උයොසෙතසී, තසම්ඵ වජ්ඣසම්ඵ. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

12. දඨිං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤානපච්චයා පාරිදෙසනීයං කන්ද-පඤ්ඤාතතතති: සාවඡීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති: ඡබ්බගගීයා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ඵ වජ්ඣසම්නති: ඡබ්බගගීයා භික්ඛුනියො දඨිං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤාඡු, තසම්ඵ වජ්ඣසම්ඵ. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනු-පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති -පෙ-.

කන්ද පඤ්ඤා නව්වාරො නිට්ඨිතො පඨමො.

9. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද මෙහෙණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි එය නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණි කිසියම් අධිකරණ යෙක්හි පරදවන ලද්දී කිසිය නො සතුවුයින් ඇත්තී “ භික්ෂුණිහු ජන්දයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, ද්වේෂයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, මොහයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, බියෙන් අගතියට ගියෝ යැ ” යි මෙසේ කිවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

10. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ගිහියන් හා එක්වූ මෙහෙණන් හට වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියන් හා එක්ව වසුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

11. “ ආයාචෙති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නොවසවු ” කියා මෙහෙයවන මෙහෙණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ඒ වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි “ ආයාචෙති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නො වසවු ” කියා මෙහෙය වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

12. දිග්චිනවා වැළදීම හේතුවෙන් සිදුවන පිළිදෙස්නී ඇවැත කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ ද යත් : සවග මෙහෙණහු දිග්චිනවා වැළදුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් සමුච්චානා සතරෙකින් නඟියි : . . .

පළමුවන කතප පඤ්ඤත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපතනිවාරො

1. කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති : අවස්සුතා භික්ඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුඤ්ඤායං අධිකකං උබ්බජාණුමණ්ඩලං භහණං සාදියති, ආපතනී පාරුජ්ඣස්ස. භික්ඛු කායෙන කායං ආමසති, ආපතනී සඛසාදියෙසස්ස. කායෙන කායපට්ඨධං ආමසති, ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. කායපට්ඨඥෙන කායපට්ඨධං ආමසති, ආපතනී දුක්ඛං චස්ස. අභිභුල්ලපනොදකෙ පාචිතනියං. කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා ඉමං පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති.

2. වජ්ජපට්ඨජාදනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : වජ්ජ පට්ඨජාදනපච්චයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං පාරුජ්ඣං ධම්මං¹ පට්ඨජාදෙති, ආපතනී පාරුජ්ඣස්ස. වෙමතිකා පට්ඨජාදෙති, ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛු සඛසාදියෙසං පට්ඨජාදෙති, ආපතනී පාචිතනියස්ස. ආචාරවිපතනිං පට්ඨජාදෙති ආපතනී දුක්ඛං චස්ස වජ්ජපට්ඨජාදනපච්චයා ඉමං චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිනියසජ්ජනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිනියසජ්ජන- පච්චයා පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති : උක්ඛිතතානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිනියසජ්ජනී, ඤාතනියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචානී ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනී පාරුජ්ඣස්ස: හෙදකානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටි- නියසජ්ජනී, ආපතනී සඛසාදියෙසස්ස. පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපටිනියසජ්ජනී, ආපතනී පාචිතනියස්ස. යාව තනියං සමනුභාසනාය නපපටිනියසජ්ජනපච්චයා ඉමං පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අධ්මං චජ්ඣං පරිපුරණපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති අධ්මං චජ්ඣං පරිපුරණපච්චයා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති : පුරි- සෙහ “ඉප්පන්නාම භහනං ආගච්ජා”ති චූතතා ගච්ජති ආපතනී දුක්ඛං චස්ස. පුරිසස්ස භජ්ජපාසං ඕක්ඛනනම්භෙතෙ ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. අධ්මං චජ්ඣං පරිපුරෙති, ආපතනී පාරුජ්ඣස්ස. අධ්මං චජ්ඣං පරිපුරණ පච්චයා ඉමං තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

පාරුජ්ඣා නිට්ඨිතා.

1. ධම්මං අජ්ඣාපනං සතා.

10. කතාපනතිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අකුඟුටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැනීම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. කයින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් ධුලුසි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියෙකින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇඟිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

2. වරද සැහවීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : වරද සැහවීම හේතුවෙන් සිවු ඇවතකට පැමිණෙයි : මෙහෙණක් දන දන පරිච්ඡි ඇවැත් වියා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, වීමිති ඇතියා වසා නම් ධුලුසි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් සහ වෙසෙසක් සහවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තියක් සහවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද සැහවීම හේතුවෙන් මේ සිවු ඇවතට පැමිණේ.

3. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හේතුවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : උබෙවනීකම්කරණ ලඟු අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හරි නම් ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලුසිහු වෙති, කම්වදන් අවයන්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, හෙදකයනට අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ලාමක දෘෂ්ටියෙන් යුත් මෙහෙණහට තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් පවිති ඇවැත් වේ. තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : පිරිමියක්හු විසින් "මෙනම් තැනට යව" යි කියන ලද්දේ යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පිරිමියක්හුගේ අත්පසට එන් කල්හි ධුලුසි ඇවැත් වෙයි, කය එළවීම සභිඛාත අෂ්ටම වස්තුව පුරවා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ

පරිච්ඡි නිමි.

සධ්‍යාදියෙසකණේධා

1. උසස්වැදිකා හිකුනුනී අටකරණපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : එකසා ආරොවෙති, ආපතනී දුකකටසා. දුතියසා ආරොවෙති, ආපතනී ජුලලව්වයසා, අටපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

2. වොරිං වුට්ඨාපනපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුකකටං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා. කමමවාචාපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

3. එකා ගාමනතරං ගමනපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති, ආපතනී දුකකටසා. පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතිකකාමෙති ආපතනී ජුලලව්වයසා. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති, ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

4. සමගෙහන සඛෙසන උකඛිතනං හිකුනුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣාසනෙන අනපලොකෙත්වා කාරකසඛ්‍යං අනඤ්ඤාය ගණසා ඡන්දං ඕතාරණපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුකකටං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා. කමමවාචාපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

5. අවස්සනා හිකුනුනී අවස්සනසා පුරිසපුග්ගලො ගන්තො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සහන්තා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඛාදියාමි භුඤ්ජියාමිති පටිග්ගහාති, ආපතනී ජුලලව්වයසා. අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා. උදකදන්තපොණං පටිග්ගහාති, ආපතනී දුකකටසා.

6. “කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරියසති අවස්සනො වා අනවස්සනො වා යතො තුං අනවස්සනා, ඉඛ්‍යයෙස යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං තුං සහන්තා පටිග්ගහෙත්වා ඛාද වා භුඤ්ජ වා” ති උයොජනපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : තසා වචනෙන ඛාදියාමි භුඤ්ජියාමිති පටිග්ගහාති, ආපතනී දුකකටසා. අජෙඤ්ඤාභාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපතනී ජුලලව්වයසා. භොජනපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

7. කුපිතා හිකුනුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිසාජ්ජන පව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුකකටං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා, කමමවාචා පරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

8. කියමිවිදෙව අධිකරණෙ පව්වකතා හිකුනුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිසාජ්ජනපව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුකකටං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා. කමමවාචාපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

9. සංසට්ඨා හිකුනුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිසාජ්ජන පව්වයා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුකකටං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා. කමමවාචාපරියොසානෙ ආපතනී සඛ්‍යාදියෙසසසා.

සධ්‍යාදියේ කාරණාදිය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කිරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක්හට ඇරොජා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නකට ඇරොජා නම් ධුලුයි ඇවැත් වෙයි, අධිකරණය නිමිකල්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2. සෙරෙක උපසපන් කරවීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ධුලුයිහු වෙති. කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලා වැ අන් ගමකට යෑම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් ධුලුයි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමගසභුන් වීසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘසාධනයෙන් උච්චතීකම් කළ මෙහෙණක කාරක සවිසයා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඇතුළත් කර ගැණීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලුයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙක් වූ මෙහෙණක් මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙක් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ සියතීන් පිළිගෙණ වැළදීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ කන්නෙම්, වළදන්නෙම් ” යි පිළිගණිනම් ධුලුයි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිය දහැටි පිළිගණිනම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයඨාව, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙක් වූයේ හෝ නො තෙක් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද, යම්මෙහෙණකින් තෙපි මෙවුන්දම්මරායෙන් නො තෙක් වහු ද, එබැවින් ආයඨාව, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතීන් පිළිගෙණ කව හෝ වළදව හෝ කියා මෙහෙයවීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඇයගේ වචන යෙන් “ කන්නෙම් වළදන්නෙම් ” යි පිළිගණිනම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි ධුලුයි ඇවැත් වෙයි, වළදා නිමි කල්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියා වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලුයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ධුලුයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ශිභියන් හා එක් වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤක්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලුයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. “සංසඨ්ඨාවයො තුලෙන විහරථ. මා තුලෙන නානා විහරිත්ථා”ති උයොඡේනතී යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකානපච්චයා තිස්සො ආපතතියො ආපඡ්ඡති : ඤතතියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්මච්චාති ජුලුච්චයා. කම්මච්චා පරියොසානෙ ආපතති සඛ්ඤාදිසෙතස්ස -පෙ-

දසසඛ්ඤාදිසෙසා හිට්ඨිතා.

යථා භෙට්ඨා තථා විත්ථාචෙතබ්බා,

පච්චයමෙච නානාකරණං.

11. දධිං විඤ්ඤාපෙත්ථා භුඤ්ඤනපච්චයා කති ආපතතියො ආපඡ්ඡති : දධිං විඤ්ඤාපෙත්ථා භුඤ්ඤනපච්චයා ඤෙ ආපතතියො ආපඡ්ඡති : බාදිස්සාමි භුඤ්ඤස්සාමිති පටිගණහාති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අඡේඛා-භාචෙ අඡේඛාභාචෙ ආපතති පාරිදෙතනීයස්ස. දධිං විඤ්ඤාපෙත්ථා භුඤ්ඤනපච්චයා ඉමා ඤෙ ආපතතියො ආපඡ්ඡති.

කතාපතනිවාරණො හිට්ඨිතො දුතියො.

10. "ආයතාවෙහි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව මැ වසව, තෙපි වෙන්ව නො වසව," කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලැසිහු වෙකි, කම්වදන් අවසන්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. . . .

දස සභවෙසෙස් නිමි.

යට කී සෙයින් විස්තර කටයුතු යැ, හේතුව පමණෙක් මැ වෙනයි.

11. දිහි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : දිහි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්තෙමි " යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරභලායෙහි පරභලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිහි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් මෙ දෙ ඇවතට පැමිණේ.

දෙවන කතාපනතිවාරය නිමි.

11. විපතනිවාරො

1. කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති: කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං ඥො විපතනියො හජනති: සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං -පෙ-.

2. දධිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති: දධිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනති: ආචාර-විපතනිං.

විපතනිවාරො ගීටසිනො තනියො.

12. සඛගහවාරො

1. කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිභි ආපතනිකකුඤ්ඤාභි සඛගහිතා: කායසංසංඝං සාදියනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං පඤ්චභි ආපතනිකකුඤ්ඤාභි සඛගහිතා: සියා පාරිජ්කාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා සඛිකාදිසෙසාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා ථුලලවයාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා පාචිතනියාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියා දුක්ඛවාපතනිකකුඤ්ඤානං -පෙ-.

2. දධිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතිභි ආපතනිකකුඤ්ඤාභි සඛගහිතා: දධිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං දච්චි ආපතනිකකුඤ්ඤාභි සඛගහිතා: සියා පාචිදෙසනියාපතනිකකුඤ්ඤානං සියා දුක්ඛවාපතනිකකුඤ්ඤානං.

සඛගහවාරො ගීටසිනො චතුසොඨා.

11. විපත්තිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිටු වැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිටුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිටුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද යත් : දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිටුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් මෑ ආචාර විපත්තිය බෙපෙත්.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සඩ්ග්ගවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩ්ග්ග කරණ ලදහු ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්භාදිපෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලවච්චියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයකින් සඩ්ග්ග කරණ ලදහු ය. . . .

2. දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩ්ග්ග කරණ ලදහු ද යත් : දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාචිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩ්ග්ග කරණ ලදහු ය.

සිටුවන සඩ්ග්ගවාරය නිමි.

13. සමුච්චානවාරො

1. කායසංඝයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනති-සමුච්චානානං කතීති සමුච්චානෙහි සමුච්චහනති : කායසංඝයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුච්චානානං එකෙන සමුච්චානෙන සමුච්චහනති : කායතො ච විතතතො ච සමුච්චහනති, න වාචතො-පෙ-.

2. දසිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුච්චානානං කතීති සමුච්චානෙහි සමුච්චහනති : දසිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුච්චානානං චතුරී සමුච්චානෙහි සමුච්චහනති : සියා කායතො සමුච්චහනති, න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ච වාචතො ච සමුච්චහනති, න විතතතො. සියා කායතො ච විතතතො ච සමුච්චහනති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුච්චහනති.

සමුච්චානවාරොහි නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. කායසංඝයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො චතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : කායසංඝයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො චතුන්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං -පෙ-.

2. දසිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපනතියො චතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : දසිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤපපච්චයා ආපනතියො චතුන්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං.

අධිකරණවාරොහි නිට්ඨිතො ජමෙඨා.

13. සමුච්චානවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චාන යන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නගිත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චාන යෙකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නගිත් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් සිවුසමුච්චානයෙකින් නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

පස්වැනි සමුච්චානවාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවැනි අධිකරණවාරය නිමි.

15. සමඵවාරො

1. කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං සමඵානං
කතීහි සමඵෙහි සමමනහි : කායසංසයං සාදියනපච්චයා ආපනතියො
සත්තනනං සමඵානං තීහි සමඵෙහි සමමනහි : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච,
පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච, තිණ්ණවජාරකෙන ච
-පෙ-.

2. දඬිං විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං
සමඵානං කතීහි සමඵෙහි සමමනහි : දඬිං විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනපච්චයා
ආපනතියො සත්තනනං සමඵානං තීහි සමඵෙහි සමමනහි : සියා
සමමුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච
තිණ්ණවජාරකෙන ච.

සමඵවාරෙණ හිට්ඨිතො සත්තමො.

15. සමඵචාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සත්වැදුරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදෙක් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු ශමඵයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමඵයෙන් සන්භිදෙක්. . . .

2. දිභි විනවා වැළඳීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සත්වැදුරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදෙක් ද යත් : දිභි විනවා වැළඳීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සත්වැදුරුම් ශමඵයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමඵයෙන් සන්භිදෙක්.

සත්වැනි සමඵචාරය නිමි.

16. සමූචයවාරො

1. කායසංසඤ්ඤාං සාදියනපච්චයා කති ආපතතියො ආපච්චති : කායසංසඤ්ඤාං සාදියනපච්චයා පඤ්ඤා ආපතතියො ආපච්චති : අවස්සුතා භික්ඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුඤ්ඤාය ආධිකකං උඛභජ්ඣමඤ්ඤාය භහණං සාදියතී ආපතතිපාරුච්ඡකස්ස. භික්ඛු කායෙන කායං ආමසතී, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. කායෙන කායපච්චධං ආමසතී, ආපතති ජුලලච්චයස්ස. කායපච්චධොන කායපච්චධං ආමසතී, ආපතති දුකකචයස්ස. අභිතුලීපතොදකො පාචිතතියං. කායසංසඤ්ඤාං සාදියනපච්චයා ඉමා පඤ්ඤා ආපතතියො ආපච්චති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො භජනති, සත්තත්තං ආපතතිකකිංචානං කතිති ආපතතිකකිංචානෙති සඛ්ඤානිතා, ඡත්තං ආපතතිසමුච්චානානං කතිති සමුච්චානෙති සමුච්චානනති, චතුත්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමථෙති සමමනති :

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං ඤො විපතතියො භජනති : සියං සීලවිපතතිං සියං ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකිංචානං පඤ්ඤාති ආපතතිකකිංචානෙති සඛ්ඤානිතා : සියං පාරුච්ඡකාපතතිකකිංචානෙති, සියං සඛ්ඤාදිසෙසාපතතිකකිංචානෙති, සියං ජුලලච්චයාපතතිකකිංචානෙති, සියං පාචිතතියාපතතිකකිංචානෙති, සියං දුකකචාපතතිකකිංචානෙති. ඡත්තං ආපතතිසමුච්චානානං එකෙන සමුච්චානෙන සමුච්චානනති : කායතො ච විතතතො ච සමුච්චානනති, න චාචතො. චතුත්තං අභිකරණානං ආපතනාභිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති : සියං සමමුච්චානි විතතෙත ච, පච්ඤ්ඤාභිකරණෙන ච. සියං සමමුච්චානි විතතෙත ච තීණවිතාරකෙන ච-පෙ-.

2. දඬිං විඤ්ඤාපෙචා භුඤ්ඤනපච්චයා කති ආපතතියො ආපච්චති : දඬිං විඤ්ඤාපෙචා භුඤ්ඤනපච්චයා ඤො ආපතතියො ආපච්චති : භුඤ්ඤාසාමීති පච්චහණාතී, ආපතති දුකකචයස්ස. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාචිදෙසනියස්ස. දඬිං විඤ්ඤාපෙචා භුඤ්ඤනපච්චයා ඉමා ඤො ආපතතියො ආපච්චති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො භජනති, සත්තත්තං ආපතතිකකිංචානං කතිති ආපතතිකකිංචානෙති සඛ්ඤානිතා, ඡත්තං ආපතතිසමුච්චානානං කතිති සමුච්චානෙති සමුච්චානනති, චතුත්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණානං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමථෙති සමමනති :

16. සමුච්චයවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණේ. කයසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අකුඤ්චයෙන් යට දණමඩලින් උඩ ගැණීම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සභවෙපසස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් චුලාසි ඇවැත් වෙයි, කයපිළිබැඳියෙකින් කයපිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇඟිල්ලෙන් ගිරති කැවීමෙහි පවති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්ග කරණ ලඤ්ඤ ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සඨසාදියේෂාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලච්චයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඨග්ග කරණ ලඤ්ඤ ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්භිදෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වළඳන්තොම් ” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ. දිභි විනවා වැළඳීම හේතුවෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්ග කරණ ලඤ්ඤ ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නගිත්ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

තා ආපතතිතො චතුත්තං විපතතිනං එකං විපතතිං හජන්ති :
 ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපතතිකඛකානං දුච්ඡි ආපතතිකඛකෙඤ්චි
 සඛහතිතා : සියා පාවිදෙසනීයාපතතිකඛකෙඤ්ච, සියා දුක්කචාපතතිකඛ
 කෙඤ්ච ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙභි සමුට්ඨහනති.
 සියා කායතො සමුට්ඨහනති න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච
 වාචතො ච සමුට්ඨහනති, න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච
 සමුට්ඨහනති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
 සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අභිකරණානං ආපතතාභිකරණං. සත්තන්තං
 සමථානං තීඡි සමථෙභි සමචනති : සියා සමමුඛාවිනසෙන ච පටිඤ්ඤාන
 කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනසෙන ච තීණවඡරකෙන වාති.

සමුච්චයවාරො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයවාරො නිට්ඨිතා.

තෙසං උද්දනං :

කතිවාරෙ ච විපතතිවාරෙ ච සඛහහවාරෙ
 සමුට්ඨානවාරෙ චෙච අභිකරණවාරෙ ච,
 සමථවාරෙ ච සමුච්චයවාරෙ ච ඉමෙ සත්ත වාර
 ආදීතො පඤ්ඤානතිවාරෙන සභ අට්ඨ වාර හොනති.

හීක්ඛනී විහඬෙහ සොලස මහාවාරො නිට්ඨිතා.

නිට්ඨිතො ච හීක්ඛනී විහඬෙහො.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙන් එක් ම ආචාර විපක්ෂීය බෙරෙන් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාටිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි, දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඵග්‍රහ කරණ ලදහු ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චයානගන් අතුරෙන් සිවු සමුච්චයානගෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද, තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයන් සන්භිදෙත්.

අටවැනි සමූහවිවරය නිමි.

අෂ්ට ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

ඒ වාරයන්ගේ උද්දනය :

කතාපත්තිවාරය ද, විපක්ෂීවාරය ද, සංගහවාරය ද, සමුච්චයානවාරය ද, අධිකරණ වාරය ද, සමථවාරය ද, සමූහවිවරය ද, යන මේ සජ්ඣ වාරයෝ ආදියෙහි දක්වන ලද කත්ථපඤ්ඤත්තවාරය සමග (පච්චයවාරයෙහි) මහාවාරයෝ අටදෙනෙක් වෙත්.

හික්ඛුනී විහබ්‍රහයෙහි සොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

ඊකඛුනී විහබ්‍රහය ද නිමියේ යි.

සමුට්ඨානසීසසධෝවො

සමුට්ඨානසසුද්දන්:

1. අනිච්චා සබ්බෙ සඤ්චාරා දුක්ඛා'නන්තා ච සඤ්චාරා, නිබ්බානසෙඤ්ච පඤ්ඤාතති අනන්තා ඉති නිච්ඡයා.
2. බුද්ධිච්ඡේද අනුප්පන්නේ බුද්ධාදිච්චේ අනුග්ගනේ, තෙසං සභාගඛිලානං නාමමන්තං න ඤ්ඤති.
3. දුක්ඛරං විවිධං කන්ඛා පුරස්චාන පාරමි, උප්පජ්ජන්ති මහාවීර චක්ඛුභුතා සමුභමකේ.
4. තෙ දෙසයන්ති සද්ධම්මං දුක්ඛභානිං සුඛාවභං, අභිගිරිසො සත්තමුති සබ්බභුතානුකම්පකො.
5. සබ්බසන්තුත්තමො සිභො පිටකේ තිණි දෙසසී, සුත්තන්තං අභිගම්මඤ්ච විනයඤ්ච මහාගුණං.
6. එවං නීයති සද්ධම්මො විනයො යදි නිට්ඨති, උභතො ච විභවිතාති ඛන්ධකා යා ච මාතිකා.
7. මාලාසුත්තගුණෙනෙව පරිචාරෙන ගජ්ජිතා, නසෙච්ච පරිචාරස්ස සමුට්ඨානං නයතො' කන්තං.
8. සමෙහදං නිදනඤ්චඤ්ඤං සුත්තේ දිස්සන්ති උපරි, නසමා සිකෙඛ පරිචාරං ඛම්මකාමො සුපෙසලොති.

තෙරසසමුට්ඨානාති

9. විභවේහ ද්විසු පඤ්ඤාතනං උද්දිසන්ති උපොසථෙ, පච්ඤාමි සමුට්ඨානං යථාඤ්ඤං සුණාථ මෙ.
10. පාරජිකං යං පඨමං දුතියඤ්ච තතො පරං, සඤ්චරිත්තානුභාසඤ්චා' අතිරේකඤ්ච විචරං.
11. ලොමානි පදසො ඛම්මො භුතං සංවිධානෙන ච, ථෙය්‍යදෙසනචොරිං ච අනනුඤ්ඤාතාය තෙරස
12. තෙරසෙතෙ සමුට්ඨානන්තො විඤ්ඤාති චිත්තීතා, එකේකස්මිං සමුට්ඨානේ සද්දිසා ඉධ දිස්සරේ.

1. සඤ්චරිත්තානු භාසනඤ්ච. ම ඡ.සං.
 2. තියතො, සි.මු. ම.ඡ.සං.

සමුපාන ගිණිසටෙකපය

සමුධාන පිළිබඳ නාමාවලිය

1. සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍යය, දුඛය, අනාත්මය, සංස්කෘතය හි ද නිර්වාණය හා ප්‍රඥප්තිය අනාත්මයෙහි ද නිශ්චිතය හ.
2. බුද්ධ නමැති වන්ද්‍යා නුපත් කල්හි බුද්ධ නමැති සුඛියා නො නැති කල්හි අනිත්‍යාදියෙන් සහග වූ ඒ සඛිත ධර්මයන් හේ නාමමාත්‍ර යෙකුදු නොදන්නා ලැබේ.
3. නානාවිධ දුෂ්කර ක්‍රියා කොට පැරුම් පුරා (දෙව්) බහුත් සහිත ලෙවිහි වක්ෂුර් භූත වූ මහාවීරයෝ උපදිත්.
4. ඒ මහාවීරවූ බුදුවරු දුක් නසන සුව ඵලවන සද්ධර්මය දෙසත්. (ඵභෙයින්) සියලුහිත් නික්මෙන කාන්ති ඇති ශාකාමුනීන්ද වූ භූමිසතන් වෙත පතල කුලුණැති,
5. සර්වසන්ධාත්තම මුනිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මහඅනුසස් ඇති සුත්‍රපිටකය ද අභිධර්මය ද විනය දැයි ත්‍රිපිටකය දෙසූහ.
6. ඉදින් විනය පාලිය පවතී නම් මෙසේ ඇති කල්හි ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිවේධ සද්ධර්මය ඵලවනු ලැබෙයි, උභය විභවයෙන් ද බන්ධකයෝ ද යම් උභය ප්‍රාතිමොක්ෂයෙන් වේ නම් හෙද,
7. හුයෙකින් ගෙතු මල්දමක් සෙයින් පරිවාරයෙන් ගොතන ලදහ. ඒ පරිවාරයා හේ ම සමුච්චානස ද නය විසින් කරන ලදී.
8. එයින් අනාග වූ සමුච්චාන සමභේදය ද නිදනය ද මතු සුත්‍රයෙහි ම පෙණෙයි, එබැවින් විනයධර්මාභිලාෂී ප්‍රියශීල භික්ෂුකෙම පරිවාරය පුහුණු කරන්නේ යි.

ත්‍රයෝදය සමුපානයෝ

9. උභය විභවයෙහි පණවනලද යම් සිකපද සමූහයක් පෙණෙවස් දිනයෙහි උදෙසක් ද, ඒ සිකපද සමූහයා හේ ආපත්ති සමුච්චාන යුක්ති පරිද්දෙන් කියන්නෙමි. ඒ මා කියන වදන් අසවු.
10. යම් ප්‍රථම පාරාජික සමුච්චානයෙක් වේ නම් එය ද ඉන් මත්තෙහි ද්විතීය පාරාජිකසමුච්චානය ද සඤ්චරිත්තය ද සමනුභාසනය ද කඨිනය ද,
11. ඵලක ලොමය ද පදසොධම්මය ද භූතාරොචනය ද අද්ධානගම්නය ද ඵෙයා සත්ථය ද ධම්මදෙසනා ද වොරීච්චාපනය ද අනානුඤ්ඤකය දැයි තෙළෙසෙකි.
12. මේ තෙළෙස් සමුච්චාන ක්‍රමයෝ නුවණැත්තන් විසින් සිතන ලද්දහ, එක් එක් සමුච්චානයෙහි (ඇතුළත්වන අනාගවූ) සමසමුච්චානයෝ ද මේ උභයවිභවයෙහි පෙණෙත්.

පද්මපාරාජික සමුදායන.

- 13. මෙජුනං සුක්කසංසයො අනියතා පඨමිකා,
පුබ්බුපපරිපාචිතා රහො හික්ඛනිතා සහ.
- 14. සහොජනෙ² රහො වෙච්ච අඛතුලී උදකෙ හසං,
පහාථෙර උගහීථෙර ඤෙච්ච නෙපඤ්ඤාසාච්ච සෙඛියා
- 15. අධිකකභාමවස්සුතා තලමට්ඨඤ්ච පුඤ්ඤිකා,
වස්සං චුත්ථාච ඔච්චාදං නානුබන්ධෙ පච්චනිතිං.
- 16. ජසත්තති ඉමා සික්ඛා කායමානසිකා කතා,
සබ්බෙ එකසමුදායනා පඨමං පාරාජිකං යථා.

පද්මපාරාජිකසමුදායනං නිට්ඨිතං.

දුතියපාරාජික සමුදායන.

- 17. අදින්නං විඤහුත්තරිං දුට්ඨලලං අත්තකාමනා,¹
අමුලා අඤ්ඤාභාහිතා අනියතා දුතියිකා.
- 18. අච්ඡිඤෙ පරිණාමනෙ මුතා ඔමස පෙසුනා,
දුට්ඨලලා පඨවිං බණෙ භුතං අඤ්ඤාස උජ්ඣපෙ.
- 19. නික්කඛ්ඛිතං සිඤ්චනඤ්ච ආමිසහෙතු භුත්තාච්ච,
එහි අනාදරී භිංසා අපනිධෙච්ච ජච්චිතං.
- 20. ජානං සප්පාණකං කමමං උභනෙන සංචාසනාසනා,
සහධමමිකං විලොඛාච්ච මොහො අමුලකෙන ච.
- 21. කුක්කච්චං ධමමිකං විචරං³ පරිණාමෙය්‍ය පුඤ්ඤලො,
කිං තෙ අකාලං අච්ඡිඤෙ දුග්ගහිත⁴ නිරසෙන ච.
- 22. ගණං විහඞ්චං දුබ්බලං කභිනාථාසු පස්සං,
අකෙකාසචණ්ඨි මච්ඡරී ගබ්හිනීච්ච පායනාතියා.
- 23. ඤෙච්ච වස්සං සික්ඛා සබ්බසන නයො වෙච්ච භිහිගනා,
කුමාරීභුතා තියොසාච්ච උභනඤාදස සමමනා.
- 24. අලං තාච්ච සොකාවස්සං ජඤු අනුචස්සාච්ච ඤෙච්ච,
සික්ඛාපදු සත්තතිමෙ සමුදායනා තිකා කතා.
- 25. කායච්චෙනෙන න චාචාච්චිත්තං න කාසිකං,
තීහි චාරෙහි ජායනති පාරාජිකං දුතියං යථා.

දුතිය පාරාජිකසමුදායනං නිට්ඨිතං.

- 1. අත්තකාමිතං සී.මු.
- 2. ඤෙ ම.ජ.සං.
- 3. කුක්කච්චං ධමමිකං විචරං දනා ම.ජ.සං. කුක්කච්චං.
- 4. දුග්ගහි ම.ජ.සං. (ධමමිකං දනා සා.)

ප්‍රථම පාරාජික සමුච්චානය

13. මෙමුච්චනය ද සුක්කච්චයටදීය ද කායසංසර්ගය ද පලමුච්චන අනියතය ද සුඛිච්චන නය ද (භික්ෂුණි) පරිපාචිතය ද භික්ෂුණියක සමග රහොනිසප්පනය ද,

14. සභොජනය ද රහොනිසප්පා දෙක ද අභිභුලිපතොදය ද උදකභස්සධම්මය ද පභාරදනය ද තලසත්තිඋග්ගිරණය ද තෙපණස් සේඛියාවෝ ද,

15. අධක්ඛනය ද භාමන්තරගමනය ද අවස්සුතය ද තලසාතය ද ඡතුම්චය ද උදකසුද්ධිය ද වස්සංචුත්ථය ද ඔවාද අගමනය ද නානුඛන්ධපචත්තීතිය දැයි,

16. මේ සසැත්තූ සිටයෝ කායචිත්තසමුච්චානිකයෝ කරණලදහ. (මේ) සියලු සිකපදයෝ ප්‍රථම පාරාජිකය මෙන් එක් සමුච්චානයක් ඇත්තෝ වෙත්.

පයම පාරාජික සමුච්චානය නිමි.

ධ්වතීය පාරාජික සමුච්චානය

17. අදත්තාදනය ද මනුස්සච්චගහය ද උත්තරිමනුස්සධම්මය ද දුච්චුල්ලය ද අත්තකාමපාරිවරියාව ද අමුලය ද අඤ්ඤභාගීය ද දෙවන අනියතය ද,

18. අච්චිත්තදනය ද පරිණාමනය ද මුසාවාදය ද ඔමසවාදය ද (භික්ඛු) පෙසුඤ්ඤය ද උදුච්චුල්ලාපත්තිආරොචනය ද පයච්චිණනය ද භුතභාමය ද අඤ්ඤවාදකස් ද උප්ඤ්ඤාපනය ද,

19. නික්කධච්චනය ද සිඤ්චනය ද ආමිසභේතුච්ච ද භුත්තච්ච (පචාරණ)ය ද ඒභාවුසො භාමං වා යනු ද අනාදරිය ද භිංසාපනකය ද අපනිධානය ද ජීවිතවොරොපනය ද,

20. ජානං සප්පාණකං යනු ද (උක්කොචන) කම්මය ද උනාවිසතිවස්සය ද සංචාසය ද නාසනය ද සහධම්මිකය ද විලෙඛය ද මොහනකය ද අමුලකය ද,

21. කුක්කච්චය ද ධම්මිකය ද විචරය ද පුග්ගලපරිණාමනය ද 'කිංඤ' යනු ද අකාලච්චරය ද විචර අච්චිත්තදනය ද දුග්ගහිතය ද (නිරියාදීන්) අභිසපනය ද,

22. ගණච්චරන්තරාය ද විචරච්චගහය ද දුඛිච්චවරය ද කඨිනුද්ධාරය ද අචාසුකරණය ද උපස්සය ද අක්කොසනය ද වණ්ඨිකාතාය ද මච්චරිය ද ගඛිති වුච්චාපනය ද පායන්ති වුච්චාපනය ද,

23. 'ද්වේ වස්සං' යනු ද 'සභිසෙන අසම්මතං' යනු ද ගිහිගත තෙසිඛය ද කුමාරිභුත තෙසිඛය ද උන ද්වාදසවුච්චාපනය ද (පරිපුණ්ණද්වාදස) අසම්මත වුච්චාපනය ද,

24. 'අලං තාව' යනු ද 'සොකාවස්සං' යනු ද ඡන්දදනය ද අනුවස්සවුච්චාපනය ද ද්වේවුච්චාපනය දැයි, මේ සැත්තූ සිකපදයෝ තිකසමුච්චානාහ යි කරණ ලදහ.

25. කඨින් ද සිතින් ද නැගෙති, වචනයෙන් නො නැගෙත්, වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගෙති, කඨින් නො නැගෙත්, මෙසේ දෙවන පරිචය මෙන් තීච්චෙන් උපදිත්.

දුතීය පාරාජික සමුච්චානය නිමි.

සඤ්චරිතන සමුදායනං

- 26. සඤ්චරී කුචි විහාරෙ ධොවනඤ්ච පටිඤ්ඤානො,
විඤ්ඤානතුනතරි අභිභට්ඨං උභින්නං දුතකෙන ව.
- 27. කොසිඨ පුඤ්ඤානො ජබ්බසානි නිසීදනං,
රිඤ්චනති රුපිකා වෙච උභො නානපපකාරකා.
- 28. උභන ඛනිචන වසසිකා සුතනං විකපනෙන ව,
ආර දන සිබ්බනී ව පුච්චවචය ජොති ව.
- 29. රතනං සුචි මඤ්චො ව තුලං නිසීදනං කඤ්චු ව,
වසසිකා ව සුගතෙන විඤ්ඤානති අඤ්ඤං වෙනාපනා.
- 30. ඤො සඛසිකා මහජනී ඤො පුඤ්ඤානො උභුකා ගරා,
ඤො විහාසා සාරිකා ව සමණවිචරෙන ව.
- 31. සමපඤ්ඤාසිමෙ ධම්මා ජනි ධානෙති ජායරෙ,
කායතො න චිතතා වාචතො න කායමිනා.
- 32. කායවාචා න චිතතතො කායචිතතා න වාචතො,
වාචා චිතතා න කායෙන නීති ආරෙති ජායරෙ,
ජ සමුච්චානිකා වෙනෙ සඤ්චරිතෙන සාදිසා.

සඤ්චරිතනසමුදායනං නිවසිතං.

සමනුභාසන සමුදායනං

- 33. හෙදනුචතනදුබ්බව දුඨ දුට්ඨලල දිවසී ව,
ජන්දං උජ්ජග්ගිකා ඤො ව ඤො ව සඤ්ඤා න බ්‍යාහරෙ.
- 34. ජමා නීවාසනෙ ධානං පච්ඡතො උපපචෙන ව,
වජ්ජනුචතතිභහණං මහාරෙ පච්චාචිකකතා.
- 35. කිසසී සංසථා ඤො වසී විසිබ්බෙ දුකඛිතාය ව,
සුභ සංසථා න චුපසමෙ ආරුමඤ්ච පචාරණා.
- 36. අනුඤ්ඤාසං සහජීචි ඤො චිවරං අනුඛනිනා,
සතතනිංස ඉමෙ ධම්මා කායවාචාය චිතතතො,
සබ්බෙ එකසමුදායනා සමනුභාසනා යථා.

සමනුභාසනසමුදායනං නිවසිතං.

- 1. චිතතා ම.ජ.සං.
- 2. නීති ධානෙති ස්‍යා.

සඤ්චරිත සමූච්ඡාය

26. සඤ්චරිතය ද කුටිකාරය ද විහාරකාරය ද (විවර) ධාවනය ද (විවර) පටිග්ගනය ද අඤ්ඤාතකච්ඤ්ඤාත්තිය ද තතුත්තරිසාදියනය ද උපක්ඛට දෙසිමය ද රාජසිමය ද,

27. කොසිය මිස්සකය ද සුද්ධකාලකය ද ද්වේභාගය ද ජබ්බස්සය ද නිසිදන (සක්ථන) යද එළකලොම ධොවාපනය ද රුපිය පටිග්ගණය ද (රුපියවොහාර කයච්ඡකය) නානාප්‍රකාර දෙසිමය ද,

28. උනපඤ්චවන්ධනය ද වස්සිකසාවිකය ද සුත්තච්ඤ්ඤාපනය ද විකප්පා පජ්ජනිය ද ද්වාරකොස-විවරදන-විවර සිබ්බන තෙසිමය ද පුට්ඨපචාරණ පච්චය පචාරණ-ජොතිසමාදහන තෙසිමය ද,

29. රතනය ද සුච්චරය ද මඤ්චකාරාපනය ද තුල නිසිදන කණ්ඩු පට්චජා-දන තෙසිමය ද වස්සිකසාවික සුගතවිවර දෙසිමය ද ච්ඤ්ඤාත්තිය ද අඤ්ඤාචොතාපනය ද,

30. සඨසික දෙසිමය ද මහාජනික දෙසිමය ද පුග්ගල ලහුක ගරුක තෙසිමය ද විසාස දෙසිමය ද උදකසාවිකා සමණවිවර දෙසිමය ද,

31. මේ සමපණස් සිකපදයෝ සතැනකින් උපදිති; කයින් උපදිති, වචනයෙන් සිතීන් නුපදිත්, වචනයෙන් උපදිති, කයින් සිතීන් නුපදිත්.

32. කයින් ද වචනයෙන් ද උපදිති, සිතීන් නුපදිත්, කයින් ද සිතීන් ද උපදිති වචනයෙන් නුපදිත්, වචනයෙන් ද සිතීන් ද උපදිති, කයින් නුපදිත්, (කාවිසිමුති) තිදොරින් උපදිත්. මොහු සඤ්චරිත සිකපදය හා සමවූවෝ සමූච්ඡාය සයක් ඇත්තෝ වෙත්.

සඤ්චරිත සමූච්ඡාය නිමි.

සමානුභාසන සමූච්ඡාය

33. හෙදනුවත්තක දුබ්බව කුලසුක දුට්ඨුල්ලපට්චජාදන දිට්ඨිඅප්පට් නියසජ්ජන පස් සිම ද ඡන්දය ද උජ්ජ්ඣික දෙසිමය ද අප්පසද්ද දෙසිමය ද නධ්‍යාහරණය ද,

34. ජමා නිවාසන ධාන තෙසිමය ද, පච්ඡකො ගමන උජ්ජ්ඣගමන දෙසිමය ද වජ්ජපට්චජාදන උක්ඛිත්තානුවත්තන භක්ථගහන තෙසිමය ද ඔසරණය ද ප්‍රකාශනාසනය ද,

35. කිස්මිඤ්චිදෙව සිමය ද සංසට්ඨ දෙසිමය ද රොදනාස ද විසිබ්බන දුක්ඛිත දෙසිමය ද (පුන) සංසට්ඨ නවුපසම දෙසිමය ද ආරාම පචාරණ දෙසිමය ද,

36. අත්චද්ධ මාසය ද සහජ්චි දෙසිමය ද විවරය ද ද්වේවස්සානුවන්ධනය ද යි මේ සත්ඛිස් සිකපදයෝ කය වචන සිතීන් උපදිත් නුසි සියල්ලෝ සමනුභාසනය මෙන් එක සමූච්ඡායක් ඇත්තෝ වෙත්.

සමනුභාසන සමූච්ඡාය නිමි.

කඨින සමුච්චානං.

- 37. උබ්බතං කඨිනං තීණී පඨමං පත්තභෙසජ්ජං,
අළෙච්චිකං වෘපි සාගඛිකං පක්කමනෙතන වා දුචෙ.
- 38. උපස්සගං පරමපරං අනතිරිතතං නිමන්තනං,
විකප්පං රඤ්ඤෙ විකාලෙ වොසාසාරඤ්ඤකෙත ව.
- 39. උස්සයා සන්තිවගඤ්ඤා පුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ව,
පඤ්ඤාභිකා සඛිකමනී දුචෙ ආවසථෙන ව.
- 40. පසාඛෙ ආසනෙ චෙච්ච තිංස ඵකුන්තා ඉමෙ,
කායවාචා න චිත්තා තීනි ආරෙභි ජායරෙ,
ඤෙ සමුච්චානිකා සංඛේද කඨිනෙන සභා සමා.

කඨිනසමුච්චානං නිට්ඨිතං.

ඵලකලොම සමුච්චානං.

- 41. ඵලකලොමා ඤෙ සෙයාං ආභවච්ච පිණ්ඩභොජනං,
ගණ විකාල සන්තිධි දන්තපොණෙන චෙලකා.
- 42. උය්‍යතතං සෙතං උයොධි සුරු ඕරෙන නභායනා,
දුඛඛණේණ ඤෙ දෙසනීයා' ලසුණුපඨිට්ඨි නච්චනා.
- 43. නභානං අඤ්ඤං සෙයාං අනෙතා රට්ඨි නථා ඛහි,
අනෙතාවස්සං චිත්තාගාරං ආසන්දිං සුත්තකන්තනා.
- 44. චෙයාවච්චං සභන්ථා ව අභිකුක්කාවාසෙන ව,
ජන්තං යානඤ්ඤා සඛිකාණීං අලඛිකාරං ගඤ්ඤාසිතං.
- 45. භිකුක්කානි සිකඛමානා ව සාමණේරී ගිහිනීයා,
අසංකච්චිකා ආපනති චන්තාරිසා චතුත්තරී.
- 46. කායෙන න වාචා චිත්තෙන කායචිත්තෙන න වාචනො,
ඤෙ සමුච්චානිකා සංඛේද සමා ඵලකලොමානි.

ඵලකලොමසමුච්චානං නිට්ඨිතං.

1 දෙසනීකා ම.ජ.සං.

කඨන සමුට්ඨානය

37. උඛතකඨන තෙසිඛය ද පටමපත්ත හෙසජ්ජ දෙසිඛය ද අවචෙකච්චරය ද සාසඛකය ද (සෙතාසන) නපක්කම දෙ සිඛය ද,

38. භික්ඛුනුපස්සය ද පරමපරභෝජනය ද අනානිරික්තය ද නිමන්තණය ද චික්කප්පනය ද අන්තපුර සිඛය ද විකාලෙ ගාමජපවෙසනය ද වොසාසමාන සිඛය ද ආරඤ්ඤක සිඛය ද,

39. උස්සයවාදිකා පත්තසන්තිවය දෙ සිඛය ද පුරෙහත්ත පචජාහත්ත විකාල (කුලුපසඛිකමන) තෙ සිඛය ද පඤ්චාභික සඛිසාච්චාර චිචරසඛිකමනීය දෙ සිඛය ද ආවස්ථ දෙ සිඛය ද,

40. පසාඛ සිඛය ද (නො පිළිවිස අස්තෙහි හිදීම) ආසනසිඛය දැයි මේ එකුන්තිස් සිකපදයෝ කය වචන දෙකින් උපදිත්. සිතින් නුපදිති, තිදොරින් උපදිත්.

කඨන සමුට්ඨානය නිමි.

ඵලකලෝම සමුට්ඨානය

41. ඵලකලෝමය ද සහසෙය්‍යා දෙ සිඛය ද ආභවචපාද ආවස්ථ පිණ්ඩ භෝජන දෙ සිඛය ද ගණභෝජන විකාලභෝජන සන්තිධිකාර තෙ සිඛය ද දත්තපොණ සිඛය ද අවෙලක සිඛය ද,

42. උය්‍යුත්ත සේනා දෙ සිඛය ද උයොධිකය ද සුරාපාන නභාන දෙ සිඛයා, දුබ්බණ්ණ කරණය ද පාවිදෙසනික දෙසිඛය ද ලසුණ උපතිච්චන නචචන තෙසිඛය ද,

43. නභාන අත්ථරණ තුවච්චසයන තෙ සිඛය ද එසේ ම අන්තොරච්ච තිරෙ රච්ච දෙ සිඛය ද අන්තොචස්ස චිත්තාගාර දෙසිඛය ද ආසන්දි සුක්කකන්තන දෙ සිඛය ද

44. වෙය්‍යාවච්ච සභත්ථ දෙ සිඛය ද අභික්ඛුකාචාසය ද ජත්තූපාහන යාන සඛිසාණ්ණ තෙ සිඛය ද ඉත්ථාලඛිකාර ගන්ධවුණ්ණ වාසිත යන තෙසිඛය ද,

45. භික්ඛුනි සික්ඛමානා සාමණෙරී ගිහිනි (උමමදදන) සිවුසිඛය ද අසංකච්චික සිඛය දැයි සිවුසාළිස් සිකපදයෝ

46. කසින් නගිති, වචනයෙන් සිතින් නො නගිත්, කසින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්, සියල්ලෝ ඵලකලෝමකසිඛය සමාන වූවෝ ද්විසමුට්ඨානික වෙත්.

ඵලකලෝම සමුට්ඨානය නිමි.

පදසොධමම සමුදායනං

- 47. පදඤ්ඤත්‍ර අසමමනා අත්ඛිතනෙන ව,
තිරව්ජානවිජ්ජා, ඤේ වුත්තා අනොකාසෙ ව පුච්ඡනා.
- 48. සත්ත සිකාපදා එතෙ වාචා න කායචිත්තතො,
වාචා චිත්තෙන ජායනති න තු කායෙන ජායරේ,
ඤේ සමුදායනිකා සබ්බෙ පදසොධමමසාදිතා.
පදසොධමමසමුදායනං නිට්ඨිතං.

අදධාන සමුදායනං

- 49. අධානං නාචං පඤ්ඤං මාතුගාමෙන සංභරේ,
ධිඤ්ඤං නිමනතිතා වෙච අධි ව පාරිදෙසතී.
- 50. සිකා පඤ්ඤරසා එතෙ කායා න වාචා න මනා,
කායවාචාහි ජායනති න තෙ චිත්තෙන ජායරේ
- 51. කායචිත්තෙන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
කායවාචාහි චිත්තෙන සමුදායනා චතුබ්බිධා,
පඤ්ඤානතා බුද්ධිඤ්ඤාණෙන අධානෙන සභා සමා.¹
අදධානසමුදායනං නිට්ඨිතං.

ථෙය්‍යසත්ථ සමුදායනං

- 52. ථෙය්‍යසත්ථං උපසංසුති සුපං විඤ්ඤපනෙන ව,
රතති ජනනඤ්ඤ ඕකාසං එතෙ බ්‍රහ්මෙන සත්තමා.
- 53. කාය චිත්තෙන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
තීහි ආරෙහි ජායනති ඤේ සමුදායනිකා ඉමෙ,
ථෙය්‍යසත්ථසමුදායනා දෙසිතාදිවබ්බුත්තා.
ථෙය්‍යසත්ථසමුදායනං නිට්ඨිතං.

ධමමදෙසන සමුදායනං

- 54. ජත්තපාඤ්ඤා සඤ්ඤා න දෙසෙනති තථාගතා,
තථෙව්ද දණ්ඩපාඤ්ඤා සත්ථාඥාසුධපාඤ්ඤා.
- 55. පාදුකුපාභනා යානං සෙය්‍ය පලුඤ්ඤාය ව,
වෙසීතො ගුණසීතො වෙච එකාදස මනුත්තකා.
- 56. වාචා චිත්තෙන ජායනති න තෙ ජායනති කායතො,
සබ්බෙ එකසමුදායනා සමකා ධම්මදෙසනෙ.
ධමමදෙසනසමුදායනං නිට්ඨිතං.

1. සමානායා සා. 2. එවමෙව - ම.ජ.සං.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය

47. පදසොධම්ම අඤ්ඤානු විඤ්ඤාපුරිස අසමමක යන තෙසිංඛය ද එසේ ම අත්ථවගකපුරිස සිංඛය ද තිරවජාන විජ්ජා දෙසිංඛය ද අනොකාස පඤ්ඤාපුරිස සිංඛය ද,

48. මේ සත් සිකපදයෝ වචනයෙන් උපදිති, කයින් සිතින් නූපදිත්. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිති, කයින් නො ම උපදිත්. (මේ) සියල්ලෝ පදසොධම්මසිංඛය හා සමාන වූවෝ ද්විසමුට්ඨානික වෙත්.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය නිමි.

අද්ධාන සමුට්ඨානය

49. අද්ධාන නාවාහිරුහන පණිකභොජන තෙසිංඛය ද මාතුගාමසංවිධානය ද ලොමසංහරණය ද ධඤ්ඤා විඤ්ඤාපන නිමන්තන දෙ සිංඛය ද මෙහෙණන්හට (පැණවු) පාවිදෙසනීය සිංඛ අටදසී,

50. මේ පසළොස් සිකපදයෝ කයින් උපදිති, වචනයෙන් ද සිතින් ද නූපදිත්, කයින් හා වචනයෙන් උපදිති, ඔහු සිතින් නූපදිත්.

51. කයින් හා සිතින් උපදිති, ඔහු වචනයෙන් නූපදිති, කය වචන සික යන තිදෙරින් උපදිත්. මේ සිවුවැදරුම් සමුට්ඨානයෝ අද්ධාන සිකපදය හා සමකොට බුදුනුවණින් පණවන ලදහ.

අද්ධාන සමුට්ඨානය නිමි.

ථෙය්‍යසත්ථ සමුට්ඨානය

52. ථෙය්‍යසත්ථය ද උපස්සුති විඤ්ඤාපන දෙසිංඛය ද රත්තන්ධකාරය ද පච්චින්නතය ද අබ්භොකාසය ද බ්‍රහ්මසිංඛය සමග මේ සිකපදයෝ සත්දෙන,

53. කයින් හා සිතින් උපදිති, ඔහු වචනයෙන් නූපදිත්. කය වචන සික යන තිදෙරින් උපදිත්, ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානය ඇති මේ සිකපදයෝ භිරුගොත් ඇති මුනිදුන් විසින් ද්විසමුට්ඨානිකහසී වදරණ ලදහ.

ථෙය්‍ය සත්ථසමුට්ඨානය නිමි.

ධම්මදේසන සමුට්ඨානය

54. තථාගතවරයෝ කුඩගත් අත් ඇත්තහුට දහම් නො දෙසත්. එසේ ම දඬුගත් අත් ඇත්තහුට ද සැත්ගත් අත් ඇත්තහුට ද අවිගත් අත් ඇත්තහුට ද,

55. මිරිවැඩි වහන් යන යහන් නැඟිටියහුට ද අකවටු අවුළුවා හුන්තහුට ද භිස්වෙළුම් ඇත්තහුට ද භිස්වැසුවහුට ද (දහම් නො දෙසත්) මේ නො අඩු එකොළොස් සිකපදයෝ,

56. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිති, ඔහු කයින් නූපදිත්, (මේ) සියල්ලෝ ධම්ම දෙසන සමුට්ඨානය හා සමවූවාහු එකසමුට්ඨානිකයෝ වෙත්.

ධම්මදේසන සමුට්ඨානය නිමි.

භූතාරෝපන සමූහයාන.

- 57. භූතං කායෙන ජායති න වාචායා¹ න චිත්තතො,
වාචතො ච සමූච්ඡාති න කායා න ච චිත්තතො;
- 58. කායවාචාය ජායති න ච ජායති චිත්තතො,
භූතායේචනකා නාම තිභි ධානෙහි ජායති.

භූතායේචනසමූහයානං නිවර්තනං.

වෛරිවූච්ඡාපන සමූහයාන.

- 59. වෛරිං² වාචාය චිත්තතන න තු ජායති කායතො,
ජායති තිභි ආරෙහි වෛරිවූච්ඡාපනං ඉදං,
අකතං දව්සමූච්ඡාපනං ධම්මරජෙන භාසිතං.

වෛරිවූච්ඡාපනසමූහයානං නිවර්තනං.

අනනුඤ්ඤන සමූහයාන.

- 60. අනනුඤ්ඤනං වාචාය න කායා න ච චිත්තතො,
ජායති කායවාචාය න තං ජායති චිත්තතො.
- 61. ජායති වාචා චිත්තතන න තං ජායති කායතො,
ජායති තිභි ආරෙහි අකතං චතුර්ධානිකං.

අනනුඤ්ඤනසමූහයානං නිවර්තනං.

- 62. සමූච්ඡාපනං හි සංඛෙපං දස තිභි හුදෙසිතං,
අතමොහකරං ධානං නෙතතිධම්මානුලොභිකං,
ධාරයනොනා ඉමං විඤ්ඤ සමූච්ඡාපෙන න දුක්ඛතීති

සමූච්ඡාපනසංවිධානපො නිවර්තනො.

1. න වාචා - ම.ජ.සං. 2. වෛරි - ම.ජ.සං.

භූතාරෝචන සමූච්ඡායනය

57. භූතාරෝචනය කැසිත් උපදිසි, වචනයෙන් ද සිතීන් ද නූපදී, වචනයෙන් ද නඟිසි, කැසිත් හා සිතීන් නො නඟී.

58. කැසිත් හා වචනයෙන් උපදිසි, සිතීන් නූපදී. භූතාරෝචනක නම් සිඛය තුන් කැනෙකින් උපදී.

භූතාරෝචන සමූච්ඡායනය නිමි.

වොරිවුච්ඡාපන සමූච්ඡායනය

59. වොරිවුච්ඡාපනය වචනයෙන් හා සිතීන් උපදිසි, කැසිත් නූපදී. තිදෙරින් උපදී. මෙ වොරිවුච්ඡාපන සිඛය අමිභු වූ ද්විසමුච්ඡායනිකයැයි ධර්මරාජයන් විසින් වදාරණ ලදී.

වොරිවුච්ඡාපන සමූච්ඡායනය නිමි.

අනනුඤ්ඤත සමූච්ඡායනය

60. අනනුඤ්ඤතය වචනයෙන් නූපදිසි, කැසිත් හා සිතීන් නූපදී, කැසිත් හා වචනයෙන් උපදිසි, එය සිතීන් නූපදී.

61. වචනයෙන් හා සිතීන් උපදිසි, එය කැසිත් නූපදී. තිදෙරින් උපදී. (එහෙයින් මෙය) අමිභු වූ වතුසමුච්ඡායනයෙකි.

අනනුඤ්ඤත සමූච්ඡායනය නිමි.

62. සමුච්ඡායනසංක්ෂේපය තෙලෙසකැයි මැනැවින් වදාරණ ලදී. විනයපාලියව අනුලොම වූ නුචුලා ඛව කරණ මෙ කාරණය දරන නුවණැත්තේ සමුච්ඡායනයෙහි මුලා නො වන්නේයි.

සමුච්ඡායන ශීර්ෂ සංක්ෂේපය නිමියේ යි.

අනන්‍යතාවය

කතිපුට්ඨාපාරො

කති අපනතියො, කති අපනතිකකකා, කති විනිතවච්ඡුති,
කති අභාරවා, කති භාරවා, කති විනිතවච්ඡුති, කති විපනතියො,
කති අපනතිසමුට්ඨානා, කති විවාදමුලානි, කති අනුවාදමුලානි, කති
සාරණීයා ධම්මා, කති හෙදකරවච්ඡුති, කති අධිකරණානි, කති සමථා :

පඤ්ච අපනතියො, පඤ්ච අපනතිකකකා, පඤ්ච විනිතවච්ඡුති,
සත්ත අපනතියො, සත්ත අපනතිකකකා, සත්ත විනිත වච්ඡුති,
ඡ අභාරවා, ඡ භාරවා, ඡ විනිතවච්ඡුති, චතසොසා විපනතියො,
ඡ අපනතිසමුට්ඨානා, ඡ විවාදමුලානි, ඡ අනුවාදමුලානි, ඡ සාරණීයා
ධම්මා, අධිකරණ හෙදකරවච්ඡුති, චතසාරි අධිකරණානි, සත්තසමථා

1. තඡ කතමා පඤ්ච අපනතියො : පාරුජිකාපනති, සඛිකාදිසෙසා
පනති, පාචිතනියාපනති, පාචිදෙසනියාපනති, දුක්ඛාපනති. ඉමා
පඤ්ච අපනතියො.

2. තඡ කතමෙ පඤ්ච අපනතිකකකා : පාරුජිකාපනතිකකකො,
සඛිකාදිසෙසාපනතිකකකො, පාචිතනියාපනතිකකකො, පාචිදෙසනියා-
පනතිකකකො, දුක්ඛාපනතිකකකො. ඉමෙ පඤ්ච අපනතිකකකා.

3. තඡ කතමානි පඤ්ච විනිතවච්ඡුති : පඤ්චති අපනතිකකකෙති
අරති විරති පච්චිතනි වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනන්තාපනති
වෙලාදනතිකකමො සෙතුභානො, ඉමානි පඤ්ච විනිතවච්ඡුති.

4. තඡ කතමා සත්ත අපනතියො : පාරුජිකාපනති, සඛිකා-
දිසෙසාපනති, ජුලුච්චයාපනති, පාචිතනියාපනති, පාචිදෙසනියාපනති,
දුක්ඛාපනති, දුඛාසිතාපනති. ඉමා සත්ත අපනතියො.

5. තඡ කතමෙ සත්ත අපනතිකකකා : පාරුජිකාපනතිකකකො,
සඛිකාදිසෙසාපනතිකකකො, ජුලුච්චයාපනතිකකකො, පාචිතනියා-
පනතිකකකො, පාචිදෙසනියාපනතිකකකො, දුක්ඛාපනතිකකකො,
දුඛාසිතාපනතිකකකො. ඉමෙ සත්ත අපනතිකකකා.

6. තඡ කතමානි සත්ත විනිතවච්ඡුති : සත්තති අපනතිකකකෙති
අරති විරති පච්චිතනි වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනන්තාපනති
වෙලාදනතිකකමො සෙතුභානො. ඉමානි සත්ත විනිතවච්ඡුති.

7. තඡ කතමෙ ඡ අභාරවා : බුද්ධො අභාරවො, ධම්මො අභාරවො,
සම්මා අභාරවො, සික්ඛාය අභාරවො, අපමාදෙ අභාරවො, පච්චි-
සන්ධාරෙ අභාරවො. ඉමෙ ඡ අභාරවා.

අනන්‍යතාවය

කතිප්පව්‍යාපාරය

ආපත්තීහු කෙතෙක් ද, ආපත්තිස්කන්ධයෝ කෙතෙක් ද, විනිත වස්තු කෙතෙක් ද, අගෞරවයෝ කෙතෙක් ද, ගෞරවයෝ කෙතෙක් ද, විනිත වස්තු කෙතෙක් ද, විපත්තීහු කෙතෙක් ද, ආපත්ති සමුච්චානායෝ කෙතෙක් ද, විවාද මූලයෝ කෙතෙක් ද, අනුවාදමූලයෝ කෙතෙක් ද, සාරාණිය ධර්මයෝ කෙතෙක් ද, හෙදකර වස්තු කෙතෙක් ද, අධිකරණයෝ කෙතෙක් ද, ශමථයෝ කෙතෙක් ද යත් :

ආපත්තීහු පස්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයෝ පස්දෙනෙකි, විනිත වස්තු පස්දෙනෙකි, ආපත්තීහු සත්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයෝ සත්දෙනෙකි, විනිතවස්තු සත් දෙනෙකි. අගෞරවයෝ සදෙනෙකි, ගෞරවයෝ සදෙනෙකි, විනිතවස්තු සදෙනෙකි, විපත්තීහු සිවු දෙනෙකි, ආපත්ති සමුච්චානායෝ සදෙනෙකි, විවාදමූලයෝ සදෙනෙකි, අනුවාදමූලයෝ සදෙනෙකි, සාරාණිය ධර්මයෝ සදෙනෙකි, හෙදකර වස්තු අටළොස් දෙනෙකි, අධිකරණයෝ සිවුදෙනෙකි, ශමථයෝ සත් දෙනෙකි.

1. එහි පස්වැදූරුම් ආපත්තීහු කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්ති යැ, සඩ්ධාදිසෙස පත්ති යැ, පාවිත්තිසාපත්ති යැ, පාවිදෙස නියාපත්ති යැ, දුෂ්කෘතාපත්ති යැයි මොහු පස් වැදූරුම් ආපත්තීහුයි.

2. එහි පස්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝ කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, සඩ්ධාදිසෙසපත්තිස්කන්ධ යැ, පාවිත්තිසාපත්තිස්කන්ධ යැ, පාවිදෙසනියාපත්ති ස්කන්ධ යැ, දුක්කටාපත්තිස්කන්ධ යැයි මොහු පස්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝයි.

3. එහි පස්වැදූරුම් විනිත වස්තු කවරහ යත් : පස් වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කඳු නැසීම යැ යි මොහු පස්දෙන විනිතවස්තුයි.

4. එහි සත්වැදූරුම් ආපත්තීහු කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්ති යැ, සඩ්ධාදිසෙසා පත්ති යැ, චූල්ලවිචයාපත්ති යැ, පාවිත්තිසාපත්ති යැ, පාවිදෙසනියාපත්ති යැ, දුක්කටා පත්ති යැ, දුඛතාසිතාපත්ති යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තීහුයි.

5. එහි සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝ කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, සඩ්ධාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධ යැ, චූල්ලවිචයාපත්තිස්කන්ධ යැ, පාවිත්තිසාපත්තිස් කන්ධ යැ, පාවිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධ යැ, දුක්කටාපත්තිස්කන්ධ යැ, දුඛතාසිතාපත්තිස් කන්ධ යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තිස්කන්ධයෝයි.

6. එහි සත්වැදූරුම් විනිතවස්තු කවරහ යත් : සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කඳු නැසීම යැ යි මොහු සත් දෙන විනිත වස්තු යි.

7. එහි සවැදූරුම් අගෞරවයෝ කවරහ යත් : බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව යැ අභිමති අගෞරව යැ සභුන් කෙරෙහි අගෞරව යැ ශික්ෂායෙහි අගෞරව යැ අප්‍රමාදයෙහි අගෞරව යැ පිළිසඳරෙහි අගෞරව යැ යි මොහු සදෙන අගෞරවයෝයි.

8. තත් කතමෙ ඡ භාරවා : බුභෙඛි භාරවො, ධම්මෙ භාරවො, සඛෙස භාරවො, සික්ඛාය භාරවො, අප්පමාදෙ භාරවො, පටිතඤ්ඤා භාරවො. ඉමෙ ඡ භාරවා.

9. තත් කතමාති ඡ විතීතවඤ්ඤාති : ඡති අභාරවෙති ආරතී විරතී පටිවිරතී වෙරමඤ්ඤා අකිරියා අකරණං අනඤ්ඤාපතතී වෙලාඅනතීකකමො සෙතූඤානො. ඉමාති ඡ විතීතවඤ්ඤාති.

10. තත් කතමා චතසෙසා විපතතියො : සීලවිපතතී, ආචාරවිපතතී, දිට්ඨිවිපතතී, ආදීවිපතතී. ඉමා චතසෙසා විපතතියො.

11. තත් කතමෙ ඡ ආපතතීසමුට්ඨානා : අත්ථාපතතී කායනො සමුට්ඨාතී, න වාචනො න චිත්තනො. අත්ථාපතතී වාචනො සමුට්ඨාතී, න කායනො න චිත්තනො, අත්ථාපතතී කායනො ච වාචනො ච සමුට්ඨාතී න චිත්තනො, අත්ථාපතතී කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාතී, න වාචනො. අත්ථාපතතී වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාතී, න කායනො. අත්ථාපතතී කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාතී. ඉමෙ ඡ ආපතතීසමුට්ඨානා

12. තත් කතමාති ඡ විවාදමූලාති : ඉධ භික්ඛු කොඛනො භොති උපනාහී, යො සො භික්ඛු කොඛනො භොති උපනාහී, සො සත්ථරිපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, ධම්මෙපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, සඛෙසපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී භොති. යො සො භික්ඛු සත්ථරි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, ධම්මෙ-පෙ-සඛෙස-පෙ-සික්ඛාය න පරිපුරකාරී සො සඛෙස විවාදං ජනෙති, යො භොති විවාදෙ බහුජනඅභිතාය බහුජන-අසුඛාය බහුනො ජනස්ස අනත්ථාය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවිරූපං වෙ තුලෙහ විවාදමූලං අඤ්ඤාතං වා පතිඤ්ඤා වා සමනුප-සෙසය්‍යාථ, තත්‍ර තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පභානාය වායමෙය්‍යාථ එවිරූපං වෙ තුලෙහ විවාදමූලං අඤ්ඤාතං වා බතිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙසය්‍යාථ, තත්‍ර තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපඤ්ජය්‍යාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පභානං භොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අනවස්සවො, භොති

පුනවිපරං භික්ඛු මකඛි භොති පලාසි-පෙ-ඉස්සකී භොති මච්ඡරී-පෙ-සඤ්ඤා භොති මායාචි-පෙ- පාපිචෙජ්ඣ, භොති මච්ඡාදිට්ඨි-පෙ- සන්දිට්ඨි පරමාසි භොති ආධානගාහි දුප්පටිතීඤ්ඤාහි, යො සො භික්ඛු සන්දිට්ඨි-පරමාසි භොති ආධානගාහි දුප්පටිතීඤ්ඤාහි, සො සත්ථරිපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො. ධම්මෙපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, සඛෙසපි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී භොති, යො සො භික්ඛු සත්ථරි අභාරවො විහරතී අප්පතීඤ්ඤාවො, ධම්මෙ-පෙ-සඛෙස-පෙ-සික්ඛාය න පරිපුරකාරී, සො සඛෙස විවාදං

8. එහි සවැදුරුම් ගෞරවයෝ කවරහ යන් : බුදුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ දහමිහි ගෞරව යැ සභුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ ශික්ෂායෙහි ගෞරව යැ අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව යැ පිළිසදරෙහි ගෞරව යැ යි මොහු සදෙන ගෞරවයෝ යි.

9. එහි සවැදුරුම් විනීතවස්තු කවරහ යන් : සවැදුරුම් අගෞරවයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කසු නැසීම යැ යි මොහු සදෙන විනීත වස්තු යි

10. එහි සිවුදුරුම් විපක්ෂීහු කවරහ යන් : සිලවිපක්ෂී යැ ආචාරවිපක්ෂී යැ ද්විධීවිපක්ෂී යැ ආජීවිපක්ෂී යැ යි මොහු සිවු විපක්ෂීහු යි.

11. එහි සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයෝ කවරහ යන් : කයින් නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගයි, සිතින් නො නගී. වචනයෙන් නගින ඇවැතෙක් නැත, එය කයින් නො නගයි, සිතින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය සිතින් නො නගී. කයින් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගී. වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය කයින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇතැයි මොහු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයෝයි.

12. එහි සවැදුරුම් විවාදමූලයෝ කවරහ යන් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කීපෙන සුලුයුයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කීපෙන සුලුයුයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි, යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ ද, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් ඒ විවාදයෙක් බොහෝ ජනයාට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාට අවැඩ පිණිස දෙව මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සත්ත්වි හෝ පිටතැ හෝ දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවූ. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල්වූ කරුණක් සිය සත්ත්වි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදවූ. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණෙ ගුණමකු වූයේ යුහුගාහී වෙයි. . . . ඊර්ෂා කරණසුලු වූයේ මසුරුබව ඇත්තේ වෙයි. කපටි වූයේ මායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මිසදිටු ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ ද, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් විවාදයෙක් බොහෝ

ජනෙති, යො හොති විවාදෙ ඛුජ්නඅභිතාය ඛුජ්නඅසුඛාය ඛුජ්නො ජනස්ස අනන්තර අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, එවරුපං වෙ තුලෙහ විවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමුලකස්ස පභානාය වායමෙයාථ, එවරුපං වෙ තුලෙහ විවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා න සමනු- පසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපඤ්ජයාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවො හොති, ඉමානි ඡ විවාදමුලානි

18. තත්ථ කතමානි ඡ අනුච්චාදමුලානි : ඉධ භික්ඛු කොධනො හොති උපනාහී, යො සො භික්ඛු කොධනො හොති උපනාහී, යො සත්ථිපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො. ධම්මෙපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො, සඤ්ඤාපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො, සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සත්ථි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සික්ඛාය න පරිපුරකාරී යො සඤ්ඤා අනුච්චාදං ජනෙති, යො හොති අනුච්චාදෙ ඛුජ්නඅභිතාය ඛුජ්නඅසුඛාය ඛුජ්නො ජනස්ස අනන්තර අභිතාය දුක්ඛාය දෙව- මනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුච්චාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස පභානාය වායමෙයාථ. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුච්චාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපඤ්ජයාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවො හොති.

පුනවපරං භික්ඛු මකඛි හොති පලාසී -පෙ- ඉස්සුඤ්ඤා හොති මච්චරී -පෙ- සඤ්ඤා හොති මායාචී -පෙ- පාපිච්ච්ඤා හොති මිච්චාදුට්ඨී -පෙ- සත්ථිච්චිපරාමාසී හොති අධානභාහි දුප්පට්ඨිස්සග්ගි, යො සො භික්ඛු සත්ථිච්චිපරාමාසී හොති අධානභාහි දුප්පට්ඨිස්සග්ගි, සො සත්ථිපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො, ධම්මෙපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො, සඤ්ඤාපි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී හොති, යො සො භික්ඛු සත්ථි අභාරවො විහරති අප්පතියස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සික්ඛාය න පරිපුරකාරී, සො සඤ්ඤා අනුච්චාදං ජනෙති, යො හොති අනුච්චාදෙ ඛුජ්නඅභිතාය ඛුජ්නඅසුඛාය ඛුජ්නො ජනස්ස අනන්තර අභිතාය දුක්ඛාය දෙව මනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුච්චාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස පභානාය වායමෙයාථ. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුච්චාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛභිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, තනු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපඤ්ජයාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස අනුච්චාදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවො හොති. ඉමානි ඡ අනුච්චාදමුලානි.

ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම විවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ පහකිරීම වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදූරම් විවාද මූලයෝයි.

13 එහි සවැදූරම් අනුවාදමූලයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කීපෙන සුලු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කීපෙනසුලු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ ද, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි, යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවැත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ ගුණමකු වූයේ යුගග්‍රාහී වෙයි. . . . ඊර්ෂා කරණ සුලු වූයේ මසුරැබැව ඇත්තේ වෙයි. කපටි වූයේ මායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මිත්ථාදාෂ්ඨි ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දාෂ්ඨිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩ් වැ ගන්නාසුලු වූයේ (වරද) බැහැරැළීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දාෂ්ඨිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩ් වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරැළීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරවරහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නේ නො වේ. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වේ ද, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි, යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නාහු නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාදමූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදූරම් අනුවාද මූලයෝයි.

14. තථ කතමෙ ඡ සාරාණීයා ධම්මා : ඉධ භික්ඛුනො මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුභවචාරීසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංචත්තති.

පුනචපරං භික්ඛුනො මෙත්තං චචිකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුභවචාරීසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංචත්තති.

පුනචපරං භික්ඛුනො මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුභවචාරීසු ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංචත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යෙ තෙ ලාභා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා අන්තමසො පත්තපරියාපත්තමත්තමපි, තථාරුපෙහි ලාභෙහි අපචචිභත්තභොති භොති සිලවනෙහි සමුභවචාරීහි සාධාරණභොති, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංචත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යාති තාති සිලාති අඛණ්ඩාති අචජ්ඣනි අසබලාති අකම්මාසාති භුජ්ඣාති විඤ්ඤුපසත්ථාති අපරාමධානි සමාධිසංචත්තනිකාති, තථාරුපෙසු සිලෙසු සිලසාමඤ්ඤගතො විහරති සමුභවචාරීහි ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංචත්තති.

පුනචපරං භික්ඛු යායං දිට්ඨි අරීයා නිය්‍යානිකා නිය්‍යාති ත්‍යකරණං සම්මා දුක්ඛකයාය, තථාරුපාය දිට්ඨියා දිට්ඨිසාමඤ්ඤගතො විහරති සමුභවචාරීහි ආචී චෙච රහො ච, අයමපි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඛහාය අවිචාදය සාමග්ගියා එකී භාවාය සංචත්තති, ඉමෙ ඡ සාරාණීයා ධම්මා.

15. තථ කතමානි අධාරස හෙදකරචච්ඡති : ඉධ භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනතං විනයොති දීපෙති, විනතං අවිනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන ආචිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං

14. එහි සවැදුරුම් සාරාණියධර්මයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණක්හුගේ මෙමුනි කායකර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුනිකායකර්මසඛිධානාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතුබව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුනි වාක්කර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුනි වාක්කර්ම සඛිධානාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ (සමුම්සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුනිමනාකර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුනිමනාකර්මසඛිධානාන සිහිකට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ (සමුම් සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ දහමේ වූ දහමින් ලද්දවූ යම් ඒ ලාභයෝ වෙත් නම් යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රගත වූ පමණකුත් වෙ ද, එබඳු ලාභයන් සිල්වත් සමුම්සරුන් හා සාධාරණ පරිභෝග ඇත්තේ පටිච්චත්තභොගී නො වූයේ වෙයි. මේ ධර්මය ද සිහි කට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කරණු පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ නො කඩ වූ නො සිදුරු වූ නො සබල වූ නො කැලඹ වූ නිදහස් වූ නුවණැත්තන් වීසින් පසස්නා ලද (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටින්) නො පහස්නා ලද, සමාධිය එළවන්නා වූ යම් ඒ ශීලයෝ වෙත් ද, එබඳු ශීලයන්හි පිරිපුන් සිල්වකුත් හා සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ යම් මේ (මාර්ග සම්ප්‍රයුක්ත) දෘෂ්ටියක් නිදෙස් ද නොයඤ්ඤක ද නිවණට පමුණුවන්නී ද, ඒ අනුශාසනය කළහුගේ මොනවට දුක් නැසීම පවතී ද, එබඳු වූ දෘෂ්ටියෙන් සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් වීසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී. මොහු සවැදුරුම් සාරාණිය ධර්මයෝ යි.

15. එහි අටළොස් භේදකරවස්තුහු කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ අධර්මය ධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. ධර්මය අධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. අචිනය චිනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. චිනය අචිනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් වීසින් නො වදරණ ලද්ද ප්‍රකාශ නො කරණ ලද්ද තථාගතයන් වීසින් වදරණ ලද යැ පවසන ලදැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් වීසින් වදරණ ලද්ද පවසන ලද්ද තථාගතයන් වීසින් නො වදරණ ලද යැ නො පවසන ලදැයි ප්‍රකාශ කරයි. තථාගතයන් වීසින් නො පුරුදු

තථාගතෙනාති දීපෙති, අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙන පඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤාතනං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දීපෙති, ආපනතිං අනාපනතිති දීපෙති, අනාපනතිං ආපනතිති දීපෙති, ලහුකං ආපනතිං ගරාකාපනතිති දීපෙති, ගරාකං ආපනතිං ලහුකාපනතිති දීපෙති, සාවහෙසං ආපනතිං අනවහෙසාපනතිති දීපෙති, අනවහෙසං ආපනතිං සාවහෙසාපනතිති දීපෙති, දුට්ඨුලං ආපනතං අදුට්ඨුලාපනතිති දීපෙති, අදුට්ඨුලං ආපනතිං දුට්ඨුලා ආපනතිති දීපෙති, ඉමාති අට්ඨාරඝ හෙදකරවඤ්ඤිති.

16. තථ කතමානි චතාරි අබිකරණානි : විවාදබිකරණං, අනුවාදබිකරණං, ආපනතාබිකරණං, කිට්ටාබිකරණං, ඉමානි චතාරි අබිකරණානි.

17. තථ කතමෙ සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතීවිනයො, අමුලහවිනයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, යෙභුය්‍යසිකා, තස්සපාපිය්‍යසිකා, තිණ්චන්දාරකො, ඉමෙ සත්ත සමථා.

කතිපුච්ඡාවාරො නිට්ඨිණො.

තස්සුද්දනං :

1. ආපනති ආපනතිකකකා-විනීතා සත්තධා පුන, විනීතාගාරවා වෙව-ගාරවා මූලමෙව ව.
2. පුන විනීතා විපතති-සමුට්ඨානා විවාදනා, අනුවාද සාර්ථකා-හෙදබිකරණෙන ව, සතෙතව සමථා චුත්තා-පද සත්තරසා ඉමෙති.

ජ ආපනතිසමුට්ඨානවාරො

1. පඨමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරුඪ්ඨං ආපඤ්ඤායාති : න හිති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. ඵුලලවචයං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. පාවිතතියං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපඤ්ඤායාති : න හිති වතතබ්බං.

2. දුතියෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරුඪ්ඨං ආපඤ්ඤායාති : න හිති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. ඵුලලවචයං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. පාවිතතියං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. පාවිදෙසනීයං ආපඤ්ඤායාති : න හිති වතතබ්බං. දුක්ඛං ආපඤ්ඤායාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං ආපඤ්ඤායාති : න හිති වතතබ්බං.

කරණ ලද්ද තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්දි ප්‍රකාශ කරයි. තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරණ ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දි ප්‍රකාශ කරයි. තරාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් පණවන ලද්දි ප්‍රකාශ කරයි. තරාගතයන් විසින් පණවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දි ප්‍රකාශ කරයි. ඇවැත නො ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. නො ඇවැත ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. ලුහු ඇවැත ගරු ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. ගරු ඇවැත ලුහු ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. සාවසෙස ඇවැත අනවසෙස ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. අනවසෙස ඇවැත සාවසෙස ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. තුළු ඇවැත නො තුළු ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. නො තුළු ඇවැත තුළු ඇවැතා යි ප්‍රකාශ කරයි. මොහු අටළොස් හෙදකර වස්තුහු යැ.

16. එහි සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ කවරහ යන් : විවාදධිකරණ යැ අනුවාදධිකරණ යැ ආපත්තාධිකරණ යැ කිව්වාධිකරණ යැ. මොහු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ යි.

17. එහි සත්වැදුරුම් ඔමටයෝ කවරහ යන් : සම්මුඛාවිනය යැ සතිවිනය ය අමුලුභවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ යෙභුයාසිකා යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණවත්ථාරක යැ. මොහු සත්වැදුරුම් ඔමටයෝ යි.

කත්තුවිචාරය නිමි.

එහි නාමාවලිය :

1. ආපත්තී යැ, ආපත්තීස්කන්ධ යැ, විනීත යැ, යළි සත්පරිදි වූ ආපත්තී යැ, ආපත්තීස්කන්ධ යැ, විනීත යැ, අගාරව යැ, භාරව යැ, විවාදමූල යැ.
2. යළි විනීත යැ, විපත්තී යැ, සමුච්චාන යැ, විවාද මූල යැ, හෙද අධිකරණයන් සමග අනුවාද යැ, සාරණිය යැ, සත්තසමථයා යි මේ පදයෝ සතළොසෙක් වදුරණ ලදහ.

අධාපනතී සමුච්චානවාරය

1. පළමුවන ආපත්තීසමුච්චානයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. සභවෙසසට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ධුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයි. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතු යි.

2. දෙවන ආපත්තීසමුච්චානයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. සභවෙසසට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ධුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතු යැ. පච්චියට පැමිණේ ද යන් : වියහැක්කැ යැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියයුතු යි.

3. තනියෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යානී : න හිතී වතනබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. ඵුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිතනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිදෙසනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුක්ඛටං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුබ්බාසිතං ආපජේය්‍යානී : න හිතී වතනබ්බං.

4. චතුරේන ආපතනිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. ඵුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිතනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිදෙසනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුක්ඛටං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුබ්බාසිතං ආපජේය්‍යානී : න හිතී වතනබ්බං.

5. පඤ්චමෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. ඵුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිතනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිදෙසනීයං ආපජේය්‍යානී : න හිතී වතනබ්බං. දුක්ඛටං. ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුබ්බාසිතං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං.

6 ඡවේන ආපතනිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපජේය්‍යානී සියාතී වතනබ්බං. සබ්බාදිසෙසං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. ඵුල්ලච්චයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිතනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. පාචිදෙසනීයං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුක්ඛටං ආපජේය්‍යානී : සියාතී වතනබ්බං. දුබ්බාසිතං ආපජේය්‍යානී : න හිතී වතනබ්බං.

ජ ආපතනිසමුට්ඨානව්‍යාචේ නිට්ඨිතො පඨමො.

කතාපතනිවාරො

1. පඨමෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන කති ආපතනීයො ආපජ්ඣනී : පඨමෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතනීයො ආපජ්ඣනී : භික්ඛු කපටියසඤ්ඤී සඤ්ඤාදිකාය ඤුට්ඨිං. කාරෙති අදෙසිතච්ඡුකං පමාණානිකකතනං. සාරච්චං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛටං. ඵංකං පිණෙං අනාගතෙ ආපතනී ඵුල්ලච්චයං, තයමිං පිණෙං අගතෙ ආපතනී සබ්බාදිසෙසං. භික්ඛු කපටියසඤ්ඤී විකාලෙ හොජනං භුඤ්ඤති, ආපතනී පාචිතනීයං. භික්ඛු කපටියසඤ්ඤී අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනීයං අනන්තරං. පච්චාරියං භන්තො බාදනීයං වා හොජනීයං වා සහන්තං, පච්චාගෙති භුඤ්ඤති, ආපතනී පාචිදෙසනීයං. පඨමෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන ඉමිං පඤ්චආපතනීයො ආපජ්ඣනී.

3. තුන්වන ආපත්තිසමුදානනයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුයැ. සභවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

4. සතරවන ආපත්තිසමුදානනයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. සභවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

5. පස්වන ආපත්තිසමුදානනයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. සභවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතු යි.

6. සවැනි ආපත්තිසමුදානනයෙන් පරිජියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. සභවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පච්චියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුයැ. දුබාසියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

ප්‍රථම ඡධාපත්තිසමුත්ථානවාරය නිමි.

කතාපතනිවාරය

1. පළමුවන ආපත්තිසමුදානනයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : පළමුවන ආපත්තිසමුදානනයෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මහණ කැපැයි හැභීම් ඇති වැ තමා අල්වා ගත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුට්ඨාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපවාර රහිත වූ කුට්ඨාස් කෙරේ ද, පියෝහි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි ථූලාසි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැභීම් ඇති වැ නොකල්හි බොදුත් වළඳා නම් පච්චි ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැභීම් ඇතිවැ ඇතුළුගමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දූයක් හෝ බුදිය යුතු දූයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. පළමුවන ආපත්තිසමුදානනයෙන් මේ ඇවැත්පසට පැමිණේ.

තා ආපතියො චතුන්තං විපතීනං කතී විපතියො හජන්ති :
සත්තන්තං ආපතීකකකිංචං කතීති ආපතීකකකේති සඛගතීතා :
ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහන්ති :
චතුන්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තන්තං සමථානං
කතීති සමථෙති සමමන්ති :

තා ආපතියො චතුන්තං විපතීනං දො විපතියො හජන්ති :
සීයා සීලවිපතීං සීයා ආචාරවිපතීං සත්තන්තං ආපතීකකිංචං
පඤ්චති ආපතීකකකේති සඛගතීතා : සීයා සඛිකාදිසෙසාපතීකකකේන,
සීයා පුලලවටයාපතීකකකේන. සීයා පාචිතීයාපතීකකකේන. සීයා
පාචිදෙසතීයාපතීකකකේන. සීයා දුක්ඛවාපතීකකකේන. ඡන්තං
ආපතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : කායභෝ
සමුට්ඨහන්ති, න චාචනො න චීතතනො. චතුන්තං අභිකරණානං
ආපත්තාභිකරණං, සත්තන්තං සමථානං තීති සමථෙති සමමන්ති : සීයා
සමමුඛාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සීයා සමමුඛාචිතයෙන ච
තීණවන්තරකෙන ච.

2. දුතියෙන ආපතීසමුට්ඨානෙන කතී ආපතියො ආපජ්ජති :
දුතියෙන ආපතීසමුට්ඨානෙන චතසො ආපතියො ආපජ්ජති :
කපපියසඤ්ඤී සමාදිසති “කුචිං මෙ කරෙථා”ති, තසා කුචිං කරෙනති
අදෙසිතවජ්ජකං පමාණාතීකකන්තං සාරඛං අපරිකකමනං, පයොගෙ
දුක්ඛටං. එකං පිණං අනාගතෙ ආපතී පුලලවටයසා. තසමිං
පිණෙති ආගතෙ ආපතී සඛිකාදිසෙසසා, භික්ඛු කපපියසඤ්ඤී
අනුපසම්පන්නං පදසොධමමං චාවෙති, ආපතී පාචිතීයසා. දුතියෙන
ආපතීසමුට්ඨානෙන ඉමා චතසො ආපත්තයො ආපජ්ජති

තා ආපතියො චතුන්තං විපතීනං කතී විපතියො හජන්ති,
-පෙ- සත්තන්තං සමථානං කතීති සමථෙති සමමන්ති.

තා ආපතියො චතුන්තං විපතීනං දො විපතියො හජන්ති :
සීයා සීලවිපතීං, සීයා ආචාරවිපතීං. සත්තන්තං ආපතීකකිංචං
චතුති ආපතීකකකේති සඛගතීතා : සීයා සඛිකාදිසෙසාපතීකකකේන.
සීයා පුලලවටයාපතීකකකේන, සීයා පාචිතීයාපතීකකකේන, සීයා
දුක්ඛවාපතීකකකේන. ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-
නෙන සමුට්ඨහන්ති : චාචනො සමුට්ඨහන්ති න කායභෝ න චීතතනො.
චතුන්තං අභිකරණානං ආපත්තාභිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තීති
සමථෙති සමමන්ති : සීයා සමමුඛාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච.
සීයා සමමුඛාචිතයෙන ච තීණවන්තරකෙන ච.

3. තතියෙන ආපතීසමුට්ඨානෙන කතී ආපතියො ආපජ්ජති :
තතියෙන ආපතීසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතියො ආපජ්ජති : භික්ඛු
කපපියසඤ්ඤී සංචිදතිචා කුචිං කරෙති අදෙසිතවජ්ජකං පමාණා-
තීකකන්තං සාරඛං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛටං. එකං පිණං
අනාගතෙ ආපතී පුලලවටයසා, තසමිං පිණෙති ආගතෙ ආපතී
සඛිකාදිසෙසසා. භික්ඛු කපපියසඤ්ඤී. පණීතභොජනානි අත්තනො
අන්තං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ඤති, ආපතී පාචිතීයසා භික්ඛු කපපිය
සඤ්ඤී භික්ඛුතීයා චොසාසන්තියා න නිචාරෙචා භුඤ්ඤති, ආපතී
පාචිදෙසතීයසා. තතියෙන ආපතීසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්ච
ආපතියො ආපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සවැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහකරණ ලදහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඳිසාදිසේෂාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලවට්ඨවයා පත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිදේසනියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කමාපත්තියක්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමුට්ඨානවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමුට්ඨානවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙත්.

2. දෙවන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් කෙතෙක් ඇවැත්හට පැමිණේ ද යත් : දෙවන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් සිවු ඇවැත්හට පැමිණෙයි: මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ " මට කුටියක් කරව " යි කියා ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත වූ උපචාර රහිත කුටියක් කරන් නම් පියෝභි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි ධුල්ලාසි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ අනුපසපනක්හට පදවශයෙන් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ. දෙවන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් මේ සිවු ඇවැත්හට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඳිසාදිසේෂාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලවට්ඨවයාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කමාපත්තියක්කන්ධයෙන් දැයි වතුරාපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : වචනයෙන් නගිති, කයින් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය. සත් වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමුට්ඨානවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමුට්ඨානවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙත්

3. තුන්වන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් කිහි ඇවැත්හට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් පස් ඇවැත්හට පැමිණෙයි: මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝභි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි ධුල්ලාසි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ හැඟීම් ඇති වැ පිණි බොඳුන් තමා පිණිස විනවා වළඳානම් පවිති ඇවැත් වෙයි; මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇතිවැ අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළඳානම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ. තුන්වන ආපත්තියමුට්ඨානයෙන් මේ පස් ඇවැත්හට පැමිණේ.

තා ආපතච්චායො චතුත්තං විපතච්චනං කති විපතච්චායො හජනති -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනති.

තා ආපතච්චායො චතුත්තං විපතච්චනං දො විපතච්චායො හජනති : සියො සීලවිපතච්චි, සියො ආචාරවිපතච්චි, සත්තත්තං ආපතච්චකඤ්චානං පඤ්චති ආපතච්චකඤ්චෙහි සඛගභීතා : සියො සඛකාදිසෙසාපතච්චකඤ්චෙහි, සියො ජුලලච්චයාපතච්චකඤ්චෙහි, සියො පාචිතච්චයාපතච්චකඤ්චෙහි. සියො පාචිදෙසනීයාපතච්චකඤ්චෙහි, සියො දුක්ඛවාපතච්චකඤ්චෙහි, ඡත්තං ආපතච්චසමුට්චානානං එකෙන සමුට්චානෙන සමුට්චගනති : කායතො ච වාචතො ච සමුට්චගනති, න විත්තතො. චතුත්තං අභිකරණානං ආපතතාභිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිහි සමථෙහි සමමනති : සියො සමමුඛාවිනයෙන ච පච්ඤ්ඤාතකරණෙන ච. සියො සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවජාරකෙන ච.

4. චතුත්තෙන ආපතච්චසමුට්චානෙන කති ආපතච්චායො ආපජ්ජති . චතුත්තෙන ආපතච්චසමුට්චානෙන ඡ ආපතච්චායො ආපජ්ජති : හිකඤ්ච මෙථුනං ඛමමං පටිසෙවති ආපතච්ච පාරාජිකස්ස, හිකඤ්ච අකපපියසඤ්ඤාදී සඤ්ඤාදීකාය කුට්ඨං කරෙති අදෙසිතවජුත්තං පමාණාතිකක්ඛනං සාරච්චං අපරික්ඛමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතච්ච ජුලලච්චයස්ස. තසමී පිණ්ඩං ආගතෙ ආපතච්ච සඛකාදිසෙසස්ස. හිකඤ්ච අකපපියසඤ්ඤාදී විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤති, ආපතච්ච පාචිතච්චයස්ස. හිකඤ්ච අකපපියසඤ්ඤාදී අඤ්ඤාතිකාය හිකඤ්චනීයො අනන්තරං පවිට්චාය භජ්ජතො ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා සභජ්ජා පටිඤ්ඤාභොජා භුඤ්ඤති, ආපතච්ච පාචිදෙසනීයස්ස. චතුත්තෙන ආපතච්චසමුට්චානෙන ඉමා ඡ ආපතච්චායො ආපජ්ජති.

තා ආපතච්චායො චතුත්තං විපතච්චනං කති විපතච්චායො හජනති : -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනති.

තා ආපතච්චායො චතුත්තං විපතච්චනං දො විපතච්චායො හජනති : සියො සීලවිපතච්චි, සියො ආචාරවිපතච්චි. සත්තත්තං ආපතච්චකඤ්චානං ඡති ආපතච්චකඤ්චෙහි සඛගභීතා : සියො පාරාජිකාපතච්චකඤ්චෙහි. සියො සඛකාදිසෙසාපතච්චකඤ්චෙහි, සියො පාචිදෙසනීයාපතච්චකඤ්චෙහි. සියො දුක්ඛවාපතච්චකඤ්චෙහි. ඡත්තං ආපතච්චසමුට්චානානං එකෙන සමුට්චානෙන සමුට්චගනති : කායතො ච විත්තතො ච සමුට්චගනති න වාචතො. චතුත්තං අභිකරණානං. ආපතතාභිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිහි සමථෙහි සමමනති : සියො සමමුඛාවිනයෙන ච පච්ඤ්ඤාතකරණෙන ච. සියො සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවජාරකෙන ච.

5. පඤ්චමෙන ආපතච්චසමුට්චානෙන කති ආපතච්චායො ආපජ්ජති : පඤ්චමෙන ආපතච්චසමුට්චානෙන ඡ ආපතච්චායො ආපජ්ජති : හිකඤ්ච පාපිචෙජ්, ඉච්ජාපභතො අසත්තං අභුතං උත්තරිමනුස්සඛමමං උලලපති, ආපතච්ච පාරාජිකස්ස. හිකඤ්ච අකපපියසඤ්ඤාදී සමාදිගති “කුට්ඨං මෙ කරෙථා”ති තස්ස කුට්ඨං කරෙති අදෙසිතවජුත්තං පමාණාතිකක්ඛනං සාරච්චං අපරික්ඛමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතච්ච ජුලලච්චයස්ස. තසමී පිණ්ඩං ආගතෙ ආපතච්ච සඛකාදිසෙසස්ස.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්සිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සධ්‍යාදියෝසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවව්වයා පත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාච්ඤසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඳිග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නගිති : කයින් ද වචනායෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤකරණයෙන් ද, කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තීණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්සිදෙත්.

4. සතරවන ආපත්තිසමුච්චානායෙන් කිසි ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : සතරවන ආපත්තිසමුච්චානායෙන් ස ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහණ මෙවුන්දම් සේවනය කෙරෙනම් පරිදි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ තමා ඉල්වාහත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුච්චාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුච්චයක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ නො කල්හි බොජුන් වළඳානම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ කොකැපැයි හැඟීම් ඇති වූ ඇතුළුමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙන වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. සතරවන ආපත්තිසමුච්චානායෙන් මේ සඇවැත්කට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්සිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්‍යාදියෝසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාච්ඤසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවා පත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සධාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඳිග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනායෙන් නො නගිත්, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තීණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්සිදෙත්.

5. පස්වන ආපත්තිසමුච්චානායෙන් කෙතෙක් ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : පස් වන ආපත්තිසමුච්චානායෙන් ස ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහණ ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මධ්‍යාලද්දේ (තමා කෙරෙහි) නැත්තා වූ අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් මතු කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිදි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ " මධ කුච්චයක් කරව " යි අණ කෙරේ ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුච්චාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුච්චයක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

හිකුටු අකපපියසඤ්ඤි අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචෙති, ආපතනි පාචිතනියංසං. න බුංසෙතුකාමො න වලොතුකාමො න මිඛකුකතතු-කාමො දවකමාන්තා හිනෙන හිනං වදෙති, ආපතනි දුබ්භාසිතංසං. පඤ්චමෙන ආපතනිසමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජති.

නා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං කති විපතනියො හජ්ජති : -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති.

නා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං දො විපතනියො හජ්ජති : සියං සීලවිපතනීං, සියං ආචාරවිපතනීං. සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං ඡති ආපතනිකකුඤ්ඤානි සමභගිතා : සියං පාරාජිකාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං සමිසාදිසෙසාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියං ජුලලච්චයාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං පාචිතනියාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියං දුක්ඛාපතනිකකුඤ්ඤානං, සියං දුබ්භාසිතාපතනිකකුඤ්ඤානං. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : වාචනො ච විත්තනො ච සමුට්ඨහන්ති, න කායනො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීහි සමථෙහි සම්මන්ති : සියං සමුච්චාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියං සමුච්චාචිතයෙන ච තිණවජ්ඣාරකෙන ච.

6. ඡවෙඨන ආපතනිසමුට්ඨානෙන කති ආපතනියො ආපජ්ජති : ඡවෙඨන ආපතනිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපතනියො ආපජ්ජති : හිකුටු සංවිදහිත්වා භණ්ඩං අවහරති, ආපතනි පාරාජිකංසං. හිකුටු අකපපිය-සඤ්ඤි සංවිදහිත්වා කුටීං කරෙති අදෙසිතවජ්ජකං පමාණාතිකකත්තං සාරම්භං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතනි ජුලලච්චයංසං, තස්මිං පිණ්ඩං අගතෙ ආපතනි සමිසාදිසෙසංසං. හිකුටු අකපපියසඤ්ඤි පණ්ඩුභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ඤති, ආපතනි පාචිතනියංසං. හිකුටු අකපපියසඤ්ඤි හිකුටුනියා වොසාසන්තියා න නිවාරෙත්වා භුඤ්ඤති, ආපතනි පාචිදෙසනියංසං. ඡවෙඨන ආපතනි සමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජති.

නා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං කති විපතනියො හජ්ජති, සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං කතීහි ආපතනිකකුඤ්ඤානි සමභගිතා. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතීහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතීහි සමථෙහි සම්මන්ති :

නා ආපතනියො චතුත්තං විපතනීනං දො විපතනියො හජ්ජති, සියං සීලවිපතනීං, සියං ආචාරවිපතනීං. සත්තත්තං ආපතනිකකුඤ්ඤානං ඡති ආපතනිකකුඤ්ඤානි සමභගිතා : සියං පාරාජිකාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං සමිසාදිසෙසාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං ජුලලච්චයාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං පාචිතනියාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං පාචිදෙසනියාපතනිකකුඤ්ඤානං. සියං දුක්ඛාපතනිකකුඤ්ඤානං. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-නෙන සමුට්ඨහන්ති : කායනො ච වාචනො ච විත්තනො ච සමුට්ඨහන්ති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීහි සමථෙහි සම්මන්ති : සියං සමුච්චාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියං සමුච්චාචිතයෙන ච තිණවජ්ඣාරකෙන වාචි.

ඡ ආපතනිසමුට්ඨානානං කතාපතනිවාර්ගේ හිට්ඨිතො දුතියො.

මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ අනුපසපනක්භට පෙළඳභම කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ද්වේශයෙන් ආක්‍රෝශ නො කරණු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරණු කැමැත්තේ කෙළිසිතා කැමැත්තෙන් හීන ජාතිවාදයෙන් හීනජාතිකයකුට කියා නම් දුබැයි ඇවැත් වේ. පස්වන ආපත්තිසමුට්ඨාන යෙන් මේ සඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද. . . සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්සාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිච්චයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුබ්භාසිතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි ඡධාපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙත්.

6. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කෙතෙක් ඇවැතකට පැමිණේ ද යත් : සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් ස ඇවැතකට පැමිණෙයි : මහණ සංවිධාන කොට භාණ්ඩ සොරකම් කෙරේ නම් පරිච්ඡාදන වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ ද පියෝභි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් හො පත් කල්හි ථුල්ල ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සභවෙසස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ පිණි බොජුන් තමා පිණිස පිනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ තෙමේ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ (බොජුන්හල) අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළඳා නම් පිළිදෙස්නී ඇවැත් වේ. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මේ ස ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්සාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධ යෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිච්චයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස් කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාටිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටා පත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි ඡධාපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙත්.

ඡධාපත්තිසමුත්ථානය පිළිබඳ වූ දෙවන කතාපත්තිවාරය නීමි.

3. ආපනනිසමුට්ඨානගාථා

1. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඹගකොවිද.
2. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
ඵතං තෙ අකඛාමි විහඹගකොවිද.
3. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඹගකොවිද.
4. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා චතසො
ඵතං තෙ අකඛාමි විහඹගකොවිද.
5. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඹගකොවිද.
6. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙක දසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
ඵතං තෙ අකඛාමි විහඹගකොවිද.
7. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඹගකොවිද.
8. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
ඵතං තෙ අකඛාමි විහඹගකොවිද.
9. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදසයිනා
අකඛාතා ලොකභිතෙන විවෙකදසයිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඹගකොවිද.

3. ආපනභි සමුට්ඨාන ශාඛා

1. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායසමුට්ඨාන කෙනෙක් වදරණ ලදහ ද, එයින් නැගී ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි ඔබ විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

2. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කාය සමුට්ඨාන කෙනෙක් වදරණ ලදහ ද, එයින් නැගී ඇවැත්හු (දුකුළා, ථුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නී) යි පසෙකි. තොපට මෙය කියමි.

3. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසිකසමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසිකසමුට්ඨානෙයන් නැංගාවූ ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

4. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික සමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද ඒ වාචසිකසමුට්ඨානෙයන් නැංගාවූ ඇවැත්හු (දුකුළා, ථුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි යි) සිවු දෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

5. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුට්ඨානෙයන් නැංගාවූ ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

6. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුට්ඨානෙයන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (දුකුළා, ථුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නී) පසෙකි. තොපට මෙය කියමි.

7. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික මානසික සමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුට්ඨානෙයන් නැංගා වූ ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

8. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික මානසික සමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුට්ඨානෙයන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (පර්ඡි, දුකුළා, ථුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නී යි) සදෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

9. විභඛගකොච්ඳ, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතව්ඛායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුට්ඨානෙයක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුට්ඨානෙයන් නැංගා වූ ඇවැත්හු කෙනෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

- 10. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරදස්සිනා, අකඛාතා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා, ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිතා ඡ එතං තෙ අකඛාමි විභව්ගකොවිද.
- 11. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරදස්සිනා, අකඛාතා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා, ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිතා කති පච්ඡාමි තං බ්‍රුහි විභව්ගකොවිද.
- 12. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරදස්සිනා, අකඛාතා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා, ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිතා ඡ එතං තෙ අකඛාමි විභව්ගකොවිද.

ආපතනි සමුට්ඨානගාඨා නිව්ඛිතා තනියා

4. විපතනි පව්වයවාරො

1. සීලවිපතනිපව්වයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සීලවිපතනි-පව්වයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : භික්ඛුතී ජානං පාරජිකං බමමං පච්චිඡාදෙති, ආපතනි පාරජිකස්ස. වෙමතිකා පච්චිඡාදෙති, ආපතනි ජුලලව්වයස්ස. භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසං පච්චිඡාදෙති, ආපතනි පාවිතනියස්ස. අත්තනො දුට්ඨුලං පච්චිඡාදෙති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. සීලවිපතනිපව්වයා ඉමං චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො භජ්ජති, -පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනති :

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං ඤො විපතනියො භජ්ජති : සීයා සීලවිපතනිං, සීයා ආචාරවිපතනිං. සත්තත්තං ආපතනිකඛකොනං චතුති ආපතනිකඛකොති සඛ්ගතිතා : සීයා පාරජිකාපතනිකඛකොන, සීයා ජුලලව්වයාපතනිකඛකොන, සීයා පාවිතනියාපතනිකඛකොන. සීයා දුක්ඛටාපතනිකඛකොන. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච වාචතො ච චීත්තතො ච සමුට්ඨහනති චතුත්තං අභිකරණොනං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීහි සමථෙහි සමමනති : සීයා සමමුඛාවිනයෙන ච පච්ඤාදුත්ත-කරණෙන ච. සීයා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවිජාරකොන ච.

2. ආචාරවිපතනිපව්වයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : ආචාර-විපතනිපව්වයා එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : ආචාරවිපතනිං පච්චිඡාදෙති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ආචාරවිපතනිපව්වයා ඉමං එකං ආපතනිං ආපජ්ජති.

සා ආපතනි චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො භජ්ජති-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනති :

10. විභවගකොව්ද, විචෙකදර්ඪි වූ සත්ත්වභිතව්ධායක වූ අනන්තදර්ඪි වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (පරිච්, දුක්ඛා, ධුලාසි, සභවෙසෙස්, පච්චි, දුඛාසි ඩි) සයෙකි. තොපට මෙය කියමි.

11. විභවගකොව්ද, විචෙකදර්ඪි වූ සත්ත්වභිතව්ධායක වූ අනන්තදර්ඪි වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු කෙළකක් දැයි තොප විචාරමි. එය කියනු මැනව.

12. විභවගකොව්ද, විචෙකදර්ඪි වූ සත්ත්වභිතව්ධායක වූ අනන්තදර්ඪි වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (පරිච්, දුක්ඛා, ධුලාසි, සභවෙසෙස්, පච්චි, පිළිඳෙස්නී ඩි) සදෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

තෙවන ආපත්ති සමුට්ඨාන ගාරා නිමි.

4. විපතනි පට්ටසවාරය

1. ශීලවිපත්ති හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැත්වට පැමිණේ ද යත් : ශීලවිපත්ති හේතුවෙන් සිටු ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මෙහෙණ දන දන පරිච් ඇවැත්ක සභවා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, විමනි ඇත්තී සභවා නම් ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, මහණ සභවෙසෙස් සභවා නම් පච්චි ඇවැත් වෙයි, තමාගේ තුළුල් ඇවැත්ක සභවා නම් දුක්ඛා ඇවැත් වෙයි. ශීලවිපත්ති හේතුවෙන් මේ සිටු ඇවැත්වට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිටු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිටු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාච්ඤාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි චතුරාපත්ති ස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහකරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නගිනී : කයින් ද වචනායෙන් ද යිනින් ද නගිත්. සිටු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්චාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයන් සන්භිදෙත්.

2. ආචාර විපත්තිහේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : ආචාර විපත්තිහේතුවෙන් එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : ආචාරවිපත්තිය පිළිසන් කෙරේ නම් දුක්ඛා ඇවැත් වෙයි. ආචාර විපත්තිහේතුවෙන් මේ එක් ඇවැත්වට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

සා ආපතනි වතුනනං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනී : ආචාර-
 විපතනිං. සත්තනනං ආපතනිකකිකුඃනං එකෙන ආපතනිකකිකෙන
 සඛිකහිතා : දුකකටාපතනිකකිකෙන. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං
 එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ව චාචතො ව විතතතො ව
 සමුට්ඨානී. වතුනනං අභිකරණානං ආපතනාභිකරණං. සත්තනනං
 සමථානං තිහි සමථෙහි සමමනී : සියං සමමුඛාවිනගෙන ව පටිඤ්ඤාන-
 කරණෙන ව. සියං සමමුඛාවිනගෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

3. දිට්ඨිවිපතනිපවමයා කති ආපතනියො ආපජ්ජනී : දිට්ඨිවිපතනි-
 පවමයා දො ආපතනියො ආපජ්ජනී : පාපිකාය දිට්ඨියා යච තතියං
 සමනුභාසනාය නපටිනිසසජ්ජනී, ඤාතියා දුකකටං. කමමචාචාපරි-
 ගොසානෙ ආපතනි පාපිතනියං. දිට්ඨිවිපතනිපවමයා ඉමා දො
 ආපතනියො ආපජ්ජනී.

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතනියො හජනනී :
 -පෙ-සත්තනනං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනනී.

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනනී :
 ආචාරවිපතනිං. සත්තනනං ආපතනිකකිකුඃනං ද්විහි ආපතනිකකි-
 කෙහි සඛිකහිතා : සියං පාපිතනියාපතනිකකිකෙන. සියං දුකකටා-
 පතනිකකිකෙන. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන
 සමුට්ඨානනී : කායතො ව චාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානනී.
 වතුනනං අභිකරණානං ආපතනාභිකරණං. සත්තනනං සමථානං තිහි
 සමථෙහි සමමනනී : සියං සමමුඛාවිනගෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව.
 සියං සමමුඛාවිනගෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

4. ආජීවිවිපතනිපවමයා කති ආපතනියො ආපජ්ජනී : ආජීවි-
 විපතනිපවමයා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජනී : ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා
 පාපිවෙජ්, ඉච්ඡාපකතො අසනනං අභුතං උතනරිමනුසංඛිමමං
 උලුපනී, ආපතනි පාරජිකං. ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා සඤ්චරිතනං
 සමාපජ්ජනී, ආපතනි සඛිකාදිසෙසං. ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා ගො
 තෙ විහාරෙ වසනී, සො හිකුඛු අරහානි හණනී. පටිවිජ්ඣනනං
 ආපතනි පුලුච්චයං. ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා හිකුඛු පණීත-
 හොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤනී, ආපතනි
 පාපිතනියං. ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා හිකුඛුනී පණීතහොජනානි
 අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤනී, ආපතනි පාපිදෙසනියං.
 ආජීවගෙතු ආජීවකාරණා සුපං වා ඕදනං වා අභිලානො අත්තනො
 අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤනී ආපතනි දුකකටං. ආජීවිවිපතනි-
 පවමයා ඉමා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජනී.

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතනියො හජනනී.
 -පෙ-සත්තනනං සමථානං කතිහි සමථෙහි සමමනනී.

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං දො විපතනියො හජනනී :
 සියං සීලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං. සත්තනනං ආපතනිකකිකුඃනං
 ඡහි ආපතනිකකිකෙහි සඛිකහිතා : සියං පාරජිකාපතනිකකිකෙන,
 සියං සඛිකාදිසෙසාපතනිකකිකෙන. සියං පුලුච්චයාපතනිකකිකෙන.

ඒ ඇවැත සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාර විපත්තිසම්බන්ධතා එක් විපත්තක් බෙජේ. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුක්කටාපත්තිස්කන්ධසම්බන්ධතා එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සම්ග්‍රහ කරණ ලද. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නහිසි: කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහි. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්.

3. දිට්ඨිවිපත්තිභේතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිට්ඨිවිපත්ති භේතුයෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ලාමක දෘෂ්ටිභේතුයෙන් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනාකම් කරණ කල්හි (ඵය) නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්චදන් අවසන්හි පවති ඇවැත් වේ. දිට්ඨිවිපත්තිභේතුයෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේත් ද... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාරවිපත්තිසම්බන්ධතා එක් විපත්තක් බෙජේත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත් තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි. දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨාන යෙකින් නහිසි: කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාර කයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්.

4. ආර්ථි විපත්තිභේතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : ආර්ථිවිපත්ති භේතුයෙන් ස ඇවැතකට පැමිණෙයි : දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මධනා ලද්දේ (තමන් කෙරෙහි) නැති අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් මතුකොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, දිවි පැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට (ස්ත්‍රීපුරුෂයන් අතර) හැසිරීමට පැමිණේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට " යම් මහණෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත් " යි කියා නම් දන්තනුට පුලැසි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට මහණ පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට මෙහෙණ පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට නො ගිලන් වූ සුපයස් හෝ බතක් හෝ තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ආර්ථිවිපත්තිභේතුවෙන් මේ ස ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙජේත්ද... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශිලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය ද යි විපත් දෙකක් බෙජේත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්බන්ධසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුලුලවියා පත්තිස්කන්ධයෙන් ද,

සිය පාවිච්චියාපනතිකඩකෙන. සිය පාවිච්චියාපනතිකඩකෙන. සිය දුකකටාපනතිකඩකෙන. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති : සිය කායතො සමුට්ඨහනති, න වාචතො න විතතතො. සිය වාචතො සමුට්ඨහනති, න කායතො න විතතතො. සිය කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහනති, න විතතතො. සිය කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති න වාචතො, සිය වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති, න කායතො, සිය කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති. වතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තනනං සමථානං තීභි සමථෙහි සමමනති : සිය සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤා-තකරණෙන ච. සිය සමමුඛාවිනගෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

විපතනිපට්ටනියෙහි නිවහනො වතුනෙවං.

5. අධිකරණ පට්ටනියාලො

1. විවාදාධිකරණපට්ටනය කති ආපනතියො ආපජ්ජති : විවාදාධි-කරණපට්ටනය දො ආපනතියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඔමසති, ආපනති පාවිච්චියං. අනුපසම්පන්නං ඔමසති, ආපනති දුකකටයං. විවාදාධිකරණපට්ටනය ඉමා දො ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජති, -පෙ-සත්තනනං සමථානං කතිභි සමථෙහි සමමනති.

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං එකං විපතනිං හජ්ජති : ආචාර විපතනිං, සත්තනනං ආපනතිකඩකානං දුභි ආපනතිකඩකෙනි සඛහතිතා : සිය පාවිච්චියාපනතිකඩකෙන. සිය දුකකටාපනතිකඩ-කෙන, ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං තීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති : සිය කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති, න වාචතො. සිය වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති, න කායතො. සිය කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති. වතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තනනං සමථානං තීභි සමථෙහි සමමනති : සිය සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. සිය සමමුඛාවින-ගෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

2. අනුවාදාධිකරණපට්ටනය කති ආපනතියො ආපජ්ජති : අනුවාද-ධිකරණපට්ටනය තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති : හිකමුං අමුලකෙන පාරජ්ඣකෙන ඛමමෙන අනුභංගෙති ආපනති සඛහාදියෙසං. අමුල-කෙන සඛහාදියෙසෙන අනුභංගෙති ආපනති පාවිච්චියං. අමුලකාය ආචාරවිපතනියො අනුභංගෙති ආපනති දුකකටයං. අනුවාදාධිකරණ-පට්ටනය ඉමා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති.

කිසිවිටෙක පාවිච්චියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිච්චියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි ඡායාපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සච්චදරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් ඡවසමුත්ථානයෙන් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නගිති, කයින් නො නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතීන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිච්චදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්ච්චදරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන්ද යි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙන්.

සතරවන විපත්තිපටිච්චාරය නිමි.

5. අධිකරණ පටිච්චාරය

1. විවාදධිකරණ හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : විවාදධිකරණ හේතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපතක්භට (ජාතායදියෙන්) ගටා බෙණේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්භට ගටා බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. විවාදධිකරණ හේතුවෙන් මේ දෙඇවැතට පැමිණේ.

ඇවැත්හු සිච්චදරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙණේ ද, . . . සත්ච්චදරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිච්චදරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාරවිපත්තිසධ්ධායත ඵක් විපක්භ ඛෙණේ. සත්ච්චදරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිච්චියා-පත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සච්චදරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිච්ච දරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්ච්චදරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් ද යි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙන්.

අනුවාදධිකරණහේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනුවාදධිකරණහේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මහණක්භට අමුලිකපාරාජිකා පත්තියෙන් වෝදනා කෙරේ නම් සහවෙසස් ඇවැත් වෙයි, අමුලික සඛ්ඛාදියෙසා පත්තියෙන් වෝදනා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අමුලික ආචාරවිපත්තියෙන් වෝදනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනුවාදධිකරණහේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති :
-පෙ-සත්තනතං සමථානං කතිති සමථෙහි සමමනති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දෙව විපතනියො හජනති :
සියා සීලවිපතනීං, සියා ආචාරවිපතනීං, සත්තනතං ආපතනිකකිකුභං
නීති ආපතනිකකෙහෙති සභගහීතා : සියා සඛසාදිසෙසංපතනිකකෙහෙන.
සියා පාචිතනියාපතනිකකෙහෙන. සියා දුක්කචාපතනිකකෙහෙන. ඡත්තං
ආපතනිසමුච්චානානං නීති සමුච්චානෙහි සමුච්චහනති : සියා කායනො
ච විත්තනො ච සමුච්චහනති, න වාචනො, සියා වාචනො ච විත්තනො ච
සමුච්චහනති, න කායනො, සියා කායනො ච වාචනො ච විත්තනො ච
සමුච්චහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තනතං
සමථානං නීති සමථෙහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනගෙන ච තිණවන්තාරකෙන ච.

3. ආපත්තාධිකරණපව්වයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : ආපත්තා
ධිකරණපව්වයා චතසො; ආපතනියො ආපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං
පාරුජිකං ඛමමං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි පාරුජිකං. වෙමනිකා
පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි ජුලලව්වයං. භික්ඛු සඛසාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති
ආපතනිපාචිතනියං. ආචාරවිපතනීං පටිච්ඡාදෙති ආපතනි දුක්කචං
ආපත්තාධිකරණපව්වයා ඉමා චතසො; ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති
-පෙ-සත්තනතං සමථානං කතිති සමථෙහි සමමනති

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං ද්වෙ විපතනියො හජනති :
සියා සීලවිපතනීං, සියා ආචාරවිපතනීං. සත්තනතං ආපතනිකකිකුභං
චතුති ආපතනිකකෙහෙති සභගහීතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකෙහෙන.
සියා ජුලලව්වයාපතනිකකෙහෙන. සියා පාචිතනියාපතනිකකෙහෙන.
සියා දුක්කචාපතනිකකෙහෙන. ඡත්තං ආපතනිසමුච්චානානං එකෙන
සමුච්චානෙන සමුච්චහනති : කායනො ච වාචනො ච විත්තනො ච
සමුච්චහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තනතං
සමථානං නීති සමථෙහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනගෙන ච තිණවන්තාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණපව්වයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : කිච්චාධි-
කරණපව්වයා පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති : උක්ඛිත්තානුචතනිකා
භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිනිසංජ්ජති, ඤානියා
දුක්කචං. දව්භි කමමවාචාහි ජුලලව්වයා, කමමවාචාපටියොසානෙ
ආපතනි පාරුජිකං. ගෙදකානුචතනිකා භික්ඛු යාවතනියං සමනු-
භාසනාය නපපටිනිසංජ්ජනති. ආපතනි සඛසාදිසෙසං. පාපිකාය
දිට්ඨියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිනිසංජ්ජති, ආපතනි
පාචිතනියං. කිච්චාධිකරණපව්වයා ඉමා පඤ්ච ආපතනියො ආපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්හු සිටු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙන් යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඨසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කථාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්‍රහ කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨාන යෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසි විටෙක වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිටුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙන්.

3. ආපත්තාධිකරණභේතුයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : ආපත්තාධිකරණ භේතුයෙන් සිටු ඇවැතකට පැමිණෙයි : මෙහෙණ දන දන පරිච්ඡි ඇවැත සභවා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, විමති ඇති වැ සභවා නම් ජුලැයි ඇවැත් වෙයි, මහණ සභවෙසෙසක් සභවා නම් පටිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තිය සභවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අපත්තාධිකරණභේතුයෙන් මේ සිටු ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිටුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ජුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කථාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි වතුරාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්‍රහකරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්, සිටු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙන්.

4. කිච්චාධිකරණභේතුයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කිච්චාධිකරණභේතුයෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : උබෙච්ඡිකම් කරණු ලැබුවනට අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ඵය) නො හරි නම් ඤත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ජුලැයිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, සඨසභෙදකයා අනු වැ වැටෙන භික්ඝුහු තුන් යළතෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි (ඵය) නො හරිත් නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, ලාමක දෘෂ්ටිය ඇතිකල්හි තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ඵය) නො හරිත් නම් පටිච්ඡි ඇවැත් වේ. කිච්චාධිකරණ භේතුයෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

තා ආපතියො චතුන්තං විපතනිනං කති විපතියො හජනති.
-පෙ-සත්තන්තං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති

තා ආපතියො චතුන්තං විපතනිනං දො විපතියො හජනති :
සියා සිලුවිපතනිං. සියා ආචාරවිපතනිං. සත්තන්තං ආපතනිකකිකුඤ්ඤානං
පඤ්චෙති ආපතනිකකිකෙති සමගතිතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකිකෙති.
සියා සමිකාදිසෙතාපතනිකකිකෙති. සියා පුලලවචයාපතනිකකිකෙති,
සියා පාවිතනියාපතනිකකිකෙති. සියා දුකකටාපතනිකකිකෙති. ඡන්තං
ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතොච
චාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨහනති. චතුන්තං අධිකරණානං
ආපතනාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං නීති සමථෙති සමමනති :
සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පවිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සමමුඛාවින-
යෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

ධූපෙඤ්ඤා සත්ත ආපතියො සත්තාපතනිකකිකෙ අවසෙසා
ආපතනියො චතුන්තං විපතනිනං කති විපතියො හජනති, සත්තන්තං
ආපතනිකකිකුඤ්ඤානං කතීති ආපතනිකකිකෙති සමගතිතා, ඡන්තං ආපතනි-
සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති, චතුන්තං අධිකරණානං
කතමං අධිකරණං, සත්තන්තං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති.

ධූපෙඤ්ඤා සත්ත ආපතියො සත්තාපතනිකකිකෙ අවසෙසා
ආපතනියො චතුන්තං විපතනිනං න කතමං විපතනිං හජනති,
සත්තන්තං ආපතනිකකිකුඤ්ඤානං න කතමෙන ආපතනිකකිකෙති සමගතිතා,
ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං න කතමෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති,
චතුන්තං අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං, සත්තන්තං සමථානං
න කතමෙන සමථෙන සමමනති. තං තිස්ස හෙතු : ධූපෙඤ්ඤා
සත්තාපතනිකකිකෙ නිවුඤ්ඤාපතනියොති.

අධිකරණපව්වයවාරො නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

අනන්තරපෙය්‍යාලො¹ නිට්ඨිතො

තස්සුඤ්ඤානං :

කති පුච්ඡි, සමුට්ඨානා - කතාපතනි තථෙච ච,
සමුට්ඨානා විපතනි ච - තථාධිකරණෙන චාති.

1. අනන්තරපෙය්‍යාලං - සිමු.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, . . . සවැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධිසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඞ්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානායෙකින් නගිති : කසින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්භිදෙත්.

සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා සෙසු ආපත්තීහු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඞ්ග්‍රහ කරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්චානායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා සෙසු ආපත්තීහු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසි විපතක් නො බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඞ්ග්‍රහ නො කරණලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙන් කිසි සමුච්චානායෙකින් නො නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසි අධිකරණයෙක් නො වෙයි. සත් වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි ශමථයෙකින් නො සන්භිදෙත්. කවර හෙයිනැ යත් : සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා අන් ඇවැත් නැති බැවිනි.

පස්වන අධිකරණ පව්වයවාරය නිමි.

අන්තර පෙය්‍යාලය නිමි.

එහි නාමාවලිය

කතිපුච්චා යැ, ආපත්තිසමුච්චානා යැ, කතාපත්ති යැ, ඊසේ මැ සමුච්චානගාරා යැ එසේ මැ අධිකරණ ය ද සමග විපත්තිවාර යැයි.

සමඵහෙදෙ

6. පරියායවාරො

1. විවාදාධිකරණය කිං පුබබහමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භුමියො, කති හෙතු, කති මුලානි, කතිභාකාරෙහි විවදති, විවාදාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමති.

2. අනුවාදාධිකරණය කිං පුබබහමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භුමියො, කති හෙතු, කති මුලානි, කතිභාකාරෙහි අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමති.

3. ආපනනාධිකරණය කිං පුබබහමං කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භුමියො, කති හෙතු, කති මුලානි, කතිභාකාරෙහි ආපනනිං ආපජ්ජති, ආපනනාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමති.

4. කිච්චාධිකරණය කිං පුබබහමං, කති ධානානි, කති චජ්ඣනි, කති භුමියො, කති හෙතු, කති මුලානි, කතිභාකාරෙහි කිච්චං ජනියා, කිච්චාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමති :

1. විවාධිකරණය කිං පුබබහමනනි : ලොභො පුබබහමො, දෙසො පුබබහමො, මොභො පුබබහමො. අලොභො පුබබහමො, අදෙසො පුබබහමො. අමොභො පුබබහමො. කති ධානානීනි : අච්චාරස හෙදකරචජ්ඣනි ධානානි. කති ච්ජ්ඣනීනි : අච්චාරස හෙදකර චජ්ඣනි චජ්ඣනි. කති භුමියොනි : අච්චාරස හෙදකරචජ්ඣනි භුමියො. කති හෙතූනි : නච හෙතු : නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්බාසනහෙතු. කති මුලානීනි : ආදස මුලානී. කතිභාකාරෙහි විවදනීනි : ද්විභාකාරෙහි විවදනී : ධම්මද්විච්චා, අධම්මද්විච්චා. විවාදාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමතීනි; විවාදාධිකරණං ද්විහි සමපෙති සමමති : සමමුඛාචිනගෙන ච ගෙභුග්ගසිකාය ච.

2. අනුවාදාධිකරණය කිං පුබබහමනනි : ලොභො පුබබහමො දෙසො පුබබහමො. මොභො පුබබහමො. අලොභො පුබබහමො අදෙසො පුබබහමො. අමොභො පුබබහමො. කති ධානානීනි : චතසො චපනතියො ධානානි, කති චජ්ඣනීනි : චතසො චපනතියො චජ්ඣනි. කති භුමියොනි : චතසො චපනතියො භුමියො, කති හෙතූනි : නච හෙතු : නයො කුසලහෙතු, නයො අකුසලහෙතු, නයො අබ්බාසනහෙතු. කති මුලානීනි : චුද්දස මුලානි. කතිභාකාරෙහි අනුවදනීනි : ද්විභාකාරෙහි අනුවදනී : චජ්ඣනො චා ආපනනිනො චා. අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපෙති සමමතීනි : අනුවාදාධිකරණං චතුහි සමපෙති සමමති : සමමුඛාචිනගෙන ච සතිචිනගෙන ච අමුලභචිනගෙන ච තසපාපියග්ග සිකාය ච.

ශමඵ හේදය

6. පරියායවාරය

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, හෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරෙත් ද, විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද ?

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, හෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් වෝදනා කෙරේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද ?

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, හෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් ඇවැතට පැමිණේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද ?

4. කිව්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, හෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් කෘත්‍යය භටගණි ද, කිව්වාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද ?

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, මෝහය පූර්වධිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වධිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙනෙක යත් : අටළොස් හේදකරවස්තුහු වස්තු වෙත්. වස්තුහු කෙනෙක යත් : අටළොස් හේදකරවස්තුහු භූමි වෙත්. හේතුහු කෙනෙක යත් : හේතුහු නව දෙනෙකැ : කුශලහෙතු තිදෙන යැ, අකුශලහෙතු තිදෙන යැ, අව්‍යාකෘත හේතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ දෙළොසෙකි. කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරේද යත් : දෙ අයුරෙකින් විවාද කෙරෙයි : ධර්මදෘෂ්ටියෙන් හෝ අධර්මදෘෂ්ටියෙන් හෝ යි. විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් දැයි දෙශමඵයෙන් විවාදාධිකරණය සන්භිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, මෝහය පූර්වධිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වධිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙනෙක යත් : (ශීල-ආචාර-දෘෂ්ටි-ආර්ථ යන) සිවුවැදුරුම් විපත්තීහු ස්ථාන වෙත්. වස්තුහු කෙනෙක යත් : සිවුවැදුරුම් විපත්තීහු වස්තු වෙත්. භූමිහු කෙනෙක යත් : සිවුවැදුරුම් විපත්තීහු භූමි වෙත්. හේතුහු කෙනෙක යත් : හෙතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල හෙතු තිදෙන යැ අකුශලහේතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතහේතු තිදෙනැයි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ තුදුසෙකි. කෙනෙක් අයුරෙකින් වෝදනා කෙරේ ද යත් : දෙ අයුරෙකින් වෝදනා කෙරෙයි : වස්තු වශයෙන් හෝ ආපත්ති වශයෙන් හෝ යි. අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමඵයෙන් සන්භිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භ විනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමඵයෙන් අනුවාදාධිකරණය සන්භිදේ.

3. ආපනනාධිකරණය කී ප්‍රබන්ධමනනී : ලොභො ප්‍රබන්ධමො, දොසො ප්‍රබන්ධමො, මොහො ප්‍රබන්ධමො, අලොභො ප්‍රබන්ධමො, අදොසො ප්‍රබන්ධමො, අමොහො ප්‍රබන්ධමො. කනි ධානානීති : සත්තාපතනිකකකිං ධානානී. කනි චජ්ජනීති : සත්තාපතනිකකිං චජ්ජනී. කනි භුමියොති : සත්තාපතනිකකිං භුමියො. කනි හෙතුති : නච හෙතු¹ වයො කුසලහෙතු, වයො අකුසලහෙතු, වයො අබ්‍යාකතහෙතු. කනි මූලානීති : ඡ ආපතනිසමුච්චානානී මූලානී. කනිභාකාරෙති ආපතනිං ආපජ්ජනීති : ඡභාකාරෙති ආපතනිං ආපජ්ජනී : අලජ්ජනා, අඤ්ඤාණනා, කුකකුච්චාපකතනා, අකපපියෙ කපපියසඤ්ඤිනා, කපපියෙ අකපපියසඤ්ඤිනා, සති සමමොසා. ආපනනාධිකරණං කනිති සමථෙති සමමනීති : ආපනනාධිකරණං නීති සමථෙති සමමනී : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාවකරණෙන ච, සමමුඛාවිනයෙන ච තීණචජ්ජාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණය කී ප්‍රබන්ධමනනී : ලොභො ප්‍රබන්ධමො, දොසො ප්‍රබන්ධමො, මොහො ප්‍රබන්ධමො, අලොභො ප්‍රබන්ධමො, අදොසො ප්‍රබන්ධමො, අමොහො ප්‍රබන්ධමො. කනි ධානානීති : චත්තාරි කමමානී ධානානී. කනි චජ්ජනීති : චත්තාරි කමමානී චජ්ජනී. කනි භුමියොති : චත්තාරි කමමානී භුමියො. කනි හෙතුති : නච හෙතු වයො කුසලහෙතු, වයො අකුසලහෙතු, වයො අබ්‍යාකතහෙතු. කනි මූලානීති : එකං මූලං සඛෙකා. කනිභාකාරෙති කිච්චං ජායනීති : දව්භාකාරෙති කිච්චං ජායනී : ඤතනිතො වා, අපලොකනතො වා. කිච්චාධිකරණං කනිති සමථෙති සමමනීති : කිච්චාධිකරණං එකෙන සමථෙන සමමනී : සමමුඛාවිනයෙන.

කනි සමථා : සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතිවිනයො, අමුලභවිනයො, පටිඤ්ඤාවකරණං, යෙභ්‍යයසිකා, වස්සපාපියයසිකා, තීණචජ්ජාරකො.

ඉමෙ සත්ත සමථා. සිය ඉමෙ සත්ත සමථා දස සමථා හොනති. දස සමථා සත්ත සමථා හොනති. චජ්ජවසෙන පරියායෙන සියති.

කථඤ්ච සිය : විවාදාධිකරණය ඉච්ච සමථා. අනුවාදාධිකරණය චත්තාරෙ සමථා, ආපනනාධිකරණය වයො සමථා, කිච්චාධිකරණය එකො සමථො. එවං ඉමෙ සත්ත සමථා දසසමථා හොනති. දස සමථා සත්ත සමථා හොනති චජ්ජවසෙන පරියායෙන.

පරියායවාගේ නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

1. වනිහෙතුති ඡහෙතු - ම.ඡ.සං.

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වදිගම වේද යත් : ලෝභය පූර්වදිගම වෙයි ද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, මෝහය පූර්වදිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වදිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සප්තආපත්ති ස්කන්ධයෝ ස්ථාන වෙති, වස්තූහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ වස්තු වෙති. භූමීහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ භූමි වෙති. භෙතූහු කෙතෙක යත් : භෙතූහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෙතු තිදෙන යැ අකුශලභෙතු තිදෙන ය අව්‍යාකෘතභෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චයානයෝ මූල වෙති. කෙතෙක් අයුරෙකින් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අලජ්ඣිඛව යැ නො දැනීමිඛව යැ කුකුස් පියවි කොට ඇතිඛව යැ නො කැපයෙහි කැපැයි හැඟීම් ඇතිඛව යැ කැපයෙහි නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිඛව යැ සිහිමුළාබවැයි ස අයුරකින් ඇවැතට පැමිණේ. ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද සම්මුඛා විනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වදිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, මෝහය පූර්වදිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වදිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සිටුවැදුරුම් කර්මයෝ ස්ථාන වෙති. වස්තූහු කෙතෙක යත් : සිටුවැදුරුම් කර්මයෝ වස්තු වෙති. භූමීහු කෙතෙක යත් : සිටුවැදුරුම් කර්මයෝ භූමි වෙති. භෙතූහු කෙතෙක යත් : භෙතූහු නවදෙනෙකැ : කුශල භේතු තිදෙන යැ අකුශල භේතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභෙතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : එක් මූලෙකැ : සධ්‍ය තෙමේ යැ. කෙතෙක් අයුරෙකින් කෘත්‍යය හටගනී ද යත් : දෙ අයුරෙකින් කෘත්‍යය හටගනීයි : ඤාණියෙන් හෝ අපලෝකනයෙන් හෝ යි. කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනය නම් එක් ශමථයෙන් කිව්වාධිකරණය සන්තිදේ.

ශමථයෝ කෙතෙක යත් : ශමථයෝ සත් දෙනෙකි. සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ සෙභ්‍යාසිකා යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යැ. මොහු සප්ත ශමථයෝ යි.

කිසිවිටෙක මේ සප්ත ශමථයෝ දශ ශමථයෝ වෙති. කිසිවිටෙක වස්තු වශයෙන් ද පයථාය වශයෙන් ද දශ ශමථයෝ සප්ත ශමථයෝ වෙත්.

කෙසේ වන්නේ ද යත් : වීවාදධිකරණය පිළිබඳ ශමථයෝ දෙදෙනෙකැ, අනුවාදධිකරණය පිළිබඳ ශමථයෝ සිටුවැදුරුම්, ආපත්තාධිකරණය පිළිබඳ ශමථයෝ තිදෙනෙකැ, කිව්වාධිකරණය පිළිබඳ එක් ශමථයෙකි. මෙසේ මේ සප්ත ශමථයෝ වස්තු වශයෙන් හා පයථාය වශයෙන් දශ ශමථයෝ වෙති, දශ ශමථයෝ සප්ත ශමථයෝ වෙත්.

සව්‍ය අධිකරණ පරියාය වාරය නිදී.

7. සාධාරණවාගේ

කනී සමථා විවාදාධිකරණය සාධාරණා, කනී සමථා විවාදාධිකරණය අසාධාරණා. කනී සමථා අනුවාදාධිකරණය සාධාරණා, කනී සමථා අනුවාදාධිකරණය අසාධාරණා. කනී සමථා අපනතාධිකරණය සාධාරණා, කනී සමථා අපනතාධිකරණය අසාධාරණා. කනී සමථා කිව්වාධිකරණය සාධාරණා, කනී සමථා කිව්වාධිකරණය අසාධාරණා.

1. දො සමථා විවාදාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, යෙභුග්ගසිකා. පඤ්ච සමථා විවාදාධිකරණය අසාධාරණා : සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, පටිඤ්ඤාභකරණං, තස්සපාපියග්ගසිකා, තිණවත්ථාරකො.

2. චතතාරෙ සමථා අනුවාදාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, තස්සපාපියග්ගසිකා. තයො සමථා අනුවාදාධිකරණය අසාධාරණා : යෙභුග්ගසිකා පටිඤ්ඤාභකරණං, තිණවත්ථාරකො.

3. තයො සමථා අපනතාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, පටිඤ්ඤාභකරණං, තිණවත්ථාරකො. චතතාරෙ සමථා අපනතාධිකරණය අසාධාරණා, යෙභුග්ගසිකා, සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, තස්ස පාපියග්ගසිකා.

4. ඵකො සමථො කිව්වාධිකරණය සාධාරණො : සමුඛාවිනයො, ජ සමථො කිව්වාධිකරණය අසාධාරණො : යෙභුග්ගසිකා, සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, පටිඤ්ඤාභකරණං, තස්සපාපියග්ගසිකා, තිණවත්ථාරකො.

සාධාරණවාගේ නිවසිනො සතතමො.

8. නබ්බාගීයවාගේ

කනී සමථා විවාදාධිකරණය තබ්බාගීයා, කනී සමථා විවාදාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා. කනී සමථා අනුවාදාධිකරණය තබ්බාගීයා, කනී සමථා අනුවාදාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා. කනී සමථා අපනතාධිකරණය තබ්බාගීයා, කනී සමථා අපනතාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා. කනී සමථා කිව්වාධිකරණය තබ්බාගීයා, කනී සමථා කිව්වාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා :

1. දො සමථා විවාදාධිකරණය තබ්බාගීයා : සමුඛාවිනයො, යෙභුග්ගසිකා. පඤ්ච සමථා විවාදාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා : සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, පටිඤ්ඤාභකරණං, තස්සපාපියග්ගසිකා, තිණවත්ථාරකො.

2. චතතාරෙ සමථා අනුවාදාධිකරණය තබ්බාගීයා : සමුඛාවිනයො, සනීවිනයො, අමුලභවිනයො, තස්සපාපියග්ගසිකා, තයො සමථා අනුවාදාධිකරණය අඤ්ඤාභාගීයා : යෙභුග්ගසිකා, පටිඤ්ඤාභකරණං, තිණවත්ථාරකො.

7. සාධාරණ වාරය

කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ යෙහුයා සිකා යැ. පස් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යි.

3. තුන් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යැ. සිවු ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශමථයෙක් කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. ෂට් සමථයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

සත්වන සාධාරණ වාරය නිමි.

8. තඛ්ඛාගීය වාරය

කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ ආපත්තාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමථයෝ කිව්වාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ, යෙහුයාසිකා යි. පස් ශමථයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති. සම්මුඛාවිනය යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමථයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යි.

3. වගයා සමථා අපනතාධිකරණස්ස නබ්බාගිතා : සමමුඛාවිනගො, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණවජ්ඣාරකො. චතතාගේ සමථා අපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගිතා : ගෙභුග්ගසිකා, සතිවිනගො, අමුලුභවිනගො වස්සපාපිග්ගසිකා.

4. එකො සමථො නිව්වාධිකරණස්ස නබ්බාගිගො : සමමුඛාවිනගො. ඡ සමථා නිව්වාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගිතා : ගෙභුග්ගසිකා සතිවිනගො, අමුලුභවිනගො, පටිඤ්ඤානකරණං, වස්සපාපිග්ගසිකා, තිණවජ්ඣාරකො.

තබ්බාගිගවාගේ නිට්ඨිගො අට්ඨගො.

9. සමථා සමථස්ස සාධාරණවාගො

සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සමථා සමථස්ස අසාධාරණ, සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

කථං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා, කථං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා :

1. ගෙභුග්ගසිකා සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණා, සතිවිනගස්ස අමුලුභවිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස වස්සපාපිග්ගසිකාග තිණවජ්ඣාරකස්ස අසාධාරණා.

2. සතිවිනගො සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණො, අමුලුභවිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස වස්සපාපිග්ගසිකාග තිණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසිකාග අසාධාරණො.

3. අමුලුභවිනගො සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණො, පටිඤ්ඤානකරණස්ස වස්සපාපිග්ගසිකාග තිණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසිකාග සතිවිනගස්ස අසාධාරණො.

4. පටිඤ්ඤානකරණං සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණං වස්සපාපිග්ගසිකාග තිණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසිකාග සතිවිනගස්ස අමුලුභවිනගස්ස අසාධාරණං.

5. වස්සපාපිග්ගසිකා සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණා, තිණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසිකාග සතිවිනගස්ස අමුලුභවිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස අසාධාරණා.

6. තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාවිනගස්ස සාධාරණො, ගෙභුග්ගසිකාග සතිවිනගස්ස අමුලුභවිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස වස්සපාපිග්ගසිකාග අසාධාරණො; එවං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා එවං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

සමථා සමථස්ස සාධාරණවාගො නිට්ඨිගො නවගො.

3. තුන් ශමඵයෝ ආපත්තාධිකරණයට තදභාගීය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යි. සිවු ශමඵයෝ ආපත්තාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙභුයාසිකා යැ සතිචිනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශමඵයෙක් කිච්චාධිකරණයට තදභාගීය වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. ඡට ශමඵයෝ කිච්චාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙභුයාසිකා යැ සතිචිනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤතකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

අටවන තබ්භාගීයවාරය නිමි.

9. සමඵ සමඵයට සාධාරණවාරය

ශමඵයෝ ශමඵයට සාධාරණයභ, ශමඵයෝ ශමඵයට අසාධාරණයභ. කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට සාධාරණ වෙති, කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට අසාධාරණ වෙත්.

කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට කෙසේ සාධාරණ වෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට කෙසේ අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

- 1. යෙභුයාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, සතිචිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට තස්සපාපියා සිකාවට තිණුවත්ථාරකයට අසාධාරණ වේ.
- 2. සතිචිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණ යට තස්සපාපියාසිකාවට තිණුවත්ථාරකයට යෙභුයාසිකාවට අසාධාරණ වේ.
- 3. අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, පටිඤ්ඤතකරණයට තස්ස පාපියාසිකාවට තිණුවත්ථාරකයට යෙභුයාසිකාවට සතිචිනයට අසාධාරණ වේ.
- 4. පටිඤ්ඤතකරණය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, තස්සපාපියාසිකාවට තිණුවත්ථාරකයට යෙභුයාසිකාවට සතිචිනයට අමුල්භවිනයට අසාධාරණ වේ.
- 5. තස්සපාපියාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, තිණුවත්ථාරකයට යෙභුයා සිකාවට සතිචිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට අසාධාරණ වේ.
- 6. තිණුවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, යෙභුයාසිකාවට සතිචිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට අසාධාරණ වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට සාධාරණ වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ශමඵයෝ ශමඵයට අසාධාරණ වෙත්.

නවවන සමඵ සමඵයට සාධාරණවාරය නිමි.

10. සමථා සමථයන් නව්‍යාගීය වාග්‍ය

සමථා සමථයන් නව්‍යාගීයා. සමථා සමථයන් අඤ්ඤාභාගීයා සියා සමථා සමථයන් නව්‍යාගීයා. සියා සමථා සමථයන් අඤ්ඤාභාගීයා.

කථා සියා සමථා සමථයන් නව්‍යාගීයා, කථා සියා සමථා සමථයන් අඤ්ඤාභාගීයා :

1. යෙහුග්‍ය සිකා සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයා, සතිවිනග්‍යන් අමුලන-විනග්‍යන් පටිඤ්ඤානකරණග්‍යන් නග්‍යපාපිග්‍යන් සකාග්‍ය නිණවන්ථාරකග්‍යන් අඤ්ඤාභාගීයා.

2. සතිවිනග්‍යන් සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයෝ. අමුලනවිනග්‍යන් පටිඤ්ඤානකරණග්‍යන් නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකාග්‍ය නිණවන්ථාරකග්‍යන් යෙහුග්‍ය-සිකාග්‍ය අඤ්ඤාභාගීයෝ.

3. අමුලනවිනග්‍යන් සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයෝ, පටිඤ්ඤානකරණග්‍යන් නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකාග්‍ය නිණවන්ථාරකග්‍යන් යෙහුග්‍ය සිකාග්‍ය සතිවිනග්‍යන් අඤ්ඤාභාගීයෝ.

4. පටිඤ්ඤානකරණං සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයං, නග්‍යපාපිග්‍ය-සිකාග්‍ය නිණවන්ථාරකග්‍යන් යෙහුග්‍ය සිකාග්‍ය සතිවිනග්‍යන් අමුලනවිනග්‍යන් අඤ්ඤාභාගීයං.

5. නග්‍යපාපිග්‍ය සිකා සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයා, නිණවන්ථාරකග්‍යන් යෙහුග්‍ය සිකාග්‍ය සතිවිනග්‍යන් අමුලනවිනග්‍යන් පටිඤ්ඤානකරණග්‍යන් නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකාග්‍ය අඤ්ඤාභාගීයා.

6. නිණවන්ථාරකෝ සමමුඛාවිනග්‍යන් නව්‍යාගීයෝ, යෙහුග්‍ය සිකාග්‍ය සතිවිනග්‍යන් අමුලනවිනග්‍යන් පටිඤ්ඤානකරණග්‍යන් නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකාග්‍ය අඤ්ඤාභාගීයෝ. ඵලං සියා සමථා සමථයන් නව්‍යාගීයා. ඵලං සියා සමථා සමථයන් අඤ්ඤාභාගීයා.

සමථා සමථයන් නව්‍යාගීය වාග්‍යන් හි ධර්මෝ දසමෝ.

11. සමථා සමමුඛාවිනග්‍ය වාග්‍ය

සමථෝ සමමුඛාවිනග්‍යෝ. සමමුඛාවිනග්‍යෝ සමථෝ. සමථෝ යෙහුග්‍ය සිකා, යෙහුග්‍ය සිකා සමථෝ. සමථෝ සතිවිනග්‍යෝ. සතිවිනග්‍යෝ සමථෝ. සමථෝ අමුලනවිනග්‍යෝ. අමුලනවිනග්‍යෝ සමථෝ. සමථෝ පටිඤ්ඤානකරණං පටිඤ්ඤානකරණං සමථෝ. සමථෝ නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකා, නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකා සමථෝ. සමථෝ නිණවන්ථාරකෝ, නිණවන්ථාරකෝ සමථෝ.

1. යෙහුග්‍ය සිකා සතිවිනග්‍යෝ අමුලනවිනග්‍යෝ පටිඤ්ඤානකරණං නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකා නිණවන්ථාරකෝ ඉමෙ සමථා සමථා. නෝ සමමුඛාවිනග්‍යෝ. සමමුඛාවිනග්‍යෝ සමථෝ වෙච්ච සමමුඛාවිනග්‍යෝ ච.

9. සතිවිනග්‍යෝ අමුලනවිනග්‍යෝ පටිඤ්ඤානකරණං නග්‍යපාපිග්‍යන් සිකා නිණවන්ථාරකෝ සමමුඛාවිනග්‍යෝ ඉමෙ සමථා සමථා, නෝ යෙහුග්‍ය සිකා, යෙහුග්‍ය සිකා සමථෝ වෙච්ච යෙහුග්‍ය සිකා ච.

10. සමඵ සමඵයට තදභාගීයවාරය

ඔමරයෝ ඔමරයට තදභාගීය වෙති, ඔමරයෝ ඔමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්. කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට තදභාගීය වෙති, කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්.

කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට කෙසේ තදභාගීය වෙත් ද, කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට කෙසේ අන්‍යභාගීය වෙත් ද යත් :

1. යෙභ්‍රයාසිකාව සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට තිණවත්ථාරකයට අන්‍යභාගීය වේ.

2. සතිවිනය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍රයාසිකාවට අන්‍යභාගීය වේ.

3. අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, පටිඤ්ඤතකරණයට තස්ස පාපියාසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අන්‍යභාගීය වේ.

4. පටිඤ්ඤතකරණය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, තස්සපාපියාසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට අන්‍යභාගීය වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාවට සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට අන්‍යභාගීය වේ.

6. තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, යෙභ්‍රයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤතකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට අන්‍යභාගීය වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට තදභාගීය වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ඔමරයෝ ඔමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්.

දසවන සමඵ සමඵයට තදභාගීයවාරය නිමි.

11. සමඵසමමුඛාවිනයවාරය

ඔමරය සම්මුඛාවිනය වෙයි, සම්මුඛාවිනය ඔමරය වෙයි. ඔමරය යෙභ්‍රයා සිකාව වෙයි, යෙභ්‍රයාසිකාව ඔමරය වෙයි. ඔමරය සතිවිනය වෙයි, සතිවිනය ඔමරය වෙයි. ඔමරය අමුල්භවිනය වෙයි, අමුල්භවිනය ඔමරය වෙයි. ඔමරය පටිඤ්ඤතකරණය වෙයි, පටිඤ්ඤතකරණය ඔමරය වෙයි. ඔමරය තස්සපාපියා සිකාව වෙයි, තස්සපාපියාසිකාව ඔමරය වෙයි. ඔමරය තිණවත්ථාරකය වෙයි, තිණවත්ථාරකය ඔමරය වේ.

1. යෙභ්‍රයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිනය පටිඤ්ඤතකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය යන මේ ඔමරයෝ ඔමර වෙති, සම්මුඛාවිනය නො වෙයි. සම්මුඛාවිනය ඔමරය ද සම්මුඛාවිනය ද වේ.

2. සතිවිනය අමුල්භවිනය පටිඤ්ඤතකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යන මේ ඔමරයෝ ඔමර වෙති, යෙභ්‍රයාසිකාව නො වෙයි. යෙභ්‍රයාසිකාව ඔමරය ද යෙභ්‍රයාසිකා ද වේ.

3. අමුලුභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං නසසපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො සතිවිනයො. සතිවිනයො සමථො වෙච්ච සතිවිනයො ච.

4. පටිඤ්ඤානකරණං නසසපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයාසිකා සතිවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා. නො අමුලුභවිනයො. අමුලුභවිනයො සමථො වෙච්ච අමුලුභවිනයො ච.

5. නසසපාපියාසිකා තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයාසිකා සතිවිනයො අමුලුභවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා, නො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං සමථො වෙච්ච පටිඤ්ඤානකරණංඤච.

6. තිණවජ්ඣාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයාසිකා සතිවිනයො අමුලුභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං ඉමෙ සමථා සමථා, නො නසසපාපියාසිකා. නසසපාපියාසිකා සමථො වෙච්ච නසසපාපියාසිකා ච.

7. සමමුඛාවිනයො යෙභුයාසිකා සතිවිනයො අමුලුභවිනයො පටිඤ්ඤානකරණං නසසපාපියාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො තිණවජ්ඣාරකො. තිණවජ්ඣාරකො සමථො වෙච්ච තිණවජ්ඣාරකො ච.

සමථසමමුඛාවිනයවාරොගේ නිට්ඨිතො ජිකාදසමො.

12. විනයවාරො

විනයො සමමුඛාවිනයො. සමමුඛාවිනයො විනයො. විනයො යෙභුයාසිකා. යෙභුයාසිකා විනයො. විනයො සතිවිනයො, සතිවිනයො විනයො. විනයො අමුලුභවිනයො, අමුලුභවිනයො විනයො. විනයො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං විනයො. විනයො නසසපාපියාසිකා. නසසපාපියාසිකා විනයො. විනයො තිණවජ්ඣාරකො. තිණවජ්ඣාරකො විනයො.

1. විනයො සියා සමමුඛාවිනයො. සියා න සමමුඛාවිනයො. සමමුඛාවිනයො විනයො වෙච්ච සමමුඛාවිනයො ච.

2, විනයො සියා යෙභුයාසිකා. සියා න යෙභුයාසිකා. යෙභුයාසිකා විනයො වෙච්ච යෙභුයාසිකා ච.

3. විනයො සියා සතිවිනයො. සියා න සතිවිනයො. සතිවිනයො විනයො වෙච්ච සතිවිනයො ච.

4. විනයො සියා අමුලුභවිනයො. සියා න අමුලුභවිනයො. අමුලුභවිනයො විනයො වෙච්ච අමුලුභවිනයො ච.

5. විනයො සියා පටිඤ්ඤානකරණං. සියා න පටිඤ්ඤානකරණං, පටිඤ්ඤානකරණං විනයො වෙච්ච පටිඤ්ඤානකරණංඤච.

3. අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛා විනය යෙභුයාසිකාව යන මේ ශමටයෝ ශමට වෙති, සතිවිනය නො වෙයි. සතිවිනය ශමටය ද සතිවිනය ද වේ.

4. පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභුයාසිකාව සතිවිනය යන මේ ශමටයෝ ශමට වෙති, අමුල්භවිතය නො වෙයි. අමුල්භවිතය ශමටය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය යන මේ ශමටයෝ ශමට වෙති, පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤාකරණය ශමටය ද පටිඤ්ඤාකරණය ද වේ.

6. තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය යන මේ ශමටයෝ ශමට වෙති, තස්සපාපියාසිකාව නො වෙයි. තස්සපාපියාසිකාව ශමටය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. සම්මුඛාවිනය යෙභුයාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය තස්ස පාපියාසිකාව යන මේ ශමටයෝ ශමට වෙති, තිණවත්ථාරකය නො වෙයි. තිණවත්ථාරකය ශමටය ද තිණවත්ථාරකය ද වේ.

එකොළොස්වන සමට සම්මුඛා විනය වාරය නිමි.

12. විනයවාරය

විනය සම්මුඛාවිනය වෙයි, සම්මුඛාවිනය විනය වෙයි. විනය යෙභුයාසිකා වෙයි, යෙභුයාසිකාව විනය වෙයි. විනය සතිවිනය වෙයි, සතිවිනය විනය වෙයි. විනය අමුල්භවිතය වෙයි, අමුල්භවිතය විනය වෙයි. විනය පටිඤ්ඤාකරණය වෙයි, පටිඤ්ඤාකරණය විනය වෙයි. විනය තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, තස්සපාපියාසිකාව විනය වෙයි. විනය තිණවත්ථාරකය වෙයි, තිණවත්ථාරකය විනය වේ.

1. විනය කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය නො වෙයි. සම්මුඛාවිනය විනය ද සම්මුඛාවිනය ද වේ.

2. විනය කිසිවිටෙක යෙභුයාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක යෙභුයාසිකාව නො වෙයි. යෙභුයාසිකාව විනය ද යෙභුයාසිකා ද වේ.

3. විනය කිසිවිටෙක සතිවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සතිවිනය නො වෙයි. සති විනය විනය ද සතිවිනය ද වේ.

4. විනය කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය වෙයි, කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය නො වෙයි අමුල්භවිතය විනය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. විනය කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤාකරණය වෙයි, කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤාකරණය විනය ද පටිඤ්ඤාකරණය ද වේ.

6. විනයයො සියා නසසපාපියසාසිකා සියා න නසසපාපියසාසිකා. නසසපාපියසාසිකා විනයයො වෙච්චි නසසපාපියසාසිකා ච.

7. විනයයො සියා තිණ්චජාරකො. සියා න තිණ්චජාරකො. තිණ්චජාරකො විනයයො වෙච්චි තිණ්චජාරකො ච

විනයවාරයේ නිට්ඨිතො දවාදසමො.

13. කුසලවාරො

සමුච්චාවිනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො. යෙභුග්ගසිකා කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතා. සනිච්චනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො. අමුලුභවිනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො, පච්ඤ්ඤානකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං, නසසපාපියසාසිකා කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතා. තිණ්චජාරකො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො.

1. සමුච්චාවිනයො සියා කුසලො සියා අකුසලො. නච්චි සමුච්චා විනයයො අකුසලො.

2. යෙභුග්ගසිකා සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතා.

3. සනිච්චනයො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

4. අමුලුභවිනයො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

5. පච්ඤ්ඤානකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

6. නසසපාපියසාසිකා සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතා.

7. තිණ්චජාරකො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

විවාදාසිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. අනුච්චාදාසිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. ආපනනාසිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. කිච්චාසිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං :

1. විවාදාසිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

2. අනුච්චාදාසිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

3. ආපනනාසිකරණං සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං. නච්චි ආපනනාසිකරණං කුසලං.

4. කිච්චාසිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

කුසලවාරයේ නිට්ඨිතො භවරසමො.

6. චිත්තය කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව නොවෙයි. තස්සපාපියාසිකාව චිත්තය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. චිත්තය කිසිවිටෙක තිණුවත්ථාරකය වෙයි, කිසිවිටෙක තිණුවත්ථාරකය නො වෙයි. තිණුවත්ථාරකය චිත්තය ද තිණුවත්ථාරකය ද වේ.

දෙළොස්වන චිත්තවාරය නිමි.

13. කුසලවාරය

සම්මුඛාවචනයය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, යෙහුයාසිකාව කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, සතිචිත්තය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, අමුල්භවිත්තය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, පටිඤ්ඤාකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, තස්සපාපියාසිකාව කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, තිණුවත්ථාරකය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. සම්මුඛාවචනය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වෙයි, අකුසල වූ සම්මුඛාවචනයයෙක් නැති.

2. යෙහුයාසිකාව කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. සතිචිත්තය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

4. අමුල්භවිත්තය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

5. පටිඤ්ඤාකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

6. තස්සපාපියාසිකාව කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

7. තිණුවත්ථාරකය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

ච්චාදධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, අනුචාදධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, ආපත්තාධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද, කිච්චාධිකරණය කුසල ද අකුසල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. ච්චාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

2. අනුචාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. ආපත්තාධිකරණය කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ. කුසල වූ ආපත්තාධිකරණයෙක් නැති.

4. කිච්චාධිකරණය කිසිවිටෙක කුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුසල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

තෙළොස්වන කුසලවාරය නිමි.

9. යන් තිණවන්ඳරකො, නන් සමුඛ්ඛාවිනයො යන් සමුඛ්ඛාවිනයො, නන් තිණවන්ඳරකො. න නන් යෙභ්ගයාසිකා. න නන් සතිවිනයො. න නන් අමුලුභවිනයො. න නන් පරිඤ්ඤානකරණං න නන් තසාපාපියාසිකා.

වකකපෙයාලං.

යන්වාගේ නිධිතො වුද්දසමො.

15. සමඵවාරො

1. යසම් සමයෙ සමුඛ්ඛාවිනයෙන ව යෙභ්ගයාසිකාය ව අභිකරණං වුපසමමති, යන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති. නන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, යන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, නන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති. න නන් සතිවිනයො ලබහති. න නන් අමුලුභවිනයො ලබහති. න නන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති. න නන් තසාපාපියාසිකා ලබහති. න නන් තිණවන්ඳරකො ලබහති.

2. යසම් සමයෙ සමුඛ්ඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අභිකරණං වුපසමමති, යන් සතිවිනයො ලබහති, නන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති. යන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, නන් සතිවිනයො ලබහති. න නන් අමුලුභවිනයො ලබහති න නන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති. න නන් තසාපාපියාසිකා ලබහති. න නන් තිණවන්ඳරකො ලබහති, න නන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති.

3. යසම් සමයෙ සමුඛ්ඛාවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව අභිකරණං වුපසමමති, යන් අමුලුභවිනයො ලබහති, නන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති. යන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, නන් අමුලුභවිනයො ලබහති. න නන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති. න නන් තසාපාපියාසිකා ලබහති. න නන් තිණවන්ඳරකො ලබහති. න නන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති. න නන් සතිවිනයො ලබහති.

4. යසම් සමයෙ සමුඛ්ඛාවිනයෙන ව පරිඤ්ඤානකරණෙන ව අභිකරණං වුපසමමති, යන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති, නන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති. යන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, නන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති. න නන් තසාපාපියාසිකා ලබහති. න නන් තිණවන්ඳරකො ලබහති. න නන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති. න නන් සතිවිනයො ලබහති. න නන් අමුලුභවිනයො ලබහති.

5. යසම් සමයෙ සමුඛ්ඛාවිනයෙන ව තසාපාපියාසිකාය ව අභිකරණං වුපසමමති, යන් තසාපාපියාසිකා ලබහති, නන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති. යන් සමුඛ්ඛාවිනයො ලබහති, නන් තසාපාපියාසිකා ලබහති. න නන් තිණවන්ඳරකො ලබහති. න නන් යෙභ්ගයාසිකා ලබහති. න නන් සතිවිනයො ලබහති. න නන් අමුලුභවිනයො ලබහති. න නන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබහති.

9. යම් තැනෙක තිණුවත්ථාරකය වේ ද එහි සම්මුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය වේ ද එහි තිණුවත්ථාරකය වෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො වෙයි. එහි සතිවිනය නො වෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො වෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො වේ.

චක්කපෙයාල යි

තුද්ධවන යත්ථවාරය තිථි.

15. සමඵවාරය

1. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි යෙභුයාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි යෙභුයාසිකාව ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබේ.

2. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි සතිවිනය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි සතිවිනය ලැබෙයි. එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබේ.

3. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි අමුල්භවිනය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි අමුල්භවිනය ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබේ.

4. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි පටිඤ්ඤතකරණය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි පටිඤ්ඤතකරණය ලැබෙයි. එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබේ.

5. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකාවෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තස්සපාපියාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි තස්සපාපියාසිකාව ලැබෙයි. එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබේ.

6. යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවජාරකෙන ච අධිකරණං වූපසමමති, යජ් තිණවජාරකො ලබහති, තජ් සමමුඛාවිනයො ලබහති. යජ් සමමුඛා විනයො ලබහති, තජ් තිණවජාරකො ලබහති. න තජ් යෙභුය්‍යසිකා ලබහති. න තජ් සතිවිනයො ලබහති. න තජ් අමුලුභවිනයො ලබහති. න තජ් පටිඤ්ඤානකරණං ලබහති. න තජ් තස්සපාපිය්‍යසිකා ලබහති.

සමඵවාගේ නිට්ඨිනො පණණරසමො.

16. සංඝට්ඨවාරො

අධිකරණනති වා සමඵාති වා ඉමෙ ධම්මා සංඝට්ඨා උදුහු විසංඝට්ඨා, ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤපෙතුනති :

අධිකරණනති වා සමඵාති වා ඉමෙ ධම්මා විසංඝට්ඨා, නො සංඝට්ඨා. ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤපෙතුනති, සො මා හෙවන්තිස්ස වචනීයො. අධිකරණනති වා සමඵාති වා ඉමෙ ධම්මා සංඝට්ඨා නො විසංඝට්ඨා. න ච ලබ්භා¹ ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤපෙතුං. තං කිස්ස හෙතු : නනු වුත්තං භගවතා “වන්තාරිමානි හික්ඛවෙ අධිකරණානි, සත්ත සමඵා. අධිකරණා සමඵෙහි සමමනති. සමඵා අධිකරණෙහි සමමනති”ති. ඵචං ඉමෙ ධම්මා සංඝට්ඨා නො විසංඝට්ඨා නො ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජ්ඣා විනිබ්භුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤපෙතුනති.

සංඝට්ඨවාගේ නිට්ඨිනො සොලසමො.

17. සමමතිවාරො

විවාදාධිකරණං කතීහි සමඵෙහි සමමති, අනුවාදාධිකරණං කතීහි සමඵෙහි සමමති, ආපත්තාධිකරණං කතීහි සමඵෙහි සමමති, කිච්චාධිකරණං කතීහි සමඵෙහි සමමති :

1. විවාදාධිකරණං ද්විති සමඵෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච යෙභුය්‍යසිකාය ව.
2. අනුවාදාධිකරණං චතුහි සමඵෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුලුභවිනයෙන ච තස්සපාපිය්‍යසිකාය ව.
3. ආපත්තාධිකරණං තීහි සමඵෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජාරකෙන ව.
4. කිච්චාධිකරණං ඵකෙන සමඵෙන සමමති : සමමුඛාවිනයෙන.

1. නො ව. ලබ්භා - ම.ජ.සං.

6. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තිණවත්ථාරකය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි තිණවත්ථාරකය ලැබෙයි. එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබේ.

පසළොස්වන සමථවාරය නිමි.

16. සංසඨධරණය

අධිකරණයැ යි භෝ ශමථයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වුවෝ ද නොහොත් අමිශ්‍ර වුවෝ ද, බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ ද යත් :

“ අධිකරණයැ යි භෝ ශමථයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ අමිශ්‍ර වෙති, මිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ ” යැයි (යමෙක් කියා නම්) හේ ‘මෙසේ නභමක් කිය’ යි කියයුතු වන්නේය. අධිකරණයැ යි භෝ ශමථයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති. අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණ වන්නට නො ලැබේ. කවර හෙයින්ද යත් : භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “මහණෙනි, මේ අධිකරණ සතරෙක, ශමථ සතෙක, අධිකරණයෝ ශමථයෙන් සන්තිදෙනි, ශමථයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත්.” ය යි වදරණ ලද්දේ නො වේ ද, මෙසේ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති, අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට නො ලැබේ මැ යි.

සොළොස්වන සංසඨධරණය නිමි.

17. සමමතිවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි.
4. කිව්වාධිකරණය සම්මුඛාවිනය ශබ්ධාගත එක් මැ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

10. විවාදාධිකරණඤ්ඤා අනුච්චාදාධිකරණඤ්ඤා ආපනනාධිකරණඤ්ඤා කිලවාධිකරණඤ්ඤා කතීහි සමථෙහි සමමනනී : විවාදාධිකරණඤ්ඤා අනුච්චාදාධිකරණඤ්ඤා ආපනනාධිකරණඤ්ඤා කිලවාධිකරණඤ්ඤා සත්තනි සමථෙහි සමමනනී : සමමුඛාවිනගෙන ච ගෙභුග්ගසිඛාය ච සතිවිනගෙන ච අමුලනවිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච තිණවජ්චාරකෙන ච.

සමමතීවාරො¹ නිවසිනො සත්තරසගමා.

18. සමමතී න සමමතීවාරො

විවාදාධිකරණං කතීහි සමථෙහි සමමනී, කතීහි සමථෙහි න සමමනී, අනුච්චාදාධිකරණං -පෙ- ආපනනාධිකරණං -පෙ- කිලවාධිකරණං කතීහි සමථෙහි සමමනී : කතීහි සමථෙහි න සමමනී :

1. විවාදාධිකරණං දුච්චි සමථෙහි සමමනී : සමමුඛාවිනගෙන ච ගෙභුග්ගසිඛාය ච. පඤ්ඤාහි සමථෙහි න සමමනී : සතිවිනගෙන ච අමුලනවිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච තිණවජ්චාරකෙන ච.

2. අනුච්චාදාධිකරණං චතුහි සමථෙහි සමමනී : සමමුඛාවිනගෙන ච සතිවිනගෙන ච අමුලනවිනගෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච. තීහි සමථෙහි න සමමනී : ගෙභුග්ගසිකාය ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජ්චාරකෙන ච.

3. ආපනනාධිකරණං තීහි සමථෙහි සමමනී : සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජ්චාරකෙන ච, චතුහි සමථෙහි න සමමනී : ගෙභුග්ගසිකාය ච සතිවිනගෙන ච අමුලනවිනගෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච.

4. කිලවාධිකරණං එකෙන සමථෙන සමමනී : සමමුඛාවිනගෙන. ඡහි සමථෙහි න සමමනී : ගෙභුග්ගසිකාය ච සතිවිනගෙන ච අමුලනවිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච තිණවජ්චාරකෙන ච.

5. විවාදාධිකරණඤ්ඤා අනුච්චාදාධිකරණඤ්ඤා කතීහි සමථෙහි සමමනනී : කතීහි සමථෙහි න සමමනනී : විවාදාධිකරණඤ්ඤා අනුච්චාදාධිකරණඤ්ඤා පඤ්ඤාහි සමථෙහි සමමනනී : සමමුඛාවිනගෙන ච ගෙභුග්ගසිකාය ච සතිවිනගෙන අමුලනවිනගෙන ච තසසපාපිග්ගසිකාය ච. දුච්චි සමථෙහි න සමමනනී : පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජ්චාරකෙන ච.

1. සමනනීවාරො - ම.ඡ.සං.

12. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිවවාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිවවාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි සඵත ශමථයෙන් සන්තිදේ.

සකළොස්වන සමමතීවාරය නිමි.

18. සමමතී න සමමතීවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, කිවවාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් දැයි ඔද ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් සන්තිදේ. යෙභුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤත කරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරක යෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භ විනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

4. කිවවාධිකරණය සම්මුඛාවිනයසඨධායක ඵක් මැ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡව ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

5. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤතකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරක යෙන් දැයි ඔද ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

13. අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීව්‍යාධිකරණයෙහි කන්ති සමථෙහි සමමනති : කන්ති සමථෙහි න සමමනති : අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීව්‍යාධිකරණයෙහි ඡ්හි සමථෙහි සමමනති : සමමුඛාවිනයෙහි ව සතිවිනයෙහි ව අමුලුභවිනයෙහි ව පරිඤ්ඤාතකරණෙහි ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණවජ්ඣාරකෙන ව. එකෙන සමථෙන න සමමනති : යෙභුග්ගසිකාය.

14. විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීව්‍යාධිකරණයෙහි කන්ති සමථෙහි සමමනති : කන්ති සමථෙහි න සමමනති : විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීව්‍යාධිකරණයෙහි සහතති සමථෙහි සමමනති : සමමුඛාවිනයෙහි ව යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙහි ව අමුලුභවිනයෙහි ව පරිඤ්ඤාතකරණෙහි ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණවජ්ඣාරකෙන ව.

සමමති න සමමති වාගේ නිට්ඨිතො අට්ඨාරසමො.

19. සමථාධිකරණ වාගේ

සමථා සමථෙහි සමමනති. සමථා අධිකරණෙහි සමමනති. අධිකරණා සමථෙහි සමමනති අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනති :

සියා සමථා සමථෙහි සමමනති. සියා සමථා සමථෙහි න සමමනති. සියා සමථා අධිකරණෙහි සමමනති. සියා සමථා අධිකරණෙහි න සමමනති. සියා අධිකරණා සමථෙහි සමමනති. සියා අධිකරණා සමථෙහි න සමමනති. සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනති. සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි න සමමනති.

(I)

කථං සියා සමථා සමථෙහි සමමනති, කථං සියා සමථා සමථෙහි න සමමනති :

යෙභුග්ගසිකා සමමුඛාවිනයෙහි සමමති. සතිවිනයෙහි න සමමති. අමුලුභවිනයෙහි න සමමති. පරිඤ්ඤාතකරණෙහි න සමමති. තසසපාපියසසිකාය න සමමති.

සතිවිනයො සමමුඛාවිනයෙහි සමමති. අමුලුභවිනයෙහි න සමමති. පරිඤ්ඤාතකරණෙහි න සමමති, තසසපාපියසසිකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභුග්ගසිකාය න සමමති.

අමුලුභවිනයො සමමුඛාවිනයෙහි සමමති. පරිඤ්ඤාතකරණෙහි න සමමති. තසසපාපියසසිකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභුග්ගසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙහි න සමමති.

පරිඤ්ඤාතකරණං සමමුඛාවිනයෙහි සමමති. තසසපාපියසසිකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභුග්ගසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙහි න සමමති. අමුලුභවිනයෙහි න සමමති.

13. අනුවාදධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කීවවාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කීවවාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡව ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකාසඨිධායාන එක්ථෑ ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

14. විවාදධිකරණය ද අනුවාදධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කීවවාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදධිකරණය ද අනුවාදධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කීවවාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි සප්ත ශමථයෙන් සන්තිදේ.

අටළොස්වන සමමති නසමමති වාරය නිමි.

19. සමථාධිකරණවාරය

ශමථයේ ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද, ශමථයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත් ද, අධිකරණයේ ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද, අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(1)

කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් කෙසේ සන්තිදෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙත් ද යත් :

යෙහුයාසිකාව සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදේ.

සතිවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදේ.

අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

පච්ඤ්ඤාකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

නසසපාපියසසකා සමමුඛාවිනයෙන සමමති. තිණවිජාරකෙන න සමමති. යෙභුයසසකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලුභවිනයෙන න සමමති. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති.

තිණවිජාරකො සමමුඛාවිනයෙන සමමති. යෙභුයසසකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලුභවිනයෙන න සමමති පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති. නසසපාපියසසකාය න සමමති.

එවං සියං සමථා සමපේති සමමනති. එවං සියං සමථා සමපේති න සමමනති.

(2)

කථං සියං සමථා අධිකරණෙහි සමමනති, කථං සියං සමථා අධිකරණෙහි න සමමනති :

සමමුඛාවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමනති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

යෙභුයසසකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

සතිවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

අමුලුභවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

පටිඤ්ඤානකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

නසසපාපියසසකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

තිණවිජාරකො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපනතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති

එවං සියං සමථා අධිකරණෙහි සමමනති. එවං සියං සමථා අධිකරණෙහි න සමමනති.

(3)

කථං සියං අධිකරණං සමපේති සමමනති, කථං සියං අධිකරණං සමපේති න සමමනති.

විවාදාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ච යෙභුයසසකාය ච සමමති. සතිවිනයෙන ච අමුලුභවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච නසසපා-පියසසකාය ච තිණවිජාරකෙන ච න සමමති.

තස්සපාපියාසිකාව සම්මුඛාවිනයෙන් සන්භිදෙයි. තිණුවත්ථාරකයෙන් නො සන්භිදෙයි. යෙභුයාසිකායෙන් නො සන්භිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්භිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්භිදෙයි. පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්භිදේ.

තිණුවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්භිදෙයි. යෙභුයාසිකායෙන් නො සන්භිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්භිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්භිදෙයි. පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්භිදේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් සන්භිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමථයේ ශමථයෙන් නො සන්භිදෙත්.

(2)

කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් කෙසේ සන්භිදෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් කෙසේ නො සන්භිදෙත් ද යත් :

සම්මුඛාවිනය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

යෙභුයාසිකාව විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

සතිවිනය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

අමුල්භවිනය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

පච්ඤ්ඤාකරණය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

තස්සපාපියාසිකාව විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

තිණුවත්ථාරකය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. අනුචාදධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්භිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් සන්භිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමථයේ අධිකරණයෙන් නො සන්භිදෙත්.

(3)

කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් කෙසේ සන්භිදෙත් ද, කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් කෙසේ නො සන්භිදෙත් ද යත් : විවාදධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද සන්භිදෙයි. සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්භිදේ.

අනුවාදාදිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුලන-
විනයෙන ච තසාපාපියසිකාය ච සමමති. යෙභුග්ගසිකාය ච
පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජ්ඣාරකෙන ච න සමමති.

ආපතතාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච
තිණවජ්ඣාරකෙන ච සමමති. යෙභුග්ගසිකාය ච සතිවිනයෙන ච අමුලන-
විනයෙන ච තසාපාපියසිකාය ච න සමමති.

කිච්චාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමති. යෙභුග්ගසිකාය ච සති-
විනයෙන ච අමුලනවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තසාපාපිය-
සිකාය ච තිණවජ්ඣාරකෙන ච න සමමති.

ඵවං සියා අධිකරණං සමථෙහි සමමනති. ඵවං සියා අධිකරණං
සමථෙහි න සමමනති.

(4)

කථං අධිකරණං අධිකරණෙහි සමමනති, කථං සියා අධිකරණං
අධිකරණෙහි න සමමනති.

විවාදාදිකරණං විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන
න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

අනුවාදාදිකරණං විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකර-
ණෙන න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන
සමමති.

ආපතතාධිකරණං විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකර-
ණෙන න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන
සමමති.

කිච්චාධිකරණං විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන
න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

ඵවං සියා අධිකරණං අධිකරණෙහි සමමනති. ඵවං සියා අධි-
කරණං අධිකරණෙහි න සමමනති.

ඡපි සමථා චතතාඤ්චි අධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමනති.
සමමුඛාවිනයො න කෙනචී සමමති.

සමථාධිකරණඤ්චො හිට්ඨිතො ඵකුනවිසතිමො.

20. සමුච්ඡාපනවාරො

1. විවාදාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං
සමුච්ඡාපෙහි : විවාදාදිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං න කතමං
අධිකරණං සමුච්ඡාපෙහි. අපි ච විවාදාදිකරණපච්චයා, චතතාඤ්ච
අධිකරණං ජායනස්. සථාකථං විය : ඉධ භික්ඛු විවදනති ධම්මොති පා
අධම්මොති පා විනයොති පා අවිනයොති පා භාසිතං ලපිතං තථා-
ගතෙනාති පා අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති පා, ආචිණ්ණං

අනුවාදධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් ද නො සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සති විනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් සන්තිදෙත්. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමථයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(4)

කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් කෙසේ සන්තිදෙත් ද, කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙත් ද යත් :

විවාදධිකරණය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

අනුවාදධිකරණය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය විවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්.

ශමථයේ සදෙන ද අධිකරණයේ සතර දෙන ද සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙති. සම්මුඛාවිනය කිසිවෙකින් නො සන්තිදේ.

එකුන්චිසිවන සමථාධිකරණවාරය නිමි.

20. සමුට්ඨාපනවාරය

1. විවාදධිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් උපදවා ද, විවාදධිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් විවාදධිකරණය හේතුකොට සිවුවැදරුම් අධිකරණයේ උපදිත් ඒ කෙසේ යැ යත් : මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු ධර්මයැ යි හෝ අධර්මයැ යි හෝ විනය යැයි හෝ අවිනය යැයි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ කරණ ලදුයි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ නො කරණ ලදුයි හෝ

තථාගතෙතනාති වා අනාචිණ්ණං තථාගතෙතනාති වා, පඤ්ඤාතනං තථාගතෙතනාති වා අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙතනාති වා, ආපතනීති වා අනාපතනීති වා, ලුත්‍රකාපතනීති වා, ගරුකාපතනීති වා, ආවසෙසාපතනීති වා අනවසෙසාපතනීති වා, දුට්ඨලාපතනීති වා අදුට්ඨලාපතනී වා. යං තත්ථ භණ්ඩනං කලහො විශ්‍යහො විවාදො නානාචාදො අඤ්ඤාථාචාදො විපච්චයතාය වොභාඤේ මෙධයං ඉදං චූච්චති විවාදාදිකරණං. විවාදාදිකරණේ සඛේසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං, අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සඛේසා කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං විවාදාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති.

2. අනුචාදාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති, අනුචාදාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති. අපි ච අනුචාදාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති. යථාකථං වීය : ඉධ භික්ඛු භික්ඛුං අනුචදන්ති: සීලවිපතනීයා වා, ආචාරවිපතනීයා වා, දිට්ඨිවිපතනීයා වා ආජීව-විපතනීයා වා, යො තත්ථ අනුචාදො අනුචදනා අනුලපනා අනුභණ්ණනා අනුසම්චවිකකතා අබ්බුසාසනනා අනුචලපදනං, ඉදං චූච්චති අනුචාදාදිකරණං. අනුචාදාදිකරණේ සඛේසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවාදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සඛේසා කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං අනුචාදාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති.

3. ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති : ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති. අපි ච ආපතනාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති. යථාකථං වීය : පඤ්චපි ආපතනීකඛකිං සතනපි ආපතනීකඛකිං ආපතනාදිකරණං. ඉදං චූච්චති ආපතනාදිකරණං ආපතනාදිකරණේ සඛේසා විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සඛේසා කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං ආපතනාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති.

4. කිම්බාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති, කිම්බාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛ්‍යාපෙති. අපි ච කිම්බාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති. යථාකථං වීය : යා සඛිසසා කිම්බයතා කරණීයතා අපලොකනකම්මං ඤාතනීකම්මං ඤාතනීදුතීයකම්මං ඤාතනීචතුත්ථකම්මං, ඉදං චූච්චති කිම්බාදිකරණං, කිම්බාදිකරණේ සඛේසා විවදති, විවාදාදිකරණං, විවදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සඛේසා කම්මං කරොති කිම්බාදිකරණං. එවං කිම්බාදිකරණපච්චයා චතතාරේ අදිකරණා ජායන්ති.

සමුඛ්‍යාපනවාර්තේ හීටිසිතො වීයතිමො

තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්දී හෝ තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දී හෝ තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දී හෝ තරාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දී හෝ ඇවැතැයි හෝ නො ඇවැතැයි හෝ උහු ඇවැතැයි හෝ හරු ඇවැතැයි හෝ සාවසෙසාපත්තියැ යි හෝ අනාවසෙසාපත්තියැ යි හෝ තුළුල් ඇවැතැයි හෝ නො තුළුල් ඇවැතැයි හෝ විවාද කෙරෙති. එහි යම් ඛබරයෙක් කලහයෙක් විග්‍රහයෙක් විවාදයෙක් නානාවාදයෙක් අනාරාච්චාදයෙක් ප්‍රතිවිරුද්ධ වචනවාචහාරයෙක් විභෙසයෙක් වෙ ද, මේ විවාදාධිකරණය යැයි කියනු ලැබේ. විවාදාධිකරණයෙහි ලා සධස තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොද්‍යා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොද්‍යා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධස තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ විවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

2. අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුහට ශීලවිපත්තියෙන් හෝ ආචාර විපත්තියෙන් හෝ දෘෂ්ටිවිපත්තියෙන් හෝ ආර්ථවිපත්තියෙන් හෝ වොද්‍යා කෙරෙත් ද, එහි යම් වොද්‍යා කිරීමෙක් පුන පුනා කීමෙක් පහළ කොට කීමෙක් නො කඩවා බිණීමෙක් එයට නැඹුනු බවෙක් උත්සාහවත් බවෙක් අනුබල දීමෙක් වෙ ද, මේ අනුවාදාධිකරණයැයි කියනු ලැබේ. අනුවාදාධිකරණයෙහි ලා සධස තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොද්‍යා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොද්‍යා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධස තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

3. ආපත්තාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? ආපත්තාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් ආපත්තාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද ? යත් : පඤ්චාපත්තියක්කන්ධය ද ආපත්තාධිකරණය වෙයි. සප්තාපත්තියක්කන්ධය ද ආපත්තාධිකරණය වේ. මේ ආපත්තාධිකරණය යි කියනු ලැබේ. ආපත්තාධිකරණයෙහි ලා සධස තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොද්‍යා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොද්‍යා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධස තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ ආපත්තාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

4. කිව්වාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද, කිව්වාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් කිව්වාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : සධසයාගේ අපලොකනකර්මය ඤාත්තිකර්මය ඤාත්තිදුතිය කර්මය ඤාත්තිවතුන්ඵකර්මය යන යම් කෘත්‍යභාවයෙක් කටයුතු බවෙක් වෙ ද, මේ කිව්වාධිකරණය යි කියනු ලැබේ. කිව්වාධිකරණයෙහි ලා සධසතෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොද්‍යා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොද්‍යා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධස තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිව්වාධිකරණය වේ. මෙසේ කිව්වාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත්.

විසිවන සමුච්චාසනවාරය නිමි.

21. හජනිවාරො

1. විවාදාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හජනී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපනනං, කතමෙන අධිකරණෙන සබ්බසීතං.

2. අනුචාදාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හජනී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපනනං, කතමෙන අධිකරණෙන සබ්බසීතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හජනී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපනනං, කතමෙන අධිකරණෙන සබ්බසීතං.

4. ක්වච්චාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හජනී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපනනං, කතමෙන අධිකරණෙන සබ්බසීතං.

1. විවාදාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං විවාදාධිකරණං හජනී විවාදාධිකරණං උපනිසයිතං. විවාදාධිකරණං පරියාපනනං. විවාදාධිකරණෙන සබ්බසීතං.

2. අනුචාදාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං අනුචාදාධිකරණං හජනී. අනුචාදාධිකරණං උපනිසයිතං. අනුචාදාධිකරණං පරියාපනනං අනුචාදාධිකරණෙන සබ්බසීතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං හජනී ආපත්තාධිකරණං උපනිසයිතං ආපත්තාධිකරණං පරියාපනනං. ආපත්තාධිකරණෙන සබ්බසීතං.

4. ක්වච්චාධිකරණං චතුක්කං අධිකරණානං ක්වච්චාධිකරණං හජනී. ක්වච්චාධිකරණං උපනිසයිතං. ක්වච්චාධිකරණං පරියාපනනං. ක්වච්චාධිකරණෙන සබ්බසීතං.

1. විවාදාධිකරණං සත්තනනං සමථානං කතී සමථෙ හජනී, කතී සමථෙ උපනිසයිතං, කතී සමථෙ පරියාපනනං, කතීසි සමථෙසි සබ්බසීතං, කතීසි සමථෙසි සමච්චී.

2-4. අනුචාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ-

4. ක්වච්චාධිකරණං සත්තනනං සමථානං කතී සමථෙ හජනී, කතී සමථෙ උපනිසයිතං, කතී සමථෙ පරියාපනනං, කතීසි සමථෙසි සබ්බසීතං. කතීසි සමථෙසි සමච්චී.

1. විවාදාධිකරණං සත්තනනං සමථානං දො සමථෙ හජනී. දො සමථෙ උපනිසසිතං. දො සමථෙ පරියාපනනං. ද්විති සමථෙහි සමගහිතං. ද්විති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනගෙන ච ගෙභුග්ගසිකාග ච.

2. අනුච්චාදාධිකරණං සත්තනනං සමථානං චතනාරෙ සමථෙ හජනී, චතනාරො සමථෙ උපනිසසිතං, චතනාරෙ සමථෙ පරියාපනනං, චතුති සමථෙහි සමගහිතං, චතුති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනගෙන ච. සතිවිනගෙන ච අමුලගවිනගෙන ච තසාපාටිග්ගසිකාග ච.

3. ආපනතාධිකරණං සත්තනනං සමථානං තගො සමථෙ හජනී, තගො සමථෙ උපනිසසිතං තගො සමථෙ පරියාපනනං. තිති සමථෙහි සමගහිතං. තිති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච තිණවජාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණං සත්තනනං සමථානං එකං සමථං හජනී. එකං සමථං උපනිසසිතං. එකං සමථං පරියාපනනං. එකෙන සමථෙන සමගහිතං. එකෙන සමථෙන සමමති : සමමුඛාවිනගෙනාති.

හජනීවාරො නිට්ඨිතො ඵකපිසනීමො.

සමථගෙදො නිට්ඨිතො

තසාද්දහං :

අධිකරණං පරියාගං - සාධාරණං ච භාහියා,
සමථා සාධාරණිකා - සමථසා තබ්භාහියා.

සමථා සමමුඛා වෙච්චි - විනගෙන කුතලෙන ච.
ගජ්ඣ සමථා සංසට්ඨා - සමමති න සමමති ච.
සමථාධිකරණඤ්චච - සමුට්ඨාහං හජනති වාහි.

1. විවාදාධිකරණය සත්වදරුම් ශමචයන් අතුරෙන් දෙශමචයන් බෙජෙයි, දෙශමචයන් ඇසිරි කෙරෙයි. දෙශමචයන්ට ඇතුළත් යැ. දෙශමචයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙශමචයෙන් සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සත්වදරුම් ශමචයන් අතුරෙන් සිවුශමචයන් බෙජෙයි, සිවුශමචයන් ඇසිරි කෙරෙයි. සිවුශමචයන්ට ඇතුළත් යැ. සිවුශමචයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකා යෙන් දැයි සිවුශමචයෙන් සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සත්වදරුම් ශමචයන් අතුරෙන් තුන් ශමචයන් බෙජෙයි. තුන්ශමචයන් ඇසිරි කෙරෙයි. තුන්ශමචයන්ට ඇතුළත් යැ. තුන්ශමචයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන්ශමචයෙන් සන්තිදේ.

4. කිච්චාධිකරණය සත්වදරුම් ශමචයන් අතුරෙන් එක් ශමචයක් බෙජෙයි. එක් ශමචයක් ඇසිරි කෙරෙයි. එක් ශමචයකට ඇතුළත් යැ. එක් ශමචයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලදි. සම්මුඛාවිනය සංඛ්‍යාත එක් ශමචයෙන් සන්තිදේ යයි.

එක්විසිවන හජ්නිවාරය නිමි.

සමච්චාරසංග්‍රහ නිමිදේ යි.

එහි නාමාවලිය :

අධිකරණ යැ පරියාය යැ සාධාරණ යැ තද්භාගීය යැ ශමචාශමචසාධාරණ යැ ශමච තද්භාගීය යැ

ශමච සම්මුඛාවිනය යැ කුශලවාරය සමග යත්ථවාර යැ ශමච යැ සංසචය යැ සමමති යැ න සමමති යැ ශමචාධිකරණ යැ සමුච්චාරසංග්‍රහ යැ හජ්නිවාර යි.

පරිවාරපාලි
අනුකමණිකා

ගෞරවදීපාදසූචි	387
සඤ්ඤානාමානුකතමණිකා	389
විසෙසපද්‍යානකතමණිකා	391
ශුභිපත්‍රය	395

පවිතරපාලි

ගාථාදීපාද සූචි

පිටුවකින:		පිටුවකින:	
අ		ච	
අවජ්ඣේ පරිනාමනේ	306	චෝරි. වාචාය චිතෙනන	314
අඬානං නාචං පණීතං	312	ඡ	
අධකකගාම වස්සනා	306	ඡත්තපාණීඤ්ඤ සඤ්චමං	312
අනනුඤ්ඤානං වාචාය	314	ඡමා නිවාසනේ ධානං	308
අනිච්චා සබ්බෙ සබ්බාරා	304	ඡතත්තඤ්ඤ ඉමා සික්ඛා	306
අනිඤ්ඤාසං සහජීචි	308	ජ	
අභිණ්ඤානං විශාසුත්තචරිං	306	ජානං සප්පාණ්ණං කම්මං	306
අලං තාව තොකාවඤ්ඤා	306	ජාගඤ්ඤි වාචා චිතෙනන	314
උ		ඨ	
උපඤ්ඤාසං පරමපරං	310	ඨදඤ්ඤානු අභමමනා	312
උච්චතං කසීනං තිණ්ණි	310	ඨන දෙසගඤ්ඤි සඤ්චමං	304
උපසුත්තං සෙනං උගොසාධි	310	ඨතරතකෙ සමුච්චානභයා	430
උඤ්ඤාසං සනනිච්චයඤ්ඤා	310	ඨ	
උභනච්චනිච්ච වස්සනා	308	ඨෙයසත්ථං උපඤ්ඤාඤ්ඤි	312
ඵ		ඳ	
ඵචං නීගඤ්ඤි සඤ්චමෙමා	304	ඳුකකරං විවිධං කන්චා	304
ඵලකඤ්ඤාමා දො භෙයසං	310	දො වඤ්ඤා සික්ඛා සචේඤ්ඤා	306
ක		දො සමික්ඛා මහාජනී	308
කායචිතෙනන ජාගඤ්ඤි	312	න	
කායචිතෙනන න වාචා	306	නභානං අභජරණං සෙයසං	310
කායවාචා න චිත්තනො	308	නික්ඛඤ්ඤානං කිඤ්ඤාච්චඤ්ඤා	306
කායවාචාය ජාගඤ්ඤි	314	ඨ	
කායෙන න වාචා චිතෙනන	310	ඨදඤ්ඤානු අභමමනා	312
කීඤ්ඤා සංගඤ්ඤා දො වධි	308	ඨසාබ්බේ ආසනේ වේච්චි	310
කුකුඤ්ඤාච්චං ධම්මකං විචරං	306	ඨාදුකුපාභනා ගානං	312
කොසිය සුඤ්ඤා දො භාගා	308	ඨාරාජකං ගං පඨමං	304
භ			
භණං චිත්තං දුච්චලං	306		

	පිටිවිකිත
ක	
බ්‍රිඛිවනේ අනුපාතය	304
ඝ	
භික්ෂුණී සිකම්මානා ව	310
ගුහං කාශෙන ජායති	314
හෙදනුවත දුබ්බව	308
ඞ	
මාලාසුතනගුණනෙව	304
මේථුනං සුඤ්ඤාසංසංයො	306
ඊ	
රතනං සුමිමඤ්චා ව	308
උ	
ලොමානී පදසො ධම්මො	304
ඵ	
චාචා මිඤ්ඤන ජායතී	312
විහම්බ ආසු පඤ්ඤාතතං	304
වේසාචච්චං සහජා ම	310

	පිටිවිකිත
ඝ	
සඤ්චරි කුචී විහාරො	308
සත්තසිකාපද ඵඤ	312
සබ්බසත්තානමො සිභො	304
සභොජනෙ රභො වෙච්ච	306
සමපඤ්ඤාසිමෙ ධම්මො	308
සමුට්ඨානං භී සඤ්චපං	314
සමුට්ඨානා කාසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
සමුට්ඨානා කාසිකා චාචසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
සමුට්ඨානා කාසිකා චාචසිකා	
මානසිකා අනන්තදස්සිනා	334, 336
සමුට්ඨානා චාචසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334
සමුට්ඨානා චාචසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනා	334, 336
සමෙහදං නිදනඤ්චඤ්ඤං	304
සිකා පඤ්ඤරසා ඵඤ	312

සජ්චාරසංග්‍රහ

සකුකුතාමානුකකමණීකා

පිටපිවකං		පිටපිවකං	
අ		ජ	
අනුරුඳ්‍රි	42	ජනන	16, 18, 74, 168
අහස	6	ජබ්බකසීය	24, 26, 48, 62, 92, 194, 200, 220, 222, 240
අභිව්‍ය	6, 74, 192	ඤ	
අක්‍ෂර්	18, 170	ඤාසා	6
අනන්‍ය	60	ඤාසාදත්ත	6
අලච්චි	30, 42, 116	ඨ	
අලච්චිකා	46, 50	ඨලනන	282, 284, 286
ඉච්චි	6	ඳ	
උත්තිය	6	ඳස	6
උදය	12, 14, 20, 24, 26, 44, 52, 70, 116	දීඝ	6
උපනික්‍ෂ	6	දීඝ සුමන	6
උපනන්‍ය	26, 28 32, 34, 38, 60, 62, 68, 82	දෙව	6
උපාලි	6	දෙවදත්ත	16, 54, 56
ක		ඛ	
කාල සුමන	6	ඛනිය	8, 162
කොසමි	16, 50, 66, 74, 104, 168	ඛම්මපාලින	6
ක		ක	
කමම	6	කන්‍ය	84
ච		කාස	6
චණ්ඩකාලි	198, 210, 228, 284, 286	ඝ	
චුලනන	192, 194, 200, 204, 208, 218, 226, 230	ඝඤ්ඤ	6
චුලනාග	6	ඝනබ්බසුක	18, 160
චුලාහස	6	ඝපඵනාම	6
		ච	
		චුක්‍ෂදෙව	6

	පිටුවකිනි:
	බ
බුද්ධි රකින	6
බෙලල වසිසිස	58
	භ
භක්ෂ	104
භඳු	6
භූමිමජ්ඣ	16, 46, 168
	ම
මහාසාග	6
මහාසිම	6
මහීඤ	6
මෙතනීය	16, 46, 168
මමාංගලීප්පත	6
	ජ
රාජගභ	6, 8, 32, 54, 162, 164, 168, 208, 230
	ච
චන්ද්‍රාභිජ්ජනීර	8, 44, 164
චෙතාඳි	8, 24, 44, 60, 162, 164, 220

	පිටුවකිනි:
	ඝ
ඝකක	32, 34, 52, 206, 222
ඝකකරසමග්ගිය	48, 58, 66
ඝමිල	6
ඝාගත	66
ඝාචචි	12, 14, 20, 22, 26, 28, 38, 92, 164, 166, 170, 188, 192, 200, 204, 210, 218, 228, 282
ඝිග්ගව	6
ඝිම	6
ඝුදිකත	2, 162
ඝුඤ්චිතඤ	188, 284
ඝුමන	6
ඝෙතතභ	10
ඝොණක	6
	ඞ
ඞජචික (ඝකාප්පත)	40

පරිවාරපාළි

විශේෂපදනුකකමණිකා

පිටකමකං		පිටකමකං	
අ			ආ
අකාලච්චරං	6, 116, 248	අවගණකිකාරකං	104, 146
අභාරවා	316	අවග්ගුතා	244
අඛකජාතං	158	අගංකච්චිකාග	236, 266
අඛගුලීපතොදකෙ	66, 130, 174, 300	අගංඛාරණං	352
අවේලකඤ්ඤා	128	අභුචී	114
අවේකච්චරං	38, 120		
අවජ්ජපනතං	158	ආ	
අඤ්ඤවාදකෙ	46	ආචාරච්චපනතී	160, 178, 294, 302
අභීරෙකච්චරං	24, 116		328, 378
අභීරෙකපනතං	34, 120	ආච්චච්චපනතී	338, 378
අනකකාමපාරිච්චියාග	14	ආපනතාධිකරණං	154, 180, 272
ආදුට්ඨලාපනතී	378		296, 342, 368, 370, 376
අභානමඤ්ඤා	54	ආපනතීකකඤ්ඤා	10
අභකකං	114	ආපනතීසමුච්චානා	8, 10, 316
අභිකරණංනං	4	ආලොපං	102
අභිකරණානී	316, 324	ආවසථ ච්චරං	220, 258
අභිපාතීමොකඛං	4	ආවසථපිණ්ඩං	126
අනනීරිතතං	58	ආභවච්චපාදකං	48, 124
අනවභෙසසාපනතී	378	ආභාරවච්චිනිකා	100
අනාදරියං	92		
අනියතො	20, 306	ඉ	
අනුපසම්පන්නං	42, 122	ඉත්ථංලඛකාරං	232
අනුච්චිකං	264		
අනුච්චාදමුලානී	316, 320	උ	
අනුච්චාදධිකරණං	340, 364, 376, 378	උකභුචිකාග	98, 144
අනතරභෙරෙ	88, 92, 98, 120, 142	උකඛිතතකාග	142
අපලොකනකමමං	378	උකඛිතතානුච්චතනිකා	244
අපපටිසංචිදිකෙන	80	උජ්ජගඤ්ඤාග	96, 142
අපචාරිකො	38, 118	උජ්ඣාපනකෙ	46
අභිධම්මඤ්ඤා	304	උතතරිමනුඤ්ඤාධම්මං	44, 112
අභිචිතයො	2, 190	උදකසාරිකං	212, 254
අමුලකෙන	16	උපදකනනඤ්ඤා	78
අමුලභවිතයො	350, 352, 360, 372	උපඤ්ඤාග	256
		උපඤ්ඤාග	78

	පිටුවක
උපොසඵ	304
උබ්බජ්ඣක්ඛණ්ඩ	114, 288
උපසුභංග	64, 130
උපොසාධිකං	64, 130
උසංගමාදිකා	194, 244, 290

උ

උභන ආදකවසං	224
උභන විසතිවසං	72, 134, 228, 262

ඵ

ඵලකලොමා	210, 310
---------	----------

ඹ

ඹකාසං	132
ඹගුණධිනෙත	98, 144
ඹපානං	112
ඹමසනෙතා	122
ඹමසවාදෙ	40
ඹසරනාතිතං	196
ඹසාරණපච්චයා	284

ක

කසීනකෙ	200
කසීනුඤ්ඤාරං	214, 254
කණ්ඩුපච්චිදං	84, 138
කබලං	102, 146
කමචිකකං	34, 120
කායපච්චාලකං	96, 142
කායසංසිකං	12, 166, 272, 288
	294, 300
කීලවාගිකරණ	342, 364, 368
	376, 378
කුකකුච්චං	78
කුලදුසකො	116, 170, 176
කොච්ඡං	46, 124
කොසිගමිසංකං	30, 118

ඛ

ඛකිකා	304
ඛමකකනෙත	98, 144

පිටුවක

	ග
ගණභොජනෙ	56, 126
ගරුකාපතති	378
ගාරවා	316, 318
ගොචරියානං	30, 118

ච

චතුරානිකං	314
චුළුචුළුකාරකා	104, 146
චිත්තාගාරං	310
චිචරකාලකමයං	38, 214
චොට්ඨුච්චාපනං	314

ඡ

ඡතනුපානනං	264
ඡන්දං	78, 136
ඡතුමච්චිකෙ	172, 206, 259
ඡවානානිච්චාරකං	104, 146

ඤ

ඤනතිකමමං	378
ඤනතිචතුජාකමමං	378
ඤනතිදුඤ්ඤකමමං	378

ඞ

ඞලභානකං	206, 250
ඞලමච්චිඤ්ච	306
ඞලනතතිකං	76
ඞසංපාටියංසිකා	350, 352, 360
	374
ඞණච්චාරක	156, 182, 298, 302
	328, 336, 350, 362, 368, 374
ඞචීගෙභී	40
ඞරච්චානච්චජා	220, 258
ඞච්චොචනතිතො	254
ඞලොනඤ්ඤං	82, 138
ඞෙරසකෙ	304

ඵ

ඵලලච්චයං	112, 290, 324
ඵපිකනං	100, 144

	පිටුවකිනං
ද	
දහනපොතෙකන	310
දිවයිනවිපතනි	838, 378
දුකකවං	112, 124, 326
දුටුල්ලං	14, 72, 122, 134, 306
දුටුල්ලාපතනි.	44
දුබ්බවො.	116, 176
ධ	
ධම්මදෙසනා.	312
ධම්මිකානං කම්මානං.	78, 136
ධුරනිකෙඛපෙ	198
න	
නග්ගා.	212, 254
නිසිදනං.	84, 138
නිහනාඨිකරණං.	132
ඵ	
ඵඤ්ඤතනි	2, 162
ඵඵඤ්ඤතකරණං.	156, 182, 298
	302, 328, 336, 352, 360, 372
ඵඵපතනි	22
ඵඤ්ඤතභොජනානි	60, 128
ඵහතභතනිවයං.	248
ඵදසොධිමෙමා.	42, 122, 304, 312
ඵසංඛෙ	224, 260
ඵරඵඵරාභොජනෙ	56, 128
ඵරිබ්බාජකඤ්ඤ	128
ඵලලභීකාය	98, 144
ඵචාරිතං.	128
ඵචිතනීයං.	24, 74, 326
ඵචිදෙසනීයං.	88, 326
ඵඤ්ඤමොක්ඛං.	2
ඵඤ්ඤමොක්ඛඤ්ඤදාය	4
ඵඵරම්	304
ඵඵරාජිකං.	2, 112, 324
ඵඵරිචාසික ඡන්දදනෙත	230
ඵඤ්ඤකෙත	264
ඵඵඵකෙ	304
ඵඤ්ඤකෙඛපකං.	104, 146

	පිටුවකිනං
ඵඵරාභවිචරං.	116
ඵඵරාභ භඡනඤ්ඤ	82
ඵඵඵලෙ භික්ඛු	40
භ	
භභිභ ජාතානං.	42
භික්ඛුනි පරිපාඪිතං.	54, 126
භුතගාමපානව්‍යතා.	46
භුතගාමං.	124
භුතාරොචනකා.	314
භෙදකරවච්ඡුනි	316, 322, 346
භෙදනුචිතනකා.	116
භෙභජ්ජං.	64
ම	
මනුඤ්ඤවිඤ්ඤා.	112
මහලලකං විහාරං.	14, 16
මාතුගාමං.	14
මෙටුඵතං ධම්මං.	112, 154, 156, 158
මොභනකෙ	76
ය	
යෙභුග්ගසිකා.	350, 352, 360, 372
ර	
රතනං.	80
රූපිග්ගංචොභාරං.	32, 120
රූපිග්ගං.	32, 120
ල	
ලභුකාපතනි	378
ව	
වජ්ජපඵච්චිඡාදිකා.	244
වඤ්ඤිකභාඪිකං.	84, 138
විකාලෙ	82
විකාලෙ භොජනං.	58
විනගො.	76, 304, 352
විනීතවච්ඡුනි	316, 218
විපතනි	4, 816, 318
විභවෙඛ	304

	පිටිවිකා
විභවිතකොවිද	334
විලෝඛා	306
විවාදානිකරණං	316, 318, 320, 340 364, 368, 376, 378
වේගාසක්‍රමයා	48
වේගාපෙතනියා	90
ඝ	
ඝඝසහෙදකො	116, 176
ඝඝසාදිසෙසො	14, 114, 164 282, 324
ඝඝසානී,	232, 264
ඝඝසිකං ලාභං	38, 80, 120
ඝඝචරිතං	114, 166
ඝඝඤ්ඤවිකාය	14
ඝනිචිතයො	350, 352, 360, 372
ඝනනිඛිකාරකං	128
ඝප්පාණකං උදකං	124, 132
ඝහොථනෙ කුලෙ	130, 306
ඝමථා	4, 316, 348
ඝමනුභාසනාය	72
ඝමපජානමුසාවාද	40, 122
ඝමපනති	22
ඝමමුඛාවිනස	.156, 298, 302, 328, 336, 350

	පිටිවිකා
ඝඝසෙසායං	42, 122
ඝාධාරණා	352
ඝාරාණීයං	322
ඝාරාණීයං ධම්මො	316
ඝාචසෙසාපනති	378
ඝිකඛිමානා	68, 132, 230, 260
ඝිකඛාපද්‍රා	306
ඝියා අකුසලො	358
ඝියා අඛ්‍යාතනො	358
ඝියා කුසලො	358
ඝිලචිපනති	158, 178, 194, 294 328, 378
ඝුගනචිචරප්පමාණං	84, 138
ඝුගනචිදජචී	32, 118
ඝුතතනනං	304
ඝුඤ්ඤකාලකානං	118
ඝුරාමෙරසපානං	66
ඝුරාඝුරාකාරකං	104, 148
ඝුචිඝරං	70, 82, 138
ඞ	
ඞඞචිඤ්ඤනකං	104, 146
ඞඞචිලෙලභකං	104, 148
ඞඞඞධම්මෙ	66